t.me/Azmoonha_Azmayeshi
برای استفاده از تمام آزمونهای آزمایشی، حتما در کانال اصلی ما، به نشانی مقابل عضو شوید

Z03

A

پنجشنبه

۱۴۰۲/۰۵/۰۵

گروه آموزشی ماز

آزمون الکترونیکی کنکوری‌های انسانی ــ مرحله ۳

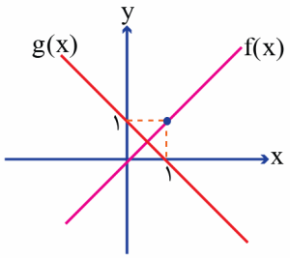
آزمون اختصاصی ــ دفترچه ۱

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سوال	از شماره	تا شماره	زمان پاسخگویی	ملاحظات
۱	ریاضی	۲۰	۱	۲۰	۳۰	۶۵ سوال ۷۱ دقیقه
۲	زبان و ادبیات فارسی	۲۰	۲۱	۴۰	۲۰	
۳	علوم اجتماعی	۱۵	۴۱	۵۵	۱۳	
۴	روان‌شناسی	۱۰	۵۶	۶۵	۸	

حق چاپ و تکثیر سوالات به هر روش(الکترونیکی و ...) پس از برگزاری آزمون برای تمامی اشخاص حقیقی و حقوقی تنها با مجوز «گروه ماز» مجاز می‌باشد و با متخلفین برابر مقررات رفتار می‌شود.
به دلیل عدم رضایت تیم ماز، هر گونه استفاده غیرقانونی از دفترچه سوالات و پاسخنامه ماز برای تمامی اشخاص، شرعاً حرام است.

t.me/Azmoonha_Azmayeshi

۱- اگر توابع خطی f و g مطابق شکل زیر باشند؛ آنگاه اختلاف جواب‌های معادلهٔ $\frac{g^{۲}(x)}{f(x)}=۲$، کدام است؟

۱) $۳\sqrt{۲}$
۲) $۲\sqrt{۲}$
۳) $۳\sqrt{۳}$
۴) $۲\sqrt{۳}$

۲- در تابع خطی f داریم $f(۵)-f(-۱)=۳۶$. مقدار $f(-۵)-f(۱)$ کدام است؟

۱) -۲۶ ۲) -۳۶ ۳) -۴۶ ۴) -۶۶

۳- تابع خطی f از نقاط $(۸,۱۰),(۳,۸),(k,۴-k)$ می‌گذرد. مقدار k کدام است؟

۱) $\frac{۱۴}{۳}$ ۲) $-\frac{۵۴}{۷}$ ۳) -۲ ۴) ۴

۴- بیشترین مقدار تابع $f(x)=ax^{۲}+۴x-۲$ برابر $\frac{۳}{۴}$ است. معادله محور تقارن سهمی f کدام است؟

۱) $x=\frac{-۸}{۱۱}$ ۲) $x=\frac{۸}{۱۱}$ ۳) $x=\frac{۱۱}{۸}$ ۴) $x=\frac{-۱۱}{۸}$

۵- اگر m عددی طبیعی و رابطه $\{(m,a^{۲}),(a,۵),(m,۲a+۳),(۰,۲a),(-۱,b)\}$ یک تابع با دامنه سه عضوی باشد، مجموع اعضای برد تابع کدام است؟

۱) ۴ ۲) ۵ ۳) ۶ ۴) ۷

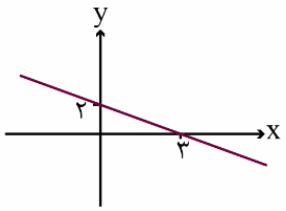
۶- اگر $f=\begin{cases}A\to B\\ f(x)=\frac{x-۱}{۲x+۳}\end{cases}$ و $A=\{-۱,\frac{a}{۲}\}$ و $B=\{۳,۴b\}$، آنگاه حاصل ab کدام است؟

۱) -۱ ۲) -۲ ۳) ۱ ۴) ۲

۷- در تابع خطی f داریم: $f(۲)=-۳$ و $f(x)=x^{۲}$ $f(-۱)=۴$، نمودار تابع f محور xها را با کدام طول قطع می‌کند؟

۱) $-\frac{۵}{۷}$ ۲) $\frac{۵}{۷}$ ۳) $-\frac{۷}{۵}$ ۴) $\frac{۷}{۵}$

۸- برای خط مقابل، اگر بُرد تابع به صورت $-۳\le y<۵$ تعریف شود، دامنه آن به کدام صورت خواهد بود؟

۱) $-۲/۵<x\le ۵/۵$
۲) $-۲/۵\le x\le ۵/۵$
۳) $-۴/۵\le x<۷/۵$
۴) $-۴/۵<x\le ۷/۵$

۹- نمودار تابع را سه واحد به سمت راست و نُه واحد به سمت بالا انتقال می‌دهیم. منحنی حاصل با نمودار تابع f در نقطه (a,b) متقاطع‌اند، $a+b$ کدام است؟

۱) ۶ ۲) ۱۲ ۳) ۲۰ ۴) ۳۰

محل انجام محاسبات

www.biomaze.ir

t.me/Azmoonha_Azmayeshi

۱۰- تابع خطی f، دو خط $y=۲x-۵$ و $y=-۳x+۲$ را به‌ترتیب در نقاطی به طول ۱ و ۳ قطع می‌کند. اگر معادله $ax^۲=f(x)$ ریشه مضاعف داشته باشد، a کدام است؟

۱) ۱ ۲) −۱ ۳) ۲ ۴) −۲

۱۱- اگر دامنه و برد تابع $f(x)=(x-۱)(x+۳)$ به‌ترتیب $-۴\le x\le ۳$ و $k_۱\le y\le k_۲$ باشد، حاصل $k_۲-k_۱$ کدام است؟

۱) ۷ ۲) ۱۰ ۳) ۱۳ ۴) ۱۶

۱۲- اگر $۳x+y=۱$ باشد، کمترین مقدار عبارت $x^۲+y^۲$ کدام است؟

۱) ۰/۱ ۲) ۰/۲ ۳) ۰/۳ ۴) ۰/۴

۱۳- اگر رابطهٔ $\{(۳,۲),(۲,-۱),(k-۱,۱),(۶,۱)\}$ تابع نباشد، مجموع مقادیر قابل قبول برای k کدام است؟

۱) ۱۰ ۲) ۱۱ ۳) ۷ ۴) ۹

۱۴- اگر $f(x+۲)=\frac{x^۲-ax}{۲a-۹}$ باشد، با فرض $f(۵)=-۳$، مقدار $f(۱۱)$ کدام است؟

۱) ۶ ۲) ۷ ۳) ۸ ۴) ۹

۱۵- اگر نمایش زوج مرتبی تابع $\begin{cases}f:\{m,۳\}\to B\\ f(x)=۵x-۲\end{cases}$ به صورت $\{(۳,n),(-۳,p)\}$ باشد، مقدار $۲m+۲n+p$ کدام است؟

۱) ۳ ۲) −۳ ۳) −۲ ۴) ۲

۱۶- در تابع خطی f داریم $f(۰)=۵$, $f(۲)\times f(-۲)=۹$، مجموع مقادیر ممکن برای $f(۲۰)$ کدام است؟

۱) −۱۰ ۲) −۸۰ ۳) ۸۰ ۴) ۱۰

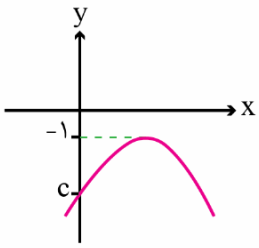
۱۷- اگر $۳x+۲y=۶۰$ باشد، ماکزیمم مقدار حاصل ضرب $p=xy$ کدام است؟

۱) ۱۲۰ ۲) ۱۵۰ ۳) ۳۰۰ ۴) ۴۵۰

۱۸- یک شرکت تولیدی برای تولید x کالا در روز $C(x)=۴۰+۲۰x$ میلیون تومان هزینه می‌کند. اگر درآمد روزانهٔ شرکت به‌صورت $R(x)=۳۶x-\frac{۱}{۴}x^۲$ میلیون تومان باشد، ماکزیمم سود روزانهٔ شرکت چند میلیون تومان است؟

۱) ۱۸۶ ۲) ۲۵۶ ۳) ۲۱۶ ۴) ۱۵۶

۱۹- اگر $x=۲$ محور تقارن نمودار سهمی $y=-\frac{۱}{۲}x^۲+(k+۱)x-۲m$ در شکل زیر باشد، راس سهمی $y=۲(x+k)^۲+m-c$ کدام است؟

۱) $(-\frac{۱}{۲},۳)$ ۲) $(۱,\frac{۷}{۲})$
۳) $(\frac{۱}{۲},-۴)$ ۴) $(-۱,\frac{۹}{۲})$

۲۰- اگر خط $y=-۳$ و نمودار سهمی $f(x)=۲ax^۲-۶x+۱$ فقط یک نقطه مشترک داشته باشند، کدام نقطهٔ زیر روی نمودار سهمی قرار دارد؟

۱) $(۱,\frac{۹}{۴})$ ۲) $(۱,-\frac{۱۱}{۴})$ ۳) $(-۱,\frac{۳۵}{۴})$ ۴) $(-۱,-\frac{۹}{۴})$

محل انجام محاسبات

www.biomaze.ir

t.me/Azmoonha_Azmayeshi

۲۱- کدام گزینه به‌ترتیب، بیانگر «ویژگی نثر دورهٔ غزنوی و سلجوقی» و «ویژگی فکری شعر سبک خراسانی» است؟

۱) تکرار فعل یا اسم به حکم ضرورت معنی ـ روح شادی و نشاط و خوش‌باشی در شعر غلبه دارد.

۲) حذف افعال به قرینه ـ استفاده از آرایه‌های ادبی، طبیعی و در حدّ اعتدال است.

۳) تمثیل و استشهاد به آیات، احادیث و اشعار ـ شعر واقع‌گراست.

۴) ایجاز و اختصار در لفظ و معنا ـ معشوق عمدتاً زمینی است.

۲۲- کدام موارد نادرست است؟

الف: «دری» زبان درباری ساسانیان، زبان محاوره و مکاتبهٔ مقامات دولتی بوده است.

ب: عنصری، فرّخی و منوچهری از شاعران دربار غزنویان هستند که در اواخر عهد سامانی تربیت یافته بودند.

ج: رایج‌ترین انواع شعر در قرن چهارم و نیمهٔ اول قرن پنجم «حماسی»، «مدحی» و «غنایی» بود.

د: آوردن موعظه و نصیحت در شعر فارسی از آغاز قرن چهارم معمول گردید اما کسی که قصیده تمام و کمال در این موضوع سرود «ناصرخسرو» بود.

۱) الف، ب ۲) ب، ج ۳) الف، د ۴) ج، د

۲۳- کدام گزینه دربارهٔ شعر و نثر فارسی در قرن پنجم و ششم «درست» است؟

۱) عراق عَجَم از مراکز ادبی بود که در نیمهٔ دوم قرن پنجم، در شکل‌گیری شیوهٔ خاصّی از شعر فارسی مؤثر بود و جمال‌الدّین عبدالرّزاق اصفهانی از جمله شاعران این حوزه است.

۲) تا حدود نیمهٔ دوم قرن پنجم و آغاز قرن ششم، شعر پارسی همچنان تحت تأثیر سبک دورهٔ سامانی و غزنوی است.

۳) تحوّل روحی و معنوی انوری، آغازی برای دگرگونی عمیق در شعر فارسی گردید؛ آن چنان که به پیروی از وی بسیاری از شاعران به تصوّف و عرفان روی آوردند.

۴) در اوایل قرن پنجم با دورهٔ بلوغ نثر فارسی مواجه می‌شویم و در نیمهٔ قرن پنجم و اوایل قرن ششم آن را در حال پختگی و کمال می‌یابیم.

۲۴- براساس طبقه‌بندی ارسطو از سبک‌های شعری، کدام سبک‌ها به‌ترتیب براساس «هدف، موضوع و نوع، مخاطب، قلمرو دانشی» طبقه‌بندی می‌شوند؟

۱) علمی، فلسفی، فکاهی، فلسفی ۲) فکاهی، حماسی، عامیانه، عالمانه

۳) تعلیمی، عرفانی، عالمانه، علمی ۴) عالمانه، تعلیمی، علمی، عامیانه

۲۵- کدام بیت از نظر «زبانی» متعلق به سبک خراسانی نیست؟

۱) در مصاف دشمنان گر با کمان شورش گرفت / مرد در جوشن بلرزد پیل در برگستوان

۲) وگر بینی که با هم یکزبانند / کمان را زه کن و بر باره بر سنگ

۳) چه چابوک دست است بازی‌سگال / که در پرده داند نمودن خیال

۴) یکی بانگ بر زد به خواب اندرون / که لرزان شد آن خانهٔ صد ستون

۲۶- در همهٔ گزینه‌ها مضامین برجستهٔ شعر قرون پنجم و ششم هجری دیده می‌شود، به‌جز:

۱) ای قوم ازین سرای حوادث گذر کنید / خیزید و سوی عالم علوی سفر کنید

۲) چون بُناگوش نیکوان شد باغ / از گل سیب و از گل بادام

۳) صد در افزون زدم به دست هنر / که به من بر فلک یکی نگشاد

۴) بمیر ای دوست پیش از مرگ اگر می زندگی خواهی / که ادریس از چنین مردن بهشتی گشت پیش از ما

www.biomaze.ir

t.me/Azmoonha_Azmayeshi

۲۷- با توجه به ابیات زیر، در کدام موارد موازنه دیده می‌شود؟

الف: قلم بر بیدلان گفتی نخواهم راند و هم راندی — جفا بر عاشقان گفتی نخواهم کرد و هم کردی
ب: زبانش توان ستایش نداشت — روانش گمان نیایش نداشت
پ: گردون چه خواهد از من بیچارهٔ ضعیف؟ — گیتی چه خواهد از من درماندهٔ ملول؟
ت: مرا می‌بینی و هر دم زیادت می‌کنی دردم — تو را می‌بینم و میلم زیادت می‌شود در دم
ث: زهرهٔ مردان نداری خدمت سلطان مکن — پنجه‌ی شیران نداری عزم این میدان مکن

۱) ب و پ ۲) الف و ت ۳) پ و ث ۴) الف و پ

۲۸- در همهٔ گزینه‌ها، به‌جز گزینهٔ ... ترصیع به کار رفته‌است.

۱) چرا ننهم؟ نهم دل بر خیالت — چرا ندهم؟ دهم جان در وصالت
۲) باران محبت باش تا مهرهٔ خاتم بی — پایان کرامت باش تا شهرهٔ عالم بی
۳) راغ به باغ اندرون چون عَلَم اندر عَلَم — باغ به راغ اندرون چون اِرم اندر اِرم
۴) روانش گمان نیایش نداشت — زبانش توان ستایش نداشت

۲۹- در همهٔ ابیات زیر، به‌جز بیت ...، آرایهٔ «جناس همسان» (= تام) وجود دارد.

۱) امید لذت عیش از مدار چرخ مدار — که در دیار کرم نیست ز آدمی یار
۲) رخساره او پردهٔ عشاق درید — با آن که نهفته دارد اندر پرده
۳) هرکه لب لعل او نمود به انگشت — تا به لب گور پشت دست بخاید
۴) نه عجب که قلب دشمن شکنی به روز هیجا (= جنگ) — تو که قلب دوستان را به مفارقت شکستی

۳۰- در کدام گزینه نوع جناس ناهمسان با بقیه متفاوت است؟

۱) گر مر او را این نظر بودی مدام — چون ندیدی زیر مشتی خاک، دام
۲) در این حضرت چو مشتاقان نیاز آرند، ناز آرند — که با این درد اگر در بند درمانند، درمانند
۳) ای دل چه اندیشیده‌ای در عذر آن تقصیرها — زان سوی او چندان وفا زین سوی تو چندین جفا
۴) قیامت است که در روزگار ما برخاست — به راستی که بلایی است آن، نه بالایی

۳۱- در همهٔ گزینه‌ها، به‌جز گزینهٔ ...، واژه‌هایی وجود دارند که هم آرایهٔ جناس دارند و هم آرایهٔ اشتقاق.

۱) عافیت خواهی، نظر در منظر خوبان مکن — ور کنی، بدرود کن خواب و قرار خویش را
۲) من که باشم در آن حرم که صبا — پرده‌دار حریم حرمت اوست
۳) لب میالای به شعری که ندارد شوری — شاعری قدر تو داند که شعوری دارد
۴) اگر به حقیقت نظر کند مجنون — همان جمال که در لیلی است در جمل است

۳۲- با توجه به وزن و ترتیب هجاهای بیت، کدام گزینه برای پُرکردن جاهای خالی مناسب است؟

«نشد از ..... تدبیرگُشادی صائب — که از این عقدهٔ ..... برهاند ما را»

۱) انگشت ـ دشوار ۲) انگشت ـ دایم
۳) ناخن ـ مُشکل ۴) ناخن ـ بسیار

۳۳- در کدام دو مورد، وزن مشترک دیده می‌شود؟

الف: مکن تکیه بر مُلک دنیا و پُشت
ب: خاک شو پیش از آن‌که خاک شوی
پ: تیغ حِلمت جان ما را چاک کرد
ت: دمی نرگس از خوابِ نوشین بشوی
ث: مِهر تو عکسی بر ما نیفکند

۱) پ ـ ث ۲) الف ـ ت ۳) ب ـ ث ۴) الف ـ ب

www.biomaze.ir

t.me/Azmoonha_Azmayeshi

۳۴- در کدام بیت، قافیه درونی براساس قاعدهٔ «۱»، و تبصرهٔ قافیه سروده شده است؟

۱) گر بلبل بسیار گو بست از فراق گل گلو / گلگلون صُراحی بین در او بلبل به گفتار آمده
۲) در ساغر صهبا نگر در کشتی آن دریا نگر / بر خشک تو صحرا نگر کشتی به رفتار آمده
۳) راز سلیمانی شنو زان مرغ روحانی شنو / اشعار خاقانی شنو چون دُرّ شهوار آمده
۴) عید آمده رهجویان، رقصان و غزل‌گویان / کان قیصر مَه‌رویان زان قصر مشید آمد

۳۵- در همهٔ گزینه‌ها، قافیهٔ درونی بر اساس قاعده‌ای یکسان و تبصرهٔ قافیه آمده است، به‌جز:

۱) چو باغ وصل خوش‌بویم چو آب صاف در جویم / چو احسان است هر سویم در این احسان همی‌گردم
۲) لطفت خدایی می‌کند حاجت روایی می‌کند / وان کاو جدایی می‌کند یا رب تو از بیخش بکن
۳) چو ز مستی زنم دمی رمد از رشک پرغمی / نبُدی این نگفتمی که سلام علیکم
۴) هم شانه و هم مویی هم آینه هم رویی / هم شیر و هم آهویی هم اینی و هم آنی

۳۶- قافیه در ابیات کدام گزینه درست است؟

الف: یار جسمانی بود رویش چو مرگ / صحبتش شوم است باید کرد ترک
ب: جمله عالم را نشان داده به صبر / زان که صبر آمد چراغ و نور صدر
ج: پیوند روح می‌کند این بادِ مشک‌بیز / هنگام نوبت سحر است ای ندیم، خیز
د: گفت ای خواجه بیارم آینه / تا بدانی که ندارم من گنه
هـ: نام احمد چون حصاری شد حصین / تا چه باشد ذات آن روح‌الامین

۱) الف، ب ۲) ج، د ۳) ج، هـ ۴) الف، هـ

۳۷- همهٔ گزینه‌ها با بیت زیر اشتراک مفهومی دارند؛ به‌جز:

«دانه باشی مرغکانت برچنند / غنچه باشی کودکانت برکنند»

۱) سر به دنبالش گذارد چشم بدبین بیشتر / هر قدر بال و پر طاووس رنگین می‌شود
۲) تا کی ای بلبل به دنبال هنر افتد کسی / به که همچون غنچه بر سودای زر افتد کسی
۳) رطب از شاهدی و شیرینی / سنگ‌ها می‌زنند بر شجرش
۴) بی‌زبانی می‌گشاید بندهای سخت را / در قفس طوطی ز منقار سخنگوی خود است

۳۸- مفهوم کدام بیت با سایر ابیات متفاوت است؟

۱) بی‌خطر کس نبرد گوهر از این لُجّهٔ ژرف / کام دل در گرو کام نهنگ است این‌جا
۲) گر جوشن تسلیم بود خواب فراغت / در کام نهنگ و دهن شیر توان کرد
۳) از خطر خیزد خطر زیرا که سود ده چهل / برنبندد گر بترسد از خطر بازارگان
۴) دامن گنج گهر آسان نمی‌آید به دست / گام اوّل از دهان مار می‌باید گذشت

۳۹- مفهوم بیت زیر با همهٔ ابیات قرابت دارد، به‌جز:

«هر که تأمل نکند در صواب / بیشتر آید سخنش ناصواب»

۱) سخن به خاک مینداز در تأمل کوش / به رشته‌ای که گُهر می‌کشی دو سر دارد
۲) با هر که هر چه گویی سنجیده بایدت گفت / تا کفّهٔ وقارت پا در هوا نباشد
۳) هر که گفتار صواب از سر غفلت شنود / مایهٔ جهل شود هر چه ز حکمت شنود
۴) سخن هر که ندارد ز تأمل مغزی / سست باشد اگر از خامهٔ فولاد آید

۴۰- کدام بیت با حدیث «اوّل ما خلق اللهُ تعالی القلم» مفهوم یکسانی دارد؟

۱) قَدَر بر لوح هستی چون قلم زد / به اوّل حرف نام او رقم زد
۲) جنبش اوّل که قلم برگرفت / حرف نخستین ز سخن درگرفت
۳) به حکمی که آن در ازل رانده‌ای / نگردد قلم زان چه گردانده‌ای
۴) خداوندا، نه لوح و نه قلم بود / حروف آفرینش بی‌رقم بود

www.biomaze.ir

t.me/Azmoonha_Azmayeshi

۴۱- **جایگاه «شهر»، «هدیه دادن برای روز تولد یک دوست»، و «عدالت اجتماعی» به‌ترتیب به لحاظ پیوستار "خرد و کلان" و "ذهنی و عینی" در کدام گزینه به‌درستی آمده است؟**

۱) خرد و عینی ـ کلان و عینی ـ کلان و عینی
۲) کلان و عینی ـ خرد و عینی ـ خرد و ذهنی
۳) کلان و عینی ـ خرد و عینی ـ کلان و ذهنی
۴) کلان و ذهنی ـ کلان و ذهنی ـ کلان و عینی

۴۲- **کدام گزینه به‌ترتیب، "منجر به تغییر در درون یک جهان اجتماعی" و "تغییر میان جهان‌های اجتماعی" می‌شود؟**

۱) تغییرات در سطح هنجارها و نمادها ـ تغییرات در سطح ارزش‌ها و عقاید
۲) تغییرات در سطح هنجارها و ارزش‌ها ـ تغییرات در سطح نمادها و عقاید
۳) تغییرات در سطح ارزش‌ها و عقاید ـ تغییرات در سطح هنجارها و نمادها
۴) تغییرات در سطح نمادها و عقاید ـ تغییرات در سطح هنجارها و ارزش‌ها

۴۳- **کدام گزینه به‌ترتیب «علت تنوع جهان‌های اجتماعی» و «وظیفهٔ جامعه‌شناسی در جهان غرب» است؟**

۱) تنوع آگاهی و معرفت ـ مطالعهٔ جوامع ساده و ابتدایی
۲) تنوع اراده و اختیار ـ مطالعهٔ جوامع صنعتی و شهری پیشرفته
۳) تنوع آگاهی و اراده ـ مطالعهٔ جوامع عقب‌مانده
۴) عدم وجود غریزه ـ مطالعهٔ جوامع شهری

۴۴- **پاسخ پرسش‌های مطرح شده در کدام گزینه به‌درستی آمده است؟**

- **گسترش عقلانیت ابزاری ناشی از چیست؟**
- **تنگ شدن عرصهٔ کدام کنش‌ها به وسیلهٔ رواج کنش‌های حسابگرانه معطوف به دنیا صورت می‌پذیرد؟**
- **هر جهان اجتماعی بر اساس عقاید و ارزش‌های خود چه عاملی برای انسان فراهم می‌کند؟**

۱) رشد علوم عقلانی و امکان ارزیابی ارزش‌ها و آرمان‌های بشری ـ کنش‌های معطوف به عقلانیت ذاتی ـ افق‌ها و ظرفیت‌های جدید
۲) رشد علوم عقلانی و امکان ارزیابی ارزش‌ها و آرمان‌های بشری ـ کنش‌های معطوف به عقلانیت ابزاری ـ از بین رفتن ظرفیت‌های جدید
۳) رشد علوم تجربی و فناوری حاصل از آن برای تسلط بر طبیعت و جامعه ـ کنش‌های عاطفی و اخلاقی ـ افق‌ها و ظرفیت‌های جدید
۴) رشد علوم تجربی و فناوری حاصل از آن برای تسلط بر طبیعت و جامعه ـ کنش‌های اجتماعی و فردی ـ از بین رفتن ظرفیت‌های جدید

۴۵- **کدام مورد دربارهٔ «جهان توحیدی» درست است و در خصوص «جهان اساطیری» درست نیست؟**

۱) با طرد دانش ابزاری متناظر با طبیعت، امکان بهره‌وری معقول انسان از طبیعت را دور از دسترس می‌سازد. ـ طبیعت به خواست خدا مسخر انسان است.
۲) طبیعت را قلمرو قدرت‌های فوق طبیعی و محصور رازها و افسون‌های آن‌ها می‌بینند. ـ انسان در این جهان خلیفه الهی و مسئول عمران و آبادانی طبیعت است.
۳) طبیعت موجودی زنده و آیت و نشانهٔ خداوند حکیم است. ـ منع انسان از تناول گیاهان و حیوانات، نمونه‌ای از محدودیت‌های این جهان است.
۴) تصرفات انسان در طبیعت مقید به ارادهٔ حکیمانهٔ الهی است. ـ محصول انحراف بشر از فرهنگ دنیوی است.

www.biomaze.ir

t.me/Azmoonha_Azmayeshi

۴۶- «عامل پیدایش جهان اجتماعی جدید» و «علت ایجاد محدودیت برای کنش‌های اجتماعی» به‌ترتیب در کدام گزینه به‌درستی آمده است؟

۱) موقعیت‌سازی و محدودسازی کنش‌های اجتماعی ـ باورها و عقاید انسان‌ها
۲) موقعیت‌سازی و محدودسازی کنش‌های اجتماعی ـ پیامدها و الزامات جدید
۳) اراده و آگاهی آدمیان ـ پیامدها و الزامات جدید
۴) اراده و آگاهی آدمیان ـ باورها و عقاید انسان‌ها

۴۷- در رابطه با ویژگی «قفس آهنین» از نظر ماکس وبر، کدام دیدگاه درست است؟

۱) در جهان متجدد، متافیزیک و علومی که داوری‌های ارزشی می‌کنند، از بین می‌روند.
۲) در جهان متجدد، آدمیان متوجه اهداف دنیوی هستند و برای رسیدن به این هدف‌ها، از علوم تجربی استفاده می‌کنند.
۳) دانش‌ها و علوم تجربی، قدرت پیش‌بینی و پیش‌گیری حوادث و مسائل طبیعی را به انسان می‌دهند.
۴) انسان‌ها ابتدا قصد تسلط بر این جهان را داشتند اما به‌تدریج اسیر یک نظام اجتماعی برنامه‌ریزی‌شده‌ای می‌شوند که همهٔ ابعاد وجودی آن‌ها را احاطه می‌کند.

۴۸- هر یک از عبارات زیر به‌ترتیب با کدام عقاید و ارزش‌های فرهنگی غرب مرتبط است؟

«پدید آمدن زمینهٔ تکوین و پیدایش علم مستقل از وحی»، «پوشش معنوی دادن به رفتارهای دنیوی» و «شکل‌گیری نخستین انقلاب سیاسی لیبرال در جهان»

۱) عدم پذیرش مرجعیت وحی و محدود شدن به شناخت عقلی ـ تقابل با جریان دنیا گروی ـ نهادینه شدن تفکر اومانیستی
۲) انکار صریح ابعاد متافیزیکی و فوق طبیعی توسط سکولاریسم ـ فرعونیت آشکار ـ اندیشه‌های فلسفی روشنگری
۳) انکار ارزش علمی وحی توسط فیلسوفان روشنگری ـ سکولاریسم پنهان ـ حرکت‌های فرهنگی دوران رنسانس
۴) بسط تفاسیر پروتستانی از دین و محدود شدن به شناخت تجربی ـ سکولاریسم آشکار ـ اندیشه‌های سیاسی دوران پسامدرن

۴۹- با توجه به جدول، پاسخ در کدام گزینه به‌درستی آمده است؟

روشنگری		
دوره زمانی	ویژگی	پیامد
قرن ۱۷ و ۱۸	الف	ب
قرن ۱۹ و ۲۰	پ	ت
پایان قرن ۲۰	ث	ج

۱) الف: عقل‌گرایی، نفی وحی ب: دئیسم پ: حس‌گرایی، نفی عقل و وحی ت: دانش ابزاری ث: افول تجربه‌گرایی، نفی تجربه، نفی عقل و وحی ج: بحران معرفتی
۲) الف: حس‌گرایی، نفی وحی ب: دئیسم پ: عقل‌گرایی، نفی حس و وحی ت: دانش ابزاری ث: افول عقل‌گرایی، نفی تجربه، نفی عقل و وحی ج: بحران معرفتی
۳) الف: عقل‌گرایی، نفی وحی ب: دانش ابزاری پ: حس‌گرایی، نفی عقل و وحی ت: دئیسم ث: افول تجربه‌گرایی، نفی تجربه، نفی عقل و وحی ج: بحران علمی
۴) الف: عقل‌گرایی، نفی وحی ب: دئیسم پ: حس‌گرایی، نفی عقل و وحی ت: دانش ابزاری ث: افول حس‌گرایی، نفی تجربه، نفی عقل و وحی ج: بحران علمی

www.biomaze.ir

t.me/Azmoonha_Azmayeshi

۵۰- **شکل‌گیری هریک از موارد زیر، به‌ترتیب نتیجهٔ کدام است؟**

- **بحران معرفتی**
- **اومانیسم**
- **پروتستانتیسم**

۱) نفی تجربه در پایان قرن بیستم ـ روشنگری ـ نفی ابعاد معنوی هستی
۲) افول تجربه‌گرایی در پایان قرن بیستم ـ سکولاریسم ـ رویکرد گزینشی جهان غرب به ابعاد معنوی و دینی جهان
۳) نفی عقل و وحی در قرون نوزدهم و بیستم ـ سکولاریسم ـ انکار ابعاد غیرمادی جهان هستی
۴) حس‌گرایی در قرون هفدهم و هجدهم ـ روشنگری ـ فراموشی ابعاد معنوی انسان و جهان

۵۱- **علت «هضم گروه‌های مهاجم بیگانه درون فرهنگ اسلامی»، «آشکار نشدن کامل ظرفیت‌های فرهنگ اسلامی و ارزش‌های اجتماعی در دوران خلافت»، «حذف مظاهر فرهنگ اسلامی توسط استبداد استعماری» و «تبدیل استبداد ایلی و قومی به استبداد استعماری» به‌ترتیب کدام است؟**

۱) عبور ارزش‌های اسلامی از مرزهای جغرافیایی ـ غلبه قدرت‌هایی که در چارچوب فرهنگ قبیله‌ای رفتار می‌کردند ـ نفوذ و سلطهٔ فرهنگ غرب ـ نداشتن پیشینه‌ای خارج از جهان اسلام
۲) غنای فرهنگ اسلامی ـ غلبهٔ قدرت‌هایی مانند سلجوقیان و خوارزمشاهیان ـ تأمین نیازهای اجتماعی جهان غرب ـ سازش با دولت‌های غربی
۳) قدرت فرهنگ اسلامی ـ غلبهٔ قدرت‌هایی که در چارچوب فرهنگ قومی رفتار می‌کردند ـ عمل کردن در سایهٔ قدرت و سلطهٔ جهان غرب ـ پیوند خوردن با قدرت استعمارگران
۴) گسترش مفاهیم و ارزش‌های دینی ـ غلبهٔ قدرت‌هایی مانند مغولان و عثمانی ـ تأمین نیازهای اقتصادی و فرهنگی جهان غرب ـ دوری کردن از رویارویی مستقیم با فرهنگ اسلامی

۵۲- **هریک از موارد زیر به‌ترتیب با کدام موضوع ارتباط دارند؟**

- **ویژگی اصول اعتقادی و ارزش‌های اسلام**
- **محبوب‌ترین مخلوق خداوند در فرهنگ اسلام**
- **به کارگیری تمامی توانمندی‌های الهی انسان، برای زندگی محدود این جهان**
- **نوید دین اسلام به بشریت**

۱) مطابق با نظام آفرینش ـ عقل ـ سعادت و عزت ـ پیروزی مستضعفان بر مستکبران
۲) موافق با فطرت آدمیان ـ قلب ـ شقاوت و ذلت ـ آزادی مستضعفان
۳) تعلق به قوم و گروه خاص ـ قلب ـ سعادت و عزت ـ نابودی مستکبران
۴) جهان شمول ـ عقل ـ شقاوت و ذلت ـ حاکمیت دین حق

۵۳- **هریک از ویژگی‌های زیر به‌ترتیب مربوط به کدام یک از دوران‌های تاریخ فرهنگ غرب است؟**

- **پرستش خداوندگان متکثر**
- **استفاده از شعارها و مفاهیم معنوی**
- **آشکار شدن رویکرد دنیوی به عالم در سطح هنر، اقتصاد و سیاست**
- **از اعتبار انداختن عقل به بهانهٔ ایمان و وحی**

۱) قرون وسطی ـ یونان و روم باستان ـ رنسانس ـ رنسانس
۲) یونان و روم باستان ـ قرون وسطی ـ قرون وسطی ـ غرب جدید
۳) قرون وسطی ـ یونان و روم باستان ـ غرب جدید ـ یونان و روم باستان
۴) یونان و روم باستان ـ قرون وسطی ـ رنسانس ـ قرون وسطی

www.biomaze.ir

t.me/Azmoonha_Azmayeshi

۵۴- به‌ترتیب عبارت درست در رابطه با «پیامد تحریفات مسیحیت قرون وسطی در سطح عمل»، «آغاز فرهنگ جدید غرب»، «اقدام فرهنگ غرب برای گسترش ابعاد دنیوی خود در دورهٔ رنسانس» و «مبنای اقتصاد قرون وسطی» کدام است؟

۱) توجیه عملکرد دنیوی کلیسا در پوشش معنوی و دینی ـ پیدایش فلسفه‌های روشنگری ـ حذف پوشش دینی ـ روابط اجتماعی ارباب، رعیتی

۲) گام برداشتن به سوی دنیاگرایی ـ پیدایش رویکرد سکولار ـ بازگشت به تفسیر غیرتوحیدی یونان و روم باستان ـ کشاورزی

۳) آمیخته شدن مسیحیت با رویکردهای اساطیری ـ پیدایش فلسفه‌های روشنگری ـ تسری سکولاریسم به لایه‌های عمیق فرهنگ غرب ـ فئودالیسم

۴) دور شدن مسیحیت از ابعاد عقلانی توحید با قبول تثلیث ـ پیدایش رویکرد سکولار ـ گسترش رویکرد سکولار از طریق هنر ـ برده‌داری

۵۵- صحیح یا غلط بودن گزاره‌های زیر در کدام گزینه به‌ترتیب آمده است؟

- **لیبرالیسم اندیشه سیاسی جدیدی است که خواست و اراده آدمی را مبدأ قانون‌گذاری می‌داند.**
- **طی دوران رنسانس، آباءکلیسا رویکرد دنیوی داشتند و دنیاگرایی و سکولاریسم در عمل را دنبال می‌کردند.**
- **هنرمدرن بر بعد معنوی و آسمانی انسان تأکید می‌کرد.**
- **فرهنگ جاهلی در عصر نبوی تا فتح مکه در برابر اسلام آشکارا مقاومت کرده بود.**

۱) ص ـ ص ـ غ ـ غ
۲) غ ـ غ ـ ص ـ ص
۳) ص ـ غ ـ غ ـ ص
۴) غ ـ ص ـ ص ـ غ

www.biomaze.ir

t.me/Azmoonha_Azmayeshi

۵۶- «علی به تازگی تصمیم گرفته است که یک گوشی تلفن هوشمند بخرد، او بعد از مشورت کردن با چند متخصص، بررسی ویژگی‌های گزینه‌های مدنظرش و توجه به بودجهٔ خود، اقدام به خرید کرد.» کدام گزینه در مورد او صحیح است؟

۱) نوجوانان معمولاً براساس پردازش ادراکی عمل می‌کنند.
۲) رشد اجتماعی نوجوان، مانند دیگر ابعاد رشد، دستخوش تغییر می‌شود.
۳) پردازش غالب نوجوانان، مفهومی است.
۴) نوجوان با ضرورت‌های تکلیف موردنظر، بهتر سازگار می‌شود.

۵۷- کدام گزینه در خصوص پزشکی که می‌داند سیگار کشیدن برای سلامت بدن مضر است، اما سیگار می‌کشد، صادق است و این مورد مربوط به کدام یک از ابعاد رشد است؟

۱) شناخت باید به عقاید و باورها و ارزش‌های فرد تبدیل شود. ـ اخلاقی
۲) شکل‌گیری شناخت مناسب، اساس رفتار اخلاقی است. ـ اخلاقی
۳) شناخت باید به عقاید و باورها و ارزش‌های فرد تبدیل شود. ـ شناختی
۴) شکل‌گیری شناخت، مناسب اساس رفتار اخلاقی است. ـ شناختی

۵۸- هریک از موارد زیر مربوط به کدام نوع از ابعاد رشد در طول زندگی فرد است؟

الف: شکل‌گیری مفهوم خودآرمانی
ب: ترس از غریبه‌ها در کودکان ۸ ماهه
ج: افزایش تحریک‌پذیری نوجوانان

۱) رشد اجتماعی ـ رشد اجتماعی ـ رشد شناختی
۲) رشد اجتماعی ـ رشد هیجانی ـ رشد شناختی
۳) رشد درک اخلاقی ـ رشد هیجانی ـ رشد هیجانی
۴) رشد درک اخلاقی ـ رشد اجتماعی ـ رشد هیجانی

۵۹- نگین و مریم خواهران دوقلو هستند. براساس اطلاعات کدام گزینه می‌توانیم مطمئن باشیم که این دو خواهر دوقلوهای غیرهمسان هستند؟

۱) زمان راه رفتن این دو بدون کمک دیگری، دو هفته اختلاف داشت و یکی دیرتر از دیگری به راه افتاد.
۲) اختلاف در تعداد لغاتی که این دو در سه سالگی آموخته بودند، قابل توجه بود.
۳) بستگان و اطرفیان از رنگ چشم این دو خواهر می‌توانند آن‌ها از هم تشخیص بدهند.
۴) آن‌ها در سن ۱۴ سالگی و در یک دورهٔ زمانی نسبتاً دور از هم به بلوغ جنسی رسیدند.

۶۰- در مورد ویژگی‌های رشد در دورهٔ کودکی کدام مورد صحیح است؟

۱) اولین علامت رشد اجتماعی ترس از غریبه است.
۲) کودکان در دورهٔ دبستان به بازی‌های موازی روی می‌آورند.
۳) در تبیین فرایندهای درک اخلاقی کودکان می‌توان گفت کودکان هیچ درکی از کار خوب و بد ندارند و مسئول رفتار خود نیستند.
۴) از هیجانات ساده در دورهٔ کودکی می‌توان به هیجانات ترس، خشم و ترحم اشاره کرد.

۶۱- کدام یک از ویژگی‌های زیر، ویژگی رشد در دورهٔ نوجوانی نیست؟

۱) دوره‌ای که با شدیدترین و گسترده‌ترین تغییرات زیستی همراه است.
۲) در این دوره توجه نوجوانان گزینشی‌تر می‌شود.
۳) بسیاری بر این باورند که روان‌شناسی رشد به دلیل اهمیت این دوره، فقط خصوصیات دورهٔ نوجوانی را مطالعه می‌کند.
۴) در این دوره به دلیل تغییرات هورمونی تحریک پذیری نوجوانان افزایش می‌یابد.

www.biomaze.ir

t.me/Azmoonha_Azmayeshi

۶۲- **در کدام گزینه پیامدهای تغییرات شناختی نوجوانان با توصیه پیشنهادی درستی همراه است؟**

۱) از آن‌جایی که نوجوان نسبت به انتقاد دیگران حساس است، باید برای او توضیح داد که افراد آمیزه‌ای از محاسن و معایب هستند؛ بنابراین به جای ناراحت شدن از انتقاد باید نسبت به معایب خود انتقادپذیر باشد.

۲) نوجوانانی که در تصمیم‌گیری‌های روزمره خود دچار مشکل هستند، باید یاد بگیرند که معیار تصمیم‌گیری درست، کارایی آن تصمیم است.

۳) زمانی که نوجوان از روی آرمان‌گرایی خود به عیب‌جویی از دیگران می‌پردازد، باید به او بگوییم که درست این است که انتقاد از فرد را در حضور دیگران انجام ندهد.

۴) در مواجهه با نوجوانانی که به طور اغراق‌آمیزی فکر می‌کند که از بقیه متفاوت است باید آن‌ها را با واقعیت روبرو کرد تا دیدگاه متعادل‌تری نسبت به خود پیدا کنند.

۶۳- **هریک از افراد زیر به‌ترتیب در کدام دوره از فراخنای زندگی قرار دارند؟**

الف: مهدی به همراه پدرش برای انجام کارهای اداری وارد یک موسسه شد؛ پس از اندکی صحبت با کارمند اداره متوجه شد که او برای انجام کار پدرش درخواست رشوه می‌کند، مهدی به‌شدت از رفتار کارمند عصبانی شد و به مدیر بخش شکایت کرد.

ب: نرگس در حال جمع‌کردن وسایل برای اردوی تفریحی روز بعد، یک لباس گرم برای سرد بودن هوا و یک لباس خنک‌تر برای هوای آفتابی برداشت.

۱) نوجوانی ـ ۱۲ تا ۲۰ سالگی
۲) ۱۲ تا ۲۰ سالگی ـ کودکی
۳) ۱۷تا ۲۵ سالگی ـ نوجوانی
۴) کودکی ـ ۷ تا ۱۲ سالگی

۶۴- **مبین نوجوانی است که آرزوی پزشک شدن و خواندن رشتهٔ پزشکی در دانشگاه تهران را در سر دارد. او از علاقهٔ زیادی که به رشتهٔ پزشکی دانشگاه تهران دارد، نمی‌تواند آن طور که باید بر روی درس‌هایش متمرکز شود. او هر بار با شروع خواندن، ساعت‌ها به دانشگاه آینده و شغلی که قرار است داشته باشد فکر می‌کند و هیجان‌زده می‌شود. در مورد مبین کدام گزینه درست است؟**

۱) مبین خود واقعی خود را برای آینده در ورود به دانشگاه تهران و رشتهٔ پزشکی تعریف کرده است.

۲) رفتار مبین کاملاً طبیعی است و باعث تقویت "خودآرمانی" خواهد شد.

۳) استفاده از پدیدهٔ رویاپردازی در دورهٔ نوجوانی برای رسیدن به خودآرمانی، غیرطبیعی است.

۴) مبین راه نادرستی را برای کم کردن فاصله میان خودآرمانی و خود واقعی‌اش انتخاب کرده است.

۶۵- **"صحبت نیک را ز دست مده که مه و به شوی ز صحبت مه" با کدام یک از گزینه‌های زیر همخوانی دارد؟**

۱) یک بز گر، گله را گر می‌کند
۲) ظاهرش مردمو می‌کشه؛ باطنش خودش رو
۳) هر چی داره از پر قنداق داره
۴) از اسب افتاده نه از اصل

www.biomaze.ir

t.me/Azmoonha_Azmayeshi

Z03

A

پنجشنبه

۱۴۰۲/۰۵/۰۵

گروه آموزشی ماز

آزمون الکترونیکی کنکوری‌های انسانی ــ مرحله ۳

آزمون اختصاصی ــ دفترچه ۲

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سوال	از شماره	تا شماره	زمان پاسخگویی	ملاحظات
۱	زبان عربی	۲۰	۶۶	۸۵	۲۰	۷۰ سوال ۶۶ دقیقه
۲	تاریخ	۱۰	۸۶	۹۵	۱۶	
۳	جغرافیا	۱۰	۹۶	۱۰۵		
۴	فلسفه و منطق	۲۰	۱۰۶	۱۲۵	۲۰	
۵	اقتصاد	۱۰	۱۲۶	۱۳۵	۱۰	

حق چاپ و تکثیر سوالات به هر روش(الکترونیکی و ...) پس از برگزاری آزمون برای تمامی اشخاص حقیقی و حقوقی تنها با مجوز «گروه ماز» مجاز می‌باشد و با متخلفین برابر مقررات رفتار می‌شود.

به دلیل عدم رضایت تیم ماز، هر گونه استفاده غیرقانونی از دفترچه سوالات و پاسخنامه ماز برای تمامی اشخاص، شرعاً حرام است.

t.me/Azmoonha_Azmayeshi

■■ عین الأنسب للجواب عن الترجمة أو المفهوم من أو إلی العربیة (٦٦ - ٧٢)

٦٦- ﴿قُل سیروا فی الأرض فانظروا کیف بدأ الخلق﴾
١) بگو در زمین حرکت کنید و ببینید که چگونه [خداوند] آفرینش را آغاز کرد!
٢) بگو در زمین بگردید و ببینید [خداوند] چگونه آن را شروع کرد و آفرید!
٣) بگو در زمین حرکت کنید تا مشاهده کنید چگونه آفرینش شروع شد!
٤) بگو روی زمین سفر کردند تا ببینند چگونه [خداوند] آفرینش را شروع کرد!

٦٧- «یَجبُ علیکم أن تَطلبوا من الشُّرطیّ أن یُحذِّر الآخرین حتّی یَبتعِدوا سریعاً!»:
١) می‌بایست از پلیس بخواهید که به دیگران هشدار دهد تا به سرعت دور شوند!
٢) واجب است به پلیس خواسته خود را بگویید که دیگران را برحذر کند تا سریعاً دور بشوند!
٣) باید از پلیس طلب کنید که دیگران را هشدار داده و آن‌ها را سریع دور کند!
٤) بر پلیس واجب است که به دیگران هشدار دهد تا با سرعت زیادی دور شوند!

٦٨- کنتُ أعرفُ بعض التّلامیذ الَّذین قد شارکوا فی هذه الحفلة العلمیَّة الَّتی کانت لتکریم التلامیذ المجدّین!
١) برخی از دانش‌آموزانی را که شرکت کرده بودند در این جشن علمی‌ای که برای بزرگداشت دانش آموزان تلاشگر بود، می‌شناختم.
٢) شناختم بعضی از دانش آموزان را که در این جشن علمی‌ای که برای بزرگداشت دانش آموزان تلاشگر بود شرکت کرده بودند.
٣) بسیاری از دانش‌آموزانی که در این جشن علمی شرکت کرده بودند که برای بزرگداشت دانش آموزان تلاشگر بود، می‌شناختم.
٤) برخی از دانش‌آموزانی را که در این جشن علمی بزرگداشت دانش آموزان تلاشگر شرکت کرده بودند می‌شناختم.

٦٩- «العُلماء الّذین یستفیدون مِن تلک الأدویة یَعتقدون أنّها مُناسبةٌ للوقایة من الأمراض المتعدّدة!»:
١) دانشمندانی که از این داروها برای پیشگیری از بیماری‌های مختلف استفاده می‌کنند، اعتقاد دارند که آن‌ها مناسب‌اند!
٢) دانشمندان کسانی هستند که از آن دواها استفاده کرده و معتقدند که آن‌ها مناسب جلوگیری از بیماری‌های متعدّد هستند!
٣) دانشمندانی که از آن داروها استفاده می‌کنند، معتقدند که آن‌ها برای پیشگیری از بیماری‌های گوناگون مناسب‌اند!
٤) به اعتقاد دانشمندانی که از آن داروها استفاده می‌کنند، آن‌ها مناسب پیشگیری از بیماری‌های گوناگونی هستند!

٧٠- عیّن الصّحیح:
١) اِشتریتُ مِحراراً و قطناً و مرهماً لحسّاسیّة جلدی: یک دماسنج و پنبه و پماد برای حساسیت پوستی خریدم!
٢) سافِر إلی محافظة مازندران لقضاء العطلات الصّیفیّة: برای گذراندن تعطیلات تابستانی به استان مازندران سفر کن!
٣) کانت تُنشِد شاعرتان کبیرتان قصیدتینِ إثنتینِ لأُمّهما: دو شاعر بزرگ دو قصیده برای مادرشان سروده بودند!
٤) إن جالستَ العلماء المؤمنین فسینفعونک: اگر با دانشمندان مومنان همنشینی کردی به تو نفع خواهند رساند!

٧١- عیّن الخطأ:
١) البومة لا تتحرّک عینُها لکنّها تدیر رأسها مئتین و سبعین درجة: جغد چشمش را حرکت نمی‌دهد اما سرش را دویست و هفتاد درجه می‌چرخاند!
٢) نأکل حلویّات یزد الصغیرةَ مع الشّای لأنّها خلّابةٌ جدّاً: شیرینی‌های کوچک یزد را با چای می‌خوریم زیرا آن‌ها بسیار جذّاب هستند!
٣) إنّ کردستان من أجمل المناطق السّیاحیّة فی بلادنا: کردستان از زیباترین مناطق گردشگری در کشور ما است!
٤) ذکرُ ربّنا مُهدّئ قلوبنا فی هذه الأیّام الصّعبة: یاد پروردگارمان در این روزهای سخت آرامبخش قلب‌هایمان است!

٧٢- «این شاعران هنگام دیدن ایوان کسری دو قصیده را سروده‌اند!»:
١) قَد یُنشِد هؤلاء الشّعراء إثنتینِ قصیدتینِ عند رُؤیة إیوان کسری!
٢) هؤلاء الشّعراء عندما یُشاهِدون إیوان کسری أنشَدوا قَصیدتینِ!
٣) أنشَدوا هؤلاء الشّعراء قصیدتانِ إثنتانِ عند مُشاهدة إیوان کسری!
٤) قد أنشدَ هؤلاء الشّعراء قَصیدتَینِ عند مُشاهدة إیوان کسری!

www.biomaze.ir

t.me/Azmoonha_Azmayeshi

■■ اقرأ النص التالی بدقّة ثمّ أجب عن الأسئلة (۷۳ - ۷۵) بما یناسب النصّ:

«تعتبر السیاحة من أکثر الصناعات نموا فی العالم، فقد أصبحت الیوم من أهمّ القطاعات فی التجارة الدولیّة من النّاحیة الإجتماعیة و الحضاریة، هی حرکة دینامیکیة ترتبط بالجوانب الثقافیّة و الحضاریّة للإنسان. فهی جسر للتواصل بین الثقافات و المعارف الإنسانیّه للأمم و الشعوب، و محصلة طبیعیة لتقدّم المجتمعات السیاحیّة و إرتفاع مستوی معیشة الفرد. و علی المجال المحیطیّ تعتبر السیاحة عاملاً جاذباً للسیّاح و إشباع رغباتهم فی زیارة الأماکن الطبیعیه التعرف علی تضاریسها (مرتفعاتها) و علی نباتاتها و حیاتها الفطریة، بالإضافة إلی زیارة المجتمعات المحلیة للتعرف علی عاداتها و تقالیدها والیوم، بعد أن أصاب فیروس کورونا البلاد و فشلت سیاحة البلاد و اقتصادها، تحاول العدید من الحکومات إعادة المجتمع إلی حالته السابقة عن طریق استیراد (واردات) لقاح (واکسن) الکورونا فی أسرع وقت ممکن حتی تزدهر السیاحة مرّة أخری...»

۷۳- عیّن الصحیح:

۱) السفر یسبّب أن ندرک الجاذبیّات المحیطیة فی البلاد!
۲) سفر کثیر من الأشخاص إلی مکان یزید التلوّث هناک!
۳) لا توجد صنعة أکبر من السیاحة فی بلاد العالم!
٤) لیس عامل أهمّ من شیوع الکورونا فی تخریب صنعة السیاحة!

۷٤- عیّن الخطأ:

۱) اللّقاح الکورونا یساعد إزدهار السیاحة مرّة أُخری!
۲) تحتسب السیاحة من أهمّ القطاعات فی التجارة الدولیّة!
۳) عندما یکثر تعرّفنا علی فیروس الکورونا، تتقدّم ثقافتنا!
٤) لتسترد الدول لقاح الکورونا بسرعة لأنّه یؤثّر علی الأقتصاد!

۷۵- عین الأنسب لعنوان النص:

۱) السیاحة و إرتباطها مع الأشیاء الأُخری
۲) تاثیر السیاحة علی الإقتصاد
۳) إرتباط الدول بوسیلة السیاحة
٤) الجاذبیّات السیاحیّة فی البلاد

■■ عیّن الصحیح فی الإعراب و التحلیل الصرفیّ (۷٦ - ۷۷)

۷٦- «ترتبط»:

۱) فعل مضارع - للمفرد المذکر المخاطب - له حرفان زائدان / جملة وصفیّة
۲) فعل - للغائبة - مزید ثلاثی من باب «إفتعال» / فعل و فاعله ضمیر
۳) فعل - مزید ثلاثی (حروفه الأصلیّة: ر ت ب) - معلوم / صفة جملة
٤) مضارع - مزید ثلاثی (حروفه الزائدة: ت، ت) / فعل و مع فاعله جملة فعلیة

۷۷- «السّیّاح»:

۱) اسم - جمع سالم - معرفة / مجرور بحرف الجارّة
۲) اسم - جمع تکسیر - مذکّر - اسم الفاعل / للسیّاح: جار و مجرور
۳) اسم - مفرد- مذکر - معرّف بـ«ال» / جار و مجرور
٤) اسم - اسم المفعول - نکرة / مضاف الیه

■■ عیّن المناسب للجواب عن الأسئلة التالیة (۷۸ - ۸۵)

۷۸- عیّن الخطأ فی ضبط الحرکات أو قراءة الکلمات:

۱) هذه نَباتاتٌ مُفیدَةٌ للمُعالِجَة نَستَفیدُ منها کَدَواءٍ!
۲) لا تُطعِموا المَساکینَ ممّا لا تأکلونَ!
۳) أیُّها السّائِق نُریدُ أن نذهَبَ إلی المَدائِنِ!
٤) الصَّلاةُ مِفتاحُ کلّ خَیر و الکِذب بابُ کلّ شرّ!

۷۹- عیّن المناسب فی المفهوم: «مَن طلب شیئاً و جدَّ وَجَدَ»

۱) دلواپسان به هیـــچ مقـــامی نمی‌رسند / بفرست پیشـــتر ز اجل مال خویش را
۲) چـون ز چـاهی می‌کَنی هـــر روز خاک / عـاقبـــت انـدر رســـی در آب پـــاک
۳) ای دل، صبـــور باش بر احـــداث روزگار / نیکـــو شـود به صبر، سرانجـام کار تو
٤) هاتف آن روز به من مژده این دولت داد / که بدان جور و جفا صبر و ثباتم دادند

www.biomaze.ir

t.me/Azmoonha_Azmayeshi

۸۰- عیّن مفعولاً تختلف علامة نصبه:
۱) استخدم مُشرف الفُندق ثلاثین رجلاً لتنظیف الغُرف!
۲) رأیتُ الدَّلافین تتکلّم معاً بأصواتٍ مُعیَّنة و تَضحک کالإنسان!
۳) هذه اللّوحاتُ التَّحذیریّة تُحذّر المُواطنین من حَفر الأرض!
٤) عزمنا أن نَقضي یومین في هذه القریة لمُشاهدة مَعالمها الأثریّة!

۸۱- عیّن «هذه» مجرورة:
۱) أراد المریض هذه الأدویة فکتبتها فی وصفته!
۲) تعیش هذه الطّیور الجمیلة فی البرّ و البحر!
۳) تظلم هذه الحاکمة الظّالمة إلی النّاس المظلومین!
٤) رأیت نفایات هذه الطّفلة علی أرض الحدیقة!

۸۲- عیّن ما لیس فیه الإسم المبنیّ:
۱) استرجع المعلّم الکتب من تلامیذه فی الصّف!
۲) یفحص الطّبیب ید طفل تصادم بسیّارة فی الشّارع!
۳) من یحبّ أن یأکل من طعام ینفق للمساکین؟
٤) سافرنا إلی شیراز لنری مناطقها الجمیلة!

۸۳- عیّن اسماً منصوباً بالتّبعیّة:
۱) یُحرّک هذا الحیوان ذنبه الطّویل لطرد الحشرات!
۲) نَستفید من بعضِ الأعشاب الطّبّیّة کالدّواء للمعالجة!
۳) تُنیر الأسماک المضیئة أعماقَ المحیط بنوع من البکتیریا!
٤) تستطیع الحرباء أن تحرّک عینیها لکنّ رأسها ثابت!

۸٤- عیّن «من» مرفوعة:
۱) إنّ اللهَ أنزَلَ سکینته علی من یؤمنون به و برسوله!
۲) تأثّر من یلتقط صوراً فی الحدیقة فقال: ما أجمل هذه الأشجار!
۳) جلس هذا القطّ علی الکرسیّ و لعق ید من کان مالکه!
٤) یجذب أکبر السوق فی تبریز من یحبّون الإشتراء کثیراً!

۸۵- عیّن العبارة الّتی جاء فیها الخبرُ و الصّفةُ معاً:
۱) ثَمَرَةُ الْعِلْمِ إخلاصُ الْعَمَلِ!
۲) الصّلاة تساعدنی حتّی أقوم بفرائضی الأُخری!
۳) الحسد یأکل أکثر الحسنات کما تأکل النّار الحطب!
٤) أنتم صادقین مع أسرتکم فی البیت و مع زملائکم فی المدرسة!

www.biomaze.ir

t.me/Azmoonha_Azmayeshi

۸۶- کدام مورد دربارهٔ دولت ـ شهرهای یونان درست است؟

۱) حکومت هخامنشی در جریان جنگ‌های داخلی یونانیان مشهور به پلوپونزی به‌طور پنهانی به آتن کمک مالی می‌کرد.
۲) آتن مرکز فعالیت‌های فلسفی، علمی و هنری و نیز زادگاه مردم‌سالاری (دموکراسی) به شمار می‌رفت.
۳) یونانیان به احترام خدایان و بزرگداشت قهرمانان خویش، جشن‌ها و مسابقه‌های مختلفی هر چهار سال یک‌بار در دولت ـ شهر اسپارت برگزار می‌کردند.
۴) تمدن مقدونی به دلیل رقابت شهرها و جنگ‌های داخلی ضعیف شد و یونان دچار چنان انحطاطی شد که مورخان آن را عصر تاریکی نامیده‌اند.

۸۷- کدام مورد دربارهٔ اقدام‌های فرمانروای سلسلهٔ «چه‌این» درست است؟

۱) ایجاد تغییر و تحولات چشم‌گیر در زمینه کشاورزی، صنعت و علم و فرهنگ
۲) گسترش قلمرو از سمت جنوب و غرب و برقراری ارتباط با کشورها و تمدن‌های دیگر از جمله ایران
۳) رواج اندیشه و آیین کنفوسیوس و انتخاب مأموران دولتی بر پایهٔ اصول و تعلیمات وی
۴) پایان دادن به تفرقه و تجزیهٔ سیاسی چین و پدید آوردن حکومتی نیرومند

۸۸- به عقیدهٔ باستان‌شناسان، اهمیت و تأثیر کدام رویداد به اندازهٔ انقلاب صنعتی در قرن هجدهم میلادی است؟

۱) اختراع خط ۲) کشف آتش ۳) ابداع کشاورزی ۴) اختراع چرخ سفالگری

۸۹- شهرت تمدن مصر بیش از هر چیز به کدام علت است؟

۱) تدوین نخستین قانون‌نامه‌ها ۲) بناهای باستانی و آثار هنری
۳) مومیانی کردن اجساد مردگان ۴) ابداع خط‌های هیروگلیف و دموتیک

۹۰- جاده‌ای که در قرون جدید به عنوان «جادهٔ ابریشم» شهرت یافته و چین را از طریق ایران به اروپا متصل می‌کرد، در دورهٔ فرمانروایی کدام سلسله گشایش یافت؟

۱) هان ۲) چو ۳) شانگ ۴) چه‌این

۹۱- نتیجهٔ «جنگ‌های پلوپونزی» چه بود؟

۱) آغاز عصر تاریکی در تاریخ تمدن یونان
۲) پیروزی دولت‌شهر اسپارت بر دولت‌شهر آتن
۳) تصرف دولت‌شهرهای یونان توسط فیلیپ مقدونی
۴) برقراری نظام مردم‌سالاری (دموکراسی) در سرزمین یونان

۹۲- کدام گزینه در ارتباط با پیمان‌نامه عمومی مدینه در دورهٔ پیامبر (ص) صحیح نیست؟

۱) مهم‌ترین اقدام پیامبر (ص) برای تأسیس نظام اجتماعی و سیاسی منسجمی در چارچوب دین اسلام به شمار می‌رفت.
۲) با هدف ایجاد همدلی و وحدت دینی میان مسلمانان و بدون در نظر گرفتن وابستگی‌های قبیله‌ای برقرار شد.
۳) حقوق و مسئولیت‌های هریک از گروه‌های مسلمان و غیرمسلمان را مشخص می‌کرد.
۴) این پیمان‌نامه به‌عنوان سرآغازی بر تأسیس امت و حکومت اسلامی به شمار می‌رود.

۹۳- علت اصلی سست‌شدن پایه‌های حاکمیت امپراتوری روم شرقی در منطقهٔ شام چه بود؟

۱) اختلافات مذهبی و تفاوت‌های قومی، فرهنگی و زبانی میان توده‌های مردم شام با طبقهٔ حکومت‌گر رومی
۲) ناخشنودی مردم شام از حکومت رومیان بر این منطقه و شکست سپاهیان روم از اعراب مسلمان
۳) الزام اهالی شام به پرداخت مالیات‌های سنگین به روم و محرومیت از مناصب عالی حکومتی
۴) اختلافات شدید مسیحیان شام با رومیان و تلاش آن‌ها برای استقلال از کلیسای رم

www.biomaze.ir

t.me/Azmoonha_Azmayeshi

۹۴- کدام گزینه پاسخ درست سؤالات زیر است؟

الف: نزول کدام آیات به منزلهٔ شروع رسالت الهی پیامبر (ص) بود؟

ب: علت اصلی دشمنی سران مشرک با پیامبر (ص) از نظر برخی آیات قرآن چه بود؟

۱) الف: حجر، ب: گسترش دعوت و گرایش جوانان و مستضعفان به اسلام

۲) الف: علق، ب: تزلزل موقعیت تجاری و سیاسی قریش در شهر مکه

۳) الف: حجر، ب: احساسات دینی و اعتقاد راسخ سران مشرک به بت‌ها

۴) الف: علق، ب: پیروی سران مشرک از آیین، آداب و سنت‌های اجداد خویش

۹۵- کدام مورد از نتایج سیاست‌های خلیفهٔ سوم (عثمان) در جامعهٔ اسلامی نمی‌باشد؟

۱) ایجاد نارضایتی در میان مسلمانان

۲) به وجود آمدن رقابت‌های منطقه‌ای بین عراق و شام

۳) تشدید اختلافات در میان مسلمانان

۴) اوج گرفتن مجدد تعصبات طایفه‌ای و قبیله‌ای در درون جامعهٔ اسلامی

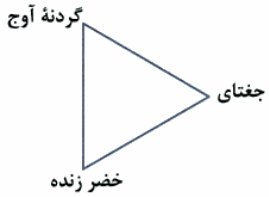
www.biomaze.ir

t.me/Azmoonha_Azmayeshi

۹۶- کدام گزینه در ارتباط با موقعیت مطلق ایران، درست است؟

۱) عرض جغرافیایی از نزدیکی مدار رأس‌السرطان آغاز می‌شود و تا شمال منطقهٔ معتدله امتداد دارد.
۲) طول جغرافیایی از نزدیکی مدار ۴۴ درجهٔ غربی آغاز می‌شود و تا مدار ۶۳ درجهٔ شرقی ادامه دارد.
۳) عرض جغرافیایی از نزدیکی مدار رأس‌السرطان آغاز می‌شود و تا جنوب منطقهٔ معتدله امتداد دارد.
۴) طول جغرافیایی از نزدیکی مدار ۴۴ درجهٔ شرقی آغاز می‌شود و تا مدار ۶۳ درجهٔ غربی ادامه دارد.

۹۷- تصویر مقابل مربوط به یکی از مناطق کوهستانی کشورمان است.کدام گزینه با ویژگی‌های این منطقه مغایرت دارد؟

۱) بخش عظیمی از دشت کویر در این منطقه واقع شده است.
۲) کوه‌های مینیاتوری بشاگرد در جنوب قلهٔ خضر زنده قرار دارند.
۳) برخی توده‌های نفوذی آذرین درون این مثلث، به کوه‌های مرکزی معروف‌اند.
۴) رأس‌های این مثلث در سیستان و بلوچستان، قزوین و خراسان رضوی قرار دارد.

۹۸- در کدام گزینه به‌ترتیب تفاوت و شباهت «دشت‌های ارژن و کاکان»، به درستی بیان شده است؟

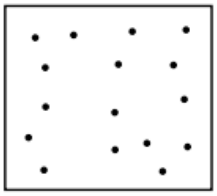
۱) دشت ارژن حاصل چین‌خوردگی و دشت کاکان حاصل انحلال مواد آهکی و هموار شدن زمین هاست. ـ هر دو در استان کرمانشاه قرار دارند.
۲) دشت کاکان حاصل چین‌خوردگی و دشت ارژن حاصل انحلال مواد آهکی و هموار شدن زمین هاست. ـ هر دو در استان کرمانشاه قرار دارند.
۳) دشت کاکان حاصل انحلال مواد آهکی و هموار شدن زمین‌ها و دشت ارژن حاصل چین‌خوردگی است. ـ هر دو در استان فارس قرار دارند.
۴) دشت ارژن حاصل انحلال مواد آهکی و هموار شدن زمین‌ها و دشت کاکان حاصل چین‌خوردگی است. ـ هر دو در استان فارس قرار دارند.

۹۹- با توجه به موقعیت جغرافیایی دریای خزر، کدام گزینه درست است؟

الف: دسترسی به بازار مصرف ۳۰۰ میلیون نفری در کشورهای خاورمیانه ← مربوط به موقعیت مطلق
ب: تأمین‌کننده بازار بزرگ خاویار به سبب تأمین ۹۰ درصد خاویار جهان ← مربوط به موقعیت نسبی
ج: بالا بودن عرض جغرافیایی این دریا نسبت به دریای عمان و خلیج‌فارس ← مربوط به موقعیت مطلق
د: بزرگ‌ترین پهنهٔ آبی محصور در خشکی و فاقد ارتباط با آب‌های آزاد ← مربوط به موقعیت نسبی

۱) الف و ب ۲) ب و ج ۳) ب و د ۴) ج و د

۱۰۰- کدام عبارت، دلیل مناسبی را برای «وضعیت مولکول‌های هوا» در مدل ترسیم شده، بیان می‌کند؟

۱) نواحی قطبی در زمستان، انرژی کمتری را دریافت می‌کنند.
۲) میزان پراکندگی زاویهٔ تابش خورشید بر سطح زمین، متفاوت است.
۳) اشعهٔ خورشید در منطقهٔ استوایی در طی سال عمود و نزدیک به عمود است.
۴) پرتوهای خورشید در عرض‌های بالای جغرافیایی، مساحت بیشتری را در بر می‌گیرند.

۱۰۱- کدام گزینه عبارت زیر را به طور صحیح تکمیل می‌کند؟

«هوای سرد شده در نواحی فوقانی استوا با.....»

۱) حرکت به سمت مدارهای جنب حاره‌ای، باعث انحراف در نیروی کوریولیس می‌شود.
۲) رسیدن به عرض‌های پایین تحت تأثیر نیروی کوریولیس، دچار انحراف در مسیر می‌شود.
۳) رسیدن به منطقهٔ معتدله و حوالی عرض جغرافیایی ۶۰ درجه، دچار انحراف در مسیر می‌شود.
۴) حرکت به سمت مدارهای رأس‌السرطان و رأس‌الجدی تحت تأثیر نیروی کوریولیس قرار می‌گیرد.

www.biomaze.ir

t.me/Azmoonha_Azmayeshi

۱۰۲- کدام عبارت در ارتباط با «تشکیل اشکال کاوشی در بیابان‌ها»، به‌درستی بیان‌شده است؟

۱) چاله‌های بادی و کلوت‌ها در اثر تخریب بخش نرم رسوبات و گرزدیوها و دشت ریگی در اثر جابه‌جایی ماسه‌های ریز تشکیل می‌شوند.

۲) کلوت‌ها و گرزدیوها در اثر تخریب بخش نرم رسوبات و چاله‌های بادی و دشت ریگی در اثر جابه‌جایی ماسه‌های ریز تشکیل می‌شوند.

۳) کلوت‌ها و دشت ریگی در اثر تخریب بخش نرم رسوبات و چاله‌های بادی و گرزدیوها در اثر جابه‌جایی ماسه‌های ریز تشکیل می‌شوند.

۴) چاله‌های بادی و دشت ریگی در اثر تخریب بخش نرم رسوبات و کلوت ها و گرزدیوها در اثر جابه‌جایی ماسه‌های ریز تشکیل می‌شوند.

۱۰۳- به‌ترتیب علائم آب و هوایی عبارت‌های زیر بر اساس روش طبقه‌بندی کوپن، کدام است؟

- **سردترین ماه سال از $-۳^{\circ}C$ تجاوز نمی‌کند.**
- **هیچ ماهی از سال گرم‌تر از $+۱۰^{\circ}C$ نیست.**
- **سردترین ماه سال کمتر از $-۳^{\circ}C$ ثبت می‌شود.**
- **سردترین ماه سال از $+۱۸^{\circ}C$ کمتر نمی‌شود.**

۱) A ،D ،E ،B ۲) A ،D ،E ،C ۳) C ،A ،B ،E ۴) B ،A ،D ،C

۱۰۴- با توجه به علل مختلف شکل‌گیری بیابان‌های جهان، کدام یک از بیابان‌های ذکرشده با دلایل تشکیل خود مغایرت دارد؟

۱) بیابان گبی در قاره آسیا به دلیل دوری از منابع رطوبتی و قرار گرفتن در پشت کوه‌ها

۲) بیابان نامیب در قاره آفریقا به دلیل وجود مرکز پرفشار و اثرات جریان‌های آب‌های سرد

۳) بیابان تکله ماکان در قاره آسیا به دلیل دوری از منابع رطوبتی و قرار گرفتن در پشت کوه‌ها

۴) بیابان آتاکاما در قاره آمریکای جنوبی به دلیل دوری از اقیانوس‌ها و اثرات جریان‌های آب‌های سرد

۱۰۵- کدام گزینه مقایسه درستی از «فلات‌ها و دشت‌ها» ارائه می‌دهد؟

۱) فلات‌ها برخلاف دشت‌ها، در وسعت‌های مختلف کوچک و بزرگ و در همهٔ قاره‌های جهان مشاهده می‌شوند.

۲) دشت‌ها همانند فلات‌ها، دارای کناره‌هایی با شیب تند هستند که در کنار سواحل یا کف دره‌ها قرار گرفته‌اند.

۳) فلات‌ها برخلاف دشت‌ها، سرزمین‌های مرتفع و نسبتاً همواری هستند که حصاری کوهستانی آن‌ها را فرا گرفته است.

۴) دشت‌ها همانند فلات‌ها، سرزمین‌های هموار یا نسبتاً همواری هستند که حصاری کوهستانی آن‌ها را فرا گرفته است.

www.biomaze.ir

t.me/Azmoonha_Azmayeshi

۱۰۶- کدام گزینه در رابطه با تعاریف زیر صحیح است؟

مصدر: لفظی که انجام کاری را بیان می‌کند.

بیضی: شکل بستهٔ بدون ضلع

تصدیق: نوعی از جهل

۱) نه جامع و نه مانع ـ اعم ـ نه جامع نه مانع
۲) اعم ـ نه مانع نه جامع ـ نه جامع نه مانع
۳) نه جامع نه مانع ـ اخص ـ اعم
۴) اعم ـ نه جامع نه مانع ـ اعم

۱۰۷- در کدام گزینه، نوع تعریف با سایر گزینه‌ها متفاوت است؟

۱) شما: لفظی است برای ضمیر مخاطب مفرد و جمع
۲) شما: شبکهٔ ملّی ایران
۳) نبیّ: از ریشهٔ نبأ به معنای پیام‌آور
۴) باغ: فردوس

۱۰۸- در یک تعریف صحیح از مفهومA به روش مفهومی ، بیان شده است که A یعنی B، با توجه به این تعریف به ترتیب رابطهٔ مفهوم مجهول با تعریف و رابطهٔ مفهوم عام با کل تعریف در کدام گزینه به‌درستی بیان شده است؟

۱) تساوی ـ عموم و خصوص مطلق
۲) عموم و خصوص مطلق ـ عموم و خصوص من‌وجه
۳) عموم و خصوص من‌وجه ـ عموم و خصوص مطلق
۴) تساوی ـ تساوی

۱۰۹- کدام گزینه استنتاج بهترین تبیین است؟

۱) این عشیره در این ماه به ییلاق می‌رود، زیرا تمام عشایر در این ماه به ییلاق می‌روند.
۲) استخوان مرغ را نباید به گربه داد. استخوان مرغ بارها باعث خفگی آنها شده است.
۳) علائم نقشه در این مکان تمام می‌شود. پس حتماً گنج در همین نزدیکی‌ها پنهان است.
۴) همهٔ مریض‌های من بعد از طی چند دورهٔ این نوع درمان بر بیماری غلبه کردند، فلذا این درمان برای تمام بشریت مفید است.

۱۱۰- کدام عبارت دربارهٔ استدلال تمثیلی درست است؟

۱) برای شکل‌گیری آن، حداقل به دو نمونهٔ جزئی نیاز داریم.
۲) صرفاً برای توضیح بهتر برخی مطالب در علوم مختلف به کار می‌رود.
۳) اگر نتیجه مورد حمایت کامل مقدمات نباشد، تمثیل ناروا خواهد بود.
۴) برای رسیدن به نتیجهٔ قطعی، باید وجوه مشابهت تا حد امکان فراوان باشد.

۱۱۱- قدرت حمایت مقدمات از نتیجه در کدام گزینه کمتر است؟

۱) جیوه فلز است، هر فلزی رساناست، پس جیوه هم رساناست.
۲) دو رئیس در یک اداره نمی‌توانند با هم کار کنند؛ پس خداوند عالم یکتا است.
۳) مطابق آزمایشات، استفاده از این دارو علائم بیماری را کاهش می‌دهد.
۴) من تا به حال کلاغ سفید ندیده‌ام؛ پس کلاغ سفید وجود ندارد.

۱۱۲- نوع استدلال در کدام گزینه متفاوت است؟

۱) سگ گله هنگام دزدیده شدن گوسفند پارس نکرده؛ پس مطمئناً دزد غریبه نیست.
۲) این دو دانش‌آموز هم مثل سه دانش‌آموز قبلی مسموم شده‌اند، پس همهٔ این کلاس مسمومیت دارند.
۳) تو سالم می‌شوی. چون هر بیماری که این دارو را مصرف کرده به زودی بهبود یافته است.
۴) از آنجا که برنامهٔ ما روی تو و دوستت جواب داده است، قطعاً روی همهٔ دانش‌آموزان جوابگو خواهد بود.

www.biomaze.ir

t.me/Azmoonha_Azmayeshi

۱۱۳- اجزای قضیه در کدام گزینه به درستی مشخص شده است؟

۱) کردم سؤال صبحدم از پیرِ می‌فروش (موضوع: سؤال) ۲) بردوخته‌ام دیده چو باز از همه عالَم (سور: همه)
۳) دیر است که دلدار پیامی نفرستاد (رابطه: نفرستاد) ۴) نه هر کو ورقی خواند معانی دانست (محمول: دانندهٔ معانی)

۱۱۴- کدام قضیه، سالبهٔ جزئیه محسوب می‌شود؟

۱) در این سرای بی‌کسی کسی به در نمی‌زند. ۲) متأسفانه نمی‌توانم این حرفت را بپذیرم.
۳) مجموعهٔ اعداد حسابی از ۱ آغاز نمی‌شود. ۴) به هیچ‌وجه شاگردان قانع نمی‌شوند.

۱۱۵- کدام‌یک از قضایای زیر شخصیه است؟

۱) آن را که خبر شد، خبری باز نیامد. ۲) چشم‌انتظار مرکب از چشم و انتظار است.
۳) خدا به شما یاری دهد. ۴) ظلم در هرجا که باشد، پایدار نیست.

۱۱۶- کدام گزینه از ویژگی‌های مشترک میان اندیشمندان نخستین در یونان باستان نیست؟

۱) این‌طور نبود که فقط با دانش فلسفه آشنایی داشته باشند.
۲) به دگرگونی‌هایی که در جهان طبیعت بود، توجه می‌کردند.
۳) آغاز ملقب شدن آن‌ها به «فیلسوف» از زمان زندگی سقراط بود.
۴) در میان مفاهیم فلسفی توجه ویژه‌ای به وجود و حرکت داشتند.

۱۱۷- کدام عبارت باتوجه به آغاز تاریخی فلسفه، گزارهٔ صحیحی را بیان می‌کند؟

۱) اطلاق عنوان مهد تفکر فلسفی به یونان، به دلیل توجه اندیشمندان این سرزمین به دگرگونی‌های طبیعی بود.
۲) فلسفه ابتدا در سرزمین یونان پدید آمده است، اما از نظر زمانی نمی‌توان آغازی برای آن تعیین کرد.
۳) اولین قطعه‌های نگاشته‌شده به زبان فلسفی یا قطعه‌هایی که جنبهٔ فلسفی در آن‌ها غالب بوده، متعلق به یونان است.
۴) تفکر دربارهٔ اساسی‌ترین و بنیادی‌ترین مسائل هستی اولین بار توسط اندیشمندان یونانی صورت گرفت.

۱۱۸- کدام گزینه درباره فیثاغورس درست است؟

۱) نخستین بار از واژهٔ تئوری استفاده کرد و بنیان‌گذار هندسه محسوب می‌شود.
۲) نخستین بار واژهٔ فلسفه را در معنایی که امروزه رایج است، استفاده کرد.
۳) نوعی وحدت و همانندی در آفرینش موجودات جهان قائل بود.
۴) در زمان خود، موفق به پایه‌گذاری دستگاه فلسفی عمیقی نشد.

۱۱۹- دربارهٔ فیلسوفان یونان باستان و آرای آنان می‌توان گفت:

۱) هراکلیتوس که اعتبار عقل و حس را باور داشت، معتقد بود حس، تغییرات جهان را در می‌یابد و عقل، امور ثابت جهان را.
۲) فیثاغورس علاوه بر فلسفه، در ریاضیات نیز تبحر داشت، اما به دلیل تفاوت موضوع این دو علم، آن‌ها را با هم ترکیب نکرد.
۳) به نقل از ارسطو، فیثاغوریان عناصر اولی موجودات را سبب ایجاد اعداد و اصول اعداد می‌دانستند.
۴) پارمنیدس معتقد بود که حمل «وجود» بر «نیستی»، یک امر ممتنع است و امکان‌پذیر نخواهد بود.

۱۲۰- دربارهٔ سوفیست‌ها، سرچشمه و پیامد پیدایش آن‌ها می‌توان گفت:

۱) به دنبال تشویش و نگرانی مردم، آرا و نظریات متعدد و متناقض بروز کرد.
۲) به دنبال تشویش و نگرانی مردم، منادیان بی‌اعتباری علم و اندیشه ظهور کردند.
۳) هدف سوفیست‌ها، غلبه بر حریف بود که ناشی از انکار اصل حقیقت و واقعیت بود.
۴) هدف سوفیست‌ها، کشف حقیقت نبود ولی اصل حقیقت و واقعیت را نیز انکار نمی‌کردند.

www.biomaze.ir

t.me/Azmoonha_Azmayeshi

۱۲۱- کدام گزینه از عقاید پارمنیدس محسوب می‌شود؟

۱) حواس ناتوان در نشان دادن هر مرتبه از هستی است.
۲) کشف لایهٔ حقیقی هستی تنها با استفاده از عقل نیست.
۳) حرکت و شدن جزء لاینفک جهان هستی است.
۴) از طریق حواس نمی‌توان به واقعیت و ثبات رسید.

۱۲۲- کدام گزینه در تکمیل عبارت زیر نادرست است؟

کاوش و جست‌وجوی سقراط برای شناخت کسانی که ادعای دانشمند بودن می‌کردند، سبب شد که...

۱) گروهی بزرگ به‌اشتباه گمان کنند که سقراط دانا است.
۲) خداوند به عنوان دانای حقیقی نزد مردم یونان شناخته شود.
۳) دانشمندان حقیقی از دانشمندان دروغین متمایز و شناخته شوند.
۴) مردم گمان کنند که سقراط به چیزی که آن‌ها نمی‌دانند، علم دارد.

۱۲۳- کدام گزاره درمورد ادعای سقراط دربارهٔ نادانی خویش، درست است؟

۱) این ادعا در واقع، ناشی از تواضع او در مقابل خداوند (دانای حقیقی) و علم و دانش بود؛ نه اینکه واقعاً خود را نادان بداند.
۲) او می‌کوشید تا نشان دهد آنچه از سروش معبد دلفی بیان شده بود و سقراط را دانا دانسته بود، مطابق واقع نیست.
۳) این ادعا، ناشی از جهل مرکب است؛ چون سقراط با اینکه عالم بود، گمان می‌کرد که نادان است.
۴) با اینکه وی با کلیت اعتقاد سوفسطائیان مخالف بود، اما به ظاهر در اقرار به نادانی، با آنان مشترک بود.

۱۲۴- کدام گزینه با اعتقاد سقراط سازگار است؟

۱) ثروت می‌تواند برای فرد یا جامعه سودمند باشد و منشأ آن فضیلت است.
۲) بدکاران، نهایتاً راهی برای فرار از مرگ ندارند، پس مرگ، تندتر از بدی می‌دود.
۳) دانایی حقیقی منحصر به خداوند نیست و دیگران نیز می‌توانند به آن دست یابند.
۴) رسیدن به نعمت‌های جهان پس از مرگ، علت ترجیح آخرت بر دنیاست.

۱۲۵- کدام گزینه توصیف بهتری از دیدگاه خداشناسی سقراط ارائه کرده است؟

۱) مفهوم و مصداق خدا از نظر ملتوس و سقراط یکسان بود.
۲) سقراط پذیرش اثر را دلیلی برای پذیرش منشأ آن اثر می‌داند.
۳) خداوند از نظر سقراط جسمی به‌جز خورشید و ماه است.
۴) سقراط و ملتوس در تعریف خداوند، اختلاف اساسی داشتند.

www.biomaze.ir

t.me/Azmoonha_Azmayeshi

۱۲۶- کدام گزینه دربردارندهٔ پاسخ صحیح پرسش‌های زیر است؟

الف: به‌ترتیب دو بازیگر اصلی و داور بازی در اقتصاد کشورها کدام‌اند؟

ب: گام اول برای شروع فعالیت اقتصادی، ... می‌باشد و در واقع شرکت‌ها با این کار اجازه می‌دهند که ... .

ج: وظیفهٔ «سازمان استاندارد» در خصوص بهبود عملکرد بازار چیست؟

۱) الف: تولیدکنندگان و مصرف‌کنندگان، نهادهای پولی و مالی
ب: گرفتن مجوزهای لازم برای فعالیت اقتصادی از دولت ـ دولت به کار شرکت نظارت داشته باشد.
ج: اعطای مجوز به افراد دارای صلاحیت برای ورود به مشاغل

۲) الف: عرضه‌کنندگان و تقاضاکنندگان، دولت
ب: تعیین نحوهٔ تقسیم سود و زیان میان شرکا ـ نهادهای دولتی بر نحوهٔ تقسیم سود و به تبع آن دریافت مالیات نظارت کنند.
ج: اعطای مجوز به افراد دارای صلاحیت برای ورود به مشاغل

۳) الف: تولیدکنندگان و مصرف‌کنندگان، دولت
ب: گرفتن مجوزهای لازم برای فعالیت اقتصادی از دولت ـ دولت به کار شرکت نظارت داشته باشد.
ج: تایید کیفیت یا عدم کیفیت محصولات

۴) الف: عرضه‌کنندگان و تقاضاکنندگان، نهادهای پولی و مالی
ب: تعیین نحوهٔ تقسیم سود و زیان میان شرکا ـ نهادهای دولتی بر نحوهٔ تقسیم سود و به تبع آن دریافت مالیات نظارت کنند.
ج: تایید کیفیت یا عدم کیفیت محصولات

۱۲۷- به‌ترتیب هر یک از عبارات زیر بیانگر کدام نوع مالیات است؟

الف: این مالیات، تابع سیاست‌های کلان بازرگانی و شرایط اقتصادی کشورهاست.

ب: این دسته از مالیات‌ها، معمولاً برای حمایت از صنایع داخلی وضع می‌شوند.

پ: وظیفهٔ قانونی پرداخت این مالیات بر عهدهٔ تولیدکنندگان و فروشندگان است.

ت: این نوع مالیات نهایتاً به‌وسیلهٔ مصرف‌کننده نهایی پرداخت می‌شود.

۱) الف: مالیات بر ارزش افزوده ب: مالیات بر صنعت پ: مالیات بر تولید ت: مالیات بر مصرف
۲) الف: عوارض گمرکی و خدماتی ب: عوارض گمرکی و خدماتی پ: مالیات بر مصرف ت: مالیات بر مصرف
۳) الف: عوارض گمرکی و خدماتی ب: مالیات بر صنعت پ: مالیات بر مصرف ت: مالیات بر درآمد
۴) الف: مالیات بر ارزش افزوده ب: عوارض گمرکی و خدماتی پ: مالیات بر مصرف ت: مالیات بر درآمد

۱۲۸- کشاورزی گندم تولیدی خود را به قیمت هر کیلو (۱۰۰۰۰ تومان) به کارخانه آرد می‌فروشد. کارخانهٔ آرد، گندم را آرد کرده و به قیمت هر کیلو (۱۵۰۰۰تومان) به کارخانهٔ تولید شیرینی می‌فروشد. کارخانهٔ تولید شیرینی، آرد را به شیرینی تبدیل کرده و هر کیلو را به قیمت (۵۰۰۰۰ تومان) به مغازه می‌فروشد، مغازه‌ها شیرینی را بسته‌بندی کرده و هر کیلو را به قیمت (۷۰۰۰۰ تومان) می‌فروشند. (اگر VAT به نرخ ۵٪ باشد):

الف: قیمت فروش شیرینی به مغازه‌ها با محاسبهٔ VAT آن چقدر است؟

ب: جمع مالیات بر ارزش افزوده در مراحل مختلف چقدر است؟

پ: میزان مالیات بر ارزش افزودهٔ جمع‌آوری شده توسط کارخانهٔ تولید شیرینی چقدر است؟

۱) الف: ۵۲۵۰۰ ب: ۳۵۰۰ پ: ۲۵۰۰
۲) الف: ۵۲۵۰۰ ب: ۲۵۰۰ پ: ۵۰۰
۳) الف: ۲۵۰۰۰ ب: ۳۵۰۰ پ: ۵۰۰
۴) الف: ۲۵۰۰۰ ب: ۲۵۰۰ پ: ۱۰۰۰

محل انجام محاسبات

www.biomaze.ir

t.me/Azmoonha_Azmayeshi

۱۲۹- **با توجه به جدول فرضی روبه‌رو، کدام گزینه دربردارندهٔ پاسخ صحیح پرسش‌های زیر است؟**

الف: به‌ترتیب x و y بیانگر کدام مفاهیم در جدول هستند؟

ب: میزان مازاد یا کمبود عرضه در قیمت ۳۰۰ تومان چقدر است؟

ج: مازاد یا کمبود تقاضا در قیمت ۴۰۰ تومان چقدر است؟

x	قیمت (تومان)	y
۴۰	۱۰۰	۶
۳۰	۱۵۰	۱۰
۲۰	۲۲۰	۲۰
۱۲	۳۰۰	۳۰
۸	۳۶۰	۴۰
۵	۴۰۰	۵۰

۱) الف: تقاضا ـ عرضه ب: ۱۸ واحد مازاد عرضه ج: ۴۵ واحد کمبود تقاضا

۲) الف: تقاضا ـ عرضه ب: ۱۸ واحد کمبود عرضه ج: ۱۰ واحد مازاد تقاضا

۳) الف: عرضه ـ تقاضا ب: ۱۸ واحد کمبود عرضه ج: ۴۵ واحد مازاد تقاضا

۴) الف: عرضه ـ تقاضا ب: ۱۸ واحد مازاد عرضه ج: ۱۰ واحد کمبود تقاضا

۱۳۰- **سه کشور فرضی A ,B و C با برخورداری از منابع و عوامل تولید یکسان قادر به تولید دو محصول دوچرخه و لپ‌تاپ هستند.در صورتی‌که این سه کشور تمام منابع و عوامل تولید خود را جهت تولید دوچرخه به کار گیرند، هر یک به ترتیب ۴۷۰، ۶۳۰ و ۴۵۰ عدد دوچرخه تولید خواهند کرد و در صورتی‌که منابع خود را به تولید لپ‌تاپ اختصاص دهند، هر یک از این سه کشور به‌ترتیب ۶۵۰، ۴۷۰ و ۷۴۰ دستگاه لپ‌تاپ تولید خواهند کرد.**

با توجه به این موضوع کدام گزینه صحیح نیست؟

۱) کشور A به منظور رعایت اصل مزیت مطلق باید لپ‌تاپ را در داخل کشور تولید کند.

۲) کشور A در تولید هیچ کالایی از مزیت مطلق برخوردار نیست.

۳) کشور B در تولید دوچرخه از مزیت مطلق برخوردار است.

۴) کشور C به منظور رعایت اصل مزیت مطلق، لپ‌تاپ را در داخل کشور تولید و صادر می‌کند و دوچرخه را از کشور B وارد می‌نماید.

محل انجام محاسبات

www.biomaze.ir

t.me/Azmoonha_Azmayeshi

۱۳۱- پاسخ صحیح پرسش‌های زیر در کدام گزینه مطرح شده است؟

الف: کدام عبارت در رابطه با جریان چرخشی بازار صحیح نیست؟

ب: کاهش نرخ مالیات بر ارزش افزودهٔ محصولات لبنی و پشتیبانی از تأمین آموزش و بهداشت عمومی برای همگان، اشاره به کدام‌یک از اهداف دولت از اخذ مالیات دارد؟

ج: سازمان دائمی تجارت جهانی چگونه ایجاد شد؟

د: کدام‌یک از موارد زیر کشور را به وضعیت استقلال و استحکام اقتصادی نزدیک نمی‌کند؟

۱) الف: عرضه‌کنندگان کالا و خدمات در بازار محصولات، بنگاه‌ها هستند.

ب: تشویق فعالیت‌های مطلوب، افزایش درآمد دولت

ج: در سال ۱۹۹۲، ۲۲ کشور به منظور کاهش موانع تجاری بین کشورهای عضو و حمایت از صنایع داخلی خود در برابر کشورهای دیگر قراردادی غیررسمی به‌نام قرارداد «گات» را امضا کردند که بعدها به سازمان دائمی تجارت جهانی تبدیل شد.

د: توجه به اقتصاد دانش‌بنیان

۲) الف: بهای کالا و خدمات پس از عبور از بازار محصولات به‌عنوان درآمد بنگاه‌ها دریافت می‌شود.

ب: تشویق فعالیت‌های مطلوب، تشویق فعالیت‌های مطلوب

ج: در سال ۱۹۹۲، ۲۲ کشور به منظور کاهش موانع تجاری بین کشورهای عضو و حمایت از صنایع داخلی خود در برابر کشورهای دیگر قراردادی غیررسمی به‌نام قرارداد «گات» را امضا کردند که بعدها به سازمان دائمی تجارت جهانی تبدیل شد.

د: اختصاص تمام منابع به تولید محصولی که کشور در آن مزیت مطلق دارد.

۳) الف: پرداخت‌های عوامل تولید پس از عبور از بازار محصولات به عنوان درآمد خانوارها دریافت می‌شود.

ب: تشویق فعالیت‌های مطلوب، افزایش درآمد دولت

ج: در سال ۱۹۴۷، ۲۳ کشور برای جلوگیری از اقدامات حمایت‌گرایانهٔ کشورها علیه یکدیگر و حفظ روابط تجاری بین خودشان قراردادی غیررسمی به‌نام قرارداد «گات» را امضا کردند و بعدها به سازمان دائمی تجارت جهانی تبدیل شد.

د: نزدیک شدن به وضعیت تک محصولی

۴) الف: تقاضاکنندگان در بازار عوامل تولید خانوارها هستند که با پرداخت بهای عوامل تولید، آن‌ها را در اختیار می‌گیرند.

ب: کاهش نابرابری‌های اقتصادی، افزایش درآمد دولت

ج: در سال ۱۹۴۷، ۲۳ کشور برای جلوگیری از اقدامات حمایت‌گرایانهٔ کشورها علیه یکدیگر و حفظ روابط تجاری بین خودشان قراردادی غیررسمی به‌نام قرارداد «گات» را امضا کردند و بعدها به سازمان دائمی تجارت جهانی تبدیل شد.

د: خلق مزیت‌های جدید اقتصادی

۱۳۲- در هر یک از موارد زیر، آیا تغییر بیان شده صاحب فعالیت اقتصادی مشمول مالیات را، تشویق یا دلسرد می‌کند؟

الف: دولت مالیات ۵۰۰ تومانی بر بطری‌ها و قوطی‌های پلاستیکی وضع می‌کند.

ب: دولت مالیات بر فروش خودروهای جدید را حذف می‌کند.

ج: دولت قوانین را تغییر می‌دهد تا شرکت‌ها مالیات بیشتری بپردازند.

۱) تشویق ـ دلسرد ـ تشویق
۲) دلسرد ـ تشویق ـ دلسرد
۳) دلسرد ـ دلسرد ـ تشویق
۴) تشویق ـ تشویق ـ دلسرد

محل انجام محاسبات

www.biomaze.ir

t.me/Azmoonha_Azmayeshi

۱۳۳- با توجه به نمودار روبه‌رو، به‌ترتیب و از راست به چپ:

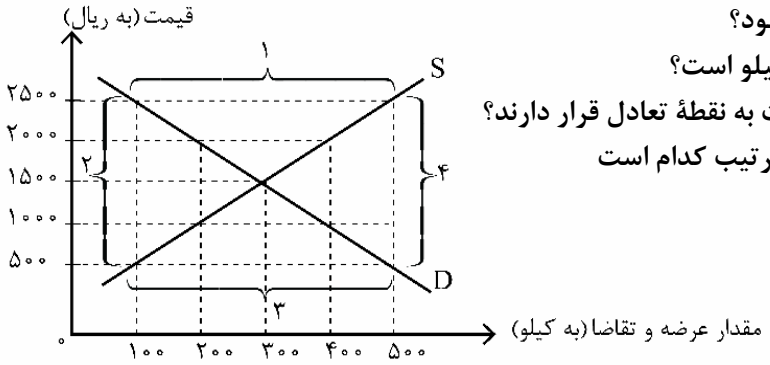
الف: کدام ناحیه بیانگر کمبود تقاضا است؟

ب: در کدام قیمت‌ها بازار با کمبود عرضه مواجه می‌شود؟

ج: قیمت و مقدار تعادلی به‌ترتیب چند ریال و چند کیلو است؟

د: مازاد عرضه و کمبود عرضه در کدام موقعیت نسبت به نقطهٔ تعادل قرار دارند؟

هـ: منحنی «تقاضا ـ قیمت» و «عرضه ـ قیمت» به ترتیب کدام است و هر یک در کدام وضعیت است؟

۱) الف: ۱، ب: ۵۰۰ و ۱۰۰۰، ج: ۱۵۰۰ و ۳۰۰، د: مازاد عرضه پایین نقطهٔ تعادل و کمبود عرضه بالای نقطهٔ تعادل، هـ: S و D ـ صعودی و نزولی

۲) الف: ۳، ب: ۲۰۰۰ و ۲۵۰۰، ج: ۳۰۰ و ۱۵۰۰، د: مازاد عرضه بالای نقطهٔ تعادل و کمبود عرضه پایین نقطهٔ تعادل، هـ: S و D ـ صعودی و نزولی

۳) الف: ۳، ب: ۲۰۰۰ و ۲۵۰۰، ج: ۳۰۰ و ۱۵۰۰، د: مازاد عرضه پایین نقطهٔ تعادل و کمبود عرضه بالای نقطهٔ تعادل، هـ: D و S ـ نزولی و صعودی

۴) الف: ۱، ب: ۵۰۰ و ۱۰۰۰، ج: ۱۵۰۰ و ۳۰۰، د: مازاد عرضه بالای نقطهٔ تعادل و کمبود عرضه پایین نقطهٔ تعادل، هـ: D و S ـ نزولی و صعودی

۱۳۴- موارد کدام گزینه تکمیل‌کنندهٔ جاهای خالی عبارات زیر در خصوص انواع کالاها است؟

الف: کالای معمولی، کالایی است که با کاهش درآمد، تقاضا برای آن ... می‌شود و با افزایش درآمد میزان مصرف آن کالا ... می‌یابد.

ب: کالاهای ...، به صورت تکمیلی و با هم مصرف می‌شوند.

ج: کالای پست، به کالایی گفته می‌شود که با افزایش درآمد تقاضا برای آن ... می‌یابد.

د: کالاهای ...، کالاهایی هستند که هنگامی که قیمت یک کالا افزایش می‌یابد، تقاضا برای کالای دیگر افزایش می‌یابد.

۱) الف: کم ـ افزایش ب: جایگزین ج: کم د: مکمل
۲) الف: افزایش ـ کم ب: جایگزین ج: افزایش د: مکمل
۳) الف: کم ـ افزایش ب: مکمل ج: کم د: جایگزین
۴) الف: افزایش ـ کم ب: مکمل ج: افزایش د: جایگزین

۱۳۵- برای تعامل قدرتمند با دیگر کشورها چه سیاست یا برنامه‌ای باید در پیش گرفت؟

۱) باید میان بهره‌برداری از مزیت‌های موجود از سویی و خلق مزیت‌های جدید در جهت افزایش استقلال و اقتدار اقتصادی دست به انتخاب بهینه زد.

۲) باید بیشترین میزان واردات را بر روی محصولات اساسی کشاورزی و صنایع دارویی متمرکز کرد.

۳) باید از اقتصاد تک محصولی در جامعهٔ شهری فاصله گرفت.

۴) باید بازار فروش کالاهای صادراتی را محدود کرد.

محل انجام محاسبات

www.biomaze.ir

دانلود رایگان تمام آزمون های آزمایشی در کانال ما:
@Azmoonha_Azmayeshi
تمام پایه ها و رشته ها
علوی
مرکز سنجش آموزش مدارس برتر
آزمونهای آزمایشی
T.me/Azmoonha_Azmayeshi
شرکت تعاونی خدمات آموزشی کارکنان
سازمان سنجش آموزش کشور
گزینه دو
مؤسسه آموزشی فرهنگی
آزمونهای آزمایشی
T.me/Azmoonha_Azmayeshi
آزمون های سراسری
گاج
کانون فرهنگی آموزش
قلم چی
حلی سنجی

t.me/Azmoonha_Azmayeshi

Z03

A

پنجشنبه

۱۴۰۲/۰۵/۰۵

گروه آموزشی ماز

پاسخنامه آزمون الکترونیکی کنکوری‌های انسانی ــ مرحله ۳

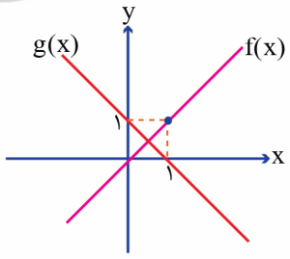
درس	طراحان	ویراستاران
ریاضی	محمد نوربخش ـ محمد یگانه ـ علی شهرابی ـ سعید عزیزخانی ـ محمدابراهیم توزنده‌جانی امیدرضا پورحسینی ـ حامد حسینخانی	امیرحسین ابومحبوب
زبان و ادبیات فارسی	حسن وسکری ـ مهران قندی ـ اسماعیل محمدزاده ـ مهدی ضیائی ـ کاظم کاظمی محسن اصغری ـ علی امیرسلیمانی ـ سید مجتبی بلاغتی ـ بهروز ثروتی ـ مریم یوسف‌زاده	فرهاد علی‌نژاد مریم پیروی
علوم اجتماعی	الهام میرزایی ـ فروغ تیموریان ـ آزیتا بیدقی ـ ازاده میرزایی ـ مبینا سادات تاجیک	آزاده میرزایی
روان‌شناسی	محسن پیرحسینلو ـ الهه همایون‌زاده ـ مهدیه سادات رضوی ـ مرتضی واعظ قاسمی	احسان کلاته
زبان عربی	هاله کریمی ـ کاظم غلامی ـ کیارش پورمهدی ـ فرشید فرج‌زاده ـ محمدعلی کاظمی نصرآبادی ـ مهدی طاهری	محمدعلی تابانفر
تاریخ	حمیده محبی ـ سکینه سعیدیان ـ حمیدرضا بهیاد ـ الناز گنج‌کار ـ منصوره حاجی‌زاده	محمد رسایی
جغرافیا	حمیدرضا بهیاد ـ حدیث طلوع‌مهر ـ فرشید مشعرپور ـ یگانه رنجبر	فرشید مشعرپور
فلسفه و منطق	اصغر حجازیان ـ حمید سودیان طهرانی ـ کیمیا طهماسبی ـ فیروز نژادنجف ـ رضا آقاجانی ـ امیرمحمد نصیری سعید رحیمیان ـ مجید قدرتی‌پور ـ محمد تفقدی	حسن صدری
اقتصاد	سارا شریفی ـ میترا چینی‌ساز ـ امیرحسین بلبلی ـ احمدمنصوری ـ امیرمحمد بیگی	احمد منصوری
مدیر آزمون: رسول خنجری		

حق چاپ و تکثیر سوالات به هر روش(الکترونیکی و ...) پس از برگزاری آزمون برای تمامی اشخاص حقیقی و حقوقی تنها با مجوز «گروه ماز» مجاز می‌باشد و با متخلفین برابر مقررات رفتار می‌شود.

به دلیل عدم رضایت تیم ماز، هر گونه استفاده غیرقانونی از دفترچه سوالات و پاسخنامه ماز برای تمامی اشخاص، شرعاً حرام است.

t.me/Azmoonha_Azmayeshi

۱- اگر توابع خطی f و g مطابق شکل زیر باشند؛ آنگاه اختلاف جواب‌های معادلهٔ $\frac{g^{۲}(x)}{f(x)}=۲$، کدام است؟

۱) $۳\sqrt{۲}$
۲) $۲\sqrt{۲}$
۳) $۳\sqrt{۳}$
۴) $۲\sqrt{۳}$

پاسخ: گزینه ۴ (۱۰۰۲ ـ دشوار)

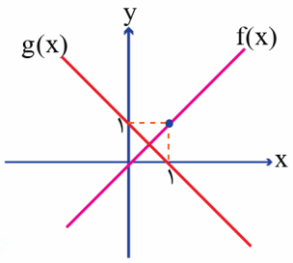
هر تابع به صورت $f(x)=mx+h$ یک تابع خطی است که با داشتن دو نقطه از آن می‌توان به صورت زیر ضابطهٔ آن را بدست آمده:

$$A(x_۱,y_۱)\ ,\ B(x_۲,y_۲)$$

$$m=\frac{y_۲-y_۱}{x_۲-x_۱}\Rightarrow y-y_۱=m(x-x_۱)$$

قدر مطلق تفاضل دو ریشه در معادلهٔ $ax^{۲}+bx+c=۰$ از رابطهٔ $\frac{\sqrt{\Delta}}{|a|}$ بدست می‌آید.

پاسخ تشریحی:

تابع f از نقاط $(۰,۰),(۱,۱)$ می‌گذرد، پس:

$$m=\frac{۱-۰}{۱-۰}=۱\rightarrow y-۰=۱(x-۰)$$
$$\rightarrow y=x\rightarrow f(x)=x$$

تابع g از نقاط $(۱,۰),(۰,۱)$ می‌گذارد، پس:

$$m=\frac{۰-۱}{۱-۰}=-۱\rightarrow y-۰=-۱(x-۱)$$
$$\rightarrow y=-x+۱\rightarrow g(x)=-x+۱$$

حال با جای‌گذاری در رابطهٔ $\frac{g^{۲}(x)}{f(x)}=۲$ داریم:

$$\frac{(-x+۱)^{۲}}{x}=۲\rightarrow x^{۲}-۲x+۱=۲x\rightarrow x^{۲}-۴x+۱=۰$$

اختلاف دو ریشه $=\frac{\sqrt{\Delta}}{|a|}=\frac{\sqrt{۱۶-۴}}{|۱|}=\sqrt{۱۲}=۲\sqrt{۳}$

گروه آموزشی ماز

۲- در تابع خطی f داریم $f(۵)-f(-۱)=۳۶$. مقدار $f(۱)-f(-۵)$ کدام است؟

۱) -۲۶ ۲) -۳۶ ۳) -۴۶ ۴) -۶۶

پاسخ: گزینه ۲ (۱۰۰۲ ـ متوسط)

هر تابع به صورت $f(x)=mx+h$ یک تابع خطی است که با داشتن دو نقطه از آن می‌توان به صورت زیر ضابطهٔ آن را بدست آمده:

$$A(x_۱,y_۱)\ ,\ B(x_۲,y_۲)$$

$$m=\frac{y_۲-y_۱}{x_۲-x_۱}\Rightarrow y-y_۱=m(x-x_۱)$$

پاسخ تشریحی:

تابع خطی $f(x)=mx+h$ را در نظر می‌گیریم و داریم:

$$f(۵)-f(-۱)=۳۶\rightarrow ۵m+h-(-m+h)=۳۶\rightarrow ۶m=۳۶\rightarrow m=۶$$

پس ضابطه تابع f به صورت $f(x)=۶x+h$ است و خواهیم داشت:

$$f(-۵)-f(۱)=-۳۰+h-(۶+h)=-۳۶$$

گروه آموزشی ماز

www.biomaze.ir

t.me/Azmoonha_Azmayeshi

۳- تابع خطی **f** از نقاط $(۸,۱۰),(۳,۸),(k,۴-k)$ می‌گذرد. مقدار **k** کدام است؟

۱) $\frac{۱۴}{۳}$ ۲) $-\frac{۵۴}{۷}$ ۳) -۲ ۴) ۴

پاسخ: گزینه ۳ (۱۰۰۲ ـ متوسط)

هر تابع به‌صورت $f(x)=mx+h$ یک تابع خطی است که با داشتن دو نقطه از آن می‌توان به صورت زیر ضابطهٔ آن را بدست آمده:

$$A(x_۱,y_۱)\ ,\ B(x_۲,y_۲)$$

$$m=\frac{y_۲-y_۱}{x_۲-x_۱}\Rightarrow y-y_۱=m(x-x_۱)$$

پاسخ تشریحی:

ابتدا ضابطهٔ تابع خطی f را به کمک نقاط $(-۲,۶),(۳,۸)$ می‌نویسیم:

$$m=\frac{۱۰-۸}{۸-۳}=\frac{۲}{۵}\rightarrow y-۸=\frac{۲}{۵}(x-۳)\rightarrow y-۸=\frac{۲}{۵}x-\frac{۶}{۵}$$

$$\rightarrow y=\frac{۲}{۵}x+\frac{۳۴}{۵}\rightarrow f(x)=\frac{۲}{۵}x+\frac{۳۴}{۵}$$

و اینک نقطهٔ $(k,۴-k)$ را در تابع خطی قرار می‌دهیم:

$$۴-k=\frac{۲k}{۵}+\frac{۳۴}{۵}\xrightarrow{\times ۵}۲۰-۵k=۲k+۳۴\rightarrow ۷k=-۱۴\rightarrow k=-۲$$

گروه آموزشی ماز

۴- بیشترین مقدار تابع $f(x)=ax^۲+۴x-۲$ برابر $\frac{۳}{۴}$ است. معادله محور تقارن سهمی **f** کدام است؟

۱) $x=\frac{-۸}{۱۱}$ ۲) $x=\frac{۸}{۱۱}$ ۳) $x=\frac{۱۱}{۸}$ ۴) $x=\frac{-۱۱}{۸}$

پاسخ: گزینه ۳ (۱۰۰۲ ـ متوسط)

در سهمی $y=ax^۲+bx+c$ با شرط $a<۰$ مختصات نقطهٔ ماکزیمم تابع به صورت $S(\frac{-b}{۲a},\frac{-\Delta}{۴a})$ است که مقدار $\frac{-\Delta}{۴a}$ بیشترین مقدار تابع است.

معادله محور تقارن سهمی $y=ax^۲+bx+c$ به صورت $x=\frac{-b}{۲a}$ است.

پاسخ تشریحی:

با توجه به نکته بالا، داریم:

$$\frac{-\Delta}{۴a}=\frac{۳}{۴}\rightarrow\frac{۴(a)(-۲)-۱۶}{۴a}=\frac{۳}{۴}\rightarrow -۸a-۱۶=۳a$$

$$\rightarrow ۱۱a=-۱۶\rightarrow a=\frac{-۱۶}{۱۱}$$

بنابراین ضابطهٔ سهمی به صورت $f(x)=\frac{-۱۶}{۱۱}x^۲+۴x-۲$ است و معادلهٔ محور تقارن سهمی عبارت است از:

$$x=\frac{-۴}{۲(\frac{-۱۶}{۱۱})}=\frac{۴}{\frac{۳۲}{۱۱}}=\frac{۱۱}{۸}$$

گروه آموزشی ماز

۵- اگر **m** عددی طبیعی و رابطه $\{(m,a^۲),(a,۵),(m,۲a+۳),(۰,۲a),(-۱,b)\}$ یک تابع با دامنه سه عضوی باشد، مجموع اعضای برد تابع کدام است؟

۱) ۴ ۲) ۵ ۳) ۶ ۴) ۷

پاسخ: گزینه ۱ (۱۰۰۲ ـ دشوار)

رابطه‌ای بر حسب زوج مرتب‌ها معرف تابع است که مؤلفه‌های اول، متفاوت باشند. اگر مؤلفه‌های اول یکسان باشند، الزاماً مؤلفه‌های دوم نیز باید یکسان باشند.
اگر تابع f به صورت زوج مرتب معرفی شده باشد، مؤلفه‌های اول معرف دامنهٔ تابع (D_f) و مؤلفه‌های دوم معرف برد تابع (R_f) هستند. مثلاً در تابع $f=\{(-۱,۴)(۰,۷)\}$ دامنهٔ تابع $D_f=\{-۱,۰\}$ و برد تابع $R_f=\{۴,۷\}$ هستند.

www.biomaze.ir

t.me/Azmoonha_Azmayeshi

پاسخ تشریحی:

$$\begin{cases}(m,a^{۲})\\(m,۲a+۳)\end{cases} \Rightarrow a^{۲}=۲a+۳ \Rightarrow a^{۲}-۲a-۳=۰ \Rightarrow (a-۳)(a+۱)=۰ \Rightarrow \begin{cases}a-۳=۰ \Rightarrow a=۳\\a+۱=۰ \Rightarrow a=-۱\end{cases}$$

اگر $a=۳$ باشد، داریم:

$$f=\{(m,۹),(۳,۵),(۰,۶),(-۱,b)\}$$

دو زوج مرتب $(m,۹)$ و $(-۱,b)$ نمی‌توانند برابر باشند، زیرا m مساوی -۱ نیست؛ زیرا عددی طبیعی معرفی شده است. پس در این حالت دامنه تابع چهار عضوی است و در نتیجه $a=۳$ غیرقابل قبول است.

اگر $a=-۱$ باشد، داریم:

$$f=\{(m,۱),(-۱,۵),(۰,-۲),(-۱,b)\}$$

$(m,۱)$ تکراری

f تنها در صورتی تابع است که $b=۵$ باشد. در این صورت چون m عددی طبیعی و در نتیجه مخالف صفر و ۱- است، دامنهٔ تابع سه عضوی است.

و مجموع اعضای برد آن برابر است با:

$$۱+۵-۲=۴$$

گروه آموزشی ماز

۶- اگر $f=\begin{cases}A\to B\\f(x)=\frac{x-۱}{۲x+۳}\end{cases}$ و $A=\left\{-۱,\frac{a}{۲}\right\}$ و $B=\{۳,۴b\}$، آنگاه حاصل ab کدام است؟

۱) ۱- ۲) ۲- ۳) ۱ ۴) ۲

پاسخ: گزینه ۴ (۱۰۰۲ ـ متوسط)

در نمایش جبری تابع می‌توان از رابطه $\begin{cases}f:A\to B\\y=f(x)\end{cases}$ استفاده کرد که در آن دامنه تابع مجموعه A و برد تابع زیر مجموعه B است. (به مجموعه B هم دامنه می‌گویند).

دامنه تابع همان ورودی‌های تابع و برد تابع همان خروجی‌های تابع است.

پاسخ تشریحی:

$$f=\begin{cases}A\to B\\f(x)=\frac{x-۱}{۲x+۳}\end{cases} \qquad A=\left\{-۱,\frac{a}{۲}\right\},\ B=\{۳,۴b\}$$

$$f(-۱)=\frac{-۱-۱}{۲(-۱)+۳}=\frac{-۲}{-۲+۳}=\frac{-۲}{۱}=-۲$$

یعنی باید در مجموعه B عضو ۲- وجود داشته باشد؛ پس الزاماً: $۴b=-۲$ و در نتیجه $b=-\frac{۲}{۴}=-\frac{۱}{۲}$ است.

عضو دیگر دامنه $\frac{a}{۲}$ است که مقدار تابع به ازای آن (با توجه به مجموعه B) برابر ۳ شده است؛ پس:

$$f\left(\frac{a}{۲}\right)=۳ \Rightarrow \frac{\frac{a}{۲}-۱}{۲\left(\frac{a}{۲}\right)+۳}=۳ \Rightarrow \frac{\frac{a}{۲}-۱}{a+۳}=۳$$

$$\Rightarrow ۳a+۹=\frac{a}{۲}-۱ \xrightarrow{\text{طرفین معادله در ۲ ضرب}} ۶a+۱۸=a-۲$$

$$\Rightarrow ۶a-a=-۲-۱۸ \Rightarrow ۵a=-۲۰ \Rightarrow a=-\frac{۲۰}{۵}=-۴$$

و در نهایت:

$$\Rightarrow ab=(-۴)\left(-\frac{۱}{۲}\right)=۲$$

گروه آموزشی ماز

www.biomaze.ir

t.me/Azmoonha_Azmayeshi

۷- در تابع خطی f داریم: $f(۲)=-۳$ و $f(-۱)=۴$، نمودار تابع f محور xها را با کدام طول قطع می‌کند؟

۱) $-\frac{۵}{۷}$ ۲) $\frac{۵}{۷}$ ۳) $-\frac{۷}{۵}$ ۴) $\frac{۷}{۵}$

پاسخ: گزینه ۲ (۱۰۰۲ ـ آسان)

اگر نمودار تابع خطی از دو نقطه $A(x_A,y_B)$ ، $B(x_B,y_B)$ بگذرد. شیب خط از رابطهٔ $m=\frac{y_A-y_B}{x_A-x_B}$ به دست می‌آید.

فرم استاندارد معادله خط به صورت $y=mx+n$ است که در آن m، شیب خط و n عرض از مبدأ است.

هرگاه گفته شود $f(a)=b$ به معنی آن است که نقطهٔ (a,b) متعلق به تابع f است.

در نقطه‌ای که یک نمودار محور xها را قطع می‌کند $y=۰$ است و در نقطه‌ای که یک نمودار محور yها را قطع می‌کند $x=۰$ است.

پاسخ تشریحی:

تابع خطی f از نقاط $(۲,-۳),(-۱,۴)$ عبور می‌کند. پس باید معادله خط (معادله تابع خطی f) را بنویسیم. ابتدا شیب خط را می‌یابیم:

$$m=\frac{y_۲-y_۱}{x_۲-x_۱}=\frac{۴-(-۳)}{-۱-۲}=\frac{۴+۳}{-۳}=-\frac{۷}{۳}$$

حال با داشتن شیب خط $m=-\frac{۷}{۳}$ و مختصات یکی از نقاط به دلخواه (مثلاً (۳- و ۲)) معادله خط را می‌نویسیم:

$$y=mx+n \xrightarrow[x=۲,y=-۳]{m=-\frac{۷}{۳}} -۳=(\frac{-۷}{۳})(۲)+n \Rightarrow -۳+\frac{۱۴}{۳}=n$$

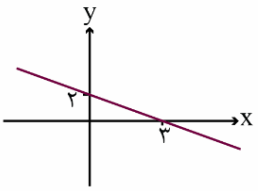
$$\Rightarrow \frac{-۹+۱۴}{۳}=n \Rightarrow n=\frac{۵}{۳} \Rightarrow y=f(x)=-\frac{۷}{۳}x+\frac{۵}{۳}$$

برای یافتن محل تلاقی نمودار با محورها xها کافیست به جای y یا f(x) عدد صفر را قرار می‌دهیم:

$$۰=-\frac{۷}{۳}x+\frac{۵}{۳} \Rightarrow \frac{۷}{۳}x=\frac{۵}{۳} \xrightarrow{\times ۳} ۷x=۵ \Rightarrow x=\frac{۵}{۷}$$

گروه آموزشی ماز

۸- برای خط مقابل، اگر بُرد تابع به صورت $-۳\le y<۵$ تعریف شود، دامنه آن به کدام صورت خواهد بود؟

۱) $-۲/۵<x\le ۵/۵$
۲) $-۲/۵\le x\le ۵/۵$
۳) $-۴/۵\le x<۷/۵$
۴) $-۴/۵<x\le ۷/۵$

پاسخ: گزینه ۴ (۱۰۰۲ ـ متوسط)

روش اول:

خط از نقاط $(۳,۰),(۰,۲)$ می‌گذرد و عرض از مبدأ خط ۲ است:

$$m=\frac{۰-۲}{۳-۰}=-\frac{۲}{۳}$$

با توجه به این که عرض از مبدأ خط عدد ۲ است؛ پس معادله خط به صورت زیر است:

$$y=mx+n \xrightarrow[n=۲]{m=-\frac{۲}{۳}} y=-\frac{۲}{۳}x+۲$$

حال از آنجا که برد تابع $-۳\le y<۵$ داده شده است؛ پس:

$$\xrightarrow{y=-۳} -۳=-\frac{۲}{۳}x+۲ \Rightarrow -۳-۲=-\frac{۲}{۳}x$$
$$\Rightarrow -۵=-\frac{۲}{۳}x \Rightarrow x=\frac{-۵}{-\frac{۲}{۳}}=\frac{۱۵}{۲}=۷/۵$$
$$\xrightarrow{y=۵} ۵=-\frac{۲}{۳}x+۲ \Rightarrow ۵-۲=-\frac{۲}{۳}x$$
$$\Rightarrow ۳=-\frac{۲}{۳}x \Rightarrow x=\frac{۳}{-\frac{۲}{۳}}=-\frac{۹}{۲}=-۴/۵$$

www.biomaze.ir

t.me/Azmoonha_Azmayeshi

روش دوم:

$$\rightarrow -3 \le -\frac{2}{3}x + 2 < 5$$
$$\xrightarrow{\times 3} -9 \le -2x + 6 < 15$$
$$\xrightarrow{-6} -15 \le -2x < 9$$
$$\xrightarrow{\div(-2)} \frac{15}{2} \ge x > -\frac{9}{2} \rightarrow -4/5 < x \le 7/5$$

پس نتیجه دامنه تابع به صورت $-4/5 < x \le 7/5$ خواهد بود.

گروه آموزشی ماز

۹- نمودار تابع $f(x)=x^2$ را سه واحد به سمت راست و نُه واحد به سمت بالا انتقال می‌دهیم. منحنی حاصل با نمودار تابع f در نقطه (a,b) متقاطع‌اند، a+b کدام است؟

۱) ۶ ۲) ۱۲ ۳) ۲۰ ۴) ۳۰

پاسخ: گزینه ۲ (۱۰۰۲ ـ متوسط)

در تابع $f(x)=x^2$ اگر نمودار تابع را:

الف) k واحد به سمت چپ انتقال دهیم آنگاه ضابطه تابع جدید به صورت $g(x)=(x+k)^2$ خواهد بود.

ب) k واحد به سمت راست انتقال دهیم آنگاه ضابطه تابع جدید به صورت $g(x)=(x-k)^2$ خواهد بود.

ج) اگر n واحد به سمت بالا انتقال دهیم آنگاه ضابطه تابع به صورت $g(x)=x^2+n$ خواهد بود.

د) اگر n واحد به سمت پایین انتقال دهیم آنگاه ضابطه تابع به صورت $g(x)=x^2-n$ خواهد بود.

برای به دست آوردن محل تلاقی نمودارهای دو تابع کافی است ضابطه‌هایشان را مساوی هم قرار دهیم.

پاسخ تشریحی:

نمودار تابع $f(x)=x^2$ را سه واحد به سمت راست و نُه واحد به سمت بالا انتقال داده‌ایم، پس ضابطه تابع جدید به صورت:

$$g(x)=(x-3)^2+9=x^2-6x+9+9=x^2-6x+18$$

نمودار جدید $(g(x))$ با نمودار قدیم $(f(x))$ در یک نقطه متقاطع‌اند که آن را می‌یابیم:

$$g(x)=f(x)$$
$$x^2-6x+18=x^2 \Rightarrow -6x+18=0$$
$$\Rightarrow -6x=-18 \Rightarrow x=\frac{-18}{-6}=3$$
$$f(x)=x^2 \xrightarrow{x=3} f(x)=3^2=9$$

یعنی این دو تابع در نقطه $(3,9)$ متقاطع‌اند؛ پس:

$$a+b=3+9=12$$

گروه آموزشی ماز

۱۰- تابع خطی f، دو خط $y=2x-5$ و $y=-3x+2$ را به‌ترتیب در نقاطی به طول ۱ و ۳ قطع می‌کند. اگر معادله $ax^2=f(x)$ ریشه مضاعف داشته باشد، a کدام است؟

۱) ۱ ۲) ۱- ۳) ۲ ۴) ۲-

پاسخ: گزینه ۱ (۱۰۰۲ ـ متوسط)

ریشهٔ مضاعف: معادلهٔ $ax^2+bx+c=0$ در صورتی ریشهٔ مضاعف دارد که $\Delta=b^2-4ac=0$ باشد.

تابع خطی: تابع $f(x)=ax+b$ را تابع خطی می‌گویند که با داشتن دو نقطه از تابع می‌توان ضابطه آن را به دست آورد.

پاسخ تشریحی:

مختصات نقطه‌ای به طول ۱ روی خط $y=2x-5$ را حساب می‌کنیم:

$$y=2(1)-5=-3 \xrightarrow{\text{نقطه}} A(1,-3)$$

www.biomaze.ir

t.me/Azmoonha_Azmayeshi

مختصات نقطه‌ای به طول ۳ روی خط $y=-۳x+۲$ را حساب می‌کنیم:

$$y=-۳(۳)+۲=-۷ \xrightarrow{\text{نقطه}} B(۳,-۷)$$

باید معادله خط گذرنده از A و B را بنویسیم:

شیب خط گذرنده از A و B برابر است با:

$$m_{AB}=\frac{y_B-y_A}{x_B-x_A}=\frac{-۷-(-۳)}{۳-۱}=-۲$$

معادله خط با شیب ۲- و گذرنده از نقطهٔ $A(۱,-۳)$ را می‌نویسیم:

$$y=-۲x+b \xrightarrow{(۱,-۳)} -۳=-۲+b \rightarrow b=-۱$$

پس ضابطه f به صورت $f(x)=-۲x-۱$ است.

معادله $ax^۲=f(x)$ را تشکیل می‌دهیم:

$$ax^۲=-۲x-۱ \rightarrow ax^۲+۲x+۱=۰$$

معادله بالا باید ریشه مضاعف داشته باشد، پس:

$$\Delta=۰ \rightarrow ۴-۴a=۰ \rightarrow a=۱$$

گروه آموزشی ماز

۱۱- اگر دامنه و برد تابع $f(x)=(x-۱)(x+۳)$ به‌ترتیب $-۴\le y\le k_۲$ و $۳\le x\le k_۱$ باشد، حاصل $k_۲-k_۱$ کدام است؟

۱) ۷ ۲) ۱۰ ۳) ۱۳ ۴) ۱۶

پاسخ: گزینه ۴ (۱۰۰۲ ـ دشوار)

نکته۱) برای به‌دست آوردن برد سهمی f با دامنه $x_۱\le x\le x_۲$، مقادیر $f(x_۱)$، $f(x_۲)$ و $f(\frac{-b}{۲a})$ (به شرطی که $x_۱\le x_s\le x_۲$) را حساب می‌کنیم. برد f بین کمترین مقدار و بیشترین مقدار از بین این سه مقدار است.

نکته۲) طول رأس سهمی با میانگین ریشه‌های سهمی برابر است.

پاسخ تشریحی:

ریشه‌های سهمی $f(x)=(x-۱)(x+۳)$، $x_۱=-۳$ و $x_۲=۱$ هستند. طول رأس برابر است با: $x_s=\frac{-۳+۱}{۲}=-۱$

پس اینجا باید مقدار سهی را در $x=-۴$ (ابتدای دامنه)، $x=۳$ (انتهای دامنه) و $x=-۱$ (طول رأس) حساب کنیم:

$$\begin{cases} f(-۴)=(-۵)(-۱)=۵ \\ f(۳)=۲(۶)=۱۲ \rightarrow \text{بیشترین} \\ f(-۱)=(-۲)(۲)=-۴ \rightarrow \text{کمترین} \end{cases}$$

پس برد f به صورت $k_۱=-۴\le y\le ۱۲=k_۲$ است.

در نتیجه:

$$k_۲-k_۱=۱۲-(-۴)=۱۶$$

گروه آموزشی ماز

۱۲- اگر $۳x+y=۱$ باشد، کمترین مقدار عبارت $x^۲+y^۲$ کدام است؟

۱) ۰/۱ ۲) ۰/۲ ۳) ۰/۳ ۴) ۰/۴

پاسخ: گزینه ۱ (۱۰۰۲ ـ دشوار)

پاسخ تشریحی:

از تساوی $۳x+y=۱$، y را برحسب x می‌نویسیم: $y=-۳x+۱$

با جای‌گذاری تساوی بالا در $x^۲+y^۲$، داریم:

$$x^۲+(-۳x+۱)^۲=x^۲+۹x^۲-۶x+۱=۱۰x^۲-۶x+۱$$

عبارت درجه دوم به‌دست‌آمده به ازای $x=\frac{-b}{۲a}$، مینیمم می‌شود:

$$x=\frac{-b}{۲a}=\frac{۶}{۲(۱۰)}=\frac{۳}{۱۰}=۰/۳$$

www.biomaze.ir

t.me/Azmoonha_Azmayeshi

با جای‌گذاری $x=۰/۳$ در $۱۰x^۲-۶x+۱$، داریم:

$$\min = ۱۰(۰/۳)^۲ - ۶(۰/۳) + ۱ = ۰/۹ - ۱/۸ + ۱ = ۰/۱$$

گروه آموزشی ماز

۱۳- اگر رابطهٔ $\{(۳,۲),(۲,-۱),(k-۱,۱),(۶,۱)\}$ تابع نباشد، مجموع مقادیر قابل قبول برای k کدام است؟

۱) ۱۰ ۲) ۱۱ ۳) ۷ ۴) ۹

پاسخ: گزینه ۳ (۱۰۰۲ ـ متوسط)

مجموعه‌ای از زوج مرتب‌ها تابع نیست، هرگاه حداقل دو زوج مرتب با مؤلفه‌های اول یکسان و مؤلفه‌های دوم متمایز در آن موجود باشد.

پاسخ تشریحی:

$$\{(۶,۱),(k-۱,۱),(۲,-۱),(۳,۲)\}$$

با توجه به تعریف تابع، داریم:

$k-۱=۶ \to k=۷ \to f=\{(۶,۱),(۲,-۱),(۳,۲)\}$ (رابطه تابع می‌شود.) ×

$k-۱=۲ \to k=۳ \to f=\{(۶,۱),(۲,۱),(۲,-۱),(۳,۲)\}$ ✓

$k-۱=۳ \to k=۴ \to f=\{(۶,۱),(۳,۱),(۲,-۱),(۳,۲)\}$ ✓

پس به ازای $k=۴$ یا $k=۳$ رابطه فوق تابع نیست که مجموع آن‌ها برابر $۳+۴=۷$ است.

گروه آموزشی ماز

۱۴- اگر $f(x+۲)=\frac{x^۲-ax}{۲a-۹}$ باشد، با فرض $f(۵)=-۳$، مقدار $f(۱۱)$ کدام است؟

۱) ۶ ۲) ۷ ۳) ۸ ۴) ۹

پاسخ: گزینه ۴ (۱۰۰۲ ـ متوسط)

برای محاسبهٔ مقدار $f(a)$ در تابع $f(x)$ به جای x قرار مقدار a را می‌دهیم.

پاسخ تشریحی:

از آنجایی که مقدار $f(۵)=-۳$ است، پس در تابع $f(x+۲)$ به جای x بایستی مقدار ۳ قرار می‌دهیم تا مقدار داخل پرانتز ورودی f برابر ۵ شود. پس داریم:

$$f(۳+۲)=\frac{۹-۳a}{۲a-۹} \to f(۵)=\frac{۹-۳a}{۲a-۹} \to \frac{۹-۳a}{۲a-۹}=-۳$$

$$\to -۶a+۲۷=۹-۳a \to ۱۸=۳a \to a=۶$$

پس ضابطهٔ تابع به صورت $f(x+۲)=\frac{x^۲-۶x}{۳}$ است و مقدار $f(۱۱)$ برابر است با:

$$f(۱۱)=f(۹+۲)=\frac{۸۱-۵۴}{۳}=\frac{۲۷}{۳}=۹$$

گروه آموزشی ماز

۱۵- اگر نمایش زوج مرتبی تابع $\begin{cases} f:\{m,۳\} \to B \\ f(x)=۵x-۲ \end{cases}$ به صورت $\{(۳,n),(-۳,p)\}$ باشد، مقدار $۲m+۲n+p$ کدام است؟

۱) ۳ ۲) -۳ ۳) -۲ ۴) ۲

پاسخ: گزینه ۱ (۱۰۰۲ ـ متوسط)

در تابع $y=f(x)$ به مقادیر قابل قبول برای x، دامنهٔ تابع گفته و با D_f نمایش می‌دهیم و با جای‌گذاری اعضای مجموعهٔ دامنه در تابع، مقادیر مجموعه برد تابع به دست می‌آیند که مقادیر قابل قبول برای y هستند و با R_f نمایش داده می‌شوند.

پاسخ تشریحی:

$$\begin{cases} f:\{m,۳\} \to B \\ f(x)=۵x-۲ \end{cases}, f=\{(۳,n),(-۳,p)\}$$

دامنهٔ تابع، مجموعهٔ $\{m,۳\}=\{۳,-۳\}$ است، پس $m=-۳$.

www.biomaze.ir

t.me/Azmoonha_Azmayeshi

برد تابع، مجموعهٔ $\{n,p\}$ است که داریم:

$$f(۳)=n\rightarrow n=۵(۳)-۲\rightarrow n=۱۳$$

$$f(-۳)=p\rightarrow p=۵(-۳)-۲\rightarrow p=-۱۷$$

بنابراین مقدار $۳m+۲n+p$ برابر است با:

$$۲(-۳)+۲(۱۳)+(-۱۷)=-۶+۲۶-۱۷=۳$$

گروه آموزشی ماز

۱۶- در تابع خطی f داریم $f(۰)=۵$, $f(۲)\times f(-۲)=۹$، مجموع مقادیر ممکن برای $f(۲۰)$ کدام است؟

۱) -۱۰ ۲) -۸۰ ۳) ۸۰ ۴) ۱۰

پاسخ: گزینه ۴ (۱۰۰۲ ـ متوسط)

هر تابع به صورت $f(x)=mx+h$ یک تابع خطی است که با داشتن دو نقطه از آن می‌توان به صورت زیر ضابطهٔ آن را بدست آمده:

$$A(x_۱,y_۱)\ ,\ B(x_۲,y_۲)$$

$$m=\frac{y_۲-y_۱}{x_۲-x_۱}\Rightarrow y-y_۱=m(x-x_۱)$$

پاسخ تشریحی:

تابع خطی f به صورت $f(x)=mx+h$ را در نظر می‌گیریم و داریم:

$$f(۰)=۵\rightarrow m(۰)+h=۵\Rightarrow f(x)=mx+۵$$

$$f(۲)\times f(-۲)=۹\rightarrow(۲m+۵)(-۲m+۵)=۹\rightarrow ۲۵-۴m^۲=۹$$

$$\rightarrow ۴m^۲=۱۶\rightarrow m^۲=۴\rightarrow m=\pm ۲$$

و اینک داریم:

$$m=-۲: f(x)=-۲x+۵\rightarrow f(۲۰)=-۴۰+۵=-۳۵$$

$$m=۲: f(x)=۲x+۵\rightarrow f(۲۰)=۴۰+۵=۴۵$$

و مجموع مقادیر ممکن برای $f(۲۰)$ برابر است با:

$$-۳۵+۴۵=۱۰$$

گروه آموزشی ماز

۱۷- اگر $۳x+۲y=۶۰$ باشد، ماکزیمم مقدار حاصل ضرب $p=xy$ کدام است؟

۱) ۱۲۰ ۲) ۱۵۰ ۳) ۳۰۰ ۴) ۴۵۰

پاسخ: گزینه ۲ (۱۰۰۲ ـ متوسط)

ماکزیمم مقدار xy

اگر مجموع دو متغیر x,y یا مجموع مضربی از آن‌ها را داشته باشیم و بخواهیم ماکزیمم مقدار حاصل ضرب آن‌ها را به دست آوریم به‌صورت زیر عمل می‌کنیم:

مقدار k را به‌طور مساوی بین دو جمله تقسیم می‌کنیم.

$$ax+by=k\Rightarrow\begin{cases}ax=\frac{k}{۲}\\ by=\frac{k}{۲}\end{cases}$$

$$\Rightarrow\begin{cases}x=\frac{k}{۲a}\\ y=\frac{k}{۲b}\end{cases}\Rightarrow P_{max}=xy=\frac{k}{۲a}\times\frac{k}{۲b}$$

www.biomaze.ir

t.me/Azmoonha_Azmayeshi

روش اول:

$$۳x+۲y=۶۰ \Rightarrow \begin{cases} ۳x=\frac{۶۰}{۲} \Rightarrow x=۱۰ \\ ۲y=\frac{۶۰}{۲} \Rightarrow y=۱۵ \end{cases}$$

$$\Rightarrow P_{max}=۱۰\times ۱۵=۱۵۰$$

روش دوم:

$$۳x+۲y=۶۰ \Rightarrow ۲y=۶۰-۳x \Rightarrow y=۳۰-۱/۵x$$

$$\Rightarrow P=xy=x(۳۰-۱/۵x)=-۱/۵x^۲+۳۰x$$

$$x_{max}=\frac{-۳۰}{۲(-۱/۵)}=\frac{-۳۰}{-۳}=۱۰$$

$$\xrightarrow{y=۳۰-۱/۵x} y_{max}=۳۰-۱/۵(۱۰)=۳۰-۱۵=۱۵$$

$$\Rightarrow P=۱۰\times ۱۵=۱۵۰$$

گروه آموزشی ماز

۱۸- یک شرکت تولیدی برای تولید x کالا در روز $C(x)=۴۰+۲۰x$ میلیون تومان هزینه می‌کند. اگر درآمد روزانهٔ شرکت به‌صورت $R(x)=۳۶x-\frac{۱}{۴}x^۲$ میلیون تومان باشد، ماکزیمم سود روزانهٔ شرکت چند میلیون تومان است؟

۱) ۱۸۶ ۲) ۲۵۶ ۳) ۲۱۶ ۴) ۱۵۶

پاسخ: گزینه ۳ (۱۰۰۲ ـ متوسط)

تابع سود

برای به‌دست آوردن تابع سود شرکت داریم:

تابع هزینه – تابع درآمد = تابع سود

$$P(x)=R(x)-C(x)$$

ماکزیمم سود حاصل در تابع $P(x)=ax^۲+bx+c$ به ازای تولید (یا فروش) $x=-\frac{b}{۲a}$ به‌دست می‌آید و مقدار ماکزیمم سود همان مقدار $P(-\frac{b}{۲a})$ است.

پاسخ تشریحی:

با توجه به تابع‌های هزینه و درآمد داریم:

تابع هزینه – تابع درآمد = تابع سود

$$P(x)=R(x)-C(x) \Rightarrow P(x)=۳۶x-\frac{۱}{۴}x^۲-(۴۰+۲۰x)$$

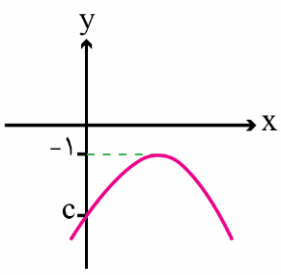
$$\Rightarrow P(x)=-\frac{۱}{۴}x^۲+۱۶x-۴۰$$

$$x_{max}=\frac{-۱۶}{۲(-\frac{۱}{۴})}=۳۲$$

$$P(۳۲)=-\frac{۱}{۴}\times(۳۲)^۲+۱۶\times(۳۲)-۴۰=۲۵۶-۴۰=۲۱۶$$

گروه آموزشی ماز

۱۹- اگر $x=۲$ محور تقارن نمودار سهمی $y=-\frac{۱}{۲}x^۲+(k+۱)x-۲m$ در شکل زیر باشد، راس سهمی $y=۲(x+k)^۲+m-c$ کدام است؟

۱) $(-\frac{۱}{۲},۳)$ ۲) $(۱,\frac{۷}{۲})$

۳) $(\frac{۱}{۲},-۴)$ ۴) $(-۱,\frac{۹}{۲})$

www.biomaze.ir

t.me/Azmoonha_Azmayeshi

پاسخ: گزینه ۴ (۱۰۰۲ ـ دشوار)

محور تقارن و راس سهمی

در سهمی $y=ax^۲+bx+c$ خط $x=-\frac{b}{۲a}$ محور تقارن سهمی است و عرض راس سهمی مقدار $f(-\frac{b}{۲a})$ است.

در سهمی به‌صورت $y=a(x-h)^۲+k$ نقطهٔ (h,k) راس سهمی است.

پاسخ تشریحی:

چون $x=۲$ محور تقارن سهمی $y=-\frac{۱}{۲}x^۲+(k+۱)x-۲m$ است، پس طول راس آن $x=۲$ است.

$$\Rightarrow -\frac{(k+۱)}{۲(-\frac{۱}{۲})}=۲\Rightarrow k+۱=۲\Rightarrow k=۱$$

عرض راس سهمی با توجه به شکل $y=-۱$ است. بنابراین:

$$\xrightarrow{(۲,-۱)} -۱=-\frac{۱}{۲}(۲)^۲+(۱+۱)(۲)-۲m\Rightarrow -۱=۲-۲m$$

$$\Rightarrow ۲m=۳\Rightarrow m=\frac{۳}{۲}$$

نقطهٔ $(۰,c)$ محل برخورد سهمی با محور y هاست. بنابراین:

$$y=-\frac{۱}{۲}x^۲+۲x-۳\xrightarrow{x=۰} y=۰+۰-۳\Rightarrow c=-۳$$

در سهمی $y=۲(x+k)^۲+m-c$ نقطهٔ $(-k,m-c)$ راس سهمی است. با توجه به مقادیر به‌دست آمده راس سهمی مورد نظر نقطهٔ $(-۱,\frac{۳}{۲}+۳)\leftarrow$ ساده کنیم $(-۱,\frac{۹}{۲})$ است.

گروه آموزشی ماز

۲۰- اگر خط $y=-۳$ و نمودار سهمی $f(x)=۲ax^۲-۶x+۱$ فقط یک نقطه مشترک داشته باشند، کدام نقطهٔ زیر روی نمودار سهمی قرار دارد؟

۱) $(۱,\frac{۹}{۴})$ ۲) $(۱,-\frac{۱۱}{۴})$ ۳) $(-۱,\frac{۳۵}{۴})$ ۴) $(-۱,-\frac{۹}{۴})$

پاسخ: گزینه ۲ (۱۰۰۲ ـ دشوار)

راس سهمی

در سهمی $y=ax^۲+bx+c$، $x=-\frac{b}{۲a}$ طول راس سهمی است و $f(-\frac{b}{۲a})$ عرض راس سهمی است. اگر خط افقی مانند $y=k$ و سهمی فقط یك نقطه مشترک داشته باشند، در واقع خط در راس سهمی بر آن مماس است و مقدار $y=k$ همان عرض راس سهمی است.

پاسخ تشریحی:

چون خط $y=-۳$ بر سهمی مماس است، پس $y=-۳$ عرض راس سهمی است.

www.biomaze.ir

t.me/Azmoonha_Azmayeshi

$$x_S = -\frac{-۶}{۴a} = \frac{۳}{۲a}$$

$$f(\frac{۳}{۲a}) = -۳ \Rightarrow ۲a(\frac{۳}{۲a})^۲ - ۶(\frac{۳}{۲a}) + ۱ = -۳$$

$$\Rightarrow \frac{۱۸}{۴a} - \frac{۱۸}{۲a} + ۱ = -۳$$

$$\Rightarrow -\frac{۹}{۲a} = -۴ \Rightarrow ۸a = ۹ \Rightarrow a = \frac{۹}{۸}$$

$$\Rightarrow f(x) = \frac{۹}{۴}x^۲ - ۶x + ۱$$

$$\xrightarrow{x=۱} f(۱) = \frac{۹}{۴} - ۶ + ۱ = -\frac{۱۱}{۴}$$

$$\xrightarrow{x=-۱} f(-۱) = \frac{۹}{۴} + ۶ + ۱ = \frac{۳۷}{۴}$$

t.me/Azmoonha_Azmayeshi

۲۱- کدام گزینه به‌ترتیب، بیانگر «ویژگی نثر دورهٔ غزنوی و سلجوقی» و «ویژگی فکری شعر سبک خراسانی» است؟

۱) تکرار فعل یا اسم به حکم ضرورت معنی ـ روح شادی و نشاط و خوش‌باشی در شعر غلبه دارد.

۲) حذف افعال به قرینه ـ استفاده از آرایه‌های ادبی، طبیعی و در حدّ اعتدال است.

۳) تمثیل و استشهاد به آیات، احادیث و اشعار ـ شعر واقع‌گراست.

۴) ایجاز و اختصار در لفظ و معنا ـ معشوق عمدتاً زمینی است.

پاسخ: گزینه ۳ (تاریخ ادبیات و سبک‌شناسی ـ متوسط)

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱ تکرار فعل یا اسم از ویژگی‌های نثر دورهٔ سامانی است.

۲ استفادهٔ معتدل و طبیعی از آرایه‌های ادبی از ویژگی‌های ادبی شعر سبک خراسانی است نه فکری.

٤ ایجاز و اختصار در لفظ و معنا از ویژگی‌های نثر دورهٔ سامانی است.

دوره سامانی	دوره غزنوی و سلجوقی
ایجاز و اختصار در لفظ و معنا	اطناب
تکرار فعل یا اسم به حکم ضرورت معنی	حذف افعال به قرینه
کوتاهی جملات	تمثیل و استشهاد به آیات، احادیث و اشعار
استفاده از لغات کم کاربرد فارسی	افزایش کاربرد لغات عربی
استفاده کمتر از لغات عربی	آثار: کیمیای سعادت تاریخ بیهقی قابوس‌نامه کشف‌المحجوب سفرنامهٔ ناصرخسرو سیاست‌نامه
افزایش کاربرد نشانه های جمع فارسی بر جمع عربی	
آثار: ترجمهٔ تفسیر طبری التفهیم تاریخ بلعمی شاهنامهٔ منثور ابومنصوری	

ویژگی‌های فکری سبک خراسانی

- غلبهٔ روح شادی و نشاط و خوش‌باشی
- شعر واقع‌گرا
توصیفات طبیعی، ساده، محسوس و عینی
- معشوق: عمدتاً زمینی
- حاکم بودن روح حماسه
- اشعار پندآموز و اندرزگونه: ساده و دارای جنبهٔ عملی و دستوری
- مضمون عمده: حماسه ـ مدح ـ اندرز
- فکر و کلام ساده
بدون پیچیدگی‌های عرفانی، حکمی و اندیشه‌های فلسفی

www.biomaze.ir

گروه آموزشی ماز

۲۲- کدام موارد نادرست است؟

الف: «دری» زبان درباری ساسانیان، زبان محاوره و مکاتبهٔ مقامات دولتی بوده است.

ب: عنصری، فرّخی و منوچهری از شاعران دربار غزنویان هستند که در اواخر عهد سامانی تربیت یافته بودند.

ج: رایج‌ترین انواع شعر در قرن چهارم و نیمهٔ اول قرن پنجم «حماسی»، «مدحی» و «غنایی» بود.

د: آوردن موعظه و نصیحت در شعر فارسی از آغاز قرن چهارم معمول گردید اما کسی که قصیده تمام و کمال در این موضوع سرود «ناصرخسرو» بود.

۱) الف، ب ۲) ب، ج ۳) الف، د ۴) ج، د

پاسخ: گزینه ۳ (تاریخ ادبیات و سبک‌شناسی ـ متوسط)

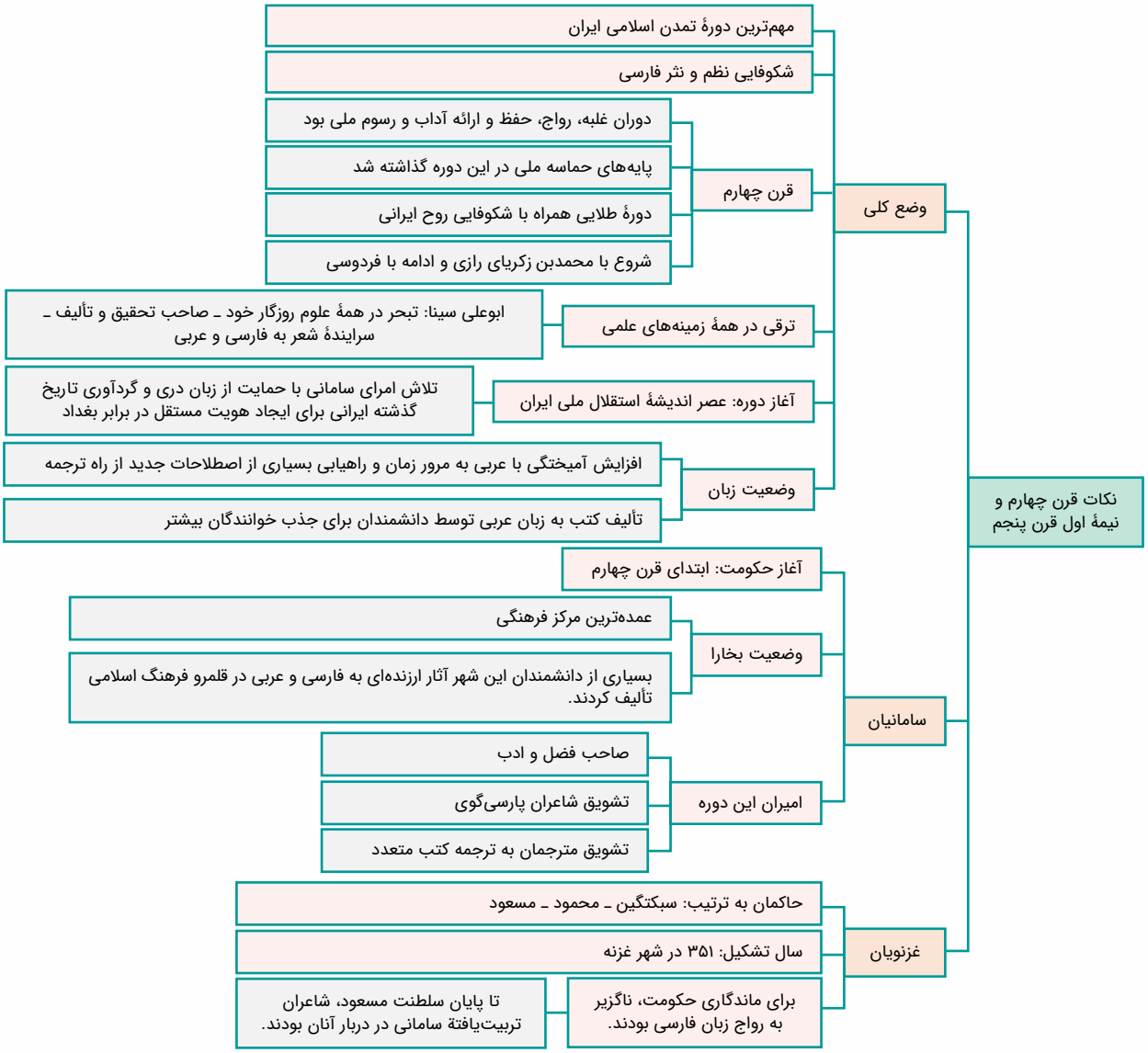
پاسخ تشریحی:

الف: «دری» زبان درباری سامانیان بوده است.

د: کسی که قصیدهٔ تمام و کمال در این موضوع سرود، «کسایی مروزی» بود؛ سپس «ناصرخسرو» شیوهٔ او را ادامه داد.

t.me/Azmoonha_Azmayeshi

زبان	دورهٔ رواج	منطقهٔ رواج	آثار به‌جامانده	خط	وجه نام‌گذاری
فارسی باستان	دورهٔ هخامنشی	-	فرمان‌ها و نامه‌های شاهان هخامنشی	میخی	-
فارسی میانه گروه پارتی	دورهٔ اشکانی و تألیف آثاری به این زبان تا اوایل دورهٔ ساسانی	شمال و شمال‌شرقی ایران	-	-	-
فارسی میانه گروه پهلوی	دورهٔ ساسانی	ناحیهٔ پارس	یادگار زریران (رنگ‌وبوی دینی و دارای اصل پارتی) درخت آسوریک (دارای اصل پارتی)	-	مرحله‌ای میان فارسی باستان و فارسی نو
فارسی دری	پس از ورود اسلام	نخست مشرق و شمال‌شرقی ایران	ترجمهٔ فارسی «کلیله و دمنه» و «هزارویک شب»	عربی	زبان درباری سامانیان و زبان محاوره و مکاتبهٔ مقامات دولتی

گروه آموزشی ماز

۲۳- کدام گزینه دربارهٔ شعر و نثر فارسی در قرن پنجم و ششم «درست» است؟

۱) عراق عَجَم از مراکز ادبی بود که در نیمهٔ دوم قرن پنجم، در شکل‌گیری شیوهٔ خاصّی از شعر فارسی مؤثر بود و جمال‌الدّین عبدالرّزاق اصفهانی از جمله شاعران این حوزه است.

۲) تا حدود نیمهٔ دوم قرن پنجم و آغاز قرن ششم، شعر پارسی همچنان تحت تأثیر سبک دورهٔ سامانی و غزنوی است.

۳) تحوّل روحی و معنوی انوری، آغازی برای دگرگونی عمیق در شعر فارسی گردید؛ آن چنان که به پیروی از وی بسیاری از شاعران به تصوّف و عرفان روی آوردند.

۴) در اوایل قرن پنجم با دورهٔ بلوغ نثر فارسی مواجه می‌شویم و در نیمهٔ قرن پنجم و اوایل قرن ششم آن را در حال پختگی و کمال می‌یابیم.

پاسخ: گزینه ۲ (تاریخ ادبیات و سبک‌شناسی ـ متوسط)

بررسی سایر گزینه‌ها:

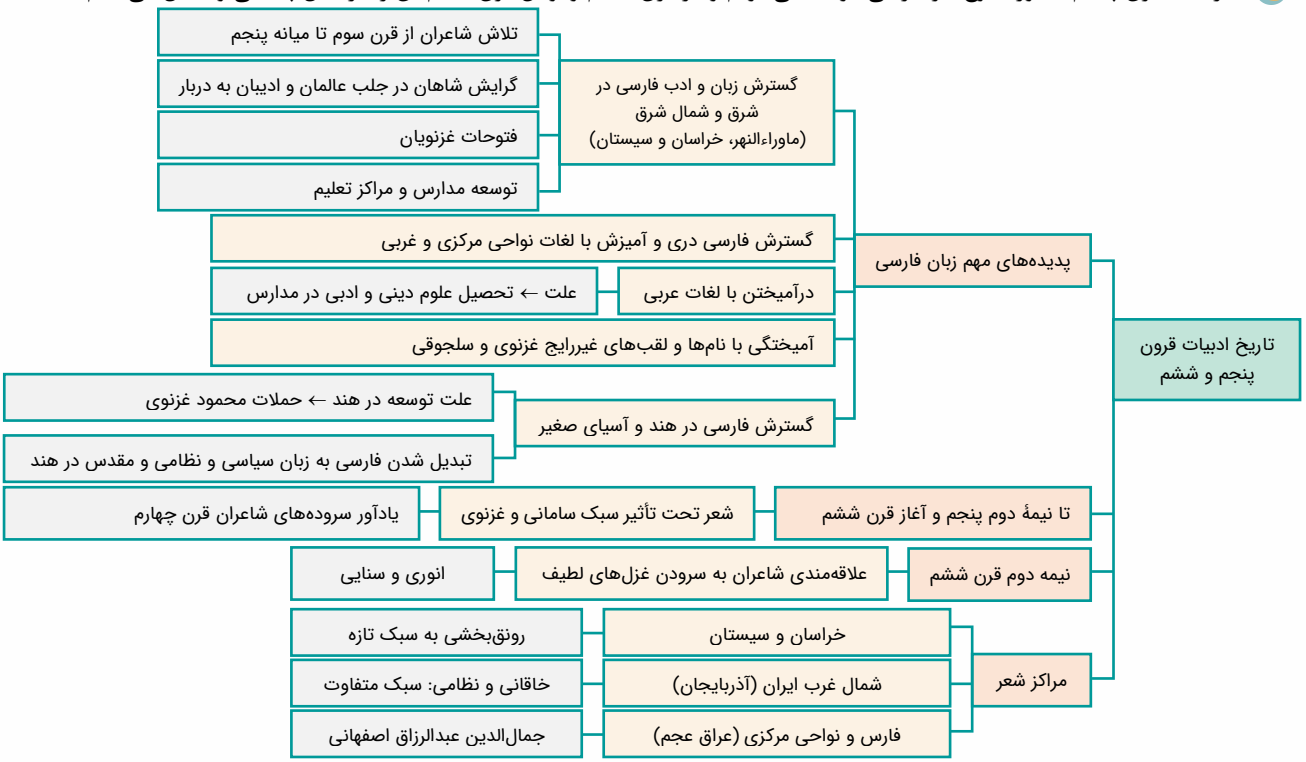
۱ عراق عجم از مراکز ادبی بود که در نیمهٔ دوم قرن ششم، در شکل‌گیری شیوهٔ خاصّی از شعر فارسی مؤثر بود.

www.biomaze.ir

t.me/Azmoonha_Azmayeshi

۳) تحوّل روحی و معنوی سنایی، آغازی برای دگرگونی عمیق در شعر فارسی گردید؛ آن چنان که به پیروی از وی بسیاری از شاعران به تصوّف و عرفان روی آوردند.

۴) در نیمهٔ قرن پنجم با دورهٔ بلوغ نثر فارسی مواجه می‌شویم و در قرن ششم و اوایل قرن هفتم آن را در حال پختگی و کمال می‌یابیم.

گروه آموزشی ماز

۲۴- براساس طبقه‌بندی ارسطو از سبک‌های شعری، کدام سبک‌ها به‌ترتیب براساس «هدف، موضوع و نوع، مخاطب، قلمرو دانشی» طبقه‌بندی می‌شوند؟

۱) علمی، فلسفی، فکاهی، فلسفی
۲) فکاهی، حماسی، عامیانه، عالمانه
۳) تعلیمی، عرفانی، عالمانه، علمی
۴) عالمانه، تعلیمی، علمی، عامیانه

پاسخ: گزینهٔ ۳ (تاریخ ادبیات و سبک‌شناسی ـ دشوار)

بررسی موارد:

علمی: براساس قلمرو دانشی
فکاهی: براساس هدف
عامیانه: به تناسب مخاطب
تعلیمی: براساس هدف
فلسفی: براساس قلمرو دانشی
حماسی: براساس موضوع و نوع
عالمانه: به تناسب مخاطب
عرفانی: براساس موضوع و نوع

تقسیم بندی ارسطو برای شعر:

براساس نام شاعر یا نویسنده	• سبک فردوسی • سبک بیهقی
براساس زمان و دورهٔ اثر	• سبک دورهٔ غزنوی • سبک دورهٔ مشروطه
براساس موضوع و نوع	• سبک عرفانی • سبک حماسی
براساس محیط جغرافیایی	• سبک آذربایجانی • سبک خراسانی
به تناسب مخاطب	• سبک عامیانه • سبک عالمانه
براساس هدف	• سبک تعلیمی • سبک فکاهی
براساس قلمرو دانشی	• علمی • فلسفی

www.biomaze.ir

t.me/Azmoonha_Azmayeshi

۲۵- کدام بیت از نظر «زبانی» متعلق به سبک خراسانی نیست؟

۱) در مصاف دشمنان گر با کمان شورش گرفت / مرد در جوشن بلرزد پیل در برگستوان
۲) وگر بینی که با هم یکزبانند / کمان را زه کن و بر باره بر سنگ
۳) چه چابوک دست است بازی‌سگال / که در پرده داند نمودن خیال
۴) یکی بانگ بر زد به خواب اندرون / که لرزان شد آن خانهٔ صد ستون

پاسخ: گزینهٔ ۲ (تاریخ ادبیات و سبک‌شناسی ـ دشوار)

پاسخ تشریحی:

این بیت متعلق‌به سعدی، از شاعران سبک عراقی، است. دقت کنید که در این بیت، دو حرف اضافه برای یک متمم به کار نرفته‌است. «بر» اول حرف اضافه و «بر» دوم فعل امر از مصدر بردن است. دیگر ویژگی‌های سبک خراسانی هم در این بیت دیده نمی‌شود.

معنی مصراع دوم: کمان را زه کن و بر قلعه، سنگ را ببر.

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱) کاربرد لغات مهجور همچون «جوشن» و «برگستوان»
۳) تفاوت تلفظ واژهٔ «چابوک» که امروزه «چابک» تلفظ می‌شود. فعل «داند» در معنی «تواند» به کار رفته است.
۴) استفاده از دو نشانه برای یک متمم: «به خواب اندرون»

ویژگی‌های زبانی سبک خراسانی
سادگی زبان شعر
لغات عربی و بیگانه: کم به‌جز اصطلاحات دینی و علمی
تفاوت تلفظ برخی کلمات در مقایسه با زبان امروز
کهنه و مهجور بودن بخشی از لغات در مقایسه با دوره‌های بعد
استفاده از دو نشانه برای یک متمم

۲۶- در همهٔ گزینه‌ها مضامین برجستهٔ شعر قرون پنجم و ششم هجری دیده می‌شود، به‌جز:

۱) ای قوم ازین سرای حوادث گذر کنید / خیزید و سوی عالم علوی سفر کنید
۲) چون بُناگوش نیکوان شد باغ / از گل سیب و از گل بادام
۳) صد در افزون زدم به دست هنر / که به من بر فلک یکی نگشاد
۴) بمیر ای دوست پیش از مرگ اگر می زندگی خواهی / که ادریس از چنین مردن بهشتی گشت پیش از ما

پاسخ: گزینهٔ ۲ (تاریخ ادبیات و سبک‌شناسی ـ دشوار)

پاسخ تشریحی:

واقع‌گرا بودن شعر و توصیفات عمدتاً طبیعی، ساده، محسوس و عینی از ویژگی‌های شعر سبک خراسانی است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱) بدبینی شاعران نسبت به دنیا و بریدن از آن
۳) شکایت از روزگار
۴) اعتقاد به معاد و تأثیر اندیشه‌های دینی (شاعر در این بیت، مرگ را پایان زندگی دنیوی نمی‌داند، بلکه مرگ را آغازی برای زندگی جدید به شمار می‌آورد).

مضامین شعری این دوره
حکمت و دانش و اندیشه‌های دینی
بدبینی شاعران نسبت به دنیا و بریدن از دنیا
شکایت از روزگار
بیان ناخرسندی فرزانگان از اوضاع زمانه
طرح نابسامانی‌های اجتماعی

www.biomaze.ir

t.me/Azmoonha_Azmayeshi

۲۷- با توجه به ابیات زیر، در کدام موارد موازنه دیده می‌شود؟

الف: قلم بر بیدلان گفتی نخواهم راند و هم راندی / جفا بر عاشقان گفتی نخواهم کرد و هم کردی
ب: زبانش توان ستایش نداشت / روانش گمان نیایش نداشت
پ: گردون چه خواهد از من بیچارهٔ ضعیف؟ / گیتی چه خواهد از من درماندهٔ ملول؟
ت: مرا می‌بینی و هر دم زیادت می‌کنی دردم / تو را می‌بینم و میلم زیادت می‌شود در دم
ث: زهرهٔ مردان نداری خدمت سلطان مکن / پنجه‌ی شیران نداری عزم این میدان مکن

۱) ب و پ ۲) الف و ت ۳) پ و ث ۴) الف و پ

پاسخ: گزینه ۴ (آرایه‌های ادبی ـ متوسط)

بررسی موارد:

الف: ✓

قلم	بر	بیدلان	گفتی	نخواهم	راند	و	هم	راندی
جفا	بر	عاشقان	گفتی	نخواهم	کرد	و	هم	کردی

ب: ترصیع

زبانش	توان	ستایش	نداشت
روانش	گمان	نیایش	نداشت

پ: ✓

گردون	چه	خواهد	از	من	بیچارهٔ	ضعیف
گیتی	چه	خواهد	از	من	درماندهٔ	ملول

ت: ✗

موازنه و ترصیع ندارد.

ث: ✗

موازنه و ترصیع ندارد.

موازنه

موازنه هماهنگی تمام جفت‌واژه‌های متناظر دو مصراع با سجع متوازن یا سجع متوازی یا ترکیبی از این دو است. به نمونه‌های زیر از کنکور سراسری دقت کنید:

صیاد من آن است که نخجیر تو گردد
سلطان من آن است که هندوی تو باشد (انسانی ۹۲ داخل)
شمع دل را شب هجران تو سر سوخته‌ام
مرغ جان را گه سودای تو پر سوخته‌ام (انسانی ۹۵ داخل)
جز عشق بتان نهی است در ملت مشتاقان
جز کیش مغان کفر است در مذهب دینداران (انسانی ۹۳ خارج)

ابیات زیر دارای موازنه نیست:

در بزم ز رخسار دو صد شمع برافروز
ور لعل شکربار می و نقل فروریز
بگفت از سور کم‌تر گوی با مور
که موران را قناعت خوش‌تر از سور
آمد نفس صبح و سلامت نرسانید
بوی تو نیاورد و پیامت نرسانید

گروه آموزشی ماز

۲۸- در همهٔ گزینه‌ها، به‌جز گزینهٔ ...، ترصیع به کار رفته‌است.

۱) چرا ننهم؟ نهم دل بر خیالت / چرا ندهم؟ دهم جان در وصالت
۲) باران محبت باش تا مهرهٔ خاتم بی / پایان کرامت باش تا شهرهٔ عالم بی
۳) راغ به باغ اندرون چون عَلَم اندر عَلَم / باغ به راغ اندرون چون اِرم اندر اِرم
۴) روانش گمان نیایش نداشت / زبانش توان ستایش نداشت

پاسخ: گزینهٔ ۱ (آرایه‌های ادبی ـ متوسط)

در این تست به دو نکته دقت کنید:

الف) در ترصیع همهٔ سجع‌ها باید متوازی باشند؛

www.biomaze.ir

t.me/Azmoonha_Azmayeshi

ب) اگر بیتی داشته باشیم که در مصراع اولِ چهار سجع وجود داشته باشد و در مصراع دوم هم چهار سجع و از این چهار سجع، سه سجع، متوازی باشد و یک سجع، متوازن، ترصیع نخواهیم داشت و آرایهٔ آن بیت، موازنه است. مانند گزینهٔ اول این سؤال.
واژه‌های (ننهم، ندهم) ـ (نهم، دهم) ـ (خیال، وصال) سجع متوازی دارند و دو واژهٔ (دل و جان) سجع متوازن دارند؛ بنابراین گزینهٔ «۱» ترصیع ندارد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

۲) ترصیع دارد.

باران	محبت	باش	تا	مهرهٔ	خاتم	بی
پایان	کرامت	باش	تا	شهرهٔ	عالم	بی
متوازی	متوازی	-	-	متوازی	متوازی	-

۳) ترصیع دارد.

راغ	به	باغ	اندرون	چون	علم	اندر	علم
باغ	به	راغ	اندرون	چون	ارم	اندر	ارم
متوازی	-	متوازی	-	-	متوازی	-	متوازی

۴) ترصیع دارد.

روانش	گمان	نیایش	نداشت
زبانش	توان	ستایش	نداشت
متوازی	متوازی	متوازی	-

گروه آموزشی ماز

۲۹- در همهٔ ابیات زیر، به‌جز بیت .... آرایهٔ «جناس همسان» (= تام) وجود دارد.

۱) امید لذت عیش از مدار چرخ مدار / که در دیار کرم نیست ز آدمی یار
۲) رخساره او پردهٔ عشاق درید / با آن که نهفته دارد اندر پرده
۳) هرکه لب لعل او نمود به انگشت / تا به لب گور پشت دست بخاید
۴) نه عجب که قلب دشمن شکنی به روز هیجا (= جنگ) / تو که قلب دوستان را به مفارقت شکستی

پاسخ: گزینهٔ ۲ (آرایه‌های ادبی ـ متوسط)

پاسخ تشریحی:

در گزینهٔ ۲، واژهٔ «پرده» دو بار به کار رفته که هر دو به یک معنی است. دقت کنید که واژهٔ «پرده» در این بیت در هر دوبار به معنای «حجاب و پوشش» به کار رفته است اگر یکی از این «پرده»ها در معنای «نغمه و موسیقی» به کار می‌رفت قطعاً جناس تام شکل می‌گرفت.

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱) واژهٔ «مدار» دو بار تکرار شده؛ بار اول به معنی «مسیر» (اسم) و بار دوم به معنی «نداشته باش» (فعل) است.
۳) واژهٔ «لب» دو بار آمده‌است؛ بار اول به معنی «عضوی از صورت» است و بار دوم به معنی «کنار».
۴) قلب در مصراع اول به معنی «مرکز سپاه» و در مصراع دوم به معنی «دل» (عضوی از بدن) است.

جناس:
دو نوع دارد؛
الف) جناس همسان (تام): دو کلمه از لحاظ نوشتن و خواندن مثل هم هستند، اما معانی مختلفی دارند. مثل «برادر که در بند خویش است، نه برادر و نه خویش است». ← در اینجا «خویش» اول به معنای خود و «خویش» دوم به معنای خویشاوند است.
ب) جناس ناهمسان (ناقص): سه دسته دارد؛
۱- جناس ناقص اختلافی: دو کلمه در یک حرف با یکدیگر تفاوت داشته باشند. مثل «نور» و «نار»
۲- جناس ناقص حرکتی: دو کلمه در حروف یکسانند، اما در مصوت‌های کوتاه با هم تفاوت دارند. «مَلَک» و «مَلِک»
۳- جناس ناقص افزایشی: یکی از کلمات یک حرف بیشتر از دیگری دارد. «جام» و «جامه»

انواع دیگر جناس:
این موارد در کتاب درسی عنوان نشده‌اند، اما بهتر است با آن‌ها آشنا باشید.
۱- جناس ناقص لفظی: دو کلمه از نظر خواندن مثل هم هستند، اما از لحاظ نوشتن تفاوت دارند. مثل «خوار» و «خار».
۲- جناس ناقص قلب: دو کلمه در حروف و تعداد آن‌ها یکسانند، اما جای حروف در آن‌ها عوض شده‌است. مثل «بنات» و «نبات»
۳- جناس مرکب: یکی از کلمات ساده و دیگری بیش از یک واژه (مرکب) باشد. مثل:
«خواجه در ابریشم و ما در گلیم / عاقبت ای دل همه یک سر گلیم (گل‌ایم)»

گروه آموزشی ماز

www.biomaze.ir

t.me/Azmoonha_Azmayeshi

۳۰- در کدام گزینه نوع جناس ناهمسان با بقیه متفاوت است؟

۱) گـر مـر او را ایـن نظـر بودی مـدام / چـون ندیـدی زیر مشتـی خـاک، دام
۲) در این حضرت چو مشتاقان نیاز آرند، ناز آرند / که با ایـن درد اگـر در بند درمانند، درمانند
۳) ای دل چه اندیشیده‌ای در عذر آن تقصیرهـا / زان سوی او چندان وفا زین سوی تو چندین جفا
۴) قیامـت اسـت که در روزگـار ما برخاسـت / به راستـی که بـلایی اسـت آن، نه بالایـی

پاسخ: گزینهٔ ۳ (آرایه‌های ادبی ـ ساده)

پاسخ تشریحی:

در گزینهٔ ۳، واژه‌های (وفا و جفا) جناس ناقص اختلافی دارند، زیرا فقط در واج اول اختلاف دارند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱) واژه‌های «مدام» و «دام» جناس ناهمسان افزایشی دارند.
۲) واژه‌های «نیاز» و «ناز» جناس ناهمسان افزایشی دارند.
۴) واژه‌های «بلا» و «بالا» جناس ناهمسان افزایشی دارند.

گروه آموزشی ماز

۳۱- در همهٔ گزینه‌ها، به‌جز گزینهٔ ...، واژه‌هایی وجود دارند که هم آرایهٔ جناس دارند و هم آرایهٔ اشتقاق.

۱) عافیت خواهی، نظر در منظر خوبان مکن / ور کنی، بدرود کن خواب و قـرار خویش را
۲) مـن که باشـم در آن حـرم که صبا / پـرده‌دار حـریم حـرمـت اوسـت
۳) لب میـالای بـه شعـری که ندارد شوری / شاعـری قـدر تو داند که شعـوری دارد
۴) اگـر بـه حقیقـت نظـر کند مجنون / همان جمال که در لیلی است در جمل است

پاسخ: گزینهٔ ۴ (آرایه‌های ادبی ـ دشوار)

بررسی موارد:

۱) واژه‌های «نظر» و «منظر» در سه حرف (ن ظ ر) اشتراک دارند و اختلاف آن‌ها در یک حرف است. ← جناس و اشتقاق
۲) «حرم» و «حریم» در سه حرف (ح ر م) مشترکند و اختلاف آن‌ها در یک حرف است. ← جناس و اشتقاق
۳) «شعر» و «شاعر» در سه حرف (ش ع ر) اشتراک دارند و اختلاف آن‌ها در یک حرف است. ← جناس و اشتقاق
۴) واژه‌های «جمال» و «جمل» فقط جناس ناهمسان افزایشی دارند و از یک ریشه نیستند. ← جناس

دقت کنید که اشتراک ظاهری دو واژهٔ «جمال» و «جمل» دلیل بر هم‌ریشگی آن‌ها نیست. جمال به معنی زیبا و جمل به معنی شتر است.

اشتقاق:
استفاده از واژه‌های هم‌ریشه در سخن را اشتقاق می‌نامند. این واژه‌ها می‌توانند عربی یا فارسی باشند.
مثال برای هم‌خانوادهٔ فارسی:
«دلا، ز رنج حسودان مرنج و واثق باش / که بد به خاطر امیدوار ما نرسد»
مثال برای هم‌خانوادهٔ عربی:
«اگر تو فارغی از حال دوستان یارا / فراغت از تو میسر نمی‌شود ما را»
هرگاه دو واژه که دارای اشتقاق هستند، تنها در یک حرف با هم اختلاف داشته باشد، جناس نیز خواهند داشت، مثل «حرم» و «حریم».

گروه آموزشی ماز

۳۲- با توجه به وزن و ترتیب هجاهای بیت، کدام گزینه برای پُرکردن جاهای خالی مناسب است؟

«نشد از ..... تدبیرگُشادی صائب / که از این عقدهٔ ..... برهاند ما را»

۱) انگشت ـ دشوار
۲) انگشت ـ دایم
۳) ناخن ـ مُشکل
۴) ناخن ـ بسیار

پاسخ: گزینهٔ ۳ (عروض و قافیه ـ متوسط)

پاسخ تشریحی:

نَ	شُ	دَز	نا	خُ	نِ	تَد	بی	ر	گُ	شا	دی	صا	ئِب
U	U	-	-	U	U	-	-	U	U	-	-	-	-
کِ	ءَ	زین	عُق	دِ	یِ	مُش	کِل	بِ	رَ	ها	نَد	ما	را
U	U	-	-	U	U	-	-	U	U	-	-	-	-
فعلاتن				فعلاتن				فعلاتن				فع‌لن	

www.biomaze.ir

t.me/Azmoonha_Azmayeshi

۳۳- در کدام دو مورد، وزن مشترک دیده می‌شود؟

الف: مکن تکیه بر مُلک دنیا و پُشت
ب: خاک شو پیش از آن‌که خاک شوی
پ: تیغ حِلمت جان ما را چاک کرد
ت: دمی نرگس از خوابِ نوشین بشوی
ث: مِهر تو عکسی بر ما نیفکند

۱) پ ـ ث ۲) الف ـ ت ۳) ب ـ ث ۴) الف ـ ب

پاسخ: گزینهٔ ۲ (عروض و قافیه ـ دشوار)

پاسخ تشریحی:

الف:

مَ	کُن	تِک	یِ	بَر	مُل	کِ	دُن	یا	وُ	پُشت
U	-	-	U	-	-	U	-	-	U	-
فعولن			فعولن			فعولن			فعل	

ت:

دَ	می	نَر	گِ	سَز	خا	بِ	نو	شین	بِ	شوی
U	-	-	U	-	-	U	-	-	U	-
فعولن			فعولن			فعولن			فعل	

بررسی موارد:

ب:

خا	ک	شو	پی	شَ	زان	کِ	خا	ک	شَ	وی
-	U	-	-	U	-	U	-	U	U	-
فاعلاتن				مفاعلن			فعلن			

پ:

تی	غِ	حِل	مَت	جا	نِ	ما	را	چا	ک	کَرد
-	U	-	-	-	U	-	-	-	U	-
فاعلاتن			فاعلاتن			فاعلن				

ث:

مِه	رِ	تُ	عَک	سی	بَر	ما	نَ	یَف	کَند
-	U/-	U	-	-	-	-	U	-	U
مستفعلن			فع	مستفعلن					فع

گروه آموزشی ماز

۳۴- در کدام بیت، قافیه درونی براساس قاعدهٔ «۱»، و تبصرهٔ قافیه سروده شده است؟

۱) گر بلبل بسیار گو بست از فراق گل گلو / گلگلون صُراحی بین در او بلبل به گفتار آمده
۲) در ساغر صهبا نگر در کشتی آن دریا نگر / بر خشک تو صحرا نگر کشتی به رفتار آمده
۳) راز سلیمانی شنو زان مرغ روحانی شنو / اشعار خاقانی شنو چون دُرّ شهوار آمده
۴) عید آمده رهجویان، رقصان و غزل‌گویان / کان قیصر مَهرویان زان قصر مشید آمد

پاسخ: گزینه ۴ (عروض و قافیه ـ متوسط)

قافیهٔ درونی

معمولاً جایگاه قافیهٔ درونی در وسط و آخر مصراع اول و وسط مصراع دوم است. بنابراین الگوی قافیهٔ درونی به این شکل است:

———★———/★———★———

———★———/★———★———★———

———★———/★———★———★———★———

نمونه: تو حکیمی تو عظیمی تو کریمی تو رحیمی / تو نمایندهٔ فضلی تو سزاوار ثنایی

در بیت گزینهٔ ۴ واژه‌های «رهجویان»، «غزل‌گویان» و «مَهرویان» قافیه‌های درونی هستند که همگی به مصوت بلند «و» ختم شده‌اند:

رهجو، غزل‌گو، مَهرو. پس قاعدهٔ قافیه در این بیت قاعدهٔ «۱» است و چون قافیه‌ها دارای حروف الحاقیِ صامت «ی» و پسوند «ان» هستند بنابراین قافیه‌ها دارای تبصره نیز هستند.

www.biomaze.ir

t.me/Azmoonha_Azmayeshi

حروف الحاقی

حرف یا حروفی که به آخر واژهٔ قافیه الحاق می‌شوند و جزو حروف مشترک قافیه‌اند و رعایت آن‌ها لازم است (یعنی رعایت‌نکردن آن قافیه را معیوب می‌کند). این حروف باید به یک شکل در دو کلمه تکرار شده باشند و کاربرد یکسانی هم داشته باشند. باید با حذف آن‌ها واژهٔ باقی‌مانده معنی‌دار و کاربردی باشد.

- ضمایر متصل: ـَم، ـَت، ـَش، ـِمان، ـِتان، ـِشان
- پسوندها: علائم جمع، ی نکره، تر و ترین و...
- شناسهٔ فعل: ـم، ی، د، ـیم، ـید، ـند
- شکل مخفف فعل «بودن»: ـَم (= هستم)، ـی (هستی)، ـیم، ـید، ـَند
- صامت «ی» در آخر برخی واژگان مختوم به مصوت «و» و «آ»
- مصوت بلند «ای» در آخر واژه
- مصوت کوتاه «ـِـ» در آخر واژه

گروه آموزشی ماز

۳۵- در همهٔ گزینه‌ها، قافیهٔ درونی بر اساس قاعده‌ای یکسان و تبصرهٔ قافیه آمده است، به‌جز:

۱) چو باغ وصل خوش‌بویم چو آب صاف در جویم / چو احسان است هر سویم در این احسان همی‌گردم
۲) لطفت خدایی می‌کند حاجت روایی می‌کند / وان کاو جدایی می‌کند یا رب تو از بیخش بکن
۳) چو ز مستی زنم دمی رمد از رشک پرغمی / نبُدی این نگفتمی که سلام علیکم
۴) هم شانه و هم مویی هم آینه هم رویی / هم شیر و هم آهویی هم اینی و هم آنی

پاسخ: گزینهٔ ۳ (عروض و قافیه ـ متوسط)

قافیهٔ درونی در بیت گزینهٔ «۳» براساس قاعدهٔ «۲» و در سایر گزینه‌ها براساس قاعدهٔ «۱» است.

بررسی موارد:

۱) قافیه‌های درونی: بویم، جویم، سویم / حرف اصلی: و / حروف الحاقی: یَم / قاعدهٔ قافیه: (۱) / تبصره: وجود حروف الحاقی بعد از حرف رَوّی
۲) قافیه‌های درونی: خدایی، روایی، جدایی / حرف اصلی: ا / حروف الحاقی: یی / قاعدهٔ قافیه: (۱) / تبصره: وجود حروف الحاقی بعد از حرف اصلی (روّی)
۳) قافیه‌های درونی: دمی، غمی، نگفتمی/ حروف اصلی: ـَم / حرف الحاقی: ی / قاعدهٔ قافیه: (۲) / تبصره: وجود حروف الحاقی بعد از حرف اصلی (روّی)
۴) قافیه‌های درونی: مویی، رویی، آهویی / حرف اصلی: و / حروف الحاقی: یی / قاعدهٔ قافیه: (۱) / تبصره: وجود حروف الحاقی بعد از حرف اصلی (روّی)

قواعد قافیه

قاعدهٔ شماره یک:

حرف قافیه مصوت بلند «او» و «آ».

قاعدهٔ شمارهٔ دو:

- مصوت کوتاه + صامت. مثال: گُل - سنبُل ← «ـُـ ل» حروف قافیه
- مصوت بلند + صامت. مثال: عُبور - مزدور ← «ـور» حروف قافیه
- مصوت کوتاه + صامت + صامت. مثال: دَشتْ - پَرَستْ← «ـَـ س ت» حروف قافیه
- مصوت بلند + صامت + صامت. مثال: داشت - کاشت ← «آ ش ت» حروف قافیه

گروه آموزشی ماز

۳۶- قافیه در ابیات کدام گزینه درست است؟

الف: یار جسمانی بود رویش چو مرگ / صحبتش شوم است باید کرد ترک
ب: جمله عالم را نشان داده به صبر / زان که صبر آمد چراغ و نور صدر
ج: پیوند روح می‌کند این بادِ مشک‌بیز / هنگام نوبت سحر است ای ندیم، خیز
د: گفت ای خواجه بیارم آینه / تا بدانی که ندارم من گنه
هـ: نام احمد چون حصاری شد حصین / تا چه باشد ذات آن روح‌الامین

۱) الف، ب ۲) ج، د ۳) ج، هـ ۴) الف، هـ

پاسخ: گزینه ۳ (عروض و قافیه ـ متوسط)

بررسی موارد:

الف: مرگ،ترک — واژه‌های قافیه در حرف روی یا آخرین حرف مشترک یکسان نیستند.
ب: صبر، صدر — عیب قافیه: یکسان نبودن حروف صامت «ب» و «د» در دو واژهٔ قافیه
ج: مشک‌بیز، خیز — قافیه مشکلی ندارد و حروف قافیه عبارت‌اند از «یز»
د: آینه، گنه — عیب قافیه: یکسان نبودن حروف قافیه
هـ: حصین، روح‌الامین — قافیه مشکلی ندارد و حروف قافیه عبارت‌اند از «ین»

www.biomaze.ir

t.me/Azmoonha_Azmayeshi

حروف الحاقی در قافیه چیست؟

۱- شناسه‌ها: بردم - خوردم (ـُرد = اصلی + ـَم = الحاقی)
۲- ضمایر متصل: سوختش - دوختش (ـوخت = اصلی + ـَش = الحاقی)
۳- پسوندها: یاران - بهاران (ار = اصلی + ان = الحاقی)
نکته: اگر قبل از پسوند یا بعد از پیشوند حروف مشترک برای قافیه نداشته باشیم، پسوند و پیشوند می‌توانند قافیه شوند، اما باید توجه داشت که پسوند یا پیشوند نباید به یک معنا باشند.
۵- صیغه‌های زمان: خوبم - مطلوبم (ـوب = اصلی + ـَم = الحاقی)
۶- «ی»ای که به کلمات مختوم به «او/ آ» می‌چسبد: خدای - سرای (ا = اصلی + ی = الحاقی)
۷- مصوت بلند «ای» پایان کلمه همواره الحاقی است: علی - منجلی (ـَل = اصلی + ی = الحاقی)
۸- «ه» بیان حرکت که برای خود کلمه است: بره - تره (ـَر = اصلی + ه = الحاقی)

گروه آموزشی ماز

۳۷- همهٔ گزینه‌ها با بیت زیر اشتراک مفهومی دارند؛ به‌جز:

«دانه باشی مرغکانت برچنند غنچه باشی کودکانت برکنند»

۱) سر به دنبالش گذارد چشم بدبین بیشتر / هر قدر بال و پر طاووس رنگین می‌شود
۲) تا کی ای بلبل به دنبال هنر افتد کسی / به که همچون غنچه بر سودای زر افتد کسی
۳) رطب از شاهدی و شیرینی / سنگ‌ها می‌زنند بر شجرش
۴) بی‌زبانی می‌گشاید بندهای سخت را / در قفس طوطی ز منقار سخنگوی خود است

پاسخ: گزینهٔ ۲ (قرابت معنایی ـ متوسط)

پاسخ تشریحی:

مفهوم مشترک بیت صورت سؤال و ابیات مرتبط: داشتن هنر و شهرت و امتیاز، موجب گرفتاری است.
مفهوم بیت گزینهٔ «۲»: ترجیح ثروت‌اندوزی بر کسب هنر و دانش

گروه آموزشی ماز

۳۸- مفهوم کدام بیت با سایر ابیات متفاوت است؟

۱) بی‌خطر کس نبرد گوهر از این لُجّهٔ ژرف / کام دل در گرو کام نهنگ است این‌جا
۲) گر جوشن تسلیم بود خواب فراغت / در کام نهنگ و دهن شیر توان کرد
۳) از خطر خیزد خطر زیرا که سود ده چهل / برنبندد گر بترسد از خطر بازارگان
۴) دامن گنج گهر آسان نمی‌آید به دست / گام اوّل از دهان مار می‌باید گذشت

پاسخ: گزینه ۲ (قرابت معنایی ـ متوسط)

پاسخ تشریحی:

مفهوم مشترک ابیات مرتبط: دسترسی به اهداف و مقاصد به آسانی امکان‌پذیر نیست (ضرورت خطر کردن برای رسیدن به مقصود)
مفهوم بیت گزینهٔ «۲»: با تسلیم در برابر تقدیر آرامش حاصل می‌شود.
تشریح: اگر جوشن تسلیم (تسلیم همچون زره و پوششی بر تن) بوَد (= وجود داشته باشد)، خواب آسوده‌ای در کام نهنگ و دهنِ شیر توان کرد.

گروه آموزشی ماز

۳۹- مفهوم بیت زیر با همهٔ ابیات قرابت دارد، به‌جز:

«هر که تأمل نکند در صواب بیشتر آید سخنش ناصواب»

۱) سخن به خاک میندار در تأمل کوش / به رشته‌ای که گُهر می‌کشی دو سر دارد
۲) با هر که هر چه گویی سنجیده باید گفت / تا کفّهٔ وقارت پا در هوا نباشد
۳) هر که گفتار صواب از سر غفلت شنود / مایهٔ جهل شود هر چه ز حکمت شنود
۴) سخن هر که ندارد ز تأمل مغزی / سست باشد اگر از خامهٔ فولاد آید

پاسخ: گزینهٔ ۳ (قرابت معنایی ـ متوسط)

پاسخ تشریحی:

بیت سؤال: هر کس به درستی سخنش نیندیشد، بیشتر از دیگران سخن نادرست می‌زند. (توصیه به سنجیده‌گویی و تأمل در گفتار)

بررسی موارد:

۱) سخن را بیهوده بر زبان نیاور و دربارهٔ آن تفکر کن؛ رشته‌ای که در آن مروارید می‌گذاری، دو سر دارد و هر دو طرف را باید بست. (توصیه به سنجیده‌گویی و تأمل در گفتار)

www.biomaze.ir

t.me/Azmoonha_Azmayeshi

۲) هر آن‌چه با هر کس می‌گویی، باید سنجیده باشد تا وقار تو در خطر نباشد و از بین نرود. (توصیه به سنجیده‌گویی و تأمل در گفتار)
۳) هر کس به سخن درست از روی گمراهی گوش کند، هر چه از حکمت بشنود، باعث نادانی او می‌شود. (توصیه به گوش دادن به سخن سنجیده با هشیاری)
٤) سخن هر کس که در آن تفکر نکند، سست است حتی اگر از جنس فولاد باشد. (توصیه به سنجیده‌گویی و تأمل در گفتار)

گروه آموزشی ماز

۴۰- کدام بیت با حدیث «اوّل ما خلق اللهُ تعالی القلم» مفهوم یکسانی دارد؟

۱) قَـدَر بر لوح هستی چون قلم زد / به اوّل حـرف نام او رقـم زد
۲) جنبـش اوّل که قلم برگـرفت / حرف نخستین ز سخن درگرفت
۳) به حکمی که آن در ازل رانده‌ای / نگـردد قلم زان چه گردانده‌ای
۴) خداونـدا، نه لوح و نه قلم بـود / حـروف آفرینش بی‌رقـم بود

پاسخ: گزینهٔ ۲ (قرابت معنایی ـ متوسط)

پاسخ تشریحی:

حدیث صورت سؤال از پیامبر (ص) بیانگر این مفهوم است که خداوند اولین چیزی را که آفرید، قلم و سخن است.

بررسی موارد:

۱) وقتی آفرینش آغاز شد، در ابتدا نام او را به وجود آورد. (ارزشمند بودن نام ممدوح و مقام او)
۲) اولین چیزی که با قلم آفرینش آفرید، در ابتدا سخن را به وجود آورد. (اولین مخلوق سخن است)
۳) آن حکمی که در ازل ایجاد کردی، هرگز تغییر نخواهد کرد. (تغییرناپذیری قضا و قدر الهی)
٤) خداوندا، نه سخن و نه قلم وجود داشت و آفرینش اتفاق نیفتاده بود. (دربارهٔ قبل از آفرینش هستی سخن می‌گوید)

گروه آموزشی ماز

www.biomaze.ir

t.me/Azmoonha_Azmayeshi

۴۱- **جایگاه «شهر»، «هدیه دادن برای روز تولد یک دوست»، و «عدالت اجتماعی» به‌ترتیب به لحاظ پیوستار "خرد و کلان" و "ذهنی و عینی" در کدام گزینه به‌درستی آمده است؟**

۱) خرد و عینی ـ کلان و عینی ـ کلان و عینی
۲) کلان و عینی ـ خرد و عینی ـ خرد و ذهنی
۳) کلان و عینی ـ خرد و عینی ـ کلان و ذهنی
۴) کلان و ذهنی ـ کلان و ذهنی ـ کلان و عینی

پاسخ: گزینه ۳ (۱۰۰۴ ـ متوسط)

پاسخ تشریحی:

صورت سوال دارای سه قسمت است:

قسمت اول: شهر امری عینی است که به‌طور واقعی بیرون از ذهن ما وجود دارد و جزء پدیده‌های کلان است.

قسمت دوم: هدیه دادن امری عینی است چون یک کنش بیرونی می‌باشد و در زمرهٔ پدیده‌های خرد است.

قسمت سوم: عدالت اجتماعی جزء ارزش‌های اجتماعی است؛ پس پدیده‌ای کلان و ذهنی محسوب می‌شود.

اندازه و دامنه:

پدیده‌های اجتماعی، اجزای جهان اجتماعی‌اند و براساس اندازه و دامنه از هم تفکیک می‌شوند.
کنش‌های اجتماعی افراد (پدیده‌های خرد) و فرهنگ و جامعه (پدیده‌های کلان) هستند.

خرد ← میانه ← کلان
استان ← کشور ← قاره

ابعاد ذهنی و عینی:

تمامی پدیده‌های اجتماعی، هویتی معنایی و ذهنی دارند؛ از این‌رو هیچ یک از اجزای جهان اجتماعی فاقد معنا نیستند؛ همهٔ پدیده‌های اجتماعی، بُعد محسوس و عینی ندارند.
پدیده‌هایی که بُعد محسوس و مادی قوی‌تری دارند مانند کنش‌های بیرونی، عینی هستند و پدیده‌هایی که بُعد معنایی و ذهنی بیشتری دارند؛ مانند عقاید، ارزش‌های اجتماعی و کنش‌های درونی، پدیده‌های ذهنی هستند.

عینی ← میانه ← ذهنی
سرعت‌گیر ← نظم

گروه آموزشی ماز

۴۲- **کدام گزینه به‌ترتیب، "منجر به تغییر در درون یک جهان اجتماعی" و "تغییر میان جهان‌های اجتماعی" می‌شود؟**

۱) تغییرات در سطح هنجارها و نمادها ـ تغییرات در سطح ارزش‌ها و عقاید
۲) تغییرات در سطح هنجارها و ارزش‌ها ـ تغییرات در سطح نمادها و عقاید
۳) تغییرات در سطح ارزش‌ها و عقاید ـ تغییرات در سطح هنجارها و نمادها
۴) تغییرات در سطح نمادها و عقاید ـ تغییرات در سطح هنجارها و ارزش‌ها

پاسخ: گزینه ۱ (۱۰۰۵ ـ متوسط)

پاسخ تشریحی:

تغییرات درون جهان اجتماعی: تفاوت‌هایی که مربوط به لایه‌های سطحی جهان اجتماعی (هنجارها و نمادها) باشد، از نوع تفاوت‌هایی است که درون یک جهان اجتماعی واحد رخ می‌دهد. تغییرات میان جهان اجتماعی: تفاوت‌هایی که مربوط به لایه‌های عمیق (ارزش‌ها و عقاید) جهان اجتماعی باشد، جهان اجتماعی را به جهان اجتماعی دیگر تبدیل می‌کند.

تفاوت میان جهان‌های اجتماعی:

تغییرات جهان اجتماعی
- سطحی در هنجارها و نمادها (درون جهان اجتماعی)
- عمیق، در عقاید و ارزش‌ها (میان جهان‌های اجتماعی)

گروه آموزشی ماز

۴۳- **کدام گزینه به‌ترتیب «علت تنوع جهان‌های اجتماعی» و «وظیفهٔ جامعه‌شناسی در جهان غرب» است؟**

۱) تنوع آگاهی و معرفت ـ مطالعهٔ جوامع ساده و ابتدایی
۲) تنوع اراده و اختیار ـ مطالعهٔ جوامع صنعتی و شهری پیشرفته
۳) تنوع آگاهی و اراده ـ مطالعهٔ جوامع عقب‌مانده
۴) عدم وجود غریزه ـ مطالعهٔ جوامع شهری

www.biomaze.ir

t.me/Azmoonha_Azmayeshi

پاسخ: گزینه ۲ (۱۰۰۵ ـ متوسط)

پاسخ تشریحی:

صورت سوال دارای دو قسمت است:

قسمت اول: «تنوع آگاهی و معرفت انسان‌ها» و هم‌چنین «تنوع اراده و اختیار آن‌ها»، سبب پیدایش جهان اجتماعی مختلف می‌شود.

قسمت دوم: در جهان غرب وظیفهٔ جامعه‌شناسی مطالعهٔ جوامع صنعتی و شهری بود.

انسان در قبال فرهنگی که از طریق تربیت به او منتقل می‌شود، صرفاً موجودی منفعل و پذیرنده نیست بلکه کنش‌گری فعال و تأثیرگذار است. انسان‌ها در هر موقعیت که قرار می‌گیرند، ابتدا آن موقعیت را برای خود تعریف می‌کنند و به آن معنا می‌دهند و سپس در آن موقعیت دست به عمل می‌زنند.

گروه آموزشی ماز

۴۴- **پاسخ پرسش‌های مطرح شده در کدام گزینه به‌درستی آمده است؟**

- **گسترش عقلانیت ابزاری ناشی از چیست؟**
- **تنگ شدن عرصهٔ کدام کنش‌ها به وسیلهٔ رواج کنش‌های حسابگرانه معطوف به دنیا صورت می‌پذیرد؟**
- **هر جهان اجتماعی بر اساس عقاید و ارزش‌های خود چه عاملی برای انسان فراهم می‌کند؟**

۱) رشد علوم عقلانی و امکان ارزیابی ارزش‌ها و آرمان‌های بشری ـ کنش‌های معطوف به عقلانیت ذاتی ـ افق‌ها و ظرفیت‌های جدید

۲) رشد علوم عقلانی و امکان ارزیابی ارزش‌ها و آرمان‌های بشری ـ کنش‌های معطوف به عقلانیت ابزاری ـ از بین رفتن ظرفیت‌های جدید

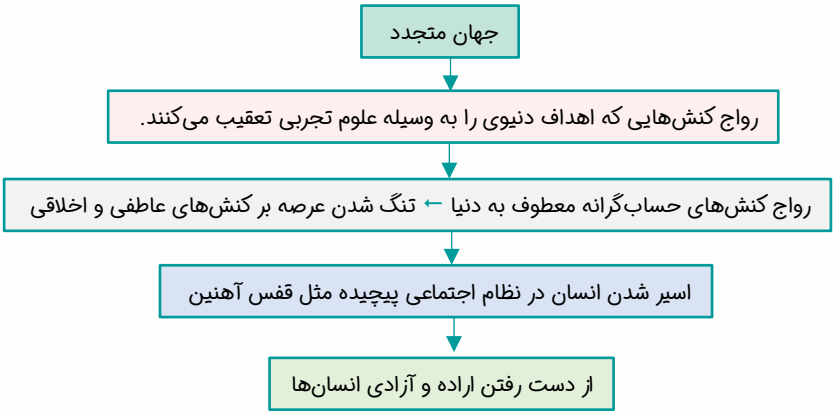
۳) رشد علوم تجربی و فناوری حاصل از آن برای تسلط بر طبیعت و جامعه ـ کنش‌های عاطفی و اخلاقی ـ افق‌ها و ظرفیت‌های جدید

۴) رشد علوم تجربی و فناوری حاصل از آن برای تسلط بر طبیعت و جامعه ـ کنش‌های اجتماعی و فردی ـ از بین رفتن ظرفیت‌های جدید

پاسخ: گزینه ۳ (۱۰۰۶ ـ دشوار)

بررسی موارد:

- رشد علوم تجربی و فناوری حاصل از آن، برای تسلط بر طبیعت و جامعه را گسترش عقلانیت ابزاری می‌گویند.
- تنگ شدن عرصهٔ کنش‌های اخلاقی و عاطفی به دلیل رواج کنش‌های حسابگرایانه معطوف به دنیا صورت می‌گیرد.
- هر جهان اجتماعی بر اساس عقاید و ارزش‌های خود، افق‌ها و ظرفیت‌های جدیدی برای انسان فراهم می‌کند و ممکن است ظرفیت‌ها و توانمندی‌های دیگر بشر را نادیده بگیرد.

گروه آموزشی ماز

۴۵- **کدام مورد دربارهٔ «جهان توحیدی» درست است و در خصوص «جهان اساطیری» درست نیست؟**

۱) با طرد دانش ابزاری متناظر با طبیعت، امکان بهره‌وری معقول انسان از طبیعت را دور از دسترس می‌سازد. ـ طبیعت به خواست خدا مسخر انسان است.

۲) طبیعت را قلمرو قدرت‌های فوق طبیعی و محصور رازها و افسون‌های آن‌ها می‌بینند. ـ انسان در این جهان خلیفه الهی و مسئول عمران و آبادانی طبیعت است.

۳) طبیعت موجودی زنده و آیت و نشانهٔ خداوند حکیم است. ـ منع انسان از تناول گیاهان و حیوانات، نمونه‌ای از محدودیت‌های این جهان است.

۴) تصرفات انسان در طبیعت مقید به ارادهٔ حکیمانهٔ الهی است. ـ محصول انحراف بشر از فرهنگ دنیوی است.

پاسخ: گزینه ۴ (۱۰۰۶ ـ متوسط)

بررسی گزینه‌ها:

۱) نادرست (مربوط به جهان اساطیری) ـ نادرست (مربوط به جهان توحیدی)

۲) نادرست (مربوط به جهان اساطیری) ـ نادرست (جهان توحیدی)

۳) درست (مربوط به جهان توحیدی) ـ درست (مربوط به جهان اساطیری)

۴) درست (مربوط به جهان توحیدی) ـ نادرست (جهان اساطیری محصول انحراف بشر از فرهنگ توحیدی است.)

www.biomaze.ir

t.me/Azmoonha_Azmayeshi

جهان‌های اجتماعی بر اساس فرهنگ آن‌ها:

- دنیوی ← دارای فرهنگ سکولار
- معنوی
  - توحیدی
    - فرهنگ اسلام و انبیای الهی که تفسیری توحیدی و الهی از انسان ارائه می‌دهند.
    - طبیعت موجودی زنده و آیت و نشانهٔ خداوند حکیم است.
    - طبیعت به خواست خدا مسخر انسان است.
    - انسان خلیفهٔ الهی و مسئول عمران و آبادانی طبیعت است.
    - تصرفات انسان در طبیعت، مقید به ارادهٔ حکیمانهٔ الهی است.
  - اساطیری
    - فرهنگ اساطیری دارد که به خداوندگاران و قدرت‌های فوق طبیعی قائل است.
    - محصول انحراف بشر از فرهنگ توحیدی است.
    - طبیعت را قلمرو قدرت‌های فوق طبیعی و محصور رازهای آن‌ها می‌بیند.
    - با طرد دانش ابزاری متناظر با طبیعت، امکان بهره‌وری معقول انسان از طبیعت را دور از دسترس می‌ساز؛ مانند منع انسان از تناول گیاهان و حیوانات.

گروه آموزشی ماز

۴۶- «عامل پیدایش جهان اجتماعی جدید» و «علت ایجاد محدودیت برای کنش‌های اجتماعی» به‌ترتیب در کدام گزینه به‌درستی آمده است؟

۱) موقعیت‌سازی و محدودسازی کنش‌های اجتماعی ـ باورها و عقاید انسان‌ها
۲) موقعیت‌سازی و محدودسازی کنش‌های اجتماعی ـ پیامدها و الزامات جدید
۳) اراده و آگاهی آدمیان ـ پیامدها و الزامات جدید
۴) اراده و آگاهی آدمیان ـ باورها و عقاید انسان‌ها

پاسخ: گزینه ۳ (۱۰۰۶ ـ متوسط)

پاسخ تشریحی:

آگاهی و ارادهٔ آدمیان (کنش‌های اجتماعی) موجب پیدایش جهان اجتماعی می‌شود. جهان‌های اجتماعی پیامدهایی به دنبال می‌آورند و پیامدها موقعیت یا فرصت و محدودیت جدیدی را برای کنش‌های اجتماعی انسان ایجاد می‌کنند.

گروه آموزشی ماز

۴۷- در رابطه با ویژگی «قفس آهنین» از نظر ماکس وبر، کدام دیدگاه درست است؟

۱) در جهان متجدد، متافیزیک و علومی که داوری‌های ارزشی می‌کنند، از بین می‌روند.
۲) در جهان متجدد، آدمیان متوجه اهداف دنیوی هستند و برای رسیدن به این هدف‌ها، از علوم تجربی استفاده می‌کنند.
۳) دانش‌ها و علوم تجربی، قدرت پیش‌بینی و پیش‌گیری حوادث و مسائل طبیعی را به انسان می‌دهند.
۴) انسان‌ها ابتدا قصد تسلط بر این جهان را داشتند اما به‌تدریج اسیر یک نظام اجتماعی برنامه‌ریزی‌شده‌ای می‌شوند که همهٔ ابعاد وجودی آن‌ها را احاطه می‌کند.

پاسخ: گزینه ۴ (۱۰۰۶ ـ متوسط)

پاسخ تشریحی:

رواج کنش‌های حسابگرانهٔ معطوف به دنیا، عرصه را بر سایر کنش‌های انسانی تنگ می‌کند و انسان‌ها را به تدریج اسیر نظام پیچیده‌ای می‌سازد که مثل قفس آهنین، همهٔ ابعاد وجود آنان را احاطه می‌کند.

فرصت‌ها و محدودیت‌های جهان متجدد از نگاه وبر:

جهان متجدد
- بسط و توسعهٔ عقلانیت ابزاری (گسترس دانش وسایل)
- زوال عقلانیت ذاتی (از دست رفتن دانش اهداف و ارزش‌ها)
- قفس آهنین
- غلبهٔ کنش‌های عقلانی که اهداف دنیوی را تعقیب می‌کنند.

www.biomaze.ir

t.me/Azmoonha_Azmayeshi

۴۸- هر یک از عبارات زیر به‌ترتیب با کدام عقاید و ارزش‌های فرهنگی غرب مرتبط است؟

«پدید آمدن زمینهٔ تکوین و پیدایش علم مستقل از وحی»، «پوشش معنوی دادن به رفتارهای دنیوی» و «شکل‌گیری نخستین انقلاب سیاسی لیبرال در جهان»

۱) عدم پذیرش مرجعیت وحی و محدود شدن به شناخت عقلی ـ تقابل با جریان دنیا گروی ـ نهادینه شدن تفکر اومانیستی
۲) انکار صریح ابعاد متافیزیکی و فوق‌طبیعی توسط سکولاریسم ـ فرعونیت آشکار ـ اندیشه‌های فلسفی روشنگری
۳) انکار ارزش علمی وحی توسط فیلسوفان روشنگری ـ سکولاریسم پنهان ـ حرکت‌های فرهنگی دوران رنسانس
۴) بسط تفاسیر پروتستانی از دین و محدود شدن به شناخت تجربی ـ سکولاریسم آشکار ـ اندیشه‌های سیاسی دوران پسامدرن

پاسخ: گزینه ۳ (۱۱۰۵ و ۱۱۰۶ ـ دشوار)

پاسخ تشریحی:

زمینه‌سازی برای ایجاد علم بدون وحی از اینجا شروع می‌شود که ارزش علمی وحی انکار شد. ـ پوشش معنوی دادن به رفتارهای دنیوی به سکولاریسم پنهان اشاره دارد و نخستین انقلاب لیبرال، انقلاب فرانسه بود که تحت تأثیر: ۱) حرکت‌های فرهنگی دوران رنسانس ۲) اندیشه‌های فلسفی روشنگری ۳) تغییرات مربوط به انقلاب صنعتی به وقوع پیوست.

سکولاریسم و انواع آن:

سکولاریسم به معنای رویکرد دنیوی و صرفاً این جهانی به هستی است.

سکولاریسم:
- آشکار: شامل باورها و فلسفه‌هایی که آشکارا ابعاد غیرمادی جهان هستی را انکار می‌کنند.
- پنهان: شامل باورها و فلسفه‌هایی که ابعاد معنوی هستی را نفی نمی‌کنند بلکه بخش‌هایی از باورهای معنوی و دینی را در خدمت اهداف دنیوی و این جهانی قرار می‌دهند.

فیلسوفان روشنگری، وحی و شهود را در شناخت حقیقت نادیده گرفتند و پیامدهای آن در سدهٔ هفدهم و هجدهم میلادی، منجر به دئیسم، در سده‌های نوزدهم و بیستم، دانش ابزاری و در پایان قرن بیستم، به بحران معرفتی ختم شد.

گروه آموزشی ماز

۴۹- با توجه به جدول، پاسخ در کدام گزینه به‌درستی آمده است؟

روشنگری		
دوره زمانی	ویژگی	پیامد
قرن ۱۷ و ۱۸	الف	ب
قرن ۱۹ و ۲۰	پ	ت
پایان قرن ۲۰	ث	ج

۱) الف: عقل‌گرایی، نفی وحی ب: دئیسم پ: حس‌گرایی، نفی عقل و وحی ت: دانش ابزاری ث: افول تجربه‌گرایی، نفی تجربه، نفی عقل و وحی ج: بحران معرفتی
۲) الف: حس‌گرایی، نفی وحی ب: دئیسم پ: عقل‌گرایی، نفی حس و وحی ت: دانش ابزاری ث: افول عقل‌گرایی، نفی تجربه، نفی عقل و وحی ج: بحران معرفتی
۳) الف: عقل‌گرایی، نفی وحی ب: دانش ابزاری پ: حس‌گرایی، نفی عقل و وحی ت: دئیسم ث: افول تجربه‌گرایی، نفی تجربه، نفی عقل و وحی ج: بحران علمی
۴) الف: عقل‌گرایی، نفی وحی ب: دئیسم پ: حس‌گرایی، نفی عقل و وحی ت: دانش ابزاری ث: افول حس‌گرایی، نفی تجربه، نفی عقل و وحی ج: بحران علمی

پاسخ: گزینه ۱ (۱۱۰۵ ـ متوسط)

پاسخ تشریحی:

الف: عقل‌گرایی؛ نفی وحی
ب: دئیسم
پ: حس‌گرایی، نفی عقل و وحی
ت: دانش ابزاری
ث: افول تجربه‌گرایی؛ نفی تجربه، نفی عقل و وحی
ج: بحران معرفتی

روشنگری:

دورهٔ زمانی	ویژگی	پیامد
قرون هفدهم و هجدهم	عقل‌گرایی، نفی وحی	دئیسم
قرون نوزدهم و بیستم	حس‌گرایی، نفی عقل و وحی	دانش ابزاری
پایان قرن بیستم	افول تجربه‌گرایی، نفی تجربه، نفی عقل و وحی	بحران معرفتی

گروه آموزشی ماز

www.biomaze.ir

t.me/Azmoonha_Azmayeshi

۵۰- شکل‌گیری هریک از موارد زیر، به‌ترتیب نتیجهٔ کدام است؟

- بحران معرفتی
- اومانیسم
- پروتستانتیسم

۱) نفی تجربه در پایان قرن بیستم ـ روشنگری ـ نفی ابعاد معنوی هستی
۲) افول تجربه‌گرایی در پایان قرن بیستم ـ سکولاریسم ـ رویکرد گزینشی جهان غرب به ابعاد معنوی و دینی جهان
۳) نفی عقل و وحی در قرون نوزدهم و بیستم ـ سکولاریسم ـ انکار ابعاد غیرمادی جهان هستی
۴) حس‌گرایی در قرون هفدهم و هجدهم ـ روشنگری ـ فراموشی ابعاد معنوی انسان و جهان

پاسخ: گزینه ۲ (۱۱۰۵ ـ متوسط)

بررسی موارد:

- بحران معرفتی ← افول تجربه‌گرایی در پایان قرن بیستم
- اومانیسم ← از نتایج منطقی سکولاریسم است.
- پروتستانتیسم ← رویکرد گزینشی جهان غرب به ابعاد معنوی و دینی جهان

روشنگری:
از روشنگری به عنوان مهم‌ترین ویژگی معرفت شناختی فرهنگ معاصر غرب یاد شده است. روشنگری راه شناخت حقیقت و موانع شناخت آن را معرفی می‌کند. روشنگری در معنای عام پدیده‌ای مدرن و مربوط به فرهنگ معاصر غرب نیست. انبیای الهی از دیرباز برای روشنگری و از بین بردن موانعی آمده‌اند که راه را بر حقیقت بسته‌اند. در فرهنگ دینی اسلام، عقل، وحی و تجربه روش‌های شناخت حقیقت‌اند. روشنگری در این معنا اگر با هستی‌شناسی و انسان‌شناسی دینی همراه باشد، با استفاده از وحی، عقل و تجربه، تفسیری دینی از انسان و جهان ارائه می‌دهد.
روشنگری در معنای خاص، به مبنای معرفت‌شناسی پذیرفته شده در فرهنگ غرب گفته می‌شود و روشی از معرفت و شناخت است که با سکولاریسم و اومانیسم همراه شده است. این روش در طول بیش از چهار صد سال فرهنگ جدید غرب، شکل‌های مختلفی پیدا کرده است که وجه مشترک همهٔ آن‌ها کنار گذاشتن وحی و شهود در شناخت حقیقت است.

گروه آموزشی ماز

۵۱- علت «هضم گروه‌های مهاجم بیگانه درون فرهنگ اسلامی»، «آشکار نشدن کامل ظرفیت‌های فرهنگ اسلامی و ارزش‌های اجتماعی در دوران خلافت»، «حذف مظاهر فرهنگ اسلامی توسط استبداد استعماری» و «تبدیل استبداد ایلی و قومی به استبداد استعماری» به‌ترتیب کدام است؟

۱) عبور ارزش‌های اسلامی از مرزهای جغرافیایی ـ غلبه قدرت‌هایی که در چارچوب فرهنگ قبیله‌ای رفتار می‌کردند ـ نفوذ و سلطهٔ فرهنگ غرب ـ نداشتن پیشینه‌ای خارج از جهان اسلام
۲) غنای فرهنگ اسلامی ـ غلبهٔ قدرت‌هایی مانند سلجوقیان و خوارزمشاهیان ـ تأمین نیازهای اجتماعی جهان غرب ـ سازش با دولت‌های غربی
۳) قدرت فرهنگ اسلامی ـ غلبهٔ قدرت‌هایی که در چارچوب فرهنگ قومی رفتار می‌کردند ـ عمل کردن در سایهٔ قدرت و سلطهٔ جهان غرب ـ پیوند خوردن با قدرت استعمارگران
۴) گسترش مفاهیم و ارزش‌های دینی ـ غلبهٔ قدرت‌هایی مانند مغولان و عثمانی ـ تأمین نیازهای اقتصادی و فرهنگی جهان غرب ـ دوری کردن از رویارویی مستقیم با فرهنگ اسلامی

پاسخ: گزینه ۳ (۱۱۰۴ ـ دشوار)

پاسخ تشریحی:

صورت سوال دارای چهار قسمت است:

قسمت اول: فرهنگ اسلامی به دلیل قدرت و غنای خود، گروه‌های مهاجم بیگانه را درون خود هضم و جذب می‌کرد.

قسمت دوم: غلبه قدرت‌هایی مانند سلجوقیان، خوارزمشاهیان، مغولان و عثمانی که در چارچوب فرهنگ قومی و قبیله‌ای رفتار می‌کردند، مانع می‌شد تا ظرفیت‌های فرهنگ اسلامی و ارزش‌های اجتماعی آن به‌طور کامل آشکار شود.

قسمت سوم: استبداد استعماری به دلیل اینکه در سایهٔ قدرت و سلطهٔ جهان غرب عمل می‌کرد، برای تأمین نیازهای اقتصادی و فرهنگی جهان غرب، چاره‌ای جز حذف مظاهر فرهنگ اسلامی نداشت.

قسمت چهارم: قدرت سیاسی جوامع اسلامی که تا قبل از استعمار، بیشتر قومی و قبیله‌ای بود، در دوران استعمار، از طریق سازش با دولت‌های غربی، با قدرت استعمارگران پیوند خورد و استبداد ایلی و قومی به صورت استبداد استعماری درآمد.

مقایسه استبداد قومی با استبداد استعماری:
استبداد قومی:
دارای هویتی غیراسلامی بود.
پشتوانه و پیشینه‌ای خارج از جهان اسلام نداشت.
از رویارویی مستقیم با فرهنگ توانمند اسلامی دوری می‌کرد.

www.biomaze.ir

t.me/Azmoonha_Azmayeshi

می‌کوشید با رعایت ظواهر اسلامی، ظاهر دینی خود را حفظ کند.
استبداد استعماری:
در سایهٔ قدرت و سلطهٔ جهان غرب عمل می‌کرد.
برای تأمین نیازهای اقتصادی و فرهنگی جهان غرب، چاره‌ای جز حذف مظاهر فرهنگ اسلامی نداشت.

گروه آموزشی ماز

۵۲- هریک از موارد زیر به‌ترتیب با کدام موضوع ارتباط دارند؟

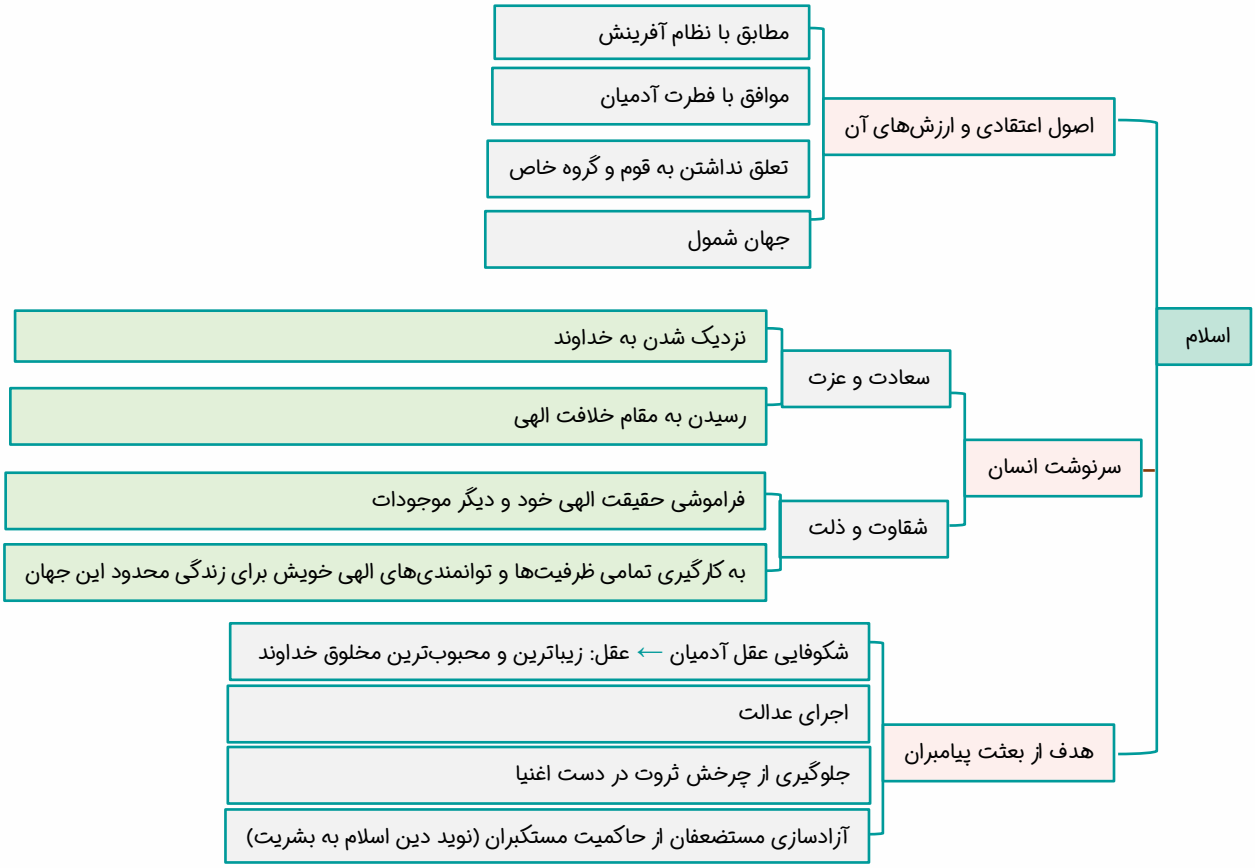
- **ویژگی اصول اعتقادی و ارزش‌های اسلام**
- **محبوب‌ترین مخلوق خداوند در فرهنگ اسلام**
- **به کارگیری تمامی توانمندی‌های الهی انسان، برای زندگی محدود این جهان**
- **نوید دین اسلام به بشریت**

۱) مطابق با نظام آفرینش ـ عقل ـ سعادت و عزت ـ پیروزی مستضعفان بر مستکبران
۲) موافق با فطرت آدمیان ـ قلب ـ شقاوت و ذلت ـ آزادی مستضعفان
۳) تعلق به قوم و گروه خاص ـ قلب ـ سعادت و عزت ـ نابودی مستکبران
۴) جهان شمول ـ عقل ـ شقاوت و ذلت ـ حاکمیت دین حق

پاسخ: گزینه ۴ (۱۱۰۴ ـ متوسط)

بررسی موارد:

- اصول و ارزش‌های دین اسلام مطابق با نظام آفرینش و موافق با فطرت آدمیان‌اند؛ بنابراین به قوم و گروه خاصی تعلق ندارند بلکه جهان شمول هستند.
- عقل در فرهنگ اسلام، زیباترین و محبوب‌ترین مخلوق خداوند است.
- شقاوت و ذلت انسان در فراموشی حقیقت الهی خود و دیگر موجودات و به کارگیری تمامی ظرفیت‌ها و توانمندی‌های الهی خویش، برای زندگی محدود این جهان است.
- اسلام، مسلمانان را موظف به تلاش برای آزادی مستضعفان می‌داند و پیروزی مستضعفان بر مستکبران و حاکمیت دین حق را به بشریت نوید می‌دهد.

گروه آموزشی ماز

www.biomaze.ir

t.me/Azmoonha_Azmayeshi

۵۳- **هریک از ویژگی‌های زیر به‌ترتیب مربوط به کدام یک از دوران‌های تاریخ فرهنگ غرب است؟**

- **پرستش خداوندگان متکثر**
- **استفاده از شعارها و مفاهیم معنوی**
- **آشکار شدن رویکرد دنیوی به عالم در سطح هنر، اقتصاد و سیاست**
- **از اعتبار انداختن عقل به بهانهٔ ایمان و وحی**

۱) قرون وسطی ـ یونان و روم باستان ـ رنسانس ـ رنسانس
۲) یونان و روم باستان ـ قرون وسطی ـ قرون وسطی ـ غرب جدید
۳) قرون وسطی ـ یونان و روم باستان ـ غرب جدید ـ یونان و روم باستان
۴) یونان و روم باستان ـ قرون وسطی ـ رنسانس ـ قرون وسطی

پاسخ: گزینه ۴ (۱۱۰۶ ـ دشوار)

بررسی موارد:

- پرستش خداوندگان متکثر ← یونان و روم باستان
- استفاده از شعارها و مفاهیم معنوی ← قرون وسطی
- آشکار شدن رویکرد دنیوی به عالم در سطح هنر، اقتصاد و سیاست ← رنسانس
- از اعتبار انداختن عقل به بهانهٔ ایمان و وحی ← قرون وسطی

تاریخ فرهنگ غرب:

یونان و روم باستان:
فرهنگ اساطیری
پرستش خداوندگان متکثر
قرون وسطی:
استفاده از شعارها و مفاهیم معنوی و توحیدی
رویکرد دنیوی و دنبال کردن دنیاگرایی و سکولاریسم در عمل
به بندگی گرفتن بندگان خدا به نام خداوند و از اعتبار انداختن عقل به بهانهٔ ایمان و وحی
رنسانس:
به معنای تجدید حیات و تولد دوباره
قرون چهاردهم تا شانزدهم میلادی
بازگشت به فرهنگ یونان و روم
آشکار شدن رویکرد دنیوی به عالم در سطح هنر، اقتصاد و سیاست
غرب جدید:
پیدایش فلسفه‌های روشنگری

گروه آموزشی ماز

۵۴- **به‌ترتیب عبارت درست در رابطه با «پیامد تحریفات مسیحیت قرون وسطی در سطح عمل»، «آغاز فرهنگ جدید غرب»، «اقدام فرهنگ غرب برای گسترش ابعاد دنیوی خود در دورهٔ رنسانس» و «مبنای اقتصاد قرون وسطی» کدام است؟**

۱) توجیه عملکرد دنیوی کلیسا در پوشش معنوی و دینی ـ پیدایش فلسفه‌های روشنگری ـ حذف پوشش دینی ـ روابط اجتماعی ارباب، رعیتی
۲) گام برداشتن به سوی دنیاگرایی ـ پیدایش رویکرد سکولار ـ بازگشت به تفسیر غیرتوحیدی یونان و روم باستان ـ کشاورزی
۳) آمیخته شدن مسیحیت با رویکردهای اساطیری ـ پیدایش فلسفه‌های روشنگری ـ تسری سکولاریسم به لایه‌های عمیق فرهنگ غرب ـ فئودالیسم
۴) دور شدن مسیحیت از ابعاد عقلانی توحید با قبول تثلیث ـ پیدایش رویکرد سکولار ـ گسترش رویکرد سکولار از طریق هنر ـ برده‌داری

پاسخ: گزینه ۱ (۱۱۰۶ ـ دشوار)

پاسخ تشریحی:

صورت سوال از قسمت‌های زیر تشکیل شده است:

قسمت اول: پیامد تحریفات مسیحیت قرون وسطی در سطح عمل: توجیه عملکرد دنیوی کلیسا در پوشش معنوی و دینی

قسمت دوم: آغاز فرهنگ جدید غرب: پیدایش فلسفه‌های روشنگری

قسمت سوم: اقدام فرهنگ غرب برای گسترش ابعاد دنیوی خود در دورهٔ رنسانس: حذف پوشش دینی و بازگشت به تفسیر غیرتوحیدی فرهنگ یونان و روم باستان

قسمت چهارم: مبنای اقتصاد قرون وسطی: کشاورزی و روابط اجتماعی ارباب ـ رعیتی

www.biomaze.ir

t.me/Azmoonha_Azmayeshi

- پیامد تحریفات مسیحیت قرون وسطی
  - اندیشه و نظر
    - آمیخته با رویکردهای اساطیری
    - دور ماندن از ابعاد عقلانی توحیدبا قبول تثلیث
  - زندگی و عمل
    - گام برداشتن به سوی دنیاگرایی
    - توجیه عملکرد دنیوی کلیسا در پوشش معنوی و دینی
- فرهنگ غرب در دورهٔ رنسانس
  - گام برداشتن به سوی حذف پوشش دینی برای بسط و گسترش ابعاد دنیوی خود
  - بازگشت به تفسیر غیرتوحیدی فرهنگ یونان و روم باستان
- مبنای اقتصاد قرون وسطی
  - کشاورزی
  - روابط اجتماعی ارباب ـ رعیتی

در فرهنگ جدید غرب، رویکرد سکولار با فلسفه‌های روشنگری، عمیق‌ترین لایه‌های فرهنگ غرب را تسخیر کرد.

گروه آموزشی ماز

۵۵- صحیح یا غلط بودن گزاره‌های زیر در کدام گزینه به‌ترتیب آمده است؟

- لیبرالیسم اندیشه سیاسی جدیدی است که خواست و اراده آدمی را مبدأ قانون‌گذاری می‌داند.
- طی دوران رنسانس، آباءکلیسا رویکرد دنیوی داشتند و دنیاگرایی و سکولاریسم در عمل را دنبال می‌کردند.
- هنرمدرن بر بُعد معنوی و آسمانی انسان تأکید می‌کرد.
- فرهنگ جاهلی در عصر نبوی تا فتح مکه در برابر اسلام آشکارا مقاومت کرده بود.

۱) ص ـ ص ـ غ ـ غ
۲) غ ـ غ ـ ص ـ ص
۳) ص ـ غ ـ غ ـ ص
۴) غ ـ ص ـ ص ـ غ

پاسخ: گزینه ۳ (۱۱۰۴، ۱۱۰۵ و ۱۱۰۶ ـ متوسط)

بررسی موارد نادرست:

- طی قرون وسطی، آباءکلیسا رویکرد دنیوی داشتند و دنیاگرایی و سکولاریسم در عمل را دنبال می‌کردند.
- هنرمدرن بر بُعد جسمانی و بدنی انسان تأکید می‌کرد.

گروه آموزشی ماز

www.biomaze.ir

دانلود رایگان تمام آزمون های آزمایشی در کانال ما:
@Azmoonha_Azmayeshi
تمام پایه ها و رشته ها
علوی
مرکز سنجش آموزش مدارس برتر
آزمونهای آزمایشی
T.me/Azmoonha_Azmayeshi
شرکت تعاونی خدمات آموزشی کارکنان
سازمان سنجش آموزش کشور
گزینه دو
مؤسسه آموزشی فرهنگی
آزمونهای آزمایشی
T.me/Azmoonha_Azmayeshi
آزمون های سراسری
گاج
کانون فرهنگی آموزش
قلم چی
حلی سنجی

t.me/Azmoonha_Azmayeshi

۵۶- «علی به تازگی تصمیم گرفته است که یک گوشی تلفن هوشمند بخرد، او بعد از مشورت کردن با چند متخصص، بررسی ویژگی‌های گزینه‌های مدنظرش و توجه به بودجهٔ خود، اقدام به خرید کرد.» کدام گزینه در مورد او صحیح است؟

۱) نوجوانان معمولاً براساس پردازش ادراکی عمل می‌کنند.
۲) رشد اجتماعی نوجوان، مانند دیگر ابعاد رشد، دستخوش تغییر می‌شود.
۳) پردازش غالب نوجوانان، مفهومی است.
۴) نوجوان با ضرورت‌های تکلیف موردنظر، بهتر سازگار می‌شود.

پاسخ: گزینه ۳ (۱۱۰۲ ـ دشوار)

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱) پردازش **کودکان** پردازش ادراکی است.
۲) اطلاعات این گزینه صحیح است اما تصمیم‌گیری و پردازش مفهومی، مربوط به **رشد شناختی** است. در حالی که در این گزینه به رشد اجتماعی اشاره شده است.
۴) اطلاعات این گزینه درست است، مربوط به **عملکرد حافظه** در دورهٔ نوجوانی است.

رشد شناختی نوجوانی:
کودکان براساس پردازش ادراکی، یعنی ویژگی‌های حسی و فیزیکی عمل می‌کنند؛ مثلاً مفید بودن یک کالا را به اندازه و رنگ آن نسبت می‌دهند؛ در حالی‌که پردازش غالب نوجوانان مفهومی است؛ یعنی نوجوانان فایده‌مندی یک کالا را براساس ماندگاری، کیفیت و ... می‌سنجند.

گروه آموزشی ماز

۵۷- کدام گزینه در خصوص پزشکی که می‌داند سیگار کشیدن برای سلامت بدن مضر است، اما سیگار می‌کشد، صادق است و این مورد مربوط به کدام یک از ابعاد رشد است؟

۱) شناخت باید به عقاید و باورها و ارزش‌های فرد تبدیل شود. ـ اخلاقی ۲) شکل‌گیری شناخت مناسب، اساس رفتار اخلاقی است. ـ اخلاقی
۳) شناخت باید به عقاید و باورها و ارزش‌های فرد تبدیل شود. ـ شناختی ۴) شکل‌گیری شناخت، مناسب اساس رفتار اخلاقی است. ـ شناختی

پاسخ: گزینه ۱ (۱۱۰۲ ـ متوسط)

بررسی سایر گزینه‌ها:

۲) و ۴) اینکه یک پزشک می‌داند سیگار کشیدن برای بدن مضر است؛ به این معناست که او به شناخت مناسبی رسیده است.
۳) اما شناخت باید عملی شود؛ یعنی همین که نسبت به چیزی علم داشته باشیم، کافی نیست؛ بلکه این علم باید به عنوان یک عقیده و باور در وجود ما نهادینه شود تا به آن عمل کنیم. این مسئله مربوط به **رشد درک اخلاقی**، از ابعاد رشد است.

رشد درک اخلاقی در دورهٔ نوجوانی:
شناختی که نوجوان از خود دارد؛ مانند این‌که بگوید «من فردی صادق و مهربان هستم» یا «آدمی دین‌دار و انسان دوست هستم» نشانگر رشد درک اخلاقی است. هرچند رشد درک اخلاقی به شکل‌گیری سایر عناصر شناخت وابسته است اما فقط داشتن شناخت، لزوماً به رفتار اخلاقی منجر نمی‌شود؛ مانند آنچه در بالا گفته شد، برای به‌وجود آمدن یک رفتار اخلاقی فقط شناخت، کافی نیست بلکه شناخت باید به عقاید و باورها و ارزش‌های فرد تبدیل شود؛ مانند شخصی که می‌داند (یعنی شناخت دارد) مسواک زدن موجب سلامتی و حفظ دندان‌ها می‌شود ولی در مسواک زدن سهل‌انگار است؛ چون این شناخت به عنوان یک باور در وجود او شکل نگرفته است.

گروه آموزشی ماز

۵۸- هریک از موارد زیر مربوط به کدام نوع از ابعاد رشد در طول زندگی فرد است؟

الف: شکل‌گیری مفهوم خودآرمانی
ب: ترس از غریبه‌ها در کودکان ۸ ماهه
ج: افزایش تحریک‌پذیری نوجوانان

۱) رشد اجتماعی ـ رشد اجتماعی ـ رشد شناختی ۲) رشد اجتماعی ـ رشد هیجانی ـ رشد شناختی
۳) رشد درک اخلاقی ـ رشد هیجانی ـ رشد هیجانی ۴) رشد درک اخلاقی ـ رشد اجتماعی ـ رشد هیجانی

پاسخ: گزینه ۴ (۱۱۰۲ ـ متوسط)

بررسی موارد:

الف: شکل‌گیری مفاهیمی مثل خودآرمانی و خود واقعی که برای نخستین بار در نوجوانی شکل می‌گیرد، مربوط به **رشد درک اخلاقی** است. (رد گزینه‌های ۱ و ۲).

ب: ترس کودک از غریبه‌ها با توجه به عنصر «وجود دیگری» یعنی فرد غریبه، مربوط به حوزهٔ **رشد اجتماعی** است. (رد گزینه‌های ۲ و ۳)

www.biomaze.ir

t.me/Azmoonha_Azmayeshi

ج: در نوجوانی به‌دلیل تغییرات فیزیولوژیکی و هورمونی، تحریک‌پذیری نوجوانان افزایش می‌یابد و حالات هیجانی (مربوط به **رشد هیجانی**) آن‌ها به سرعت تغییر می‌کند. (رد گزینه‌های ۱ و ۲)

رشد اجتماعی در دورهٔ نوجوانی:
یکی از تغییرات در رشد اجتماعی دورهٔ نوجوانی، دستیابی به هویت است و هویت، همان تمایزی است که فرد بین خود و دیگران می‌گذارد اما در این دوره با مفاهیمی مثل خودآرمانی و خود واقعی نیز روبرو هستیم که این مفاهیم هم بخشی از هویت فرد به شمار می‌روند. خود واقعی همان ویژگی‌های فردی است و خودآرمانی ویژگی‌هایی است که فرد دوست دارد داشته باشد.
آنچه که باید در ارتباط با رشد اجتماعی بدانید این است که در این بُعد از ابعاد رشد، همیشه ارتباط فرد با دیگران مورد توجه است و به سادگی می‌توانید با پیدا کردن این رابطه که ممکن است بین فرد با والدین یا دوستانش با غریبه‌ها باشد، به سؤالات پاسخ دهید.
نکته: رشد هیجانی شامل عواطف، هیجانات و احساسات فرد است که هم در دورهٔ کودکی و هم در دورهٔ نوجوانی وجود دارد. البته در دورهٔ نوجوانی تغییرات هورمونی حاصل از رسش جنسی تأثیر زیادی بر آن‌ها داشته و باعث افزایش تحریک‌پذیری آنان می‌شود.

گروه آموزشی ماز

۵۹- نگین و مریم خواهران دوقلو هستند. براساس اطلاعات کدام گزینه می‌توانیم مطمئن باشیم که این دو خواهر دوقلوهای غیرهمسان هستند؟

۱) زمان راه رفتن این دو بدون کمک دیگری، دو هفته اختلاف داشت و یکی دیرتر از دیگری به راه افتاد.
۲) اختلاف در تعداد لغاتی که این دو در سه سالگی آموخته بودند، قابل توجه بود.
۳) بستگان و اطرفیان از رنگ چشم این دو خواهر می‌توانند آن‌ها از هم تشخیص بدهند.
۴) آن‌ها در سن ۱۴ سالگی و در یک دورهٔ زمانی نسبتاً دور از هم به بلوغ جنسی رسیدند.

پاسخ: گزینه ۳ (۱۱۰۲ ـ آسان)

پاسخ تشریحی:

رشد متأثر از دو عامل است: ۱ـ وراثت ۲ـ محیط. دوقلوهای همسان دارای ویژگی‌های وراثتی یکسانی هستند؛ بنابراین تفاوت‌های آنان متأثر از عامل محیطی است. در مقابل دوقلوهای غیرهمسان ویژگی‌های وراثتی متفاوتی از هم دارند و تفاوت‌های آنان هم متأثر از عامل وراثت و هم تحت‌تأثیر عامل محیط است. اختلاف در گزینه‌های ۱، ۲ و ۴ می‌تواند متأثر از عامل محیطی باشد، اما تفاوت در گزینهٔ ۳ قطعا متأثر از **عامل وراثت** است.

دوقلوهای همسان الزاماً هم‌جنس هستند، چرا که از یک تخمک به‌وجود آمده‌اند. به همین دلیل ویژگی‌های وراثتی یکسانی دارند. بنابراین تفاوت آن‌ها به عوامل محیطی برمی‌گردد. در مقابل دوقلوهای غیرهمسان گاهی هم‌جنس و گاهی غیرهم‌جنس هستند؛ چرا که از دو تخمک به وجود می‌آیند و ویژگی‌های وراثتی یکسانی ندارند؛ بنابراین تفاوت میان آن‌ها علاوه بر ویژگی‌های محیطی به عامل وراثت هم مربوط می‌شود.

گروه آموزشی ماز

۶۰- در مورد ویژگی‌های رشد در دورهٔ کودکی کدام مورد صحیح است؟

۱) اولین علامت رشد اجتماعی ترس از غریبه است.
۲) کودکان در دورهٔ دبستان به بازی‌های موازی روی می‌آورند.
۳) در تبیین فرایندهای درک اخلاقی کودکان می‌توان گفت کودکان هیچ درکی از کار خوب و بد ندارند و مسئول رفتار خود نیستند.
۴) از هیجانات ساده در دورهٔ کودکی می‌توان به هیجانات ترس، خشم و ترحم اشاره کرد.

پاسخ: گزینه ۳ (۱۱۰۲ ـ متوسط)

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱) اولین علامت رشد اجتماعی، **لبخند اجتماعی** است.
۲) بازی‌های موازی مربوط **به ۴ یا ۵ سالگی** است.
۴) **ترحم** جز هیجانات ساده نیست و مربوط به هیجانات مرکب است.

در تبیین فرایند رشد درک اخلاقی می‌توان گفت که کودکان هیچ درکی از کار خوب و بد ندارند. بنابراین نمی‌توان آن‌ها را مسئول رفتارشان دانست. عمل اخلاقی مستلزم طی یک فرایند تدریجی و پیچیده است، منظور ما از درک اخلاقی همان عمل اخلاقی است؛ بنابراین وقتی کودک هیچ درکی از قوانین و مقررات اجتماعی، اصول شرعی و عرفی ندارد، نمی‌توان عمل اخلاقی را به او نسبت داد.

گروه آموزشی ماز

۶۱- کدام یک از ویژگی‌های زیر، ویژگی رشد در دورهٔ نوجوانی نیست؟

۱) دوره‌ای که با شدیدترین و گسترده‌ترین تغییرات زیستی همراه است.
۲) در این دوره توجه نوجوانان گزینشی‌تر می‌شود.
۳) بسیاری بر این باورند که روان‌شناسی رشد به دلیل اهمیت این دوره، فقط خصوصیات دورهٔ نوجوانی را مطالعه می‌کند.
۴) در این دوره به دلیل تغییرات هورمونی تحریک‌پذیری نوجوانان افزایش می‌یابد.

www.biomaze.ir

t.me/Azmoonha_Azmayeshi

پاسخ: گزینه ۳ (۱۱۰۲ ـ متوسط)

پاسخ تشریحی:

بسیاری بر این باورند که روان‌شناسی رشد فقط خصوصیات **دورهٔ کودکی** را مطالعه می‌کند نه دورهٔ نوجوانی.

نوجوانی:
بسیاری از نوجوانان، این دوره را شروع یک بحران می‌دانند. نوجوانی با شدیدترین و گسترده‌ترین تغییرات زیستی همراه است. ویژگی دیگر این دورهٔ رشد ناگهانی در همهٔ حیطه‌هاست. تغییرات شناختی در این دورهٔ شگفت‌انگیز است.

گروه آموزشی ماز

۶۲- **در کدام گزینه پیامدهای تغییرات شناختی نوجوانان با توصیه پیشنهادی درستی همراه است؟**

۱) از آن‌جایی که نوجوان نسبت به انتقاد دیگران حساس است، باید برای او توضیح داد که افراد آمیزه‌ای از محاسن و معایب هستند؛ بنابراین به جای ناراحت شدن از انتقاد باید نسبت به معایب خود انتقادپذیر باشد.

۲) نوجوانانی که در تصمیم‌گیری‌های روزمره خود دچار مشکل هستند، باید یاد بگیرند که معیار تصمیم‌گیری درست، کارایی آن تصمیم است.

۳) زمانی که نوجوان از روی آرمان‌گرایی خود به عیب‌جویی از دیگران می‌پردازد، باید به او بگوییم که درست این است که انتقاد از فرد را در حضور دیگران انجام ندهد.

۴) در مواجهه با نوجوانانی که به طور اغراق‌آمیزی فکر می‌کند که از بقیه متفاوت است باید آن‌ها را با واقعیت روبرو کرد تا دیدگاه متعادل‌تری نسبت به خود پیدا کنند.

پاسخ گزینه ۲ (۱۱۰۲ ـ متوسط)

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱) در مواجهه با حساسیت نوجوان باید از انتقاد از او در حضور دیگران پرهیز کرد.

۳) راه درست مواجهه با آرمان‌گرایی نوجوان، بیان این واقعیت است که افراد آمیزه‌ای از محاسن و معایب هستند.

۴) وقتی یک نوجوان فکر می‌کند که از بقیه متفاوت است، باید ویژگی‌های منحصربه‌فرد او را قبول کرد تا در زمان مناسب به دیدگاه متعادل‌تری برسد.

پیامد تغییرات شناختی در دورهٔ نوجوانی چهار مورد است: ۱ـ حساسیت نسبت به انتقاد دیگران ۲ـ احساس منحصربه‌فرد بودن اغراق‌آمیز ۳ـ آرمان‌گرایی و عیب‌جویی ٤ـ مشکل در تصمیم‌گیری روزمره. این پیامدها موجب ناسازگاری نوجوان با دنیای اطرافش می‌شود. برای اجتناب از این ناسازگاری بهتر است از او در مقابل دیگران عیب‌جویی نکنیم، این موضوع را بپذیریم که هر کس از جمله او با دیگران تفاوت‌هایی دارد و هیچ کس دقیقاً شبیه شخص دیگری نیست البته این تفاوت‌ها می‌تواند خوب یا بد باشد (محاسن و معایب) و سرانجام باید به جای تصمیم‌گیری معیاری برای تصمیم‌گیری (کارایی) در اختیارش قرار بدهیم.

گروه آموزشی ماز

۶۳- **هریک از افراد زیر به‌ترتیب در کدام دوره از فراخنای زندگی قرار دارند؟**

الف: مهدی به همراه پدرش برای انجام کارهای اداری وارد یک موسسه شد؛ پس از اندکی صحبت با کارمند اداره متوجه شد که او برای انجام کار پدرش درخواست رشوه می‌کند، مهدی به‌شدت از رفتار کارمند عصبانی شد و به مدیر بخش شکایت کرد.

ب: نرگس در حال جمع‌کردن وسایل برای اردوی تفریحی روز بعد، یک لباس گرم برای سرد بودن هوا و یک لباس خنک‌تر برای هوای آفتابی برداشت.

۱) نوجوانی ـ ۱۲ تا ۲۰ سالگی ۲) ۱۲ تا ۲۰ سالگی ـ کودکی ۳) ۱۷تا ۲۵ سالگی ـ نوجوانی ۴) کودکی ـ ۷ تا ۱۲ سالگی

پاسخ: گزینه ۱ (۱۱۰۲ ـ دشوار)

بررسی موارد:

الف: عکس‌العمل مهدی در قبال درخواست رشوه، نشانه رشد درک اخلاقی است؛ نوجوانان نسبت به مسائل ارزشی، اخلاقی و مذهبی قضاوت کرده و واکنش دقیق‌تری نشان می‌دهند.

ب: فکر کردن به احتمالات مختلف، همان تفکر فرضی است که برای نخستین بار در نوجوانی شکل می‌گیرد. نوجوانی بازه سنی ۱۲ تا ۲۰ سالگی را شامل می‌شود.

ویژگی‌های رشد در دوره نوجوانی:

رشد جسمانی و بلوغ جنسی:
- این دوره شدیدترین و گسترده‌ترین تغییرات زیستی را دارد.
- تغییرات جسمانی ناگهانی است.
- رسش جنسی و بروز ویژگی‌های اولیه و ثانویه مربوط به این بُعد است.

رشد شناختی:
- برای اولین بار تفکر فرضی شکل می‌گیرد.
- نوجوان چگونگی به حافظه سپردن را یاد می گیرد (فراحافظه).
- نوجوان بر اساس پردازش مفهومی تصمیم می‌گیرد.

رشد هیجانی ← تحریک‌پذیری نوجوان افزایش‌یافته و حالات هیجانی او به‌سرعت تغییر می‌کند.

www.biomaze.ir

t.me/Azmoonha_Azmayeshi

رشد اجتماعی: گرایش نوجوان به گروه همسالان بیشتر می‌شود. / شکل‌گیری هویت در این دوره رخ می‌دهد.
رشد درک اخلاقی ← او درباره مسائل اخلاقی، دینی و ارزشی قضاوت کرده و واکنش دقیق‌تری نشان می‌دهد.

گروه آموزشی ماز

۶۴- **مبین نوجوانی است که آرزوی پزشک شدن و خواندن رشتهٔ پزشکی در دانشگاه تهران را در سر دارد. او از علاقهٔ زیادی که به رشتهٔ پزشکی دانشگاه تهران دارد، نمی‌تواند آن طور که باید بر روی درس‌هایش متمرکز شود. او هر بار با شروع خواندن، ساعت‌ها به دانشگاه آینده و شغلی که قرار است داشته باشد فکر می‌کند و هیجان‌زده می‌شود. در مورد مبین کدام گزینه درست است؟**

۱) مبین خود واقعی خود را برای آینده در ورود به دانشگاه تهران و رشتهٔ پزشکی تعریف کرده است.
۲) رفتار مبین کاملاً طبیعی است و باعث تقویت "خودآرمانی" خواهد شد.
۳) استفاده از پدیدهٔ رویاپردازی در دورهٔ نوجوانی برای رسیدن به خودآرمانی، غیرطبیعی است.
۴) مبین راه نادرستی را برای کم کردن فاصله میان خودآرمانی و خود واقعی‌اش انتخاب کرده است.

پاسخ: گزینه ۴ (۱۱۰۲ ـ آسان)

بررسی گزینه‌ها:

۱) ورود به دانشگاه تهران و رشتهٔ پزشکی خودآرمانی مبین است.
۲) رفتار مبین طبیعی نیست؛ زیرا استفاده مکرر از رویاپردازی به جای اینکه خودآرمانی را تقویت کند؛ آن را تضعیف می‌کند.
۳) استفاده از پدیدهٔ رویاپردازی، در دورهٔ نوجوانی برای رسیدن به خودآرمانی، طبیعی است و چیزی که آن را غیرطبیعی می‌کند، استفاده مکرر از رویاپردازی است.
۴) رویاپردازی باعث رسیدن به خودآرمانی نخواهد شد؛ پس مبین به‌جای رویاپردازی باید تلاش کند که روی درس‌هایش متمرکز باشد.

خودآرمانی و خود واقعی:
خود واقعی: ویژگی‌های واقعی فرد است.
خودآرمانی: ویژگی‌های است که فرد دوست دارد داشته باشد و بر اساس ایده‌آل‌های نوجوان شکل می‌گیرد.
در روند طبیعی انتظار می‌رود نوجوان برای رسیدن به خودآرمانی تلاش کند اما گاهی نوجوان برای کم کردن فاصله‌ی بین خود واقعی و خودآرمانی رویاپردازی می‌کند. لذت بردن از رویاپردازی، تجربه ای است که همه در نوجوانی داشته‌اند. این پدیده غیرطبیعی نیست ولی استفاده مکرر از آن باعث افت عملکرد نوجوان می‌شود.

گروه آموزشی ماز

۶۵- **"صحبت نیک را ز دست مده که مه و به شوی ز صحبت مه" با کدام یک از گزینه‌های زیر همخوانی دارد؟**

۱) یک بز گر، گله را گر می‌کند
۲) ظاهرش مردمو می‌کشه؛ باطنش خودش رو
۳) هر چی داره از پر قنداق داره
۴) از اسب افتاده نه از اصل

پاسخ: گزینه ۱ (۱۱۰۲ ـ آسان)

پاسخ تشریحی:

بیت "صحبت نیک را ز دست مده که مه و به شوی ز صحبت مه"
به تأثیر همنشین و محیط تأکید می‌کند. بنابراین در گزینه‌ها باید به دنبال گزاره‌ای باشیم که تأکید بر اثر عوامل محیطی دارد. فقط گزینهٔ ۱ بر عوامل محیطی تأکید می‌کند.

در اشعار ادبیات فارسی نیز به نقش عوامل محیطی و وراثتی در رفتار انسان اشاره شده است:

تأکید بر نقش وراثت	تأکید بر نقش محیط
پرتو نیکان نگیرد هر که بنیادش بد است تربیت نا اهل را چون گردکان بر گنبد است	زینهار از قرین بد زینهار و قنا ربّنا عذاب النار
عاقبت گرگ زاده گرگ شود گرچه با آدمی بزرگ شود	پسر نوح با بدان بنشست خاندان نبوتش گم شد سگ اصحاب کهف روزی چند پی نیکان گرفت و مردم شد
با سیه دل چه سود گفتن وعظ نرود میخ آهنین در سنگ	بگفتا من گلی ناچیز بودم، ولیکن مدتی با گل نشستم کمال همنشین در من اثر کرد، وگرنه من همان خاکم که هستم

گروه آموزشی ماز

www.biomaze.ir

t.me/Azmoonha_Azmayeshi

۶۶- ﴿قُل سیروا فی الأرض فانظروا کیف بدأ الخلقَ﴾

۱) بگو در زمین حرکت کنید و ببینید که چگونه [خداوند] آفرینش را آغاز کرد!
۲) بگو در زمین بگردید و ببینید [خداوند] چگونه آن را شروع کرد و آفرید!
۳) بگو در زمین حرکت کنید تا مشاهده کنید چگونه آفرینش شروع شد!
۴) بگو روی زمین سفر کردند تا ببینند چگونه [خداوند] آفرینش را شروع کرد!

پاسخ: گزینه ۱ (ترجمه ـ متوسط)

بررسی سایر گزینه‌ها:

سیروا: بگردید، حرکت کنید، به راه بیفتید ← رد گزینه ۴
انظروا: ببینید ← رد گزینه‌های ۳ و ۴
بدأ الخلقَ: آفرینش را آغاز کرد ← رد گزینه‌های ۲ و ۳

با توجه به منصوب بودن خلق (مفعول است)، باید آن را به صورت مفعول ترجمه کنیم.

گروه آموزشی ماز

۶۷- «یَجبُ علیکم أن تَطلبوا من الشُّرطیّ أن یُحذِّر الآخرین حتّی یَبتعِدوا سریعاً!»:

۱) می‌بایست از پلیس بخواهید که به دیگران هشدار دهد تا به سرعت دور شوند!
۲) واجب است به پلیس خواسته خود را بگویید که دیگران را برحذر کند تا سریعاً دور بشوند!
۳) باید از پلیس طلب کنید که دیگران را هشدار داده و آن‌ها را سریع دور کند!
۴) بر پلیس واجب است که به دیگران هشدار دهد تا با سرعت زیادی دور شوند!

پاسخ: گزینه ۱ (ترجمه ـ دشوار)

بررسی سایر گزینه‌ها:

یَجب علیکُم: باید، می‌بایست، بر شماست، واجب است ← رد گزینه ۴
أن تَطلُبوا: بخواهید، طلب کنید ← رد گزینه‌های ۲ و ۴
حتّی یَبتَعدوا: تا دور شوند ← رد گزینه ۳

گروه آموزشی ماز

۶۸- کنتُ أعرفُ بعض التّلامیذ الّذین قد شارکوا فی هذه الحفلة العلمیّة الّتي کانت لتکریم التلامیذ المجدّین!

۱) برخی از دانش‌آموزانی را که شرکت کرده بودند در این جشن علمی‌ای که برای بزرگداشت دانش آموزان تلاشگر بود، می‌شناختم.
۲) شناختم بعضی از دانش آموزان را که در این جشن علمی‌ای که برای بزرگداشت دانش آموزان تلاشگر بود شرکت کرده بودند.
۳) بسیاری از دانش‌آموزانی که در این جشن علمی شرکت کرده بودند که برای بزرگداشت دانش آموزان تلاشگر بود، می‌شناختم.
۴) برخی از دانش‌آموزانی را که در این جشن علمی بزرگداشت دانش آموزان تلاشگر شرکت کرده بودند می‌شناختم.

پاسخ: گزینه ۱ (متوسط ـ ترجمه)

بررسی سایر گزینه‌ها:

کنتُ أعرفُ: می‌شناختم ← رد گزینه ۲
بعض التّلامیذ الّذین: بعضی از دانش آموزانی را که ← رد گزینه‌های ۲ و ۳
فی هذه الحفلة العلمیّة الّتي: در این جشن علمی‌ای که ← رد گزینه‌های ۳ و ۴
کانت لتکریم التلامیذ المجدّین: برای بزرگداشت دانش‌آموزان تلاشگر بود ← رد گزینه ۴

گروه آموزشی ماز

۶۹- «العُلماء الّذین یستفیدون مِن تلک الأدویة یَعتقدون أنّها مُناسبةٌ للوقایة من الأمراض المتعدّدة!»:

۱) دانشمندانی که از این داروها برای پیشگیری از بیماری‌های مختلف استفاده می‌کنند، اعتقاد دارند که آن‌ها مناسب‌اند!
۲) دانشمندان کسانی هستند که از آن دواها استفاده کرده و معتقدند که آن‌ها مناسب جلوگیری از بیماری‌های متعدّد هستند!
۳) دانشمندانی که از آن داروها استفاده می‌کنند، معتقدند که آن‌ها برای پیشگیری از بیماری‌های گوناگون مناسب‌اند!
۴) به اعتقاد دانشمندانی که از آن داروها استفاده می‌کنند، آن‌ها مناسب پیشگیری از بیماری‌های گوناگونی هستند!

پاسخ: گزینه ۳ (ترجمه ـ متوسط)

بررسی سایر گزینه‌ها:

العلماء الّذین: دانشمندانی که ← رد گزینه ۲
تلک: آن ← رد گزینه ۱

www.biomaze.ir

t.me/Azmoonha_Azmayeshi

یَعتقدونَ: اعتقاد دارند، معتقدند ← رد گزینه ۴

وقایة: پیشگیری ← رد گزینه ۲

«الأمراض المتعدّدة» معرفه است در حالی‌که در گزینه ۴ به‌صورت نکره ترجمه شده و نادرست است.

درضمن در گزینه ۱ ترتیب جمله به‌هم ریخته است.

اسم موصول خاص هرگاه پس از اسم ال دار بیاید، به‌صورت حرف «که» ترجمه می‌شود:
الرّجال الّذین ← مردانی که　　الأمّ الّتی ← مادری که

گروه آموزشی ماز

۷۰- عیّن الصّحیح:

۱) اِشتریتُ مِحراراً و قطناً و مرهماً لحسّاسیّة جلدی: یک دماسنج و پنبه و پماد برای حساسیت پوستی خریدم!

۲) سافِر إلی محافظة مازندران لقضاء العطلات الصّیفیّة: برای گذراندن تعطیلات تابستانی به استان مازندران سفر کن!

۳) کانت تُنشِد شاعرتان کبیرتان قصیدتینِ إثنتینِ لأُمّهما: دو شاعر بزرگ دو قصیده برای مادرشان سروده بودند!

٤) إن جالستَ العلماء المؤمنین فسینفعونک: اگر با دانشمندان مومنان همنشینی کردی به تو نفع خواهند رساند!

پاسخ: گزینه ۲　　(متوسط ـ ترجمه)

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱) لحسّاسیّة جلدی: برای حساسیت پوستم

۳) کانت تُنشِد: می‌سرود

٤) العلماء المؤمنین: دانشمندان مومن

در ترکیب وصفی جمع عربی، صفت و موصوف هر دو جمع می‌آیند اما در ترجمه فارسی ما باید صفت را مفرد ترجمه کنیم. مثال: العلماء المؤمنون: دانشمندان مومن
در ترکیب اضافی اگر مضاف و مضاف‌الیه جمع بود باید هر دو را جمع ترجمه کنیم. مثال: علماء المؤمنین: دانشمندان مومنان

ترکیب اضافی (مضاف و مضاف‌الیه)

کِتابُ عَلیٍّ: کتابِ علی

بَابُ الْمَدْرَسَتَیْنِ: دَرِ دو مدرسه

کِتَابُ الْمُسْلِمِیْنَ: کتابِ مسلمانان

در موارد فوق اسم اول را مضاف، و اسم دوم را مضاف‌الیه می‌نامیم. مضاف متعلق به مضاف‌الیه است. از نظر معنا، مضاف و مضاف‌الیه هر دو اسم هستند و معنای وصفی ندارند.

نکات مضاف:

۱. هیچ‌گاه «أل» نمی‌گیرد.

۲. هیچ‌گاه تنوین نمی‌گیرد.

۳. هیچ‌گاه نون مثنی و جمع مذکر سالم نمی‌گیرد.

مُسلِمُونَ + العالَم ← مُسلِمُو العالَم (مسلمانان جهان)

کِتَابَانِ + التّلمیذ ← کِتَابَا التلمیذِ (کتاب دو دانش‌آموز)

نکات مضاف‌الیه:

۱. مضاف‌الیه همواره مجرور است. یعنی حرکت حرف آخر آن یکی از این موارد است:

اگر مفرد، جمع مکسر یا جمع مؤنث سالم باشد ← ـِـ ـٍـ

اگر مثنی باشد ← ـَـ یْنِ

اگر جمع مذکر سالم باشد ← ـِـ یْنَ

تِلْمیذُ الصَّفِّ (دانش‌آموز کلاس)　　کِتابُ التِّلْمِیذَیْنِ (کتاب دو دانش‌آموز)

کِتابُ الْمُعَلِّمِیْنَ (کتاب معلم‌ها)　　کِتابُ عَلیٍّ (کتابِ علی)

مَکْتَبَةُ کُتُبٍ (کتابخانهٔ کتاب‌ها)　　حَدِیقَةُ الْحَیَوَاناتِ (باغ وحش)

۲. مضاف‌الیه می‌تواند «ال»، «تنوین»، «ن» مثنی و جمع مذکر داشته یا نداشته باشد. نبودِ آن فقط در مضاف شرط است.

دو مورد قطعی ترکیب اضافی

۱. هریک از ضمایر «ه ـ هُما ـ هُم ـ ها ـ هُما ـ هُنَّ ـ کَ ـ کُما ـ کُم ـ کِ ـ کُما ـ کُنَّ ـ ي ـ نا» اگر به اسم متصل شوند، قطعاً مضاف‌الیه خواهند بود:
مَدْرَسَتُـنا / کِتابِي / مُعَلِّمُکُم

۲. برخی از اسامی دائم الإضافه هستند. یعنی اگر بعد از این‌ها اسم بیاید، آن اسم همواره مضاف‌الیه است.
مهم‌ترین آن‌ها عبارت‌اند از: «کلّ ـ بعض ـ مثل ـ شبه ـ غیر ـ سوی ـ سبحان ـ مع ـ ذو ـ ذات ـ قبل ـ بعد ـ جمیع ـ بین ـ لدی ـ لدن ـ عند»:
کُلُّ النّاسِ ـ بَعضُ التَّلامیذ

www.biomaze.ir

t.me/Azmoonha_Azmayeshi

✓ به عنوان یک راه تستی می‌توان گفت اگر دو اسم با هر ترکیب شده بودند و اولی «أل» نداشت و دومی «أل» داشت، این ترکیب اضافی خواهد بود!
ترکیب وصفی (موصوف و صفت)
وَرْدَةٌ جَمِيلَةٌ: گلی زیبا
المُواطِنُونَ المُسْلِمُونَ: هم وطنان مسلمان
المَدَارِسُ الكَبِيرَةُ: مدارس بزرگ
در این ترکیب کلمه دوم (صفت) کلمه اول را توصیف می‌کند. دقت کنید که در اینجا هم دو اسم داریم. صفت‌ها هم در زبان عربی اسم محسوب می‌شوند. موصوف و صفت باید در چهار چیز با هم تطابق داشته باشند (جامع = جنس، اعراب، معرفه و نکره، عدد)
۱. تعداد (عدد): هر دو باید مفرد، مثنی یا جمع باشند.
۲. جنس: هر دو باید مذکر یا مؤنث باشند.
البته دقت داریم که جمع غیر انسان در حکم مفرد مونث است!
۳. اعراب (حرکت حرف آخر)
۴. معرفه و نکره بودن

گروه آموزشی ماز

۷۱- عيّن الخطأ:
۱) البومة لا تتحرّک عينُها لكنّها تدير رأسها مئتين و سبعين درجة: جغد چشمش را حرکت نمی‌دهد اما سرش را دویست و هفتاد درجه می‌چرخاند!
۲) نأكل حلويّات يزد الصغيرةَ مع الشّاي لأنّها خلّابةٌ جدّاً: شیرینی‌های کوچک یزد را با چای می‌خوریم زیرا آن‌ها بسیار جذّاب هستند!
۳) إنّ كردستان من أجمل المناطق السّياحيّة في بلادنا: کردستان از زیباترین مناطق گردشگری در کشور ما است!
۴) ذكرُ ربّنا مُهدّئ قلوبنا في هذه الأيّام الصّعبة: یاد پروردگارمان در این روزهای سخت آرامبخش قلب‌هایمان است!

پاسخ: گزینه ۱ (دشوار ـ ترجمه)

بررسی سایر گزینه‌ها:

البومة لا تتحرّک عينُها: جغد، چشمش حرکت نمی‌کند.

با توجه به مرفوع‌بودن «عین» متوجه می‌شویم که فاعل است؛ پس نباید آن را به صورت مفعول ترجمه کنیم.

گروه آموزشی ماز

۷۲- «این شاعران هنگام دیدن ایوان کسری دو قصیده را سروده‌اند!»:
۱) قَد يُنشِد هؤلاء الشّعراء إثنتينِ قصيدتينِ عند رُؤية إيوان كسرى!
۲) هؤلاء الشّعراء عندما يُشاهِدون إيوان كسرى أنشَدوا قَصيدتينِ!
۳) أنشَدوا هؤلاء الشّعراء قصيدتانِ إثنتانِ عند مُشاهدة إيوان كسرى!
۴) قد أنشدَ هؤلاء الشّعراء قَصيدتَينِ عند مُشاهدة إيوان كسرى!

پاسخ: گزینه ۴ (تعریب ـ دشوار)

بررسی سایر گزینه‌ها:

سروده‌اند: أنشدَ، قَد أنشدَ (ابتدای جمله) ـ أنشَدوا، قَد أنشَدوا (وسط جمله) ← رد گزینه‌های ۱ و ۳
دیدن: رُؤية، مُشاهدة ← رد گزینه ۲
دو قصیده: قَصيدتينِ، قَصيدتينِ إثنتينِ؛ در اینجا نقش مفعول دارد و باید منصوب باشد ← رد گزینه‌های ۱ و ۳

۱ـ قَد + ماضی ← ماضی نقلی یا ماضی ساده
قَد خَرَجوا: خارج شدند، خارج شده‌اند
۲ـ «قَد» اگر به فعل مضارع بچسبد، به‌صورت «شاید، گاهی» ترجمه می‌شود:
قَد يَخرُجون: گاهی خارج می‌شوند، شاید خارج شوند

گروه آموزشی ماز

«تعتبر السياحة من أكثر الصناعات نموا في العالم، فقد أصبحت اليوم من أهمّ القطاعات في التجارة الدوليّة من النّاحية الإجتماعية و الحضارية، هي حركة ديناميكيّة ترتبط بالجوانب الثقافيّة و الحضاريّة للإنسان. فهي جسر للتواصل بين الثقافات و المعارف الإنسانيّه للأمم و الشعوب، و محصلة طبيعية لتقدّم المجتمعات السياحيّة و إرتفاع مستوى معيشة الفرد. و على المجال المحيطيّ تعتبر السياحة عاملاً جاذباً للسيّاح و إشباع رغباتهم في زيارة الأماكن الطبيعيه التعرف على تضاريسها (مرتفعاتها) و على نباتاتها و حياتها الفطرية، بالإضافة إلى زيارة المجتمعات المحلية للتعرف على عاداتها و تقاليدها واليوم، بعد أن أصاب فيروس كورونا البلاد و فشلت سياحة البلاد و اقتصادها، تحاول العديد من الحكومات إعادة المجتمع إلى حالته السابقة عن طريق استيراد (واردات) لقاح (واكسن) الكورونا في أسرع وقت ممكن حتى تزدهر السياحة مرّة أخرى...»

ترجمه متن:

«گردشگری از رو به رشدترین صنایع در جهان به حساب می‌آید، که امروزه، جزو مهم‌ترین بخش‌ها در تجارت دولتی شده است. از جنبهٔ اجتماعی و تمدنی، حرکتی پویاست که به جنبه‌های فرهنگی و تمدنی انسان ارتباط دارد. پس (گردشگری) پلی است برای ارتباط برقرار کردن بین فرهنگ‌ها و معارف انسانی برای جوامع و ملت‌ها و عاملی طبیعی برای پیشرفت جوامع گردشگری و بالا بردن سطح زندگی فرد. و در سطح محیطی، گردشگری عاملی جذب‌کننده برای گردشگران و فراهم آوردن (اشباع) خواسته‌هایشان از جهت دیدن مکان‌های طبیعی و آشنایی با ناهمواری‌هایشان و گیاهانشان و زندگی فطری، به علاوهٔ بازدید از جوامع محلی برای آشنایی با عادات و سنت‌هایشان است.

www.biomaze.ir

t.me/Azmoonha_Azmayeshi

امروزه که ویروس کرونا کشورها را درگیر خود کرده است و گردشگری در کشورها با شکست مواجه شده است و اقتصاد کشورها را نابود کرده است بسیاری از دولت‌ها می‌کوشند با واردات هرچه سریعتر واکسن کرونا اوضاع جامعه را به حالت قبلی خود برگردانده تا گردشگری دوباره رونق گیرد.»

گروه آموزشی ماز

۷۳- عیّن الصحیح:

۱) السفر یسبّب أن ندرک الجاذبیّات المحیطیة فی البلاد!
۲) سفر کثیر من الأشخاص إلی مکان یزید التلوّث هناک!
۳) لا توجد صنعة أکبر من السیاحة فی بلاد العالم!
٤) لیس عامل أهمّ من شیوع الکورونا فی تخریب صنعة السیاحة!

پاسخ: گزینه ۱ (متوسط ـ درک مطلب)

بررسی موارد:

۱) سفر باعث می‌شود که جاذبه‌های محیطی در سرزمین‌ها را بشناسیم!
۲) سفر بسیاری از افراد به یک مکان آلودگی را در آنجا زیاد می‌کند!
۳) صنعتی بزرگ‌تر از گردشگری در کشورهای دنیا یافت نمی‌شود!
٤) عاملی مهم‌تر از شیوع کرونا در تخریب صنعت گردشگری وجود ندارد!

(در متن اشاره‌ای به گزینه‌های ۲، ۳ و ۴ نشده است.)

گروه آموزشی ماز

۷٤- عیّن الخطأ:

۱) اللّقاح الکورونا یساعد إزدهار السیاحة مرّة أخری!
۲) تحتسب السیاحة من أهمّ القطاعات فی التجارة الدولیّة!
۳) عندما یکثر تعرّفنا علی فیروس الکورونا، تتقدّم ثقافتنا!
٤) لتسترد الدول لقاح الکورونا بسرعة لأنّه یؤثّر علی الأقتصاد!

پاسخ: گزینه ۳ (متوسط ـ درک مطلب)

بررسی موارد:

۱) واکسن کرونا به رونق گردشگری یک بار دیگر کمک می‌کند!
۲) گردشگری از مهم‌ترین بخش‌های تجارت دولتی به حساب می‌آید!
۳) هنگامی که شناخت ما از ویروس کرونا زیاد می‌شود جامعه ما پیشرفت می‌کند!
٤) دولت‌ها باید به سرعت واکسن کرونا را وارد کنند؛ زیرا آن بر اقتصاد تاثیر می‌گذارد!

گروه آموزشی ماز

۷۵- عین الأنسب لعنوان النص:

۱) السیاحة و إرتباطها مع الأشیاء الأُخری
۲) تاثیر السیاحة علی الإقتصاد
۳) إرتباط الدول بوسیلة السیاحة
٤) الجاذبیّات السیاحیّة فی البلاد

پاسخ: گزینه ۱ (ساده ـ درک مطلب)

بررسی موارد:

۱) گردشگری و ارتباط آن با چیزهای دیگر
۲) تاثیر گردشگری بر اقتصاد
۳) ارتباط دولت‌ها به وسیله گردشگری
٤) جاذبه‌های گردشگری کشورها

گروه آموزشی ماز

۷٦- «ترتبط»:

۱) فعل مضارع - للمفرد المذکر المخاطب - له حرفان زائدان / جملة وصفیّة
۲) فعل - للغائبة - مزید ثلاثی من باب «إفتعال» / فعل و فاعله ضمیر
۳) فعل - مزید ثلاثی (حروفه الأصلیّة: ر ت ب) - معلوم / صفة جملة
٤) مضارع - مزید ثلاثی (حروفه الزائدة: ت، ت) / فعل و مع فاعله جملة فعلیة

پاسخ: گزینه ۲ (متوسط ـ تحلیل صرفی)

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱) المذکر المخاطب ← المؤنث الغائب
۳) ر ت ب ← ر ب ط
٤) ت، ت ← إ ت

گروه آموزشی ماز

www.biomaze.ir

t.me/Azmoonha_Azmayeshi

۷۷- «السّیّاح»:
۱) اسم - جمع سالم - معرفة / مجرور بحرف الجارّة
۲) اسم - جمع تکسیر - مذکّر - اسم الفاعل / للسیّاح: جار و مجرور
۳) اسم - مفرد- مذکر - معرّف بـ«ال» / جار و مجرور
٤) اسم - اسم المفعول - نکرة / مضاف‌الیه

پاسخ: گزینه ۲ (ساده ـ تحلیل صرفی)

بررسی سایر گزینه‌ها:
۱) سالم ← مکسّر
۳) جار و مجرور ← مجرور به حرف جر — مفرد ← جمع
٤) إسم المفعول ← إسم الفاعل — مضاف‌الیه ← مجرور بحرف الجارّة — نکرة ← معرفة

گروه آموزشی ماز

۷۸- عیّن الخطأ فی ضبط الحرکات أو قراءة الکلمات:
۱) هذه نَباتاتٌ مُفیدَةٌ للمُعالِجَة نَستَفیدُ منها کَدَواءٍ!
۲) لا تُطعِموا المَساکینَ ممّا لا تأکلونَ!
۳) أیُّها السّائِق نُریدُ أن نذهَبَ إلی المَدائِنِ!
٤) الصَّلاةُ مِفتاحُ کلّ خَیر و الکِذب بابُ کلّ شرّ!

پاسخ: گزینه ۱ (متوسط ـ ضبط حرکت)

پاسخ تشریحی:
معالَجة صورت صحیح این واژه است؛ زیرا مصدر باب مُفاعَلَة است.

گروه آموزشی ماز

۷۹- عیّن المناسب فی المفهوم: «مَن طلب شیئاً و جدَّ وَجَدَ»
۱) دلواپسان به هیچ مقامی نمی‌رسند — بفرست پیشتر ز اجل مال خویش را
۲) چون ز چاهی می‌کَنی هر روز خاک — عاقبت اندر رسی در آب پاک
۳) ای دل، صبور باش بر احداث روزگار — نیکو شود به صبر، سرانجام کار تو
٤) هاتف آن روز به من مژده این دولت داد — که بدان جور و جفا صبر و ثباتم دادند

پاسخ: گزینه ۲ (مفهوم ـ متوسط)

پاسخ تشریحی:
ترجمه صورت سؤال: «هرکه چیزی را بخواهد و کوشش کند، [آن را] می‌یابد.»
گزینه ۲ نیز به «رسیدن بعد از تلاش» اشاره دارد.

بررسی سایر گزینه‌ها:
مفهوم گزینه ۱ «تشویق به کار خیر» و مفهوم گزینه‌های ۳ و ۴ نیز «صبوری» است.

گروه آموزشی ماز

۸۰- عیّن مفعولاً تختلف علامة نصبه:
۱) استخدم مُشرف الفُندق ثلاثین رجلاً لتنظیف الغُرف!
۲) رأیتُ الدّلافین تتکلّم معاً بأصواتٍ مُعیّنة و تَضحک کالإنسان!
۳) هذه اللّوحاتُ التّحذیریّة تُحذّر المُواطنین من حَفر الأرض!
٤) عزمنا أن نَقضي یومین في هذه القریة لمُشاهدة مَعالمها الأثریّة!

پاسخ: گزینه ۲ (قواعد ـ دشوار)

پاسخ تشریحی:
در این عبارت «الدّلافین» مفعول است (دلفین‌ها را دیدم ...). ولی باید دقت کنیم که «الدّلافین» جمع سالم یا مثنّی نیست؛ پس علامت نصبش «فتحه» است نه حرف «ی».

بررسی سایر گزینه‌ها:
۱) مفعول این عبارت «ثلاثین» است که طبق قانون جمع‌های سالم مذکر منصوب با «ی» به حساب می‌آید. (مدیر داخلی هتل سی مرد را برای تمیز کردن اتاق‌ها به کار گرفت.)
۳) «مواطنین» مفعول و منصوب با «ی» است. (این تابلوهای هشدارآمیز هموطنان را از کَندنِ زمین برحذر می‌دارد.)
٤) «یومین» مفعول است و چون مثنّی به حساب می‌آید، مانند گزینه‌های ۱ و ۳، منصوب به «ی» است.

www.biomaze.ir

t.me/Azmoonha_Azmayeshi

نقش‌ها، اعراب و انواع اعراب:

در زبان عربی اسم‌ها با پذیرفتن نقش در جمله (المحل الإعرابي)، دارای اعراب خاص آن نقش می‌شوند.

انواع اعراب:

به طور کلی ما چهار حالت اعرابی داریم که سه مورد از آن‌ها مهم‌تر هستند. آن یک مورد «جزم» می‌باشد و که مختص به فعل است و موارد کاربرد آن را در سال یازدهم یاد خواهید گرفت. به عبارتی فقط فعل مجزوم می‌شود و اسم این حالت اعرابی را ندارد، اما موارد زیر ممکن است برای اسم رخ دهد:

رفع: علامت‌های این اعراب عبارت‌اند از: ـُ ـٌ، انِ، ونَ — اسمی که این اعراب را دارد، مرفوع نامیده می‌شود.

نصب: علامت‌های این اعراب عبارت‌اند از: ـَ ـً، ـَينِ، ـِينَ — اسمی که این اعراب را دارد، منصوب نامیده می‌شود.

جرّ: علامت‌های این اعراب عبارت‌اند از: ـِ ـٍ، ـَينِ، ـِينَ — اسمی که این اعراب را دارد، مجرور نامیده می‌شود.

سه نکته در مورد حالات اعرابی:

نکته۱: علامت‌های «انِ - ـَينِ» فقط مختص اسامی مثنی‌ست. یعنی کلمات مثنی با علامت «انِ» مرفوع و با علامت «ـَينِ» منصوب و مجرور می‌شوند.
همچنین علامت‌های «ونَ - ـِينَ» مختص جمع مذکر سالم است. کلمات جمع مذکر سالم با علامت «ونَ» مرفوع و با علامت «ـِينَ» منصوب و مجرور می‌شوند.
بقیه علامت‌ها، مربوط به دیگر اسامی می‌باشد. یعنی اسامی مفرد، جمع مکسر و جمع مونث سالم.

نکته۲: دو علامت «ـَينِ - ـِينَ» در اسامی مثنی و جمع مذکر سالم، مشترک بین اعراب نصب و جرّ هستند. یعنی اگر ما دو کلمه «مُسْلِمَيْنِ - مُسْلِمِينَ» را خارج از جمله داشته باشیم، می‌توانند منصوب یا مجرور باشند. اما در جمله حتما یکی از این اعراب‌ها برای این دو کلمه ثابت است و نمی‌شود هم‌زمان منصوب و مجرور باشند. به طور کلی هر کلمه در جمله یک نقش و یک اعراب دارد.
«رَأَيتُ الكِتابَينِ: دو کتاب را دیدم». «الكِتابَينِ» در اینجا مفعول است و منصوب.
«سَلَّمتُ عَلَى المُعَلِّمَينِ: به دو معلم سلام کردم». «المُعلِّمَينِ» در اینجا مجرور به حرف جر است.

نکته۳: همان‌گونه که گفتیم در این دو کلمه (مثنی و جمع مذکر سالم) علامت اصلی اعراب «ا - ي» و «و - ي» می‌باشد و «ن» به اعراب کلمه مرتبط نیست. منتها این مطلب به معنای بی‌اهمیت بودنِ حرکتِ «ن» نیست. «ن» همیشه در اسامی مثنی به صورت «نِ» و در جمع مذکر سالم به صورت «نَ» می‌آید. این حرکت هیچ‌گاه دچار تغییر نمی‌شود. ولی حرکت «ن» اعراب نیستا... حواست باشه!

گروه آموزشی ماز

۸۱- عيّن «هذه» مجرورة:

۱) أراد المريض هذه الأدوية فكتبتها في وصفته!
۲) تعيش هذه الطّيور الجميلة في البرّ و البحر!
۳) تظلم هذه الحاكمة الظّالمة إلى النّاس المظلومين!
٤) رأيت نفايات هذه الطّفلة على أرض الحديقة!

پاسخ: گزینه ۴ (متوسط ـ قواعد)

بررسی موارد:

۱ مفعول و منصوب
۲ فاعل و مرفوع
۳ فاعل و مرفوع
٤ مضاف‌اليه و مجرور

گروه آموزشی ماز

۸۲- عيّن ما **ليس** فيه الإسم المبنيّ:

۱) استرجع المعلّم الكتب من تلاميذه في الصّف!
۲) يفحص الطّبيب يد طفل تصادم بسيّارة في الشّارع!
۳) من يحبّ أن يأكل من طعام ينفق للمساكين؟
٤) سافرنا إلى شيراز لنرى مناطقها الجميلة!

پاسخ: گزینه ۲ (متوسط ـ قواعد)

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱ ضمیر «هـ»
۳ کلمه پرسشی «من»
٤ ضمیر «ها» و «نا»

انواع مبنی

کلمات مبنی، کلماتی هستند که اعرابشان در جمله در اثر پذیرفتن نقش‌های مختلف، تغییر نمی‌کند.
کلماتی که از نظر اعرابی تغییر می‌کنن: مُعرَب
کلماتی که از نظر اعرابی تغییر نمی‌کنن: مَبنی
در نتیجه ملاک این تقسیم، تغییر یا عدم تغییر اعراب کلمه‌ست.
ما در این تقسیم کلمات مبنی را مشخص می‌کنیم و هرچه باقی موند میشه معرب!
فقط باید در نظر داشته باشیم که هر سه نوع کلمه در این تقسیم جای دارن:

اسم‌های مبنی:

۱ـ تمامی ضمایر (منفصل و متصل) (ها، هما، هم، کم، کنَّ و ...)

www.biomaze.ir

t.me/Azmoonha_Azmayeshi

۲ـ کلمات پرسشی به جز «أيّ: کدام»
۳ـ اسامی اشاره (به جز مثنی‌ها)
۴ـ اسامی شرط (من ـ ما ـ إذا)
✓ در اسامی اشاره و مثنی، ما علامت‌های اعراب «ا ـ ي» را مشاهده می‌کنیم؛ بنابراین معرب نیستند.
فعل‌های مبنی:
۱ـ تمامی صیغه‌های فعل ماضی
۲ـ صیغه ٦ و ۱۲ فعل مضارع (دو جمع مؤنث)
۳ـ تمامی صیغه‌های فعل امر مخاطب
حروف مبنی: تمامی حروف مبنی هستند.

گروه آموزشی ماز

۸۳- **عيّن اسماً منصوباً بالتّبعيّة:**
۱) يُحرّک هذا الحيوان ذنبه الطّويل لطرد الحشرات!
۲) نَستفيد من بعضِ الأعشاب الطّبّيّة كالدّواء للمعالجة!
۳) تُنير الأسماک المضيئة أعماقَ المحيط بنوع من البكتيريا!
٤) تستطيع الحرباء أن تحرّک عينيها لكنّ رأسها ثابت!

پاسخ: گزینه ۱ (دشوار ـ قواعد)

پاسخ تشریحی:

منظور از صورت سوال صفتی است که منصوب است. در اصل ما باید اسم منصوبی را پیدا کنیم که صفت داشته باشد؛ زیرا اعراب صفت تابع موصوفش است.

بررسی موارد:
۱) ذنب (موصوف) مفعول و منصوب — الطّويل صفت و منصوب بالتّبعيّة
۲) الأعشاب (موصوف) مضاف‌اليه و مجرور — الطّبّيّة: صفت و مجرور بالتّبعيّة
۳) الأسماک (موصوف) فاعل و مرفوع — المضيئة صفت و مرفوع بالتّبعيّة
٤) در این گزینه صفت نداریم.

گروه آموزشی ماز

۸٤- **عيّن «من» مرفوعة:**
۱) إنّ اللّٰه أنزَلَ سكينته على من يؤمنون به و برسوله!
۲) تأثّر من يلتقط صوراً في الحديقة فقال: ما أجمل هذه الأشجار!
۳) جلس هذا القطّ على الكرسيّ و لعق يد من كان مالكه!
٤) يجذب أكبر السوق في تبريز من يحبّون الإشتراء كثيراً!

پاسخ: گزینه ۲ (دشوار ـ قواعد)

بررسی موارد:
۱) مجرور به حرف جر
۲) فاعل و مرفوع
۳) مضاف‌اليه و مجرور
٤) مفعول و منصوب

گروه آموزشی ماز

۸۵- **عيّن العبارة الّتي جاء فيها الخبرُ و الصّفةُ معاً:**
۱) ثَمَرَةُ الْعِلْمِ إخلاصُ الْعَمَلِ!
۲) الصّلاة تساعدني حتّى أقوم بفرائضي الأُخرى!
۳) الحسد يأكل أكثر الحسنات كما تأكل النّار الحطب!
٤) أنتم صادقين مع أُسرتكم في البيت و مع زملائكم في المدرسة!

پاسخ: گزینه ۲ (قواعد ـ متوسط)

بررسی موارد:
۱) إخلاصُ خبر است.
۲) تُساعدني خبر و الأُخرى صفت فرائض است.
۳) يأكل خبر است.
٤) الصّادقين خبر است.

گروه آموزشی ماز

www.biomaze.ir

t.me/Azmoonha_Azmayeshi

۸۶- کدام مورد دربارهٔ دولت ـ شهرهای یونان درست است؟

۱) حکومت هخامنشی در جریان جنگ‌های داخلی یونانیان مشهور به پلوپونزی به‌طور پنهانی به آتن کمک مالی می‌کرد.
۲) آتن مرکز فعالیت‌های فلسفی، علمی و هنری و نیز زادگاه مردم‌سالاری (دموکراسی) به شمار می‌رفت.
۳) یونانیان به احترام خدایان و بزرگداشت قهرمانان خویش، جشن‌ها و مسابقه‌های مختلفی هر چهار سال یک‌بار در دولت ـ شهر اسپارت برگزار می‌کردند.
۴) تمدن مقدونی به دلیل رقابت شهرها و جنگ‌های داخلی ضعیف شد و یونان دچار چنان انحطاطی شد که مورخان آن را عصر تاریکی نامیده‌اند.

پاسخ: گزینه ۲ (۱۰۰۶ ـ صفحه‌های ۵۲ و ۵۳ ـ دشوار)

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱ حکومت هخامنشی در جریان جنگ‌های پلوپونزی به‌طور پنهانی، جانب اسپارت‌ها را داشت و به آن‌ها کمک‌های مالی می‌کرد. این جنگ سرانجام با پیروزی اسپارت‌ها پایان یافت.

۳ یونانیان هر چهار سال یک‌بار برای بزرگداشت قهرمانان خویش، جشن‌ها و مسابقه‌های مختلفی مشهور به بازی‌های المپیک در دولت ـ شهر المپیا برگزار می‌کردند.

۴ تمدن میسن به دلیل رقابت شهرها و جنگ‌های داخلی ضعیف شد و یونان دچار چنان انحطاطی شد که مورخان به آن **عصر تاریکی** می‌گویند.

یونان باستان:
یکی از کانون‌های مهم تمدنی قارهٔ اروپا، در سرزمین‌های جنوب شبه‌جزیرهٔ بالکان و جزیره‌های مجاور آن در دریاهای مدیترانه و اژه که یونان نامیده می‌شد، شکل گرفت. در یونان دولت ـ شهرهایی سر برآوردند و به قدرت رسیدند. این دولت ـ شهرها اغلب با هم در رقابت بودند. آتن و اسپارت مهم‌ترین دولت ـ شهرهای یونانی به شمار می‌رفتند.
دولت ـ شهر آتن ← مرکز فعالیت‌های فلسفی، علمی و هنری و نیز زادگاه مردم‌سالاری (دموکراسی) به شمار می‌رفت و در پایان جنگ‌های یونان و ایران به رهبری پریکلس، سیاست‌مدار آزادی‌خواه، به سرعت در مسیر پیشرفت و توسعه‌طلبی سیاسی و نظامی گام برداشت.
دولت ـ شهر اسپارت ← جامعه‌ای نظامی‌گرا و جنگاور بود که به امور فرهنگی و هنری چندان علاقه‌ای نداشت.

گروه آموزشی ماز

۸۷- کدام مورد دربارهٔ اقدام‌های فرمانروای سلسلهٔ «چه‌این» درست است؟

۱) ایجاد تغییر و تحولات چشم‌گیر در زمینه کشاورزی، صنعت و علم و فرهنگ
۲) گسترش قلمرو از سمت جنوب و غرب و برقراری ارتباط با کشورها و تمدن‌های دیگر از جمله ایران
۳) رواج اندیشه و آیین کنفوسیوس و انتخاب مأموران دولتی بر پایهٔ اصول و تعلیمات وی
۴) پایان دادن به تفرقه و تجزیهٔ سیاسی چین و پدید آوردن حکومتی نیرومند

پاسخ: گزینه ۴ (۱۰۰۵ ـ صفحهٔ ۴۶ ـ دشوار)

پاسخ تشریحی:

اقدام‌های فرمانروایان سلسله «چه‌این» در زمان شی‌هوانگ‌تی	با پیروزی بر حاکمان محلی و اشراف زمین‌دار، به تفرقه و تجزیهٔ سیاسی چین پایان داد.
	به منظور تسلط بیشتر حکومت مرکزی بر سرزمین چین، تشکیلات اداری و مالیاتی را نوسازی کرد.
	شبکهٔ گسترده‌ای از جاده‌ها ساخت.
	به منظور رونق تجارت، مقیاس وزن‌ها و اندازه‌ها و عیار سکه‌ها را یکسان کرد.

دیگر گزینه‌ها از اقدام‌های فرمانروایان سلسله هان است.

در میان تمدن‌های نخستین، تمدن چین به سبب موقعیت ویژه جغرافیایی خود، کمتر تحت تأثیر و نفوذ خارجی بوده است. سلسله‌هایی که برآمده از حاکمان محلی بودند نتوانستند تا قرن‌ها چین را از نظر سیاسی و جغرافیایی به‌طور کامل متحد و یکپارچه کنند؛ بنابراین، چین همچنان با تفرقه سیاسی و یورش‌های پیاپی اقوام کوچ‌رو در مرزهای شمالی روبه‌رو بود.

اقدام‌های مهم شی‌هوانگ‌تی:
تکمیل دیوار بزرگ چین که فرمانروایان پیش از او برای جلوگیری از هجوم اقوام صحراگرد، قسمت‌هایی از این دیوار را ساخته بودند.
شی‌هوانگ‌تی به شدت با اندیشه‌های کنفوسیوس مخالفت کرد و دستور داد آثارش را بسوزانند و حکیمان پیرو او را نابود کنند.
گشایش جاده مشهور به جاده ابریشم که چین را از طریق ایران به اروپا متصل می‌کرد، در دورهٔ هان گشایش یافت.

گروه آموزشی ماز

۸۸- به عقیدهٔ باستان‌شناسان، اهمیت و تأثیر کدام رویداد به اندازهٔ انقلاب صنعتی در قرن هجدهم میلادی است؟

۱) اختراع خط ۲) کشف آتش ۳) ابداع کشاورزی ۴) اختراع چرخ سفالگری

www.biomaze.ir

t.me/Azmoonha_Azmayeshi

پاسخ: گزینهٔ ۳ (۱۰۰۴ ـ صفحهٔ ۳۴ ـ ساده)

پاسخ تشریحی:

ابداع کشاورزی، رویدادی مهم و سرنوشت‌ساز در زندگی انسان است. برخی باستان‌شناسان از این پدیده با عنوان «انقلاب کشاورزی» یاد می‌کنند و اهمیت و تأثیر آن را در تاریخ بشر همچون «انقلاب صنعتی» در قرن ۱۸ میلادی می‌دانند.

از حدود ۱۲۰۰۰ سال پیش، گروه‌هایی از مردم گردآورندهٔ خوراک با استفاده از تجربه‌های گذشته، شروع به کشت برخی گیاهان و اهلی کردن حیوانات کردند و برای نخستین بار موفق به تولید خوراک شدند. آنان همچنین مناطق مختلفی از کرهٔ زمین را خاستگاه دیرینهٔ کشاورزی معرفی کرده‌اند؛ اما کاوش‌های باستان‌شناسی اخیر، بیشتر، مناطق کوهپایه‌ای زاگرس در غرب ایران را خاستگاه کشاورزی می‌داند.

گروه آموزشی ماز

۸۹- شهرت تمدن مصر بیش از هر چیز به کدام علت است؟

۱) تدوین نخستین قانون‌نامه‌ها
۲) بناهای باستانی و آثار هنری
۳) مومیانی کردن اجساد مردگان
۴) ابداع خط‌های هیروگلیف و دموتیک

پاسخ: گزینهٔ ۲ (۱۰۰۴ ـ صفحهٔ ۴۱ ـ ساده)

پاسخ تشریحی:

تمدن مصر بیش از هر چیز به خاطر «بناهای باستانی» مانند اهرام، معابد، کاخ‌ها و نیز «آثار هنری» به ویژه مجسمه‌ها شهرت دارد. مصر از منابع طبیعی سنگ آهک و سنگ خارا بهره‌مند بود و معماران مصری برای ساختن هرم و دیگر بناها از آن‌ها استفاده می‌کردند. ساخت این بناهای عظیم نیازمند دانش و مهارت بسیار بود و ساختن آن‌ها بدون محاسبات دقیق هندسی و ریاضی امکان‌پذیر نبود.

یکی از دستاوردهای برجستهٔ تمدن مصر باستان، ابداع خط‌های مختلف هیروگلیف و دموتیک بود که از هر یک در جاهای متفاوت استفاده می‌شد. مصریان همچنین با استفاده از نی، کاغذ پاپیروس را ابداع کردند. شماری از این پاپیروس‌ها که حاوی مطالب ادبی، دینی، شرح حال و اقدامات فرعون‌هاست، بر جای مانده است. مصریان باستان همچنین در نقاشی، مجسمه‌سازی و ساخت جنگ‌افزارها و دیگر ابزارها، خلاقیت و مهارت داشتند و آثار زیبا و ظریفی را خلق کردند. آنان برای ساختن این اشیاء، از معادن دوردست، مس و طلا استخراج می‌کردند.

گروه آموزشی ماز

۹۰- جاده‌ای که در قرون جدید به عنوان «جادهٔ ابریشم» شهرت یافته و چین را از طریق ایران به اروپا متصل می‌کرد، در دورهٔ فرمانروایی کدام سلسله گشایش یافت؟

۱) هان
۲) چو
۳) شانگ
۴) چه‌این

پاسخ: گزینهٔ ۱ (۱۰۰۵ ـ صفحهٔ ۴۸ ـ ساده)

پاسخ تشریحی:

جاده‌ای که در قرون جدید به عنوان «جادهٔ ابریشم» شهرت یافته و چین را از طریق ایران به اروپا متصل می‌کرد، در دورهٔ «هان» گشایش یافت.

پس از مرگ شی‌هوانگ‌تی (امپراتور سلسلهٔ چه‌این)، چین دچار آشوب و جنگ داخلی شد و اندکی بعد سلسلهٔ «هان» روی کار آمد. در دوران فرمانروایی این سلسله، تغییر و تحولات چشمگیری در چین رخ داد. کشاورزی، صنعت، علم و فرهنگ، پیشرفت نمایانی کرد و چینیان دست به ابداعات و اختراعات مهمی زدند. سلسلهٔ هان با گسترش قلمرو خود از سمت جنوب و غرب، با کشورها و تمدن‌های دیگر از جمله ایران، ارتباط سیاسی، اقتصادی و فرهنگی برقرار کرد.

گروه آموزشی ماز

۹۱- نتیجهٔ «جنگ‌های پلوپونزی» چه بود؟

۱) آغاز عصر تاریکی در تاریخ تمدن یونان
۲) پیروزی دولت‌شهر اسپارت بر دولت‌شهر آتن
۳) تصرف دولت‌شهرهای یونان توسط فیلیپ مقدونی
۴) برقراری نظام مردم‌سالاری (دموکراسی) در سرزمین یونان

پاسخ: گزینهٔ ۲ (۱۰۰۶ ـ صفحهٔ ۵۲ ـ ساده)

پاسخ تشریحی:

در جنگ‌های پلوپونزی، حکومت هخامنشی به طور پنهانی، به اسپارت کمک مالی می‌کرد. این جنگ‌ها سرانجام با «پیروزی اسپارت» پایان یافت.

پس از پایان جنگ‌های یونان و ایران، در زمان هخامنشیان، دولت‌شهر آتن به رهبری پریکلس (سیاستمدار آزادی‌خواه)، به سرعت در مسیر پیشرفت و توسعه‌طلبی سیاسی و نظامی گام برداشت. در آن زمان دولت‌شهرهای مختلف یونانی به دو گروه رقیب و دشمن تبدیل شده بودند که آتن بر یکی و اسپارت بر دیگری فرمان می‌راند. در فاصلهٔ سال‌های ۴۳۱ تا ۴۰۴ ق.م. سلسله جنگ‌هایی میان دو گروه رقیب رخ داد که به «جنگ‌های پلوپونزی» مشهور است.

گروه آموزشی ماز

www.biomaze.ir

t.me/Azmoonha_Azmayeshi

۹۲- کدام گزینه در ارتباط با پیمان‌نامه عمومی مدینه در دورهٔ پیامبر (ص) صحیح نیست؟

۱) مهم‌ترین اقدام پیامبر (ص) برای تأسیس نظام اجتماعی و سیاسی منسجمی در چارچوب دین اسلام به شمار می‌رفت.
۲) با هدف ایجاد همدلی و وحدت دینی میان مسلمانان و بدون در نظر گرفتن وابستگی‌های قبیله‌ای برقرار شد.
۳) حقوق و مسئولیت‌های هریک از گروه‌های مسلمان و غیرمسلمان را مشخص می‌کرد.
۴) این پیمان‌نامه به‌عنوان سرآغازی بر تأسیس امت و حکومت اسلامی به شمار می‌رود.

پاسخ: گزینه ۲ (۱۱۰۴ ـ صفحهٔ ۳۵ ـ متوسط)

پاسخ تشریحی:

این گزینه، مربوط به پیمان برادری تحکیم وحدت دینی است. وجود قبیله‌ها و طایفه‌های پراکنده با عقاید دینی گوناگون و پیشینه‌ای آکنده از اختلاف و درگیری، همواره تهدیدی جدی برای آرامش و امنیت مدینه به‌شمار می‌رفت. همچنین این شهر، به عنوان پایگاه اسلام، با خطر حملهٔ مشرکان مکه روبه‌رو بود.

پیمان‌نامه عمومی یا قانون اساسی مدینه:
رسول خدا درصدد برآمد مدینه را از نظر سیاسی و نظامی متحد سازد و نظم و امنیت پایداری در این شهر برقرار کند. به همین منظور پیمان‌نامه‌ای تنظیم کرد و به تأیید مسلمانان و بسیاری دیگر از گروه‌های غیرمسلمان مستقر در مدینه رساند. پیمان‌نامه عمومی یا به تعبیر رایج در عصر ما، قانون اساسی مدینه، مهم‌ترین اقدام پیامبر برای تأسیس نظام اجتماعی و سیاسی منسجمی در چارچوب دین اسلام به شمار می‌رود. این پیمان‌نامه، حقوق و مسئولیت‌های هر یک از گروه‌های مسلمان و غیرمسلمان و چگونگی ارتباط آن‌ها را با یکدیگر مشخص می‌کرد. پیمان‌نامه مدینه، سرآغاز تأسیس امت و حکومت اسلامی بود.

گروه آموزشی ماز

۹۳- علت اصلی سست‌شدن پایه‌های حاکمیت امپراتوری روم شرقی در منطقهٔ شام چه بود؟

۱) اختلافات مذهبی و تفاوت‌های قومی، فرهنگی و زبانی میان توده‌های مردم شام با طبقهٔ حکومت‌گر رومی
۲) ناخشنودی مردم شام از حکومت رومیان بر این منطقه و شکست سپاهیان روم از اعراب مسلمان
۳) الزام اهالی شام به پرداخت مالیات‌های سنگین به روم و محرومیت از مناصب عالی حکومتی
۴) اختلافات شدید مسیحیان شام با رومیان و تلاش آن‌ها برای استقلال از کلیسای رم

پاسخ: گزینه ۱ (۱۱۰۵ ـ صفحه‌های ۴۹ و ۵۰ ـ متوسط)

پاسخ تشریحی:

منطقهٔ شام هنگام حملهٔ اعراب مسلمان، زیر سلطهٔ امپراتوری روم‌شرقی قرار داشت. در آن زمان، تعدادی از قبیله‌های عرب در آن منطقه حضور داشتند. بسیاری از این اعراب و دیگر ساکنان بومی منطقهٔ شام، پیرو آیین مسیحیت بودند، اما در برخی از مسائل مذهبی با «کلیسای قسطنطنیه» پایتخت امپراتوری روم‌شرقی اختلافات اساسی داشتند.

اختلافات مذهبی و تفاوت‌های قومی، فرهنگی و زبانی که میان توده‌های مردم شام با طبقهٔ حکومت‌گر رومی وجود داشت، سبب شده بود که پایه‌های حاکمیت امپراتوری روم‌شرقی در این منطقه سست شود.

فتح شام:
- سرزمین شام در غرب‌آسیا و نقطهٔ اتصال زمینی و دریاییِ سه قارهٔ آسیا، اروپا و آفریقاست. این سرزمین، تاریخ کهنی دارد و در دوران باستان محل برخورد تمدن‌های بین‌النهرین، ایران، مصر و یونان و روم بوده است. منطقهٔ شام در هنگام حملهٔ اعراب مسلمان زیر سلطهٔ امپراتوری روم‌شرقی قرار داشت.
- ساکنان بومی منطقهٔ شام چه عرب و چه غیرعرب پیرو مسیحیت بودند؛ اما در برخی مسائل مذهبی با کلیسای قسطنطنیه، پایتخت امپراتوری روم شرقی، اختلاف داشتند.

علت سست شدن پایه‌های حکومت روم شرقی:
۱. اختلاف مذهبی
۲. تفاوت‌های قومی، فرهنگی و زبانی میان توده‌های مردم شام با طبقهٔ حکومت‌گر رومی

چگونگی فتح:
سپاهیانی که ابوبکر در اواخر خلافت برای فتح به منطقهٔ شام فرستاد در چندین نبرد، که بیشتر آن‌ها در زمان خلافت عمر بود، نیروهای رومی و متحدان محلی آنان را شکست دادند و شهرهای آن منطقه را اغلب با پیمان صلح گشودند. در این پیمان‌ها، حفظ جان و مال، آزادی دین و عقیدهٔ مردم آن شهرها در برابر تسلیم و پرداخت جزیه تضمین شده بود.

گروه آموزشی ماز

۹۴- کدام گزینه پاسخ درست سؤالات زیر است؟

الف: نزول کدام آیات به منزلهٔ شروع رسالت الهی پیامبر (ص) بود؟
ب: علت اصلی دشمنی سران مشرک با پیامبر (ص) از نظر برخی آیات قرآن چه بود؟

۱) الف: حجر، ب: گسترش دعوت و گرایش جوانان و مستضعفان به اسلام
۲) الف: علق، ب: تزلزل موقعیت تجاری و سیاسی قریش در شهر مکه
۳) الف: حجر، ب: احساسات دینی و اعتقاد راسخ سران مشرک به بت‌ها
۴) الف: علق، ب: پیروی سران مشرک از آیین، آداب و سنت‌های اجداد خویش

www.biomaze.ir

t.me/Azmoonha_Azmayeshi

پاسخ: گزینهٔ ۲ (۱۱۰۳ ـ صفحه‌های ۲۵ و ۲۷ ـ متوسط)

بررسی موارد:

الف: نزول نخستین آیات سورهٔ علق، به منزلهٔ آغاز پیامبری و رسالت الهی حضرت محمد (ص) بود.

ب: علل اصلی دشمنی سران مشرک با پیامبر (ص) بر اساس شواهد و مدارک و آیات قرآن: مشرکان مکه از آن بیم داشتند که در صورت پیروی از اسلام، موقعیت تجاری و سیاسی آن شهر متزلزل شود و بازرگانان قریش از سود هنگفتی که از تجارت با سرزمین‌های دور و نزدیک کسب می‌کردند، محروم بمانند. علاوه بر آن، نقش رقابت‌های قبیله‌ای و حسادت طایفه‌ای را نیز نمی‌توان در دشمنی با رسول خدا در مکه نادیده گرفت.

آغاز رسالت پیامبر (ص)، مخالفان و برخورد مشرکان:

نزول آیات سورهٔ علق، شروع رسالت الهی حضرت محمد (ص) بود که این آیات در ۲۷ رجب یا به روایتی دیگر در رمضان سالی که حضرت محمد (ص) به چهل سالگی رسیده بود، بر پیامبر نازل شد.

علل دشمنی سران مشرک با پیامبر (ص) بر مبنای آیات قرآن و بررسی دقیق شواهد و مدارک عبارتند از:

۱ـ تزلزل موقعیت تجاری و سیاسی مشرکان در شهر مکه

۲ـ محروم ماندن بازرگانان قریش از تجارت با سرزمین‌های دور و نزدیک

۳ـ رقابت‌های قبیله‌ای و حسادت طایفه‌ای، زیرا برخی از طایفه‌های قریش، مخصوصاً بنی‌امیه، به خاطر اینکه فردی از طایفهٔ بنی‌هاشم به پیامبری رسیده، سخت حسادت می‌کردند.

گروه آموزشی ماز

۹۵- کدام مورد از نتایج سیاست‌های خلیفهٔ سوم (عثمان) در جامعهٔ اسلامی نمی‌باشد؟

۱) ایجاد نارضایتی در میان مسلمانان
۲) به وجود آمدن رقابت‌های منطقه‌ای بین عراق و شام
۳) تشدید اختلافات در میان مسلمانان
۴) اوج گرفتن مجدد تعصبات طایفه‌ای و قبیله‌ای در درون جامعهٔ اسلامی

پاسخ: گزینهٔ ۲ (۱۱۰۵ ـ صفحه‌های ۴۶ و ۴۷ ـ متوسط)

پاسخ تشریحی:

امام علی (ع) برای اجرای عدالت با مقاومت رفاه‌طلبان و مال‌اندوزان روبه‌رو شد و آن‌ها سه جنگ را بر جامعهٔ اسلامی تحمیل کردند. این جنگ‌ها تأثیرات اجتماعی نامطلوبی برجا گذاشت و باعث به‌وجود آمدن رقابت منطقه‌ای بین عراق و شام شد.

برخی از سیاست‌های خلیفهٔ سوم که باعث:
- ایجاد نارضایتی میان مسلمانان
- تشدید اختلافات
- اوج گرفتن تعصبات قبیله‌ای و طایفه‌ای گردید.

اوضاع اجتماعی دوران خلفای نخستین:

پس از رحلت پیامبر (ص)، به‌دلیل اختلافی که میان مسلمانان بر سر جانشینی پیامبر (ص) در سقیفهٔ بنی‌ساعده پدید آمد، اتحاد امت اسلامی آسیب دید.

در دورهٔ ابوبکر و عمر، سعی بر آن بود که عدالت میان افراد و گروه‌های مختلف مسلمان رعایت شود و از هر دو گروه مهاجر و انصار افرادی به سمت‌های فرماندهی سپاه و حکومت شهرها و نواحی مختلف قلمرو خلافت برمی‌گزیدند. اما برخی سیاست‌های خلیفه سوم سبب:

۱) نارضایتی در میان مسلمانان ۲) تشدید اختلافات ۳) اوج گرفتن مجدد تعصبات طایفه‌ای و قبیله‌ای در درون جامعه اسلامی شد.

گروه آموزشی ماز

www.biomaze.ir

t.me/Azmoonha_Azmayeshi

۹۶- کدام گزینه در ارتباط با موقعیت مطلق ایران، درست است؟

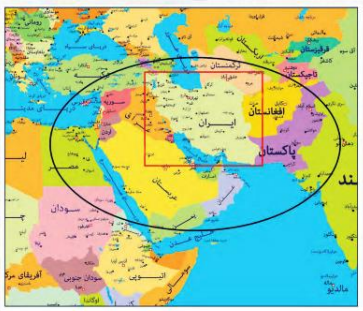
۱) عرض جغرافیایی از نزدیکی مدار رأس‌السرطان آغاز می‌شود و تا شمال منطقهٔ معتدله امتداد دارد.
۲) طول جغرافیایی از نزدیکی مدار ۴۴ درجهٔ غربی آغاز می‌شود و تا مدار ۶۳ درجهٔ شرقی ادامه دارد.
۳) عرض جغرافیایی از نزدیکی مدار رأس‌السرطان آغاز می‌شود و تا جنوب منطقهٔ معتدله امتداد دارد.
۴) طول جغرافیایی از نزدیکی مدار ۴۴ درجهٔ شرقی آغاز می‌شود و تا مدار ۶۳ درجهٔ غربی ادامه دارد.

پاسخ: گزینه ۳ (۱۰۰۳ ـ صفحهٔ ۱۴ ـ متوسط)

پاسخ تشریحی:

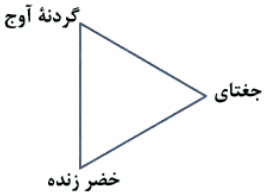
محل دقیق هر پدیده یا مکان، با توجه به طول و عرض جغرافیایی، موقعیت مطلق یا ریاضی آن مکان است.
ایران در عرض جغرافیایی ۲۵ تا ۴۰ درجه در جنوب منطقه معتدله نیمکرهٔ شمالی و همچنین در ۴۴ تا ۶۳ درجهٔ طول شرقی واقع شده است.

مقایسهٔ موقعیت نسبی و مطلق ایران

موقعیت مطلق	موقعیت نسبی
	
ایران در عرض جغرافیایی ۲۵ تا ۴۰ درجه، در جنوب منطقهٔ معتدلهٔ نیمکرهٔ شمالی و ۴۴ تا ۶۳ درجهٔ طول شرقی واقع شده است. پیامد موقعیت مطلق ایران: تنوع آب‌وهوایی که در گوناگونی محیط زیست و در نتیجه پیشرفت کشور مؤثر است.	ایران در جنوب غربی آسیا و در مجاورت خلیج‌فارس، دریای عمان، تنگهٔ هرمز و نیز دریای خزر قرار گرفته است. پیامد موقعیت نسبی ایران: برخورداری از موقعیت نسبی ممتاز

گروه آموزشی ماز

۹۷- تصویر مقابل مربوط به یکی از مناطق کوهستانی کشورمان است.کدام گزینه با ویژگی‌های این منطقه مغایرت دارد؟

۱) بخش عظیمی از دشت کویر در این منطقه واقع شده است.
۲) کوه‌های مینیاتوری بشاگرد در جنوب قلهٔ خضر زنده قرار دارند.
۳) برخی توده‌های نفوذی آذرین درون این مثلث، به کوه‌های مرکزی معروف‌اند.
۴) رأس‌های این مثلث در سیستان و بلوچستان، قزوین و خراسان رضوی قرار دارد.

پاسخ: گزینه ۳ (۱۰۰۴ ـ صفحهٔ ۲۸ ـ متوسط)

پاسخ تشریحی:

اگر سه نقطهٔ کوه جغتای در خراسان رضوی، گردنهٔ آوج در استان قزوین و قلّهٔ کوه بزمان یا خضر زنده در سیستان و بلوچستان را به یکدیگر وصل کنید، مثلثی تشکیل می‌شود که منطقه کوهستانی مرکزی نامیده می‌شود.
ناهمواری‌های این منطقه دو نوع است: بخشی کوه‌های چین‌خورده که به آن‌ها کوه‌های مرکزی گفته می‌شود و برخی توده‌های نفوذی آذرین که به آن‌ها کوه‌های منفرد مرکزی می‌گویند.

ناهمواری‌ها	شمال	غرب	سایر
مناطق کوهستانی	۱. منطقهٔ کوهستانی آذربایجان ۲. منطقهٔ کوهستانی تالش ۳. منطقهٔ کوهستانی البرز ۴. کوه‌های شمال خراسان	زاگرس (منطقهٔ کوهستانی غربی)	۱. منطقهٔ کوهستانی مرکزی ۲. کوه‌های شرق و جنوب شرقی (ناهمواری‌های مریخی)
سرزمین‌های هموار	دشت: ۱. فرسایشی ۲. تراکمی	جلگه (تراکم بیشتر در شمال و غرب ایران نسبت به جنوب و شرق)	

گروه آموزشی ماز

۹۸- در کدام گزینه به‌ترتیب تفاوت و شباهت «دشت‌های ارژن و کاکان»، به درستی بیان شده است؟

۱) دشت ارژن حاصل چین‌خوردگی و دشت کاکان حاصل انحلال مواد آهکی و هموار شدن زمین هاست. ـ هر دو در استان کرمانشاه قرار دارند.
۲) دشت کاکان حاصل چین‌خوردگی و دشت ارژن حاصل انحلال مواد آهکی و هموار شدن زمین هاست. ـ هر دو در استان کرمانشاه قرار دارند.
۳) دشت کاکان حاصل انحلال مواد آهکی و هموار شدن زمین‌ها و دشت ارژن حاصل چین‌خوردگی است. ـ هر دو در استان فارس قرار دارند.
۴) دشت ارژن حاصل انحلال مواد آهکی و هموار شدن زمین‌ها و دشت کاکان حاصل چین‌خوردگی است. ـ هر دو در استان فارس قرار دارند.

www.biomaze.ir

t.me/Azmoonha_Azmayeshi

پاسخ: گزینه ۴ (۱۰۰۴ ـ صفحهٔ ۳۰ ـ متوسط)

پاسخ تشریحی:

دشت‌ها به دلایل مختلفی ایجاد می‌شوند:

- در هنگام چین‌خوردگی و در حد فاصل تاقدیس‌ها یا در میان ناودیس‌ها ایجاد شده‌اند؛ مثل دشت کاکان فارس.
- بر اثر انباشت مواد حاصل از فرسایش در نواحی پست به وجود آمده‌اند؛ مثل دشت نهاوند در همدان.
- بر اثر انحلال مواد آهکی و هموار شدن زمین‌ها شکل گرفته‌اند؛ مثل ماهی‌دشت کرمانشاه و دشت ارژن فارس.
- از دوران زمین‌شناسی بسیار قدیم برجای مانده‌اند؛ مثل دشت لوت.

گروه آموزشی ماز

۹۹- **با توجه به موقعیت جغرافیایی دریای خزر، کدام گزینه درست است؟**

الف: دسترسی به بازار مصرف ۳۰۰ میلیون نفری در کشورهای خاورمیانه ← مربوط به موقعیت مطلق

ب: تأمین‌کننده بازار بزرگ خاویار به سبب تأمین ۹۰ درصد خاویار جهان ← مربوط به موقعیت نسبی

ج: بالا بودن عرض جغرافیایی این دریا نسبت به دریای عمان و خلیج‌فارس ← مربوط به موقعیت مطلق

د: بزرگ‌ترین پهنهٔ آبی محصور در خشکی و فاقد ارتباط با آب‌های آزاد ← مربوط به موقعیت نسبی

۱) الف و ب ۲) ب و ج ۳) ب و د ۴) ج و د

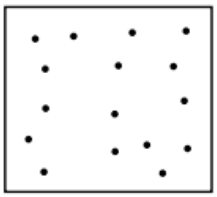
پاسخ: گزینه ۲ (۱۰۰۲ ـ صفحه‌های ۱۴ تا ۱۹ ـ متوسط)

پاسخ تشریحی:

توجه داشته باشید ویژگی‌های موقعیت نسبی دریای خزر و سایر دریاهای مجاور کشورمان پدیده‌های غیرثابتی هستند و ممکن است درگذر زمان دچار تغییر شوند. به عنوان مثال دسترسی به بزرگ‌ترین بازار خاویار جهان و بازار مصرف ۳۰۰ میلیونی کشورهای آسیای میانه، پدیده‌هایی نیستند که همیشه در این دریا مشاهده شود. در نقطهٔ مقابل، ویژگی‌های موقعیت مطلق این دریا ثابت هستند و تغییر نمی‌کنند. به‌طور مثال عرض جغرافیایی بالای این دریا نسبت به سواحل جنوبی ایران و پهنهٔ آب محصور در خشکی و همچنین عدم دسترسی به آب‌های آزاد، پدیده‌هایی طبیعی هستند که تغییر محسوسی در طی زمان ندارند.

گروه آموزشی ماز

۱۰۰- **کدام عبارت، دلیل مناسبی را برای «وضعیت مولکول‌های هوا» در مدل ترسیم شده، بیان می‌کند؟**

۱) نواحی قطبی در زمستان، انرژی کمتری را دریافت می‌کنند.
۲) میزان پراکندگی زاویهٔ تابش خورشید بر سطح زمین، متفاوت است.
۳) اشعهٔ خورشید در منطقهٔ استوایی در طی سال عمود و نزدیک به عمود است.
۴) پرتوهای خورشید در عرض‌های بالای جغرافیایی، مساحت بیشتری را در بر می‌گیرند.

پاسخ: گزینهٔ ۳ (۱۱۰۳ ـ صفحهٔ ۲۴ ـ متوسط)

پاسخ تشریحی:

وقتی هوای یک منطقه گرم می‌شود، مولکول‌های هوا سریع‌تر حرکت می‌کنند و از هم فاصله می‌گیرند؛ در نتیجه، از وزن و فشار هوا در واحد حجم کاسته می‌شود. به همین دلیل است که در ناحیهٔ استوا به علت زاویهٔ مستقیم تابش خورشید و گرمای همیشگی، یک کانون کم‌فشار ایجاد می‌شود.

به‌طور کلی فشار هوا بر دو نوع است:

فشار کم (سیکلون)	هوای گرم نسبت به اطراف خود فشار کم‌تری دارد، بنابراین بر روی منطقهٔ گرم، یک مرکز کم‌فشار (سیکلون) ایجاد می‌شود؛ زیرا وقتی هوای یک منطقه گرم می‌شود، مولکول‌ها سریع‌تر حرکت می‌کنند و از هم فاصله می‌گیرند؛ بنابراین از وزن و فشار هوا در واحد حجم کاسته می‌شود. (هوای کم‌فشار را با حروف **L (Low)** نشان می‌دهند.) هوای گرم به دلیل فشار کم، سبک است و به سوی بالا صعود می‌کند. **نکته:** در مرکز کم‌فشار (سیکلون)، فشار هوا به سمت مرکز ناحیه کم می‌شود.
فشار زیاد (آنتی‌سیکلون)	هوای سرد نسبت به اطراف خود فشار بیشتری دارد، بنابراین بر روی منطقهٔ سرد، یک مرکز پرفشار (آنتی‌سیکلون) ایجاد می‌شود؛ زیرا وقتی هوای یک منطقه سرد می‌شود، مولکول‌ها کندتر حرکت می‌کنند و به هم نزدیک می‌شوند؛ بنابراین بر وزن و فشار هوا در واحد حجم افزوده می‌شود. (هوای پرفشار را با حرف **H (High)** نشان می‌دهند.) هوای سرد به دلیل فشار زیاد، سنگین است و به سمت پایین فرود می‌آید. **نکته:** در مرکز پرفشار (آنتی‌سیکلون)، فشار هوا به سمت مرکز ناحیه افزایش می‌یابد.

گروه آموزشی ماز

www.biomaze.ir

t.me/Azmoonha_Azmayeshi

۱۰۱- کدام گزینه عبارت زیر را به طور صحیح تکمیل می‌کند؟

«هوای سرد شده در نواحی فوقانی استوا با.....»

۱) حرکت به سمت مدارهای جنب حاره‌ای، باعث انحراف در نیروی کوریولیس می‌شود.
۲) رسیدن به عرض‌های پایین تحت تأثیر نیروی کوریولیس، دچار انحراف در مسیر می‌شود.
۳) رسیدن به منطقهٔ معتدله و حوالی عرض جغرافیایی ۶۰ درجه، دچار انحراف در مسیر می‌شود.
۴) حرکت به سمت مدارهای رأس‌السرطان و رأس‌الجدی تحت تأثیر نیروی کوریولیس قرار می‌گیرد.

پاسخ: گزینه ۴ (۱۱۰۳ ـ صفحهٔ ۲۶ ـ متوسط)

پاسخ تشریحی:

هوای سرد شده در نواحی فوقانی استوا به سمت عرض‌های بالاتر حرکت می‌کند و تحت تأثیر نیروی کوریولیس دچار انحراف می‌شود. در منطقهٔ جنب حارّه (اطراف مدار رأس‌السرطان و رأس‌الجَدْی تا مرز منطقه معتدله یعنی ۶۶/۵° ـ ۳۳° شمالی و جنوبی) سرد و سنگین می‌شود و فرو می‌نشیند و مراکز فشار زیاد جنب استوایی را به‌وجود می‌آورد.

گروه آموزشی ماز

۱۰۲- کدام عبارت در ارتباط با «تشکیل اشکال کاوشی در بیابان‌ها»، به‌درستی بیان‌شده است؟

۱) چاله‌های بادی و کلوت‌ها در اثر تخریب بخش نرم رسوبات و گرزدیوها و دشت ریگی در اثر جابه‌جایی ماسه‌های ریز تشکیل می‌شوند.
۲) کلوت‌ها و گرزدیوها در اثر تخریب بخش نرم رسوبات و چاله‌های بادی و دشت ریگی در اثر جابه‌جایی ماسه‌های ریز تشکیل می‌شوند.
۳) کلوت‌ها و دشت ریگی در اثر تخریب بخش نرم رسوبات و چاله‌های بادی و گرزدیوها در اثر جابه‌جایی ماسه‌های ریز تشکیل می‌شوند.
۴) چاله‌های بادی و دشت ریگی در اثر تخریب بخش نرم رسوبات و کلوت ها و گرزدیوها در اثر جابه‌جایی ماسه‌های ریز تشکیل می‌شوند.

پاسخ: گزینه ۲ (۱۱۰۴ ـ صفحه‌های ۴۷ و ۴۸ ـ متوسط)

پاسخ تشریحی:

به‌طور کلی اشکال کاوشی بیابانی دارای شرایطی در اندازه ذرات و مقاومت مواد دارند به‌طوری‌که چاله‌های بادی دارای ماسه‌های ریز فراوان هستند که توسط باد برداشت می‌شود. دشت ریگی دارای مواد ریز و درشت هستند که بخش ریز جابه‌جا می‌شود اما کلوت‌ها و گرزدیوها دارای موادی با مقاومت متفاوت هستند و بادها بخش نرم آن‌ها را تخریب کرده و بالطبع بخش سخت آن‌ها را باقی می‌گذارند.

جدول زیر انواع اشکال کاوشی در بیابان را شرح می‌دهد:

دشت ریگی (رگ)	در زمین‌های پوشیده از ماسه‌های ریز، شن و سنگ‌های ریز و درشت، باد ماسه‌های ریز را با خود می‌برد و در طول زمان فقط سنگ‌های درشت بر جای می‌مانند. به این ترتیب سطوحی پر از قلوه‌سنگ‌ها به وجود می‌آید که به آن «سنگ‌فرش بیابانی» می‌گویند.
چاله‌های بادی	• در نواحی دارای ماسه‌های ریز و به‌ویژه فاقد پوشش گیاهی، باد ذرات را از محل خود جابه‌جا می‌کند و به‌تدریج حفره‌ها یا چاله‌هایی وسیع پدید می‌آورد. • اگر در اثر برخورد با آب‌های زیرزمینی، رطوبت و چسبندگی در دانه‌ها به‌وجود بیاید، فرسایش بادی کُند و سپس متوقف می‌شود. مثال: چاله‌های بادی که عمق بعضی از آن‌ها به ۴۰ متر نیز می‌رسد، در دشت لوت وجود دارد.
کلوت (یاردانگ)	• این شکل از فرسایش در رسوبات نرم به‌جامانده از دریاچه‌های قدیم پدید می‌آید. • طی میلیون‌ها سال باد، شیارهایی موازی و U شکل در این رسوبات ایجاد می‌کند و به‌تدریج بخش نرم را با خود می‌برد و بخش‌های سخت‌تر را باقی می‌گذارد. • کلوت‌ها حاصل فرسایش بادی ـ آبی هستند و در مناطق خشک ایالات متحدهٔ آمریکا، مصر، چین و ایران مشاهده می‌شوند. مثال: برجسته‌ترین کلوت‌ها در غرب بیابان لوت، در منطقهٔ شهداد در استان کرمان وجود دارد و از جاذبه‌های طبیعی منطقه برای گردشگران داخلی و خارجی است.
گرزدیو و ستون‌های سنگی	• گاهی باد مواد نرمی را که در زیر یا لبهٔ تخته‌سنگ‌ها قرار گرفته‌اند، تخریب می‌کند و با خود می‌برد و بخش‌های سخت و مقاوم را باقی می‌گذارد. • در نتیجه، ستون‌هایی سنگی به شکل قارچ یا سایر اشکال به‌وجود می‌آیند که به آن‌ها گرزدیو، دودکش جن (به انگلیسی هودو Hodoo) و ... می‌گویند.

گروه آموزشی ماز

۱۰۳- به‌ترتیب علائم آب و هوایی عبارت‌های زیر بر اساس روش طبقه‌بندی کوپن، کدام است؟

- سردترین ماه سال از $-3^{\circ}C$ تجاوز نمی‌کند.
- هیچ ماهی از سال گرم‌تر از $+10^{\circ}C$ نیست.
- سردترین ماه سال کمتر از $-3^{\circ}C$ ثبت می‌شود.
- سردترین ماه سال از $+18^{\circ}C$ کمتر نمی‌شود.

۱) A ،D ،E ،B
۲) A ،D ،E ،C
۳) C ،A ،B ،E
۴) B ،A ،D ،C

www.biomaze.ir

t.me/Azmoonha_Azmayeshi

پاسخ: گزینهٔ ۲ (۱۱۰۳ ـ صفحهٔ ۲۸ ـ سخت)

پاسخ تشریحی:

بررسی مقایسه‌ای جدول زیر در گروه‌های مختلف آب و هوایی طبقه‌بندی کوپن، از نظر نوع آب و هوا، دما، بارش و پوشش گیاهی یا زیست‌بوم مناسب آن، موضوع بسیار ضروری است.

علامت آب و هوا	نام آب و هوا	دما	بارش	پوشش گیاهی
A	استوایی (گرم و مرطوب)	هیچ ماهی سردتر از ۱۸° سانتی‌گراد نیست.	بارش در تمام سال	مناسب برای جنگل‌های بارانی استوایی
B	خشک	اختلاف دما زیاد است.	کمبود بارش	نامناسب برای رویش گیاه
C	معتدل	میانگین سردترین ماه بین ۱۸°- تا ۳°- سانتی‌گراد	بارش در دورهٔ سرد سال بیشتر از دورهٔ گرم	مناسب برای جنگل‌های خزان‌دار
D	سرد	میانگین سردترین ماه زیر ۳°- سانتی‌گراد	بارش تابستان بیشتر از زمستان	مناسب برای جنگل‌های مخروطی سردسیری
E	بسیار سرد (قطبی)	هیچ ماهی بیش از ۱۰° سانتی‌گراد نیست.	کمبود بارش	نامناسب برای رویش گیاه

گروه آموزشی ماز

۱۰۴- با توجه به علل مختلف شکل‌گیری بیابان‌های جهان، کدام یک از بیابان‌های ذکرشده با دلایل تشکیل خود مغایرت دارد؟

۱) بیابان گبی در قارهٔ آسیا به دلیل دوری از منابع رطوبتی و قرار گرفتن در پشت کوه‌ها
۲) بیابان نامیب در قارهٔ آفریقا به دلیل وجود مرکز پرفشار و اثرات جریان‌های آب‌های سرد
۳) بیابان تکله ماکان در قارهٔ آسیا به دلیل دوری از منابع رطوبتی و قرار گرفتن در پشت کوه‌ها
۴) بیابان آتاکاما در قارهٔ آمریکای جنوبی به دلیل دوری از اقیانوس‌ها و اثرات جریان‌های آب‌های سرد

پاسخ: گزینه ۴ (۱۱۰۳ ـ صفحه‌های ۳۲ تا ۳۴ ـ متوسط)

پاسخ تشریحی:

به‌طور کلی علل ایجاد بیابان‌ها عبارت‌اند از:

الف: استقرار مرکز پُرفشار: در نواحی پُرفشار، فرونشینی هوا مانع صعود هوا و در نتیجه، بارش می‌شود. در منطقهٔ جنب حارّه‌ای، توده‌های هوا در حوالی مدارهای رأس‌السرطان و رأس‌الجدی فرو می‌نشینند و منطقهٔ پرفشار را به وجود می‌آورند. در نتیجه، کمربند بیابانی کره زمین در اطراف این دو مدار در سه قاره گسترده شده است. در مناطق قطبی نیز به دلیل پُرفشار بودن، امکان صعود هوا وجود ندارد. البتّه در برخی سواحل قاره‌ها مانند سواحل آمریکای جنوبی و سواحل جنوب غربی آفریقا بیابان‌هایی پدید آمده‌اند (بیابان آتاکاما در آمریکای جنوبی و نامیب در آفریقا) و در این مناطق نیز علت اصلی به وجود آمدن بیابان (با وجود اینکه منابع رطوبتی در دسترس هستند) وجود مرکز پُرفشار و صعود نکردن هواست. هرچند جریان‌های آب سرد که از قطب به سمت این نواحی در حرکت‌اند، صعود نکردن هوا را تشدید و تقویت می‌کنند و موجب بیابانی شدن این نواحی می‌شوند.

ب: دوری از منابع رطوبت: برخی نواحی به علت دوری از دریاها و منابع رطوبتی و یا شکل و جهت ناهمواری‌ها و قرار گرفتن در پشت کوه‌ها که از رسیدن توده هوای مرطوب به آن‌ها جلوگیری می‌کند، با خشکی هوا مواجه می‌شوند؛ مانند بیابان گُبی یا تکله ماکان.

اصلی‌ترین علل ایجاد بیابان‌ها عبارت‌اند از:

عامل	نحوهٔ عملکرد	مثال
استقرار مرکز پرفشار	در نواحی پرفشار، فرونشینی هوا مانع صعود هوا و بارش می‌شود: مانند: ۱) در منطقهٔ جنب حاره‌ای، در حوالی مدارهای رأس‌السرطان و رأس‌الجدی، توده‌های هوا فرو می‌نشینند و یک منطقهٔ پرفشار را به وجود می‌آورند؛ بنابراین کمربند بیابانی کرهٔ زمین در اطراف این دو مدار در سه قاره گسترده شده است. ۲) در مناطق قطبی نیز به دلیل پرفشار بودن، امکان صعود هوا وجود ندارد.	صحرای آفریقا، بیابان آتاکاما، بیابان نامیب
دوری از منابع رطوبت	برخی نواحی به علت دوری از دریاها و منابع رطوبتی یا شکل و جهت ناهمواری‌ها و نیز قرار گرفتن در پشت کوه‌ها که مانع رسیدن تودهٔ هوای مرطوب به آن‌ها می‌شود، با خشکی هوا مواجه هستند.	بیابان گُبی، تکله ماکان

گروه آموزشی ماز

۱۰۵- کدام گزینه مقایسه درستی از «فلات‌ها و دشت‌ها» ارائه می‌دهد؟

۱) فلات‌ها برخلاف دشت‌ها، در وسعت‌های مختلف کوچک و بزرگ و در همهٔ قاره‌های جهان مشاهده می‌شوند.
۲) دشت‌ها همانند فلات‌ها، دارای کناره‌هایی با شیب تند هستند که در کنار سواحل یا کف دره‌ها قرار گرفته‌اند.
۳) فلات‌ها برخلاف دشت‌ها، سرزمین‌های مرتفع و نسبتاً هموار هستند که حصاری کوهستانی آن‌ها را فرا گرفته است.
۴) دشت‌ها همانند فلات‌ها، سرزمین‌های هموار یا نسبتاً هموار هستند که حصاری کوهستانی آن‌ها را فرا گرفته است.

www.biomaze.ir

t.me/Azmoonha_Azmayeshi

پاسخ: گزینهٔ ۳ (۱۱۰۴ ـ صفحهٔ ۳۸ و ۳۹ ـ متوسط)

پاسخ تشریحی:

برای پاسخ به این سؤال لازم است تعاریف اصلی دشت‌ها و فلات‌ها را مشخص کنیم. فلات‌ها سرزمین‌های مرتفع و نسبتاً هموار هستند که حصاری کوهستانی آن‌ها را فرا گرفته است و دشت‌ها سرزمین‌های هموار یا نسبتاً هموار هستند که حصاری کوهستانی آن‌ها را فرا گرفته است.

چهار ناهمواری اصلی و عمدهٔ سطح زمین عبارت‌اند از:

نوع ناهمواری		تعریف	مثال
مرتفع	فلات	سرزمین مرتفع و نسبتاً هموار محصور در کوهستان که کناره‌های آن با شیب تند به نواحی پست متصل می‌شود. برخی فلات‌ها وسیع و برخی کم وسعت هستند.	فلات تبت
	کوه	ناهمواری برجسته و مرتفع با دامنه‌های تند و قلهٔ برجسته به مجموعه‌ای از کوه‌ها که به شکل نواری در کنار هم قرار گرفته‌اند، رشته‌کوه می‌گویند.	کوه دماوند رشته‌کوه البرز
	تپه	ناهمواری مرتفعی که نسبت به کوه‌ها ارتفاع کم‌تری دارند؛ اما از نواحی پیرامون خود بلندترند.	همه‌جا هستن!
هموار	دشت	سرزمینی پست و نسبتاً هموار واقع در میان کوه‌ها یا در کنار سواحل و یا میان فلات‌ها و کف دره‌ها. دشت‌ها بیش از $\frac{1}{3}$ سطح زمین را پوشانده‌اند.	دشت کویر

t.me/Azmoonha_Azmayeshi

۱۰۶- کدام گزینه در رابطه با تعاریف زیر صحیح است؟

مصدر: لفظی که انجام کاری را بیان می‌کند.

بیضی: شکل بستهٔ بدون ضلع

تصدیق: نوعی از جهل

۱) نه جامع و نه مانع - اعم - نه جامع نه مانع
۲) اعم - نه مانع نه جامع — نه جامع نه مانع
۳) نه جامع نه مانع - اخص — اعم
۴) اعم - نه جامع نه مانع - اعم

پاسخ: گزینه ۱ (منطق درس ۴ ـ متوسط)

تعریف اعم: اگر یک تعریف جامع باشد ولی مانع نباشد می‌گوییم تعریف به اعم است.
مانند: تعریف «انسان» به «حیوان دارای حواس» این تعریف جامع همهٔ مصادیق انسان است، اما مصادیق دیگری را هم شامل می‌شود، پس مانع نیست.

تعریف اخص: اگر یک تعریف جامع نباشد ولی مانع باشد، می‌گوییم تعریف به اخص است.
مانند: تعریف «انسان» به «حیوان ابزارساز بالفعل» این تعریف جامع همهٔ مصادیق انسان نیست، زیرا بسیاری از انسان‌ها ابزارساز نیستند؛ اما این تعریف مانع است، زیرا فقط مصادیق انسان را شامل می‌شود.

پاسخ تشریحی:

تعریف اول، نه جامع است و نه مانع؛ زیرا هر مصدری بیان انجام کاری نیست، بعضی از مصدرها بیان حالت هستند، پس جامع نیست و فقط مصدرها نیستند که انجام کاری را بیان می‌کنند بلکه این تعریف شامل افعال هم می‌شود، پس مانع هم نیست.

تعریف دوم، جامع است، ولی مانع نیست؛ زیرا همهٔ بیضی‌ها شکلی هستند به‌صورت بسته که هیچ ضلعی ندارند؛ اما این تعریف شامل اشکال دیگری مانند دایره هم می‌شود، پس مانع نیست.

تعریف سوم، نه جامع است و نه مانع؛ زیرا همهٔ تصدیق‌ها نوعی از جهل نیستند، بعضی از تصدیق‌های انسان جز علم او به حساب می‌آید پس جامع نیست و همین‌طور این تعریف شامل، تصورها هم می‌شود، پس مانع هم نیست.

همان‌طور که علم انسان به تصور و تصدیق تقسیم می‌شود جهل انسان یا ندانسته‌های او هم به تصور و تصدیق تقسیم می‌شوند که با توجه به ماهیت آن‌ها می‌شود با تعریف یا استدلال آنها را معلوم کرد تا جزء علم انسان به حساب بیایند.

گروه آموزشی ماز

۱۰۷- در کدام گزینه، نوع تعریف با سایر گزینه‌ها متفاوت است؟

۱) شما: لفظی است برای ضمیر مخاطب مفرد و جمع
۲) شما: شبکهٔ ملّی ایران
۳) نبیّ: از ریشهٔ نبأ به معنای پیام‌آور
۴) باغ: فردوس

پاسخ: گزینه ۱ (منطق درس ۴- متوسط)

پاسخ تشریحی:

نوع تعریف در گزینهٔ ۱، مفهومی است. تعریف مفهومی، تعریفی است که در آن یک مفهوم را با استفاده از مفهومی عام (ویژگی مشترک آن مفهوم با سایر مفاهیم مشابه) و مفهومی خاص (ویژگی منحصربه‌فرد که وجه تمایز آن مفهوم با دیگر مفاهیم است) تعریف می‌کنیم.
در تعریف ضمیر «شما» عبارت «لفظی است» مفهوم عام و عبارت «برای ضمیر مخاطب مفرد و جمع» مفهوم خاص آن است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

۲) سرنام‌ها (کلماتی که از به‌هم‌پیوستن ابتدای چند کلمهٔ دیگر تشکیل می‌شوند) تعاریف لغوی (لفظی) هستند.
۳ و ۴) : اشاره به ریشهٔ واژه و بیان معنی لغت‌نامه‌ای آن، ذیل تعریف لغوی قرار می‌گیرد.

گروه آموزشی ماز

۱۰۸- در یک تعریف صحیح از مفهوم A به روش مفهومی ، بیان شده است که A یعنی B، با توجه به این تعریف به ترتیب رابطهٔ مفهوم مجهول با تعریف و رابطهٔ مفهوم عام با کل تعریف در کدام گزینه به‌درستی بیان شده است؟

۱) تساوی - عموم و خصوص مطلق
۲) عموم و خصوص مطلق - عموم و خصوص من‌وجه
۳) عموم و خصوص من‌وجه - عموم و خصوص مطلق
۴) تساوی - تساوی

www.biomaze.ir

t.me/Azmoonha_Azmayeshi

پاسخ: گزینه ۱ (منطق درس ۴ ـ دشوار)

پاسخ تشریحی:

در یک تعریف مفهومی صحیح، بین مفهوم مجهول با تعریف همیشه رابطهٔ تساوی برقرار است؛ مثلاً زمانی که «مثلث» را به «شکل سه‌ضلعی» تعریف می‌کنیم رابطه مثلث با شکل سه‌ضلعی تساوی است.
اما در رابطهٔ مفهوم عام با کل تعریف همیشه عموم و خصوص مطلق برقرار است؛ مثلاً زمانی که «مثلث» را به «شکل سه‌ضلعی» تعریف می‌کنیم، رابطهٔ شکل و شکل سه‌ضلعی عموم و خصوص مطلق است.

گروه آموزشی ماز

۱۰۹- کدام گزینه استنتاج بهترین تبیین است؟

۱) این عشیره در این ماه به ییلاق می‌رود، زیرا تمام عشایر در این ماه به ییلاق می‌روند.
۲) استخوان مرغ را نباید به گربه داد. استخوان مرغ بارها باعث خفگی آنها شده است.
۳) علائم نقشه در این مکان تمام می‌شود. پس حتماً گنج در همین نزدیکی‌ها پنهان است.
۴) همهٔ مریض‌های من بعد از طی چند دورهٔ این نوع درمان بر بیماری غلبه کردند، فلذا این درمان برای تمام بشریت مفید است.

پاسخ: گزینه ۳ (منطق درس ۵ ـ متوسط)

«استنتاج بهترین تبیین» نوعی استدلال استقرایی است که در آن احتمالات مختلف بررسی می‌شود و با حذف تبیین‌های اشتباه، به بهترین تبیین می‌رسیم. استنتاج بهترین تبیین در زندگی روزمره بسیار کاربرد دارد. در مسائل علمی نیز از این نوع استنتاج، جهت بررسی فرضیه‌های علمی استفاده می‌شود.

پاسخ تشریحی:

در استنتاج بهترین تبیین یک احتمال را از میان سایر احتمالات انتخاب می‌کنیم. توجه کنید که در این استدلال، همیشه احتمال‌های دیگری وجود دارند؛ مثلاً در این‌جا ممکن است نقشه به طور کلی ناقص باشد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱) استدلال قیاسی است.
۲ و ۴) : استدلال استقرای تعمیمی است.

گروه آموزشی ماز

۱۱۰- کدام عبارت دربارهٔ استدلال تمثیلی درست است؟

۱) برای شکل‌گیری آن، حداقل به دو نمونهٔ جزئی نیاز داریم.
۲) صرفاً برای توضیح بهتر برخی مطالب در علوم مختلف به کار می‌رود.
۳) اگر نتیجه مورد حمایت کامل مقدمات نباشد، تمثیل ناروا خواهد بود.
۴) برای رسیدن به نتیجهٔ قطعی، باید وجوه مشابهت تا حد امکان فراوان باشد.

پاسخ: گزینهٔ ۱ (منطق درس ۵ ـ متوسط)

پاسخ تشریحی:

در استدلال استقرای تمثیلی، به دلیل وجود مشابهت ظاهری میان دو امر جزئی، احکام یکی را بر دیگری تسرّی داده و ادعا می‌کنیم که سایر وجوهشان نیز مثل یکدیگر است. این نوع استدلال ضعیف محسوب می‌شود و نتیجهٔ آن مانند سایر استدلال‌های استقرایی، احتمالی است؛ چراکه تنها با مشاهدهٔ چند شباهت مختصر نمی‌توان نتیجه گرفت که این دو نمونه کاملاً مشابه یکدیگرند. اگرچه هرچه وجوه مشابهت بیشتر باشد، استقرای تمثیلی قوی‌تر است؛ اما با این حال نتیجهٔ آن هیچگاه قطعی نخواهد بود.

به تفاوت «تمثیل» و «استقرای (یا استدلال) تمثیلی» توجه داشته باشید:

تمثیل = روشی برای توضیح و فهم مطالب است که در آن، از مشابهت میان پدیده‌های مختلف برای توضیح بهتر مطالب استفاده می‌شود. تمثیل در علوم مختلف (مانند ادبیات، روانشناسی و صنایع هوایی) کاربرد بسیاری دارد و می‌تواند مفید باشد، اما نوعی استدلال نیست و چیزی را اثبات نمی‌کند.
استدلال تمثیلی = نوعی استدلال استقرایی شامل مقدمات و نتیجه است که هدفش اثبات مشابهت دو امر جزئی است. از آنجا که مقدمات آن، از نتیجه حمایت کامل نمی‌کنند، نتیجهٔ آن احتمالی است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

۲) این مورد از ویژگی‌های «تمثیل» است، ولی استقرای تمثیلی صرفاً برای آن منظور به کار نمی‌رود.

www.biomaze.ir

t.me/Azmoonha_Azmayeshi

۳ و ۴ : نتیجهٔ استقرای تمثیلی در هیچ صورتی مورد حمایت کامل مقدمات خود نیست (احتمالی است)، چه تمثیل قوی باشد چه ناروا. فراوان بودن وجوه مشابهت، اگرچه قوت استقرای تمثیلی را افزایش می‌دهد، اما هیچگاه نتیجهٔ آن را قطعی نمی‌سازد.

گروه آموزشی ماز

۱۱۱- قدرت حمایت مقدمات از نتیجه در کدام گزینه کمتر است؟

۱) جیوه فلز است، هر فلزی رساناست، پس جیوه هم رساناست.
۲) دو رئیس در یک اداره نمی‌توانند با هم کار کنند؛ پس خداوند عالم یکتا است.
۳) مطابق آزمایشات، استفاده از این دارو علائم بیماری را کاهش می‌دهد.
۴) من تا به حال کلاغ سفید ندیده‌ام؛ پس کلاغ سفید وجود ندارد.

پاسخ: گزینه ۲ (منطق درس ۵ ـ متوسط)

در استدلال قیاسی، نتیجهٔ به دست‌آمده همیشه ضروری و قطعی است و این امر به دلیل حمایت مطلق مقدمات از نتیجه است؛ در حالی که در استدلال استقرایی به دلیل حمایت نسبی مقدمات از نتیجه، شاهد نتایج غیرقطعی خواهیم بود.

پاسخ تشریحی:

در استقرای تمثیلی حمایت مقدمات از نتیجه قدرت کمتری نسبت به استقرای تعمیمی و قیاسی دارد. استدلال گزینهٔ ۲ استقرای بر پایهٔ یک تمثیل است، زیرا از تشبیه خداوند به رئیس استفاده کرده است. از عدم امکان کار کردن دو رئیس با هم، عدم وجود چند خدایی را نتیجه گرفته است و به گونه‌ای این دو امر را شبیه به هم دانسته است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱ استدلال قیاسی است.
۳ و ۴ : استقرای تعمیمی است.

گروه آموزشی ماز

۱۱۲- نوع استدلال در کدام گزینه متفاوت است؟

۱) سگ گله هنگام دزدیده شدن گوسفند پارس نکرده؛ پس مطمئناً دزد غریبه نیست.
۲) این دو دانش‌آموز هم مثل سه دانش‌آموز قبلی مسموم شده‌اند، پس همهٔ این کلاس مسمومیت دارند.
۳) تو سالم می‌شوی. چون هر بیماری که این دارو را مصرف کرده به زودی بهبود یافته است.
۴) از آنجا که برنامهٔ ما روی تو و دوستت جواب داده است، قطعاً روی همهٔ دانش‌آموزان جوابگو خواهد بود.

پاسخ: گزینه ۳ (منطق درس ۵ - دشوار)

در همهٔ انواع استدلال استقرایی (تمثیلی، تعمیمی و استنتاج بهترین تبیین) نکتهٔ اساسی این است که مقدمات از نتیجه حمایت نسبی می‌کنند. بنابراین نمی‌توان از استدلال استقرایی قطعی صحبت کرد و نتیجهٔ استدلال استقرایی همواره احتمالی است.

پاسخ تشریحی:

در استدلال قیاسی از یک حکم کلی نتیجهٔ جزئی گرفته می‌شود (حرکت از کلی به جزئی) و نتیجهٔ ضروری و قطعی است. در گزینه ۳ نیز از مقدمهٔ «هر بیماری این دارو را مصرف کرده بهبود یافته» نتیجه گرفته شده که «تو هم خوب می‌شوی».

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱ استنتاج بهترین تبیین است که نوعی استقرا است.
۲ و ۴ : استقرای تعمیمی است.

گروه آموزشی ماز

۱۱۳- اجزای قضیه در کدام گزینه به درستی مشخص شده است؟

۱) کردم سؤال صبحدم از پیرِ می‌فروش (موضوع: سؤال)
۲) بردوخته‌ام دیده چو باز از همه عالَم (سور: همه)
۳) دیر است که دلدار پیامی نفرستاد (رابطه: نفرستاد)
۴) نه هر کو ورقی خواند معانی دانست (محمول: دانندهٔ معانی)

پاسخ: گزینه ۴ (منطق درس ۶ ـ متوسط)

در منطق تنها افعال ربطی (است، بود، شد، گشت و گردید) به عنوان رابطه در نظر گرفته می‌شوند. بنابراین، نخست قضایایی را که با سایر افعال به کار رفته‌اند به یکی از این افعال تبدیل می‌کنیم و سپس محمول آن‌ها را مشخص می‌کنیم. مثال: حسن کتاب دارد ← حسن دارای کتاب است.

www.biomaze.ir

t.me/Azmoonha_Azmayeshi

پاسخ تشریحی:

حالت استاندارد این مصرع، عبارت «بعضی کسان که ورقی خواندند، دانندهٔ معانی نیستند.» می‌باشد، پس «دانندهٔ معانی» محمول است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱) موضوع این قضیه ضمیر محذوف «من» است.
۲) این قضیه شخصیه است و سور ندارد.
۳) رابطهٔ قضایا باید اسنادی باشد؛ لذا اگر فعلی اسنادی نبود، باید آن را تبدیل به فعل اسنادی کنیم. شکل استاندارد این عبارت، قضیهٔ «دلدار فرستندهٔ پیامی نیست» می‌باشد که در آن فعل «نیست» در جایگاه رابطه قرار دارد.

گروه آموزشی ماز

۱۱۴- کدام قضیه، سالبهٔ جزئیه محسوب می‌شود؟

۱) در این سرای بی‌کسی کسی به در نمی‌زند.
۲) متأسفانه نمی‌توانم این حرفت را بپذیرم.
۳) مجموعهٔ اعداد حسابی از ۱ آغاز نمی‌شود.
۴) به هیچ‌وجه شاگردان قانع نمی‌شوند.

پاسخ: گزینهٔ ۴ (منطق درس ۶ ـ دشوار)

✓ در تشخیص شخصیه یا محصوره بودن قضایای حملی، به این نکته توجه کنید که محمول بر کل موضوع حمل می‌شود یا بر تک‌تک اعضای آن. به عنوان مثال عبارت «مجموعهٔ اعداد زوج بر دو بخش‌پذیر هستند» محصوره است (زیرا تک‌تک اعضای این مجموعه بر دو بخش‌پذیر هستند)؛ اما عبارت «مجموعهٔ اعداد طبیعی فاقد اعداد کوچکتر از یک است» شخصیه است (زیرا محمول «فاقد اعداد کوچکتر از یک» بر تک‌تک اعداد طبیعی قابل حمل نیست بلکه بر کل مجموعه حمل شده است).

✓ اگرچه «هر»، «هیچ» و «بعضی» سورهای استاندارد در قضایای محصوره هستند، اما در زبان روزمره گاهی از الفاظ دیگری به جای آنها استفاده می‌کنیم. در این جملات باید سورهای نامتعارف را به یکی از دو سور کلی یا جزئی تبدیل کنیم. در برخی عبارات که مشخص نیست چه سوری مورد نظر گوینده است، باید فرض را بر سور جزئی بگذاریم، مگر آنکه نشانه‌ای دال بر کلی بودن سور داشته باشیم.

پاسخ تشریحی:

قضیهٔ سالبهٔ جزئیه قضیهٔ محصوره‌ای است که نسبت آن سلبی (از جنس «نیست») و سور آن در برگیرندهٔ برخی از اعضای موضوع باشد (از جنس «بعضی»). برگردان بهتر عبارت گزینهٔ ۴ به صورت «شاگردان به هیچ‌وجه قانع‌شونده نیستند» است که سور آن حذف شده است. با توجه به معنای عبارت، چیزی دال بر قانع نشدن تمام شاگردان وجود ندارد؛ پس سور آن را باید جزئی در نظر بگیریم: «برخی از شاگردان قانع‌شونده نیستند.»

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱) «هیچ کس در این سرای بی‌کسی درزننده نیست» = سالبهٔ کلیه
۲) «(من) قادر به پذیرش حرف تو نیستم» = شخصیه
۳) محمول «از یک آغازشونده» از کل مجموعهٔ اعداد حسابی سلب می‌شود، نه از تک‌تک اعضای آن؛ پس این قضیه شخصیه است.

گروه آموزشی ماز

۱۱۵- کدام‌یک از قضایای زیر شخصیه است؟

۱) آن را که خبر شد، خبری باز نیامد.
۲) چشم‌انتظار مرکب از چشم و انتظار است.
۳) خدا به شما یاری دهد.
۴) ظلم در هرجا که باشد، پایدار نیست.

پاسخ: گزینه ۲ (منطق درس ۶ ـ متوسط)

اگر موضوع قضیه، مفهومی جزئی، باشد آن قضیه «شخصیه» است؛ مانند «سهیل درس‌خوان است» و اگر موضوع قضیه، کلی باشد، آن قضیه محصوره است؛ مانند «میز تمیز نیست».
برای تشخیص قضیهٔ شخصیه از محصوره، حتماً باید به موضوع قضیه و کلی و جزئی بودن آن توجه کنید.

پاسخ تشریحی:

قواعد تشخیص کلی و جزئی، داخل جملات با بیرون از آن تفاوت دارند؛ نکات زیر را برای تعیین جزئی یا کلی بودن موضوع در نظر بگیرید:

۱- اگر فقط «لفظ» نوشته‌شده موردنظر باشد، جزئی است؛ مثل «هواپیما هفت حرف دارد» که در آن لفظ «هواپیما» موردنظر است، نه مفهوم آن.

۲- اگر مفهوم «اشاره» از موضوع درک شود، جزئی است؛ مثل اکثر ضمایری که در جمله استفاده می‌شوند، به شرطی که اشاره به شخص یا اشخاص خاصی کرده باشند.

www.biomaze.ir

t.me/Azmoonha_Azmayeshi

۳- در مواقعی که موضوع از مجموعه‌ای از افراد تشکیل شده است، اگر محمول بر مجموعهٔ آن‌ها حمل شود و نه تک‌تک آن‌ها، موضوع جزئی است؛ مثلاً «دانش‌آموزان ۲۴۰ نفرند» شخصیه است؛ زیرا تک‌تک دانش‌آموزان ۲۴۰ نفر نیستند، بلکه مجموعهٔ آن‌ها با هم ۲۴۰ نفرند.

بررسی گزینه‌ها:

۱) یعنی «هرکس که خبردار شد، دیگر از او خبری نیامد.» پس مقصود از لفظ «آن» اشاره نیست و قضیه محصوره است.

۲) مقصود لفظِ «چشم‌انتظار» است؛ پس مفهوم جزئی است و قضیه نیز شخصیه محسوب می‌شود.

۳) «خدا» یک مفهوم کلی است و در این عبارت نیز می‌تواند کلی باشد.

۴) در شرایطی امکان دارد سور قضیهٔ محصوره محذوف باشد، در این گونه موارد با بررسی موضوع قضیه که مفهومی کلی است پی به محصوره بودن قضیه می‌بریم. در این قضیه نیز «ظلم» یک مفهوم کلی است.

گروه آموزشی ماز

۱۱۶- **کدام گزینه از ویژگی‌های مشترک میان اندیشمندان نخستین در یونان باستان نیست؟**

۱) این‌طور نبود که فقط با دانش فلسفه آشنایی داشته باشند.
۲) به دگرگونی‌هایی که در جهان طبیعت بود، توجه می‌کردند.
۳) آغاز ملقب شدن آن‌ها به «فیلسوف» از زمان زندگی سقراط بود.
۴) در میان مفاهیم فلسفی توجه ویژه‌ای به وجود و حرکت داشتند.

پاسخ: گزینهٔ ۴ (فلسفهٔ ۱ درس ۴ ـ متوسط)

ویژگی اندیشمندان اولیه در یونان باستان:

۱- آشنایی آنها با دانش‌ها منحصر به فلسفه نبود.
۲- کم‌وبیش با علوم زمان خود آشنا بودند.
۳- به مسائل بنیادین هستی توجه می‌کردند.
۴- تا قبل از سقراط، به آن‌ها «فیلسوف» نمی‌گفتند.
۵- دگرگونی‌هایی که پیوسته در جهان طبیعت رخ می‌داد، ذهن آن‌ها را به خود مشغول می‌کرد.

در این جدول، دیدگاه برخی از همین اندیشمندان را بررسی می‌کنیم:

نام	معرفی	دیدگاه فلسفی	مبدأ جهان
تالس	نخستین فیلسوف یونانی با اندیشهٔ مشخص است.	اطلاعاتی از او در دسترس نیست.	آب
فیثاغورس	پایه‌گذار هندسه و ریاضی و یکی از پایه‌گذاران فلسفه است.	ترکیبی از ریاضی و فلسفه و عرفان	اعداد و اصول آن
هراکلیتوس	شهرتش به دلیل ۲ نظریهٔ وحدت اضداد و تغییر و تحول دائمی جهان بود.	۱- وحدت اضداد ۲- تغییر و تحول دائمی جهان	آتش
پارمنیدس	عقاید فلسفی خود را به صورت شاعرانه بیان می‌کرد.	هستی و وجود ثابت است و تغییر در آن ممکن نیست.	وجود (بودن)

بررسی گزینه‌ها:

۱) اندیشمندان نخستینِ یونان علاوه بر دانش فلسفه کم‌وبیش با علوم زمانهٔ خود نیز آشنا بودند.

۲) نخستین چیزی که ذهن اندیشمندان نخستین را به خود مشغول ساخت، دگرگونی‌هایی بود که پیوسته در جهان طبیعت رخ می‌داد.

۳) تا پیش از سقراط به آن‌ها «فیلسوف» نمی‌گفتند و پس از سقراط بود که این کلمه بر سر زبان‌ها افتاد.

۴) فقط پارمنیدس است که برای اولین بار به مفهوم «بودن» و «شدن» (وجود و حرکت) که از مفاهیم اصلی فلسفه هستند، توجه دقیق کرده و تفاوت آن دو را ذکر کرده است.

گروه آموزشی ماز

۱۱۷- **کدام عبارت باتوجه به آغاز تاریخی فلسفه، گزارهٔ صحیحی را بیان می‌کند؟**

۱) اطلاق عنوان مهد تفکر فلسفی به یونان، به دلیل توجه اندیشمندان این سرزمین به دگرگونی‌های طبیعی بود.
۲) فلسفه ابتدا در سرزمین یونان پدید آمده است، اما از نظر زمانی نمی‌توان آغازی برای آن تعیین کرد.
۳) اولین قطعه‌های نگاشته‌شده به زبان فلسفی یا قطعه‌هایی که جنبهٔ فلسفی در آن‌ها غالب بوده، متعلق به یونان است.
۴) تفکر دربارهٔ اساسی‌ترین و بنیادی‌ترین مسائل هستی اولین بار توسط اندیشمندان یونانی صورت گرفت.

پاسخ: گزینه ۳ (فلسفهٔ ۱ درس ۴ ـ متوسط)

پاسخ تشریحی:

نخستین مجموعه‌ها یا قطعه‌هایی که به زبان فلسفی نگاشته شده یا جنبهٔ فلسفی در آنها غلبه داشته، از یونان باستان به یادگار مانده است. به همین جهت از سرزمین یونان به عنوان مهد تفکر فلسفی یاد می‌کنند.

www.biomaze.ir

t.me/Azmoonha_Azmayeshi

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱) یونان را مهد تفکر فلسفی می‌نامند، زیرا اولین مجموعه‌هایی که به زبان فلسفی نوشته شده‌اند از آنجا به یادگار مانده است.

۲) برای دانش فلسفه نمی‌توان، از نظر زمانی آغازی تعیین کرد. همان طور که نمی‌توان گفت فلسفه ابتدا در کدام سرزمین پدید آمده است. البته، این سخن دربارهٔ همهٔ دانش‌ها صدق می‌کند.

۴) بی‌تردید هر جا که تمدّنی شکل گرفته کسانی هم بوده‌اند که دربارهٔ اساسی‌ترین مسئله‌های هستی و زندگی بشر می‌اندیشیده و سخن می‌گفته‌اند، گرچه آثار مکتوبی از آنان به ما نرسیده باشد.

گروه آموزشی ماز

۱۱۸- کدام گزینه درباره فیثاغورس درست است؟

۱) نخستین بار از واژهٔ تئوری استفاده کرد و بنیان‌گذار هندسه محسوب می‌شود.
۲) نخستین بار واژهٔ فلسفه را در معنایی که امروزه رایج است، استفاده کرد.
۳) نوعی وحدت و همانندی در آفرینش موجودات جهان قائل بود.
۴) در زمان خود، موفق به پایه‌گذاری دستگاه فلسفی عمیقی نشد.

پاسخ: گزینه ۳ (فلسفهٔ ۱ درس ۴ ـ ساده)

پاسخ تشریحی:

فیثاغورس، اعداد و اصول اعداد را عناصر اولی همهٔ موجودات می‌دانست؛ به عبارت دیگر از نظر او، همهٔ موجودات در اینکه عنصر اولیه‌شان، اعداد و اصول اعداد است، وحدت و شباهت دارند؛ پس فیثاغورس نوعی وحدت در آفرینش موجودات جهان قائل بود که این وحدت، همان اعداد و اصول اعداد را شامل می‌شد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱) فیثاغورس واژهٔ تئوری را به معنایی که امروزه رایج است برای اولین بار به کار برد؛ به عبارت دیگر، اولین نفری نبود که این لفظ را ابداع کرد؛ بلکه آن را برای اولین بار در معنای امروزی، به کار برد.

۲) فیثاغورس، لفظ فلسفه را برای اولین بار به کار برد؛ به عبارت دیگر، برعکس گزینه قبلی، اولین نفری بود که این لفظ را ابداع کرد.

۴) فیثاغورس، ریاضی و فلسفه و عرفان را در هم آمیخت و یک دستگاه فلسفی عمیق، بنیان نهاد.

گروه آموزشی ماز

۱۱۹- دربارهٔ فیلسوفان یونان باستان و آرای آنان می‌توان گفت:

۱) هراکلیتوس که اعتبار عقل و حس را باور داشت، معتقد بود حس، تغییرات جهان را در می‌یابد و عقل، امور ثابت جهان را.
۲) فیثاغورس علاوه بر فلسفه، در ریاضیات نیز تبحر داشت، اما به دلیل تفاوت موضوع این دو علم، آن‌ها را با هم ترکیب نکرد.
۳) به نقل از ارسطو، فیثاغوریان عناصر اولی موجودات را سبب ایجاد اعداد و اصول اعداد می‌دانستند.
۴) پارمنیدس معتقد بود که حمل «وجود» بر «نیستی»، یک امر ممتنع است و امکان‌پذیر نخواهد بود.

پاسخ: گزینه ۴ (درس ۴ فلسفه یازدهم ـ دشوار)

مورخان فلسفه «تالِس» را نخستین اندیشمند یونانی می‌دانند که اندیشهٔ فلسفی مشخصی داشته است.
یکی دیگر از فیلسوفان اولیه، فیثاغورس است. او همان‌طور که پایه‌گذار ریاضی و هندسه است، یکی از پایه‌گذاران فلسفه نیز محسوب می‌شود.
اندیشمند دیگر هِراکلیتوس است. از جمله اندیشه‌های مشهور وی تغییر و تحول دائمی جهان است. از نظر او هیچ‌چیز ثابتی در این جهان وجود ندارد. دگرگونی، قانون زندگی و قانون کائنات است، بر همه چیز فرمان می‌راند و نمی‌توان از آن گریخت.

www.biomaze.ir

t.me/Azmoonha_Azmayeshi

پارمینِدس از اندیشمندان بزرگ این دوره است. او برای نخستین بار به مفهوم «بودن» و «شدن» (وجود و حرکت) که از مفاهیم اصلی فلسفه هستند، توجه دقیق کرده و تفاوت آن دو را ذکر کرده است.

پاسخ تشریحی:

از نظر پارمنیدس در جهان واقع، نیستی راه ندارد و نمی‌توان گفت «نیستی، هست»، زیرا این جمله تناقض‌آمیز است؛ فلذا حمل «وجود» بر «نیستی»، ممتنع است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱) از نظر هراکلیتوس همه چیز در سیلان و حرکت است و هیچ چیز ثابتی در این جهان وجود ندارد.
۲) فیثاغورس ریاضیات را به‌گونه‌ای خاص با فلسفه و عرفان درهم آمیخت و یک دستگاه فلسفی عمیق بنیان نهاد.
۳) در نظر فیثاغوریان، اصول ریاضی دربارهٔ تمام موجودات صادق است و اعداد و اصول اعداد، همان عناصر اوّلی همهٔ موجودات هستند.

گروه آموزشی ماز

۱۲۰- دربارهٔ سوفیست‌ها، سرچشمه و پیامد پیدایش آن‌ها می‌توان گفت:

۱) به دنبال تشویش و نگرانی مردم، آرا و نظریات متعدد و متناقض بروز کرد.
۲) به دنبال تشویش و نگرانی مردم، منادیان بی‌اعتباری علم و اندیشه ظهور کردند.
۳) هدف سوفیست‌ها، غلبه بر حریف بود که ناشی از انکار اصل حقیقت و واقعیت بود.
۴) هدف سوفیست‌ها، کشف حقیقت نبود ولی اصل حقیقت و واقعیت را نیز انکار نمی‌کردند.

پاسخ: گزینه ۲ (فلسفهٔ ۱ درس ۴ ـ متوسط)

پاسخ تشریحی:

تعدد و تناقضی که در آرای جهان‌شناسان رخ داد (آشفتگی فکری) سبب غالب شدن نوعی تشویش و نگرانی بر مردم روزگار شد و به دنبال آن به ظهور سوفیست‌ها و منادیان بی‌اعتباری علم و اندیشه منجر شد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

در گزینه‌های «۱» و «۳» جای علت و معلول عوض شده است. در گزینهٔ «۴» بخش دوم گزینه، نادرست است، چرا که آن‌ها سرانجام اصل حقیقت و واقعیت را انکار کردند.

گروه آموزشی ماز

۱۲۱- کدام گزینه از عقاید پارمنیدس محسوب می‌شود؟

۱) حواس ناتوان در نشان دادن هر مرتبه از هستی است.
۲) کشف لایهٔ حقیقی هستی تنها با استفاده از عقل نیست.
۳) حرکت و شدن جزء لاینفک جهان هستی است.
۴) از طریق حواس نمی‌توان به واقعیت و ثبات رسید.

پاسخ: گزینه ۴ (فلسفهٔ ۱ درس ۴ - متوسط)

پاسخ تشریحی:

از نظر پارمنیدس ما با یک واقعیت بدون تغییر و جاودان و فناناپذیر روبه‌رو هستیم. البته از طریق حواس نمی‌توان به این واقعیت رسید.

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱) از نظر پارمنیدس حواس فقط همین مرتبهٔ ظاهری جهان و هستی را نشان می‌دهد که نشان‌دهندهٔ امور مختلف و متغیر است.
۲) پارمنیدس معتقد است تنها با تفکر عقلی می‌توان لایهٔ حقیقی هستی را دریافت.
۳) پارمنیدس بر خلاف هراکلیتوس معتقد است که حرکت و تغییر در هستی راه ندارد و هستی ثابت است.

گروه آموزشی ماز

۱۲۲- کدام گزینه در تکمیل عبارت زیر نادرست است؟

کاوش و جست‌وجوی سقراط برای شناخت کسانی که ادعای دانشمند بودن می‌کردند، سبب شد که...

۱) گروهی بزرگ به‌اشتباه گمان کنند که سقراط دانا است.
۲) خداوند به عنوان دانای حقیقی نزد مردم یونان شناخته شود.
۳) دانشمندان حقیقی از دانشمندان دروغین متمایز و شناخته شوند.
۴) مردم گمان کنند که سقراط به چیزی که آن‌ها نمی‌دانند، علم دارد.

www.biomaze.ir

t.me/Azmoonha_Azmayeshi

پاسخ: گزینهٔ ۲ (فلسفهٔ ۱ درس ۵ ـ متوسط)

سقراط برای شناختن و سنجیدن مدعیان دانایی کاوش کرد، که نتایج زیر را در پی داشت :

۱- گروهی بزرگ به غلط فکر می‌کردند سقراط دانا است، درحالی‌که دانای حقیقی فقط خداوند است.

۲- گروهی بزرگ به غلط فکر می‌کردند سقراط وقتی نادانی کسی را در موضوعی آشکار می‌کند، خودش در آن موضوع دانا است.

۳- دانشمندان حقیقی از دانشمندان دروغین جدا شدند.

در این خصوص، سروش معبد دلفی در الهامی به دوست سقراط (کرفون) پیامی داد:

داناترین مردم سقراط است.

راز پیام سروش معبد دلفی:

۱- به انسان‌ها نشان دهد که تا چه اندازه نادان هستند.

۲- داناترین مردم کسی است که مانند سقراط بداند که هیچ‌چیز نمی‌داند.

بررسی گزینه‌ها:

۱) وقتی سقراط با مدعیان دانایی بحث می‌کرد تا آن‌ها را رسوا کند، گروهی به اشتباه گمان می‌کردند که سقراط دانا است و به این دلیل با مدعیان دانایی بحث می‌کند.

۲) مردم آتن از این موضوع غافل بودند که دانای حقیقی فقط خداوند است و به اشتباه فکر می‌کردند که سقراط دانا است.

۳) سقراط تلاش کرد تا با رسوا ساختن مدعیان دانایی، دانایان حقیقی را از دانایان دروغین جدا کند.

۴) وقتی سقراط دربارهٔ موضوعی با مدعیان دانایی بحث می‌کرد و اثبات می‌کرد که آن افراد بر آن موضوع نادان هستند، برخی مردم گمان می‌کردند که سقراط خودش به آن موضوع علم دارد؛ درحالی‌که هدف سقراط اثبات علم خودش نبود.

گروه آموزشی ماز

۱۲۳- **کدام گزاره درمورد ادعای سقراط دربارهٔ نادانی خویش، درست است؟**

۱) این ادعا در واقع، ناشی از تواضع او در مقابل خداوند (دانای حقیقی) و علم و دانش بود؛ نه اینکه واقعاً خود را نادان بداند.

۲) او می‌کوشید تا نشان دهد آنچه از سروش معبد دلفی بیان شده بود و سقراط را دانا دانسته بود، مطابق واقع نیست.

۳) این ادعا، ناشی از جهل مرکب است؛ چون سقراط با اینکه عالم بود، گمان می‌کرد که نادان است.

۴) با اینکه وی با کلیت اعتقاد سوفسطائیان مخالف بود، اما به ظاهر در اقرار به نادانی، با آنان مشترک بود.

پاسخ: گزینه ۴ (فلسفهٔ ۱ درس ۵ ـ دشوار)

لازم به ذکر است که نمی‌دانم سوفسطائیان با نمی‌دانم سقراط متفاوت است. نمی‌دانم سوفسطائیان یعنی «نمی‌توانم بدانم». آنان معتقد بودند که جهان را نمی‌توان شناخت و آنچه را که ما علم و دانش می‌دانیم، تنها ساخته و پرداختهٔ ذهن ماست و تطابقی با واقعیت‌ها ندارد.

پاسخ تشریحی:

سقراط خود را نادان معرفی می‌کرد و سوفسطائیان نیز می‌گفتند ما راهی برای شناخت حقیقت نداریم و لذا کلاً انسان‌ها را نادان می‌دانستند؛ پس به ظاهر در این ادعا مشترک بودند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱) تواضع سقراط، بحث درستی است، اما او خود را در واقع نیز نادان می‌دانست، اما نه نادانِ مطلق.

۲) وی توضیح داد که پیام سروش معبد دلفی، با نادانی‌اش ناسازگار نیست؛ نه اینکه نشان دهد که آن پیام سروش، نادرست است.

۳) جهل مرکب در جایی است که کسی نداند و نداند که نمی‌داند (یعنی نسبت به جهل خودش ناآگاه باشد)، اما سقراط به نادانی خود معترف بود.

گروه آموزشی ماز

۱۲۴- **کدام گزینه با اعتقاد سقراط سازگار است؟**

۱) ثروت می‌تواند برای فرد یا جامعه سودمند باشد و منشأ آن فضیلت است.

۲) بدکاران، نهایتاً راهی برای فرار از مرگ ندارند، پس مرگ، تندتر از بدی می‌دود.

۳) دانایی حقیقی منحصر به خداوند نیست و دیگران نیز می‌توانند به آن دست یابند.

۴) رسیدن به نعمت‌های جهان پس از مرگ، علت ترجیح آخرت بر دنیاست.

پاسخ: گزینه ۱ (فلسفهٔ ۱ درس ۵ ـ دشوار)

سقراط، خطاب به مردم آتن می‌گفت:

«از گشت و گذار در شهر جز این مقصودی ندارم که شما جوانان و بزرگسالان را متقاعد سازم که نباید جسم و مال و ثروت را بر کمال نفس خود ترجیح دهید و به شما یادآوری کنم که ثروت، فضیلت نمی‌آورد، بلکه از فضیلت است که ثروت و هرچه که برای فرد و جامعه سودمند است، به دست می‌آید...»

www.biomaze.ir

t.me/Azmoonha_Azmayeshi

در دادگاه، سقراط، در پایان، خطاب به حاضران گفت:
«ای آتنیان! گریز از مرگ دشوار نیست، امّا گریز از بدی دشوار است؛ زیرا بدی تندتر از مرگ می‌دود. منِ پیر و ناتوان به دام مرگ افتادم؛ ولی مخالفان من، با همهٔ چُستی و چالاکی، در چنگال بدی گرفتار آمدند.
باری، اگر مرگ انتقال به جهانی دیگر است و اگر این سخن راست است که همهٔ درگذشتگان در آنجا گرد آمده‌اند، پس چه نعمتی بالاتر از اینکه آدمی از مدّعیان که عنوان قاضی بر خود نهاده‌اند، رهایی یابد و با داوران دادگر آن جهان روبه‌رو شود و با نیکان و بلندمرتبگان همنشین گردد! اگر مرگ این است، حاضرم بارها به کام مرگ روانه شوم.»

پاسخ تشریحی:

سقراط معتقد بود که از فضیلت، **ثروت** ناشی می‌شود.

بررسی سایر گزینه‌ها:

۲) از نظر سقراط، بدی تندتر از مرگ می‌دود.
۳) سقراط دانای حقیقی را فقط خدا می‌دانست، اما این سخن به این معنا نیست که هیچ‌کس نمی‌تواند به هیچ میزان از علم دست یابد.
۴) سقراط به دلیل ستمکاری داوران دنیایی و عدالت‌ورزی داوران پس از مرگ، مرگ را ترجیح می‌داد.

گروه آموزشی ماز

۱۲۵- کدام گزینه توصیف بهتری از دیدگاه خداشناسی سقراط ارائه کرده است؟

۱) مفهوم و مصداق خدا از نظر ملتوس و سقراط یکسان بود.
۲) سقراط پذیرش اثر را دلیلی برای پذیرش منشأ آن اثر می‌داند.
۳) خداوند از نظر سقراط جسمی به‌جز خورشید و ماه است.
۴) سقراط و ملتوس در تعریف خداوند، اختلاف اساسی داشتند.

پاسخ: گزینهٔ ۲ (فلسفهٔ ۱ درس ۵ ـ دشوار)

سقراط از ملتوس پرسید: آیا فکر می‌کنی من خداپرست نیستم؟
ملتوس فریاد زد: بلی تو منکر خدایان هستی.
سقراط: منظورت این است من خورشید و ماه را نمی‌پرستم؟
ملتوس: آری، خورشید را سنگ می‌دانی و ماه را کره خاکی.
سقراط: قبول نمی‌کنم. آیا کسی پیدا می‌شود که علم و قدرت و عدالت فوق بشری را قبول داشته باشد اما وجود خدا را منکر شود؟
ملتوس: خیر.
سقراط: سپاس‌گزارم. (مخاطب را به بن‌بست رساند و حقیقت را از زبان خودِ مخاطب بیان کرد.)

بررسی گزینه‌ها:

۱) مفهوم خداوند از نظر سقراط و ملتوس یکسان بود و هر دو یک موجود فوق بشر را به‌عنوان خداوند قبول داشتند، اما مصداق خداوند بین آن‌ها متفاوت بود و ملتوس خورشید و ماه را خداوند می‌دانست، درحالی‌که خداوند از نظر سقراط مادی نبود.
۲) از نظر سقراط اگر کسی علم و قدرت مافوق بشری را قبول کند (اثر) وجود خداوند (منشأ اثر) را نیز پذیرفته است.
۳) همهٔ اجسام مادی هستند و سقراط خداوند را مادی و در نتیجه جسم نمی‌دانست.
۴) سقراط و ملتوس تعریف یکسانی از خداوند داشتند و او را موجودی فوق بشر می‌دانستند، اما مصداق خداوند بین آن‌ها متفاوت بود.

گروه آموزشی ماز

www.biomaze.ir

t.me/Azmoonha_Azmayeshi

۱۲۶- کدام گزینه دربردارندهٔ پاسخ صحیح پرسش‌های زیر است؟

الف: به‌ترتیب دو بازیگر اصلی و داور بازی در اقتصاد کشورها کدام‌اند؟

ب: گام اول برای شروع فعالیت اقتصادی، ... می‌باشد و در واقع شرکت‌ها با این کار اجازه می‌دهند که ... .

ج: وظیفهٔ «سازمان استاندارد» در خصوص بهبود عملکرد بازار چیست؟

۱) الف: تولیدکنندگان و مصرف‌کنندگان، نهادهای پولی و مالی
ب: گرفتن مجوزهای لازم برای فعالیت اقتصادی از دولت ـ دولت به کار شرکت نظارت داشته باشد.
ج: اعطای مجوز به افراد دارای صلاحیت برای ورود به مشاغل
۲) الف: عرضه‌کنندگان و تقاضاکنندگان، دولت
ب: تعیین نحوهٔ تقسیم سود و زیان میان شرکا ـ نهادهای دولتی بر نحوهٔ تقسیم سود و به تبع آن دریافت مالیات نظارت کنند.
ج: اعطای مجوز به افراد دارای صلاحیت برای ورود به مشاغل
۳) الف: تولیدکنندگان و مصرف‌کنندگان، دولت
ب: گرفتن مجوزهای لازم برای فعالیت اقتصادی از دولت ـ دولت به کار شرکت نظارت داشته باشد.
ج: تایید کیفیت یا عدم کیفیت محصولات
۴) الف: عرضه‌کنندگان و تقاضاکنندگان، نهادهای پولی و مالی
ب: تعیین نحوهٔ تقسیم سود و زیان میان شرکا ـ نهادهای دولتی بر نحوهٔ تقسیم سود و به تبع آن دریافت مالیات نظارت کنند.
ج: تایید کیفیت یا عدم کیفیت محصولات

پاسخ: گزینه ۳ (۱۰۰۶ـ متوسط)

بررسی موارد:

الف) دو بازیگر اصلی اقتصاد، **مصرف‌کنندگان و تولیدکنندگان** (تقاضاکنندگان و عرضه‌کنندگان) هستند و **دولت** نیز به عنوان داور وظیفهٔ نظارت بر اقتصاد را دارد.

ب) گام اول برای شروع فعالیت اقتصادی «**اخذ مجوزهای لازم برای فعالیت اقتصادی از دولت**» است که با این کار اجازه داده می‌شود **دولت بر فعالیت تولیدکنندگان نظارت داشته باشد.**

ج) سازمان استاندارد وظیفه دارد **کیفیت یا عدم کیفیت** محصولات را تأیید کند.

گروه آموزشی ماز

۱۲۷- به‌ترتیب هر یک از عبارات زیر بیانگر کدام نوع مالیات است؟

الف: این مالیات، تابع سیاست‌های کلان بازرگانی و شرایط اقتصادی کشورهاست.

ب: این دسته از مالیات‌ها، معمولاً برای حمایت از صنایع داخلی وضع می‌شوند.

پ: وظیفهٔ قانونی پرداخت این مالیات بر عهدهٔ تولیدکنندگان و فروشندگان است.

ت: این نوع مالیات نهایتاً به‌وسیلهٔ مصرف‌کننده نهایی پرداخت می‌شود.

۱) الف: مالیات بر ارزش افزوده ب: مالیات بر صنعت پ: مالیات بر تولید ت: مالیات بر مصرف
۲) الف: عوارض گمرکی و خدماتی ب: عوارض گمرکی و خدماتی پ: مالیات بر مصرف ت: مالیات بر مصرف
۳) الف: عوارض گمرکی و خدماتی ب: مالیات بر صنعت پ: مالیات بر مصرف ت: مالیات بر درآمد
۴) الف: مالیات بر ارزش افزوده ب: عوارض گمرکی و خدماتی پ: مالیات بر مصرف ت: مالیات بر درآمد

پاسخ: گزینه ۲ (۱۰۰۶ ـ متوسط)

بررسی موارد:

الف) حقوق و عوارض گمرکی در واقع، مالیات هر کشور بر صادرات و واردات کالاهای مختلف است که با نام «تعرفه گمرکی» نیز شناخته می‌شود. این نوع مالیات، تابع سیاست‌های کلان بازرگانی و شرایط اقتصادی کشورها هستند.

ب) تعرفه‌های گمرکی به جز اینکه یکی از راه‌های درآمدزایی دولت‌ها هستند، معمولاً برای حمایت از صنایع داخلی نیز به کار گرفته می‌شوند.

پ) اگرچه مالیات بر مصرف نهایتاً به وسیلهٔ مصرف‌کنندهٔ نهایی پرداخت می‌شود، اما وظیفهٔ قانونی پرداخت آن بر عهدهٔ تولیدکنندگان و فروشندگان است.

ت) مالیات بر مصرف توسط مصرف‌کنندهٔ نهایی پرداخت می‌شود.

مالیات غیرمستقیم

در مالیات غیرمستقیم، مالیات به صورت بخشی از قیمت کالا یا خدمات از مشتریان گرفته می‌شود.
مهم‌ترین انواع مالیات غیرمستقیم که در کشور ما اجرا و اعمال می‌شوند عبارت‌اند از:
۱ـ عوارض گمرکی و خدماتی
۲ـ مالیات بر مصرف
۳ـ مالیات بر ارزش افزوده
حقوق و عوارض گمرکی در واقع مالیات هر کشور بر صادرات و واردات کالاهای مختلف است که با نام «تعرفه‌های گمرکی» نیز شناخته می‌شود.
عوارض گمرکی تابع دو عامل است:

www.biomaze.ir

t.me/Azmoonha_Azmayeshi

۱ـ سیاست‌های کلان بازرگانی
۲ـ شرایط اقتصادی کشورها

گروه آموزشی ماز

۱۲۸- کشاورزی گندم تولیدی خود را به قیمت هر کیلو (۱۰۰۰۰ تومان) به کارخانه آرد می‌فروشد. کارخانهٔ آرد، گندم را آرد کرده و به قیمت هر کیلو (۱۵۰۰۰تومان) به کارخانهٔ تولید شیرینی می‌فروشد. کارخانهٔ تولید شیرینی، آرد را به شیرینی تبدیل کرده و هر کیلو را به قیمت (۵۰۰۰۰ تومان) به مغازه می‌فروشد، مغازه‌ها شیرینی را بسته‌بندی کرده و هر کیلو را به قیمت (۷۰۰۰۰ تومان) می‌فروشند. (اگر VAT به نرخ ۵٪ باشد):

الف: قیمت فروش شیرینی به مغازه‌ها با محاسبهٔ VAT آن چقدر است؟

ب: جمع مالیات بر ارزش افزوده در مراحل مختلف چقدر است؟

پ: میزان مالیات بر ارزش افزودهٔ جمع‌آوری شده توسط کارخانهٔ تولید شیرینی چقدر است؟

۱) الف: ۵۲۵۰۰ ب: ۳۵۰۰ پ: ۲۵۰۰
۲) الف: ۵۲۵۰۰ ب: ۲۵۰۰ پ: ۵۰۰
۳) الف: ۲۵۰۰۰ ب: ۳۵۰۰ پ: ۵۰۰
۴) الف: ۲۵۰۰۰ ب: ۲۵۰۰ پ: ۱۰۰۰

پاسخ: گزینه ۱ (۱۰۰۶ ـ دشوار)

بررسی موارد:

الف)

قیمت فروش شیرینی به مغازه‌ها با احتساب مالیات بر ارزش افزوده

$$= ۵۰,۰۰۰ + (۵۰,۰۰۰ \times \frac{۵}{۱۰۰}) = ۵۰,۰۰۰ + ۲,۵۰۰ = ۵۲,۵۰۰ \text{ تومان}$$

ب)

مالیات بر ارزش افزوده جمع‌آوری شده توسط فروشنده در مرحلهٔ آخر = مجموع مالیات بر ارزش افزودهٔ جمع‌آوری شده

$$\Rightarrow \text{مجموع مالیات بر ارزش افزوده جمع‌آوری شده} = ۷۰,۰۰۰ \times \frac{۵}{۱۰۰} = ۳,۵۰۰ \text{ تومان}$$

پ)

مالیات بر ارزش افزوده جمع‌آوری شده توسط کارخانهٔ تولید شیرینی =

$$\text{نرخ مالیات بر ارزش افزوده} \times \text{قیمت کالا} = ۵۰,۰۰۰ \times \frac{۵}{۱۰۰} = ۲,۵۰۰ \text{ تومان}$$

محاسبهٔ مالیات بر ارزش افزوده (VAT)

مراحل	نحوهٔ انجام مرحله
قیمت فروش با مالیات بر ارزش افزوده	(نرخ مالیات بر ارزش افزوده × قیمت کالا در آن مرحله) + قیمت کالا در آن مرحله
مالیات بر ارزش افزودهٔ جمع‌آوری شده توسط فروشنده	نرخ مالیات بر ارزش افزوده × قیمت کالا در آن مرحله
اعتبار مالیات بر ارزش افزوده‌هایی که در مرحلهٔ قبل پرداخت شده	برابر است با مالیات بر ارزش افزودهٔ جمع‌آوری شده توسط فروشنده در مرحلهٔ قبل
مالیات بر ارزش افزودهٔ خالص جمع‌آوری شده	مالیات بر ارزش افزودهٔ جمع‌آوری شده توسط فروشنده در مرحلهٔ قبل ـ مالیات بر ارزش افزودهٔ جمع‌آوری شده توسط فروشنده در آن مرحله
مجموع مالیات بر ارزش افزودهٔ جمع‌آوری شده	مجموع مالیات بر ارزش افزودهٔ خالص جمع‌آوری شده تمامی مراحل یا مالیات بر ارزش افزودهٔ جمع‌آوری شده توسط فروشنده در مرحلهٔ آخر

گروه آموزشی ماز

www.biomaze.ir

t.me/Azmoonha_Azmayeshi

۱۲۹- **با توجه به جدول فرضی روبه‌رو، کدام گزینه دربردارندهٔ پاسخ صحیح پرسش‌های زیر است؟**

الف: به‌ترتیب x و y بیانگر کدام مفاهیم در جدول هستند؟

ب: میزان مازاد یا کمبود عرضه در قیمت ۳۰۰ تومان چقدر است؟

ج: مازاد یا کمبود تقاضا در قیمت ۴۰۰ تومان چقدر است؟

x	قیمت (تومان)	y
۴۰	۱۰۰	۶
۳۰	۱۵۰	۱۰
۲۰	۲۲۰	۲۰
۱۲	۳۰۰	۳۰
۸	۳۶۰	۴۰
۵	۴۰۰	۵۰

۱) الف: تقاضا ـ عرضه ب: ۱۸ واحد مازاد عرضه ج: ۴۵ واحد کمبود تقاضا
۲) الف: تقاضا ـ عرضه ب: ۱۸ واحد کمبود عرضه ج: ۱۰ واحد مازاد تقاضا
۳) الف: عرضه ـ تقاضا ب: ۱۸ واحد کمبود عرضه ج: ۴۵ واحد مازاد تقاضا
۴) الف: عرضه ـ تقاضا ب: ۱۸ واحد مازاد عرضه ج: ۱۰ واحد کمبود تقاضا

پاسخ: گزینه ۱ (۱۰۰۵ ـ متوسط)

بررسی موارد:

الف) با توجه به رابطهٔ موجود بین قیمت‌ها و مقدار کالا در ستون‌های x و y متوجه می‌شویم هر چه قیمت کالا افزایش یافته، مقدار کالا در ستون x کاهش یافته است؛ یعنی بین مقدار و قیمت، رابطهٔ عکس وجود دارد که این ویژگی مربوط به «تقاضا» است در حالی که در ستون y با افزایش قیمت، مقدار کالا افزایش یافته؛ یعنی بین مقدار و قیمت رابطهٔ مستقیم وجود دارد که این ویژگی مربوط به «عرضه» است.

ب) در قیمت ۳۰۰ تومان، عرضه برابر ۳۰ واحد و تقاضا برابر ۱۲ واحد است.

مازاد عرضه = ۳۰ − ۱۲ = ۱۸ واحد

ج) در قیمت ۴۰۰ تومان، عرضه برابر ۵۰ واحد و تقاضا ۵ واحد است، یعنی:

کمبود تقاضا = ۵۰ − ۵ = ۴۵ واحد

گروه آموزشی ماز

۱۳۰- **سه کشور فرضی A, B و C با برخورداری از منابع و عوامل تولید یکسان قادر به تولید دو محصول دوچرخه و لپ‌تاپ هستند.در صورتی‌که این سه کشور تمام منابع و عوامل تولید خود را جهت تولید دوچرخه به کار گیرند، هر یک به ترتیب ۴۷۰، ۶۳۰و ۴۵۰ عدد دوچرخه تولید خواهند کرد و در صورتی‌که منابع خود را به تولید لپ‌تاپ اختصاص دهند، هر یک از این سه کشور به‌ترتیب ۶۵۰، ۴۷۰ و ۷۴۰ دستگاه لپ‌تاپ تولید خواهند کرد.**

با توجه به این موضوع کدام گزینه صحیح نیست؟

۱) کشور A به منظور رعایت اصل مزیت مطلق باید لپ‌تاپ را در داخل کشور تولید کند.
۲) کشور A در تولید هیچ کالایی از مزیت مطلق برخوردار نیست.
۳) کشور B در تولید دوچرخه از مزیت مطلق برخوردار است.
۴) کشور C به منظور رعایت اصل مزیت مطلق، لپ‌تاپ را در داخل کشور تولید و صادر می‌کند و دوچرخه را از کشور B وارد می‌نماید.

پاسخ: گزینه ۱ (۱۰۰۷ ـ متوسط)

بررسی سایر گزینه‌ها:

کشور A به منظور رعایت اصل مزیت «نسبی» باید لپ‌تاپ را در داخل کشور تولید کند؛ زیرا اگرچه این کشور در تولید لپ‌تاپ نسبت به سایر کشورها مزیت مطلق ندارد اما داخل کشور خود، در تولید لپ‌تاپ نسبت به دوچرخه موفق‌تر است.

مزیت مطلق، مزیت‌های تولید یک کشور را نسبت به کشورهای دیگر مقایسه و بررسی می‌کند.
مزیت نسبی، مزیت‌های تولید یک کشور را در داخل کشور و در مقایسه با همان کشور ارزیابی می‌کند.

گروه آموزشی ماز

www.biomaze.ir

t.me/Azmoonha_Azmayeshi

۱۳۱- پاسخ صحیح پرسش‌های زیر در کدام گزینه مطرح شده است؟

الف: کدام عبارت در رابطه با جریان چرخشی بازار صحیح نیست؟

ب: کاهش نرخ مالیات بر ارزش افزودهٔ محصولات لبنی و پشتیبانی از تأمین آموزش و بهداشت عمومی برای همگان، اشاره به کدام‌یک از اهداف دولت از اخذ مالیات دارد؟

ج: سازمان دائمی تجارت جهانی چگونه ایجاد شد؟

د: کدام‌یک از موارد زیر کشور را به وضعیت استقلال و استحکام اقتصادی نزدیک نمی‌کند؟

۱) الف: عرضه‌کنندگان کالا و خدمات در بازار محصولات، بنگاه‌ها هستند.

ب: تشویق فعالیت‌های مطلوب، افزایش درآمد دولت

ج: در سال ۱۹۹۲، ۲۲ کشور به منظور کاهش موانع تجاری بین کشورهای عضو و حمایت از صنایع داخلی خود در برابر کشورهای دیگر قراردادی غیررسمی به‌نام قرارداد «گات» را امضا کردند که بعدها به سازمان دائمی تجارت جهانی تبدیل شد.

د: توجه به اقتصاد دانش‌بنیان

۲) الف: بهای کالا و خدمات پس از عبور از بازار محصولات به‌عنوان درآمد بنگاه‌ها دریافت می‌شود.

ب: تشویق فعالیت‌های مطلوب، تشویق فعالیت‌های مطلوب

ج: در سال ۱۹۹۲، ۲۲ کشور به منظور کاهش موانع تجاری بین کشورهای عضو و حمایت از صنایع داخلی خود در برابر کشورهای دیگر قراردادی غیررسمی به‌نام قرارداد «گات» را امضا کردند که بعدها به سازمان دائمی تجارت جهانی تبدیل شد.

د: اختصاص تمام منابع به تولید محصولی که کشور در آن مزیت مطلق دارد.

۳) الف: پرداخت‌های عوامل تولید پس از عبور از بازار محصولات به عنوان درآمد خانوارها دریافت می‌شود.

ب: تشویق فعالیت‌های مطلوب، افزایش درآمد دولت

ج: در سال ۱۹۴۷، ۲۳ کشور برای جلوگیری از اقدامات حمایت‌گرایانهٔ کشورها علیه یکدیگر و حفظ روابط تجاری بین خودشان قراردادی غیررسمی به‌نام قرارداد «گات» را امضا کردند و بعدها به سازمان دائمی تجارت جهانی تبدیل شد.

د: نزدیک شدن به وضعیت تک محصولی

۴) الف: تقاضاکنندگان در بازار عوامل تولید خانوارها هستند که با پرداخت بهای عوامل تولید، آن‌ها را در اختیار می‌گیرند.

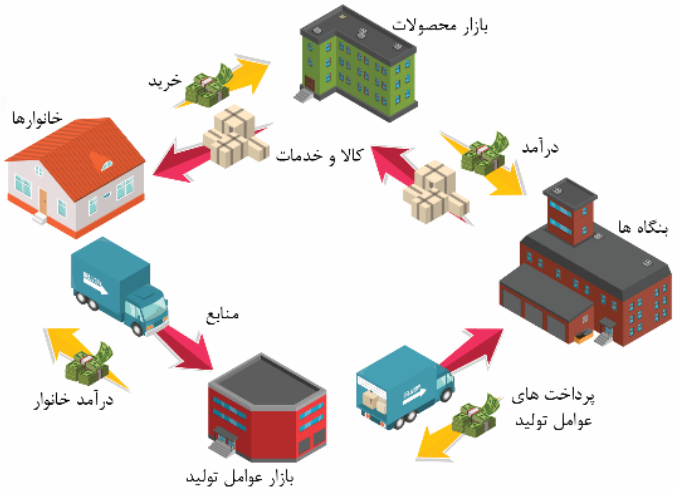
ب: کاهش نابرابری‌های اقتصادی، افزایش درآمد دولت

ج: در سال ۱۹۴۷، ۲۳ کشور برای جلوگیری از اقدامات حمایت‌گرایانهٔ کشورها علیه یکدیگر و حفظ روابط تجاری بین خودشان قراردادی غیررسمی به‌نام قرارداد «گات» را امضا کردند و بعدها به سازمان دائمی تجارت جهانی تبدیل شد.

د: خلق مزیت‌های جدید اقتصادی

پاسخ: گزینه ۳ (۱۰۰۶ و ۱۰۰۷ ـ متوسط)

بررسی موارد:

الف) مورد الف در گزینه‌های ۳ و ۴ نادرست است: پرداخت‌های عوامل تولید پس از عبور از «بازار عوامل تولید» به عنوان درآمد خانوارها دریافت می‌شود./ تقاضاکنندگان در بازار عوامل تولید «بنگاه‌ها» هستند که با پرداخت بهای عوامل تولید، آن‌ها را در اختیار می‌گیرند.

ب) دولت برای تأمین سطحی از کالاها و خدمات عمومی برای همگان، از مردم مالیات می‌گیرد. مالیات دو هدف اصلی دارد. اولین و مهم‌ترین هدف مالیات، افزایش درآمد دولت است؛ زیرا تأمین مالی اهداف و پشتیبانی از فعالیت‌های دولت مانند امنیت، دفاع، امورقضایی، آموزش و بهداشت عمومی از طریق مالیات امکان‌پذیر است. و دیگر این‌که مالیات می‌تواند فعالیت‌های نامناسب مانند کشیدن سیگار را کاهش (از طریق وضع مالیات بر مصرف آن) و رفتارهای مطلوب، مانند مصرف شیر را افزایش دهد (از طریق کاهش نرخ مالیات بر مصرف آن).

ج) در سال ۱۹۴۷، ۲۳ کشور برای جلوگیری از اقدامات حمایت‌گرایانهٔ کشورها علیه یکدیگر و حفظ روابط تجاری بین خودشان قراردادی غیررسمی به نام قرارداد «گات» را امضا کردند که بعدها به سازمان دائمی تجارت جهانی تبدیل شد.

د) در صورتی یک کشور می‌تواند به وضعیت استقلال و استحکام اقتصادی نزدیک شود که:

۱) راه‌های تأمین کالاهای وارداتی یا بازارهای فروش کالاهای صادراتی خود را گوناگون کند.

۲) از وضعیت تک محصولی فاصله بگیرد.

۳) با خلق مزیت‌های جدید اقتصادی امکان تأمین برخی نیازهای مهم و اساسی را در داخل کشور فراهم کند.

۴) به علم و فناوری و اقتصاد دانش‌بنیان توجه بیشتری داشته باشد.

www.biomaze.ir

t.me/Azmoonha_Azmayeshi

۱۳۲- در هر یک از موارد زیر، آیا تغییر بیان شده صاحب فعالیت اقتصادی مشمول مالیات را، تشویق یا دلسرد می‌کند؟

الف: دولت مالیات ۵۰۰ تومانی بر بطری‌ها و قوطی‌های پلاستیکی وضع می‌کند.

ب: دولت مالیات بر فروش خودروهای جدید را حذف می‌کند.

ج: دولت قوانین را تغییر می‌دهد تا شرکت‌ها مالیات بیشتری بپردازند.

۱) تشویق ـ دلسرد ـ تشویق
۲) دلسرد ـ تشویق ـ دلسرد
۳) دلسرد ـ دلسرد ـ تشویق
۴) تشویق ـ تشویق ـ دلسرد

پاسخ: گزینه ۲ (۱۰۰۶ ـ متوسط)

پاسخ تشریحی:

الف) مالیات بر بطری‌ها و قوطی‌های پلاستیکی منجر به افزایش قیمت آن‌ها می‌شود و این افزایش قیمت منجر به کاهش تقاضا و مصرف آن‌ها می‌شود. از طرف دیگر این مالیات به‌عنوان یکی از هزینه‌های تولید بنگاه است و افزایش هزینهٔ تولید، منجر به کاهش تولید و در نتیجه دلسرد شدن فعالیت اقتصادی می‌شود.

ب) با حذف مالیات بر فروش خودروهای جدید، بنگاه‌ها تشویق می‌شوند خودروهای بیشتری بفروشند.

ج) افزایش مالیات شرکت‌ها منجر به افزایش هزینه‌های شرکت می‌شود و در نتیجه باعث کاهش تولید و دلسرد شدن فعالیت اقتصادی بنگاه می‌شود.

اهداف دولت از وضع مالیات

الف) افزایش درآمد دولت

- مالیات برای تأمین مالی اهداف و پشتیبانی از فعالیت‌های دولت (مانند امنیت، دفاع، امور قضایی، آموزش و بهداشت عمومی) ضروری است.
- هزینهٔ خدمات ارائه شده توسط دولت در شهرها و روستا (مانند مدارس، راه‌ها، علامت‌های راهنمایی و رانندگی، پلیس، درمانگاه‌ها، کتابخانه‌ها، بوستان‌ها و ...) از محل مالیات تأمین می‌شود. بنابراین هدف اصلی از مالیات، بالا بردن درآمد دولت تا حدی است که عملکرد دولت مؤثر واقع شود.

ب) کاهش فعالیت‌های نامناسب و تشویق فعالیت‌های مطلوب:

مثال:

در اثر افزایش مالیات بر چوبک‌های غذاخوری در چین، قیمت این چوبک‌ها افزایش یافت. در نتیجه بسیاری از مصرف‌کنندگان، عادت خود را تغییر دادند و به جای چوبک‌ها از قاشق استفاده کردند. (هدف دولت: کاهش قطع درختان جنگلی و حفاظت از محیط زیست.)

افزایش مالیات بر سوخت‌های آلاینده مانند بنزین و گازوئیل (هدف دولت: کاهش مصرف سوخت‌ها و در نتیجه کاهش آلودگی ناشی از مصرف آن‌ها)

افزایش مالیات بر مصرف کیسه‌های پلاستیکی (هدف دولت: کاهش مصرف کیسه‌های پلاستیکی به دلیل آثار زیست‌محیطی خطرناک آن‌ها)

افزایش مالیات بر سیگار و محصولات تنباکویی (هدف دولت: کاهش مصرف آن‌ها به دلیل مضر بودن مصرف آن‌ها برای سلامت انسان)

- دولت از بعضی فعالیت‌ها که برای افراد جامعه مفید است (مانند مصرف شیر و لبنیات)، مالیات دریافت نمی‌کند.

۱۳۳- با توجه به نمودار روبه‌رو، به‌ترتیب و از راست به چپ:

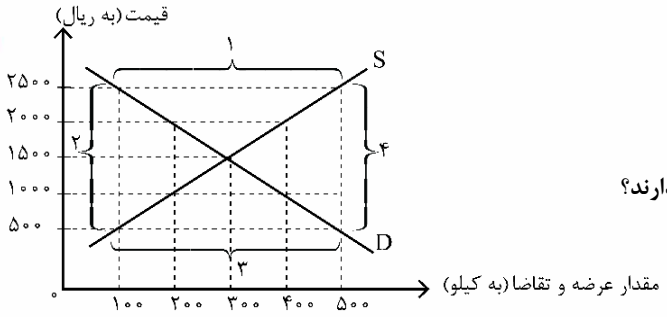
الف: کدام ناحیه بیانگر کمبود تقاضا است؟

ب: در کدام قیمت‌ها بازار با کمبود عرضه مواجه می‌شود؟

ج: قیمت و مقدار تعادلی به‌ترتیب چند ریال و چند کیلو است؟

د: مازاد عرضه و کمبود عرضه در کدام موقعیت نسبت به نقطهٔ تعادل قرار دارند؟

هـ: منحنی «تقاضا ـ قیمت» و «عرضه ـ قیمت» به ترتیب کدام است و هر یک در کدام وضعیت است؟

۱) الف: ۱، ب: ۵۰۰ و ۱۰۰۰، ج: ۱۵۰۰ و ۳۰۰، د: مازاد عرضه پایین نقطهٔ تعادل و کمبود عرضه بالای نقطهٔ تعادل، هـ: S و D ـ صعودی و نزولی
۲) الف: ۳، ب: ۲۰۰۰ و ۲۵۰۰، ج: ۳۰۰ و ۱۵۰۰، د: مازاد عرضه بالای نقطهٔ تعادل و کمبود عرضه پایین نقطهٔ تعادل، هـ: S و D ـ صعودی و نزولی
۳) الف: ۳، ب: ۲۰۰۰ و ۲۵۰۰، ج: ۳۰۰ و ۱۵۰۰، د: مازاد عرضه پایین نقطهٔ تعادل و کمبود عرضه بالای نقطهٔ تعادل، هـ: D و S ـ نزولی و صعودی
۴) الف: ۱، ب: ۵۰۰ و ۱۰۰۰، ج: ۱۵۰۰ و ۳۰۰، د: مازاد عرضه بالای نقطهٔ تعادل و کمبود عرضه پایین نقطهٔ تعادل، هـ: D و S ـ نزولی و صعودی

پاسخ: گزینه ٤ (۱۰۰۵ ـ متوسط)

بررسی موارد:

محل برخورد منحنی‌های عرضه و تقاضا، نقطهٔ تعادل است که در آن قیمت تعادلی ۱۵۰۰ ریال و مقدار تعادلی ۳۰۰ کیلو است.

در سطوح قیمت بالاتر از قیمت تعادلی (قیمت‌های ۲۰۰۰ و ۲۵۰۰ ریال) در بازار با کمبود تقاضا (مازاد عرضه) روبه‌رو می‌شویم. (ناحیهٔ ۱)

در سطوح قیمت پایین‌تر از قیمت تعادلی (قیمت‌های ۵۰۰ و ۱۰۰۰ ریال) بازار با کمبود عرضه (مازاد تقاضا) مواجه است.

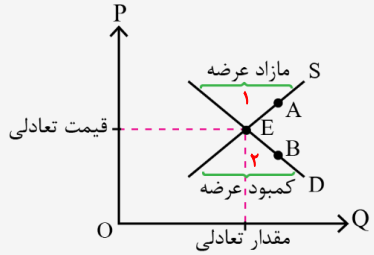
منحنی تقاضا ـ قیمت (D) نزولی است چون قیمت با مقدار تقاضا رابطهٔ عکس دارد. منحنی عرضه ـ قیمت (S)، صعودی است چون مقدار عرضه با قیمت رابطهٔ مستقیم دارد.

www.biomaze.ir

t.me/Azmoonha_Azmayeshi

تعادل در بازار

نمودار زیر مربوط به عرضه و تقاضای یك كالای خاص در بازار است:

نقطهٔ برخورد دو منحني عرضه و تقاضا، نقطهٔ تعادل در بازار را نشان می‌دهد که قیمت متناظر با آن، قیمت تعادلی و مقدار متناظر با آن را مقدار تعادلی در بازار می‌گویند.

مازاد عرضه یا کمبود تقاضا

در سطوح قیمت بالاتر از قیمت تعادلي (ناحیهٔ ۱ و نقطهٔ A)، مصرف‌کنندگان به‌دلیل قیمت بالا، مایل به خرید تعداد واحد کم‌تری از کالا هستند. در این حالت در بازار این کالا، مازاد عرضه یا کمبود تقاضا وجود دارد. زیرا گروهی از تولیدکنندگان برای محصولات خود خریدار پیدا نمی‌کنند. در این حالت به دلیل گران بودن کالا، تولیدکنندگان که به دنبال کسب سود بیش‌تری هستند، به تولید بیش‌تر می‌پردازند درحالی‌که مصرف‌کنندگان به خرید و مصرف این کالای گران تمایل نشان نمی‌دهند.
در صورت ادامهٔ این روند چون گروهي از تولیدکنندگان موفق نمی‌شوند کالایشان را بفروشند، حاضر خواهند بود آن را با قیمتی پایین‌تر به فروش برسانند، در نتیجه، قیمت پایین می‌آید. در این حالت از یك سو، مصرف‌کنندگان با پایین آمدن قیمت، مقدار خرید خود را افزایش می‌دهند و از سوی دیگر، تولیدکنندگان از مقدار تولید خود می‌کاهند. این کاهش قیمت تا رسیدن به سطح قیمت تعادلی و از بین رفتن فاصلهٔ بین عرضه و تقاضا ادامه می‌یابد.

کمبود عرضه یا مازاد تقاضا

در سطوح قیمت پایین‌تر از قیمت تعادلی (ناحیهٔ ۲ و نقطهٔ B)، مصرف‌کنندگان به‌دلیل ارزان بودن کالا، مایل به خرید تعداد واحد بیش‌تری از کالا هستند. در این حالت در بازار این کالا، کمبود عرضه یا مازاد تقاضا وجود دارد. زیرا به‌دلیل ارزان بودن کالا، تقاضا برای آن زیاد است. درحالی‌که تولیدکنندگان برای تولید آن کالا به آن مقدار، انگیزهٔ کافی ندارند؛ درنتیجه تولید و عرضهٔ آن کم می‌شود.
در صورت ادامهٔ این روند چون گروهی از مصرف‌کنندگان موفق به خرید کالای مورد نیاز خود نخواهند شد، این گروه برای خرید کالا حاضر خواهند بود مبلغ بالاتری بپردازند و این امر سبب افزایش قیمت کالا می‌شود. افزایش قیمت باعث می‌شود که از یك سو تولیدکنندگان رغبت بیش‌تري به تولید نشان دهند و از سوی دیگر مصرف‌کنندگان از مصرف خود بکاهند. این افزایش قیمت تا رسیدن به سطح قیمت تعادلی و از بین رفتن فاصلهٔ بین عرضه و تقاضا ادامه می‌یابد.

گروه آموزشی ماز

۱۳۴- موارد کدام گزینه تکمیل‌کنندهٔ جاهای خالی عبارات زیر در خصوص انواع کالاها است؟

الف: کالای معمولی، کالایی است که با کاهش درآمد، تقاضا برای آن ... می‌شود و با افزایش درآمد میزان مصرف آن کالا ... می‌یابد

ب: کالاهای ...، به صورت تکمیلی و با هم مصرف می‌شوند.

ج: کالای پست، به کالایی گفته می‌شود که با افزایش درآمد تقاضا برای آن ... می‌یابد.

د: کالاهای ...، کالاهایی هستند که هنگامی که قیمت یک کالا افزایش می‌یابد، تقاضا برای کالای دیگر افزایش می‌یابد.

۱) الف: کم ـ افزایش ب: جایگزین ج: کم د: مکمل
۲) الف: افزایش ـ کم ب: جایگزین ج: افزایش د: مکمل
۳) الف: کم ـ افزایش ب: مکمل ج: کم د: جایگزین
۴) الف: افزایش ـ کم ب: مکمل ج: افزایش د: جایگزین

پاسخ: گزینه ۳ (۱۰۰۵ ـ آسان)

بررسی موارد:

الف) کم ـ افزایش

ب) مکمل

ج) کم

د) جایگزین

انواع کالاها

کالای معمولی: کالایی است که با کاهش درآمد، تقاضا برای آن کم می‌شود و با افزایش درآمد میزان مصرف آن کالا افزایش می‌یابد.
کالاهای مکمل: کالاهایی که به صورت تکمیلی و با هم مصرف می‌شوند. مثل: قند و چای، اتومبیل و بنزین، مسواک و خمیردندان و ... افزایش قیمت یکی از کالاهای مکمل باعث کاهش در میزان تقاضا برای کالاهای دیگر خواهد شد و برعکس.
کالای پست: به کالایی گفته می‌شود که با افزایش درآمد تقاضا برای آن کاهش می‌یابد. (علت کاهش تقاضا این است که مصرف‌کنندگان با افزایش درآمدشان به جای مصرف آن کالا روی به مصرف کالاهایی می‌آورند که کیفیت بالاتری داشته باشند.)
کالاهای جایگزین: کالاهایی هستند که در استفاده یا مصرف جایگزین یکدیگر می‌شوند. هنگامی که قیمت یک کالا افزایش می‌یابد، تقاضا برای آن کاهش و تقاضا برای کالای جانشین افزایش می‌یابد. برعکس زمانی که قیمت یک کالا کاهش می‌یابد، تقاضا برای آن افزایش و تقاضا برای کالای جانشین کاهش می‌یابد. کالاهای جانشین مانند: گوشت سفید و قرمز

www.biomaze.ir

t.me/Azmoonha_Azmayeshi

۱۳۵- برای تعامل قدرتمند با دیگر کشورها چه سیاست یا برنامه‌ای باید در پیش گرفت؟

۱) باید میان بهره‌برداری از مزیت‌های موجود از سویی و خلق مزیت‌های جدید در جهت افزایش استقلال و اقتدار اقتصادی دست به انتخاب بهینه زد.
۲) باید بیشترین میزان واردات را بر روی محصولات اساسی کشاورزی و صنایع دارویی متمرکز کرد.
۳) باید از اقتصاد تک محصولی در جامعهٔ شهری فاصله گرفت.
۴) باید بازار فروش کالاهای صادراتی را محدود کرد.

پاسخ: گزینه ۱ (۱۰۰۷ ـ آسان)

پاسخ تشریحی:

برای تعامل قدرتمند با دیگران، کشورها ناگزیرند میان بهره‌برداری از مزیت‌های موجود از سویی و خلق مزیت‌های جدید، در جهت افزایش استقلال و اقتدار اقتصادی دست به انتخاب بهینه بزنند.

کشورها برای داشتن تعامل قدرتمند با کشورهای دیگر و افزایش استقلال و اقتدار اقتصادی، باید میان:
الف) بهره برداری از مزیت‌های موجود
ب) خلق مزیت‌های جدید
دست به انتخاب بهینه بزنند. عوامل مؤثر بر انتخاب بهینه در تجارت بین‌الملل و داشتن تعامل قدرتمند با دیگر کشورها عبارتند از:
موقعیت رقبا، میزان اعتمادی که به رقبا داریم، موقعیت صنایع داخلی، منابع و امکانات طبیعی و انسانی، وضعیت بازار، قیمت‌ها

t.me/Azmoonha_Azmayeshi

دیجی‌ماز ، کتابخانه‌ی دیجیتال ماز

دیجی‌ماز یه پلتفرم الکترونیکی و آموزشیه که بهتون کمک میکنه در هر زمان و مکانی به کتاب‌های درسی و کمک درسیتون دسترسی داشته باشین و ازشون استفاده کنین .

دیجی‌ماز این بستر رو برات فراهم میکنه تا بتونی همه‌ی کتاب‌هات رو در یک اپلیکیشن کنار هم داشته باشی و همه جا با خودت ببریشون

هزینه‌ی کتاب‌های الکترونیکی خیلی کمتر از کتاب‌های چاپ شده است

تولید کمتر کاغذ به حفظ محیط زیستمون کمک میکنه

یک بار هرکتابی رو میخری ولی با هر چاپ جدید و آپدیت محتوای کتاب ، بهش دسترسی کامل داری !

آشنایی بیشتر با امکانات اپلیکیشن و تهیه‌ی کتاب‌ها از طریق سایت digimaze.org

digimaze_org digimaze

دانلود رایگان تمام آزمون های آزمایشی در کانال ما:
@Azmoonha_Azmayeshi
تمام پایه ها و رشته ها
علوی
مرکز سنجش آموزش مدارس برتر
آزمونهای آزمایشی
T.me/Azmoonha_Azmayeshi
شرکت تعاونی خدمات آموزشی کارکنان
سازمان سنجش آموزش کشور
گزینه دو
مؤسسه آموزشی فرهنگی
آزمونهای آزمایشی
T.me/Azmoonha_Azmayeshi
آزمون های سراسری
گاج
کانون فرهنگی آموزش
قلم چی
حلی سنجی